

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL

Coordinador: Antoni Reynés Trias
Autors: Guillem Alomar Canyelles
Soledad Astorga Ruiz
Margarita Cursach Villaronga
Francesca R. Rotger Moyà
Ma. del Mar Taltavull Manchado

© Consell de Mallorca. Dept. de Medi Ambient, 2009

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL

Í N D E X

1. INTRODUCCIÓ.....	1
1.1. Objectius.....	1
1.2. Consideracions jurídiques	1
1.2.1. La propietat dels camins públics	1
1.2.2. Règim jurídic dels camins públics	2
1.2.3. Accés al registre de la propietat	2
1.2.4. Inventari de béns de corporacions locals	2
1.2.5. L'expedient d'investigació.....	3
1.2.6. La recuperació de l'ofici (art. 70 i 71 RBEL)	3
1.3. Metodologia	5
1.3.1. Relació de camins documentats no localitzats	7
2. FONTS CONSULTADES.....	8
2.1. Arxivístiques	8
2.1.1. Arxiu Municipal de Mancor de la Vall (AMA)	8
2.1.2. Arxiu Municipal de Selva (AMS)	10
2.1.3. Arxiu General del Consell de Mallorca (AGCM)	11
2.1.4. Arxiu del Regne de Mallorca (ARM)	12
2.1.5. Consell de Mallorca (Departament de Medi ambient)	13
2.1.6. Arxiu Diocesà de Mallorca (ADM)	13
2.1.7. Arxiu de la Conselleria d'Agricultura i pesca del Govern Balear (ACAP)	13
2.1.8 Instituto Geográfico Nacional	14
2.1.9. Registre de la Propietat núm. 2 d'Inca	14
2.1.10. Annex. Disposicions sobre construcció, conservació i millora de camins veïnals (1848)	14
2.1.11. Annex. <i>Plan Nacional de Vías Provinciales</i>	15
2.1.12. Annex. Catàleg de Patrimoni Cultural del municipi de Mancor (2005).....	18
2.2. Bibliogràfiques	21
2.3. Cartogràfiques	24
3. CATÀLEG.....	25
3.1. Relació dels camins inventariats	25
3.2. Relació dels camins documentats	27
3.3. Relació dels camins amb interès constructiu.....	28

3.4. Relació dels camins amb interès excursionista	29
3.5. Fitxes dels camins inventariats.....	30

Núm.

(1) Camí de Massanella a Selva / camí Vell de Selva / camí des Cabanyal	30
(2) Camí de Massanella a Inca / camí de ses Quarterades / camí de Massanella	39
(3) Camí de ses Costetes (A)	46
(4) Camí de ses Quarterades Velles / camí de ses Quarterades / camí de ses Marjades	50
(5) Camí de Santa Llúcia a Biniarroí.....	54
(6) Camí de Mancor a Selva / camí de Son Peña	59
(7) Camí de Son Bonafè	66
(8) Camí de Mancor a Lluç	71
(9) Camí de Mancor a Caimari / camí de Massanella a Caimari / camí de Massanella	79
(10) Camí d'Almallutx / camí des Rafals.....	94
(11) Camí de sa Sinieta / camí des Sementer.....	109
(12) Camí des puig de Son Picó (A).....	114
(13) Camí de sa Garriga de Turixant a ses Rotes	118
(14) Camí de Can Gallina	123
(15) Camí de Conia	127
(16) Camí des Puig / camí de la Depuradora / camí des Putxos.....	131
(17) Camí de sa Font Rafal	136
(18) Camí de ses Quarterades Noves	144
(19) Camí de sa Coma / camí de Son Boscà	149
(20) Camí a sa coma Rotja	153
(21) Camí de ses Fontanelles.....	158
(22) Camí de Biniamar / camí de Son Rosselló / camí de ses Vinyes	162
(23) Camí de Biniatzent / camí de sa Font / camí d'Alaró a Mancor	171
(24) Camí Llarg.....	182
(25) Camí de Biniarroí.....	186
(26) Camí des Comuns de Biniarroí.....	198
(27) Camí de Biniarroí a Almadrà / camí de Biniarroí a Orient / camí de la font de Biniarroí	204
(28) Carretera de Biniarroí	213
(29) Camí de Biniarroí a Biniamar	220
(30) Camí de Mancor a ses Cases Noves	229

(31) Camí de Santa Llúcia (A)	234
(32) Camí de Santa Llúcia (B)	240
(33) Camí de sa Font Garrover.....	244
(34) Camí d'Establits de sa Sementera	250
(35) Camí de Can Bajoca as Horts.....	254
(36) Camí de sa Vinyassa	258
(37) Camí de Son Maga	262
(38) Camí als Comuns de Son Nadal	265
(39) Camí de sa coma de s'Arpella.....	269
(40) Camí d'Escorques	272
(41) Camí de sa Jonqueta al cingle de sa Tafarra	276
(42) Camí de Son Tomeu	279
(43) Camí de sa coma Feresta / camí del comellar de sa Jonqueta	282
(44) Camí de ses Voltetes / camí de s'Arreplegada.....	287
(45) Camí de ses Costetes (B).....	291
(46) Camí de sa Jonqueta a sa Capelleta.....	294
(47) Camí 47	298
(48) Camí de Massanella.....	301
(49) Camí 49.....	305
(50) Camí de sa coma des Mart.....	308
(51) Camí de Can Pau Carro	312
(52) Camí de sa Tanca	316
(53) Camí de ses Quarterades Velles (B)	320
(54) Camí de sa coma des Rafals	324
(55) Camí del pont de Mancor as Rafals.....	328
(56) Camí de Biniamar a Biniatzent / camí de Biniatzent a Inca	332
(57) Ronda de Mancor	341
(58) Pas de s'Ullastre.....	344
(59) Camí des puig de Son Picó (B).....	348
(60) Camí 60.....	352
4. CONCLUSIONS	356

5. ANNEX CARTOGRÀFIC

5.1 Mapes temàtics a escala 1 / 15.000.

- 5.1.1. Mapa dels camins inventariats.
- 5.1.2. Mapa dels camins pels quals es recomana la inclusió a l'Inventari de Béns de Mancor de la Vall.
- 5.1.3. Mapa dels camins amb interès constructiu.
- 5.1.4. Mapa dels camins amb interès excursionista.

5.2 Mapes amb la localització dels camins catalogats a escala 1/ 12.5000.

- 5.2.1. Full núm. 671-1-3. Tossals Verds.
- 5.2.2. Full núm. 671-1-4. Clot d'Almadrà.
- 5.2.3. Full núm. 671-1-5. S'Estorell.
- 5.2.4. Full núm. 671-2-3. Es Horts.
- 5.2.5. Full núm. 671-2-4. Massanella.
- 5.2.6. Full núm. 671-2-5. Mancor de la Vall.

1. INTRODUCCIÓ

1.1. OBJECTIUS

Per tal de col·laborar amb els ajuntaments en l'aclariment dels dubtes que es poden presentar en la gestió dels citats camins, el Consell de Mallorca elabora el catàleg de camins dels diferents termes municipals, amb els següents objectius:

-Recopilar la documentació existent sobre els camins, que permeti aclarir la titularitat dels mateixos.

-Recollir informació sobre l'estat actual de cada un dels camins, amb especial incidència en els aspectes tipològics, constructius, etc.

-Sistematitzar la informació, de tal manera que aquesta sigui aprofitable per a l'elaboració del planejament urbanístic i de l'Inventari de Béns d'Entitats Locals.

Tot i l'esforç realitzat en la recerca de documentació que defineixi la titularitat dels camins, el catàleg s'ha de considerar com un document obert a l'aportació de noves dades documentals que ajudin a aclarir encara més aquesta titularitat.

1.2. CONSIDERACIONS JURÍDIQUES

1.2.1. LA PROPIETAT DELS CAMINS PÚBLICS

Definició

A l'hora de parlar de la propietat dels camins públics ens hem de remetre als articles 344 del Codi Civil i 74.1 del Text refós de Règim Local:

Art. 344 del Codi Civil: "Son bienes de uso público, en las provincias y los pueblos los caminos provinciales y los vecinales, las plazas, calles, fuentes y aguas públicas de servicio general, costeadas por los mismos pueblos o provincias".

Art. 74.1 del Text Refós de Règim Local: "Son bienes de uso público local, los caminos y carreteras, plazas, calles, paseos, parques, aguas, fuentes, canales, puentes y demás obras públicas de aprovechamiento o utilización generales cuya conservación y policía sean de la competencia de la Entidad Local".

Aquests dos articles defineixen els camins públics quan tenen un ús públic o general i són competència de l'Entitat Local, o hi ha hagut una intervenció d'aquesta entitat exercitant les funcions de conservació i policia dels mateixos. D'aquests dos elements, el més important és l'ús públic, en aquest sentit podem citar la sentència del TS. de 3 de juliol de 1.961 (art. 2.984). "*Para que un camino rural sea de dominio público no es necesario que tal vía tenga, por su origen y condiciones de sostenimiento las características de una obra pública, a la que haya de aplicar la especial legislación sobre carreteras o caminos vecinales; se ha probado el uso público inmemorial, y no se justifica el carácter o condición de privado*". També és evident que dins aquesta definició de l'article 344 del C.C. també hi entren aquells camins de muntanya o rurals, sempre i quan es donin les circumstàncies esmentades anteriorment: ús públic i que la seva conservació sigui competència de l'Administració (Sentència del TS. de 9 de juliol de 1.981, art. 3241).

1.2.2. RÈGIM JURÍDIC DELS CAMINS PÚBLICS

Els camins com a béns d'ús públic són: inalienables, inembargables e imprescriptibles (art. 80 de la LBRL).

D'aquests tres elements el que ara més ens interessa, pel que fa als camins, és el fet de la imprescriptibilitat, ja que evita que els propietaris confrontants pel fet de tancar el camí durant un determinat temps pugui arribar a adquirir la seva propietat per prescripció adquisitiva (usucapió). L'única excepció a tal afirmació seria l'aplicació de l'article 8.5 de l'antic REGLAMENT DE BÉNS DE L'ANY 1955, article que preveu una desafectació tàcita d'un bé com d'ús públic pel transcurs de 25 anys, i que per tant a partir de tal data, es podria usucapir. Però el cert és que la dubtosa constitucionalitat d'aquest article - que de fet va en contra del que deia l'antiga Llei de Règim Local de l'any 1955 -, juntament amb la seva derogació pel nou reglament de BÉNS de l'any 1.986, i així com, els llargs terminis que estableix, el fan pràcticament inaplicable.

1.2.3. ACCÉS AL REGISTRE DE LA PROPIETAT

L'article 5.2 del Reglament Hipotecari estableix: *"No obstante lo dispuesto en el artículo anterior, quedan exceptuados de la inscripción:*

2ª Los bienes municipales y provinciales de dominio y uso público conforme a la legislación especial"

Per tant no són inscribibles els béns municipals d'ús públic, entre els quals, hi ha d'acord amb el ja esmentat art. 74.1 del TRRL, el camins. En aquest sentit tenim al STS. del 23 de setembre de 1.980 la qual afirma *"Una vía municipal de uso público no necesita constar en el Registro de la Propiedad para ser eficaz, frente a todos, tal como se desprende de su naturaleza jurídico-pública (Extra comercio) consagrada en el art. 188 y concordantes LRL en armonía con lo dispuesto en el art. 5 RH"*.

També hem de dir que el fet que un camí consti com a privat dins la descripció registral d'una finca no és un element decisiu, ja que la fe pública registral no empara la descripció de la realitat física de la finca inscrita.

Per tant, i davant la impossibilitat d'accés al Registre de la Propietat, encara es reforça més la necessitat de controlar i protegir aquestes vies.

1.2.4. INVENTARI DE BÉNS DE LES CORPORACIONS LOCALS

Aquest control sobre els camins pot venir per incorporar-los a l'INVENTARI DE BÉNS DE LES ENTITATS LOCALS, inventari obligatori (art 17. del Reglament de Béns de les Entitats Locals (RBEL) i regulat, bàsicament a l'article 20.G de l'esmentat text, pel que fa als camins:

20 g) *"Tratándose de vías públicas, en el inventario deberán constar los datos necesarios para su individualización, con especial referencia a sus límites, longitud y anchura"*.

Al respecte hem d'esmentar que:

a) Estam davant un inventari purament administratiu. Serveix a la pròpia Corporació pel control del seus BÉNS, per tant, la seva inscripció no és constitutiva. No essent necessària, ni tampoc és regulada, cap tràmit d'informació pública per a procedir a inventariar un bé que, ja de fet, pertany a l' Administració.

b) No té un suport físic determinat. Per la qual cosa és possible incorporar plànols, que en el cas dels camins, informarien clarament del seu recorregut i partions. Inventariar un

camí sense establir clarament per on passa no és massa efectiu, i més en els casos d'alguns camins rurals que es poden fer desaparèixer amb certa facilitat. De tota manera en el cas de què algun colindant no estigui d'acord amb el traçat del camí, pot reclamar a l'Administració que realitzi la delimitació o fitació (art. 56 del RBEL). També s'ha de dir que la fitació no és un requisit previ per inventariar un bé immoble com són els camins, en aquest sentit tenim la sentència del TS de 28 de abril de 1.989: *"El deslinde no es requisito previo para el acto de inclusión en el inventario"*.

c) El títol d'atribució del camí a la Corporació Municipal pot ésser la Llei (art. 609 del Codi Civil i 10 del RBEL), i en aquest cas, serien d'aplicació els citats articles 344 del Codi Civil i 74.1 del TRRL.

Per tant, quan ens trobem davant un camí que ha estat obert al públic i ha tingut un ús general des de temps immemorial, podem presumir que estam davant un camí públic. Si a més tenim constància de què l'Administració ha intervingut sobre ell, es reforça més la propietat pública del camí, encara que com ja hem dit, aquest darrer element no és tan decisiu com l'ús públic del camí i que estigui obert al públic.

1.2.5. L'EXPEDIENT D'INVESTIGACIÓ

Si la Corporació té dubtes sobre la titularitat d'un camí, abans d'inscriure'l també pot iniciar l'expedient d'investigació (Art. 45 i següents del Reglament de BÉNS Locals.). Aquest procediment d'investigació és una bona eina per a poder determinar els drets que els confrontants tenen sobre el camí, ja que se'ls pot requerir perquè aportin els documents, o més elements de prova, sobre els quals fonamenten els seus drets. (art. 49, 50 i 51 del RBEL).

Si la resolució de la investigació, previ informe del Secretari de l'Ajuntament, és favorable a la consideració de públic del bé s'ha de procedir a la seva taxació e inclusió a l'Inventari de BÉNS Municipals.

1.2.6. LA RECUPERACIÓ D'OFICI (ART. 70 I 71 RBEL)

Art. 70.1: *"Las Corporaciones Locales podrán recobrar por sí la tenencia de sus bienes de dominio público en cualquier tiempo"*.

Art 71.1: *"El procedimiento para la recuperación de la posesión podrá iniciarse a través de las formas previstas en el art. 46"*.

2. *"La recuperación en vía administrativa requerirá acuerdo previo de la Corporación, al que se acompañarán los documentos acreditativos de la posesión, salvo que se tratara de usurpaciones recientes"*.

3. *"Este privilegio habilita a las Corporaciones locales para que utilicen todos los medios compulsorios legalmente admitidos, sin perjuicio de que si los hechos urbanísticos tienen apariencia de delito se pongan en conocimiento de la autoridad judicial"*.

Aquests articles regulen un instrument molt útil per a la defensa dels camins públics, tal qual és la recuperació d'ofici per part de la pròpia Administració. Hem de significar que el que es recupera és la possessió del camí, sense cap tipus de pronunciament sobre la seva propietat. Amb aquest expedient l'Administració d'ofici, sense necessitat d'acudir als tribunals, com han de fer els particulars, pot remoure tancaments de camins efectuats pels confrontants. A més en el cas dels camins, com estam davant un bé d'ús públic, pot exercitar aquesta facultat en qualsevol moment, encara que faci més d'un any que s'ha produït el tancament. També s'ha d'advertir que quant més temps es deixi passar, més probabilitats hi ha de què no prosperi aquesta

recuperació d'ofici, ja que es pot arribar a entendre que l'administració ha consentit amb aquesta situació de tancament, i per tant es veu privada d'aquesta prerrogativa tan privilegiada.

1.3. METODOLOGIA

L'estudi es centra en la xarxa viària rural de Mancor de la Vall, de la qual s'exclouen les carreteres, competència del Consell de Mallorca, les àrees urbanes i els nuclis rurals. El treball es realitza seguint el següent esquema:

- Recopilació documental (arxivística, bibliogràfica i cartogràfica).
- Treball de camp, amb recorregut sistemàtic dels camins, realitzat amb l'ajuda del GPS i la fotografia aèria.
- Redacció de les fitxes dels camins, amb la transcripció de les dades recollides en els punts anteriors.
- Elaboració de la cartografia, amb digitalització dels camins sobre el Mapa Topogràfic Balear, escala 1/5000 (COPOT, 1994).
- Redacció de les conclusions.

Una vegada finalitzat, el catàleg es presenta estructurat en cinc capítols:

1. Introducció.

Conté una exposició de les consideracions jurídiques sobre els camins rurals i la legislació que els afecta, en especial la que fa referència a la propietat dels camins i el seu règim jurídic.

També es descriuen els eixos bàsics de la metodologia emprada per elaborar el catàleg i els criteris seguits a l'hora d'incloure els camins.

2. Fonts consultades

En aquest apartat es fa una enumeració de la documentació arxivística localitzada, amb la font i signatura corresponent, i es relaciona la bibliografia i cartografia consultades.

3. Fitxes dels camins inventariats

La informació recollida de cada camí es troba en aquest apartat, que conté les següents dades:

- Número i nom del camí: el primer es correspon amb el lloc que ocupa dins el catàleg, mentre que el nom reflecteix la denominació tradicional o la que apareix a la documentació.
- Localització: s'especifica el municipi d'estudi, els fulls del mapa 1/5.000 on es troba el camí, l'inici i el final, i la longitud total.
- Documentació localitzada: es cita el tipus de documents localitzats, que poden fer referència a camí veïnal, camí públic, camí en el qual s'han realitzat obres per part de l'administració, etc.
- Senyalització: assenyala la presència de fites, pintades, indicadors i panells. Igualment indica el tipus de delimitació lateral (reixes i/o parets).
- Limitacions de pas: es fa constar l'existència de cartells de prohibició de pas per accedir al camí, i la presència de barreres tancades i/o cadenes presents en el moment de la visita (de febrer de 2008 a juny de 2008).
- Observacions: indica si el camí presenta interès excursionista o si hi ha altres dades rellevants de caràcter general.
- Recomanacions: resumeix les conclusions del catàleg.
- Trams: s'assenyala l'inici i final dels trams en què s'ha dividit el camí i per a cada un d'ells es recullen les següents dades:

- Tipologia: per la seva amplada i grau d'elaboració es diferencien pistes, camins de carro, camins de ferradura i tiranys.
 - Tipus de ferm: s'especifica si és asfalt, formigó, grava, macadam, terra o empedrat. L'apartat d'amplada assenyala l'amplada mínima del camí i també l'amplada màxima, si aquesta és considerablement major. Així mateix s'indica la longitud total del tram.
 - Seguiment: engloba el nivell de dificultat que presenta (sense problemes, fàcil, regular i difícil). L'estat del camí s'estableix segons l'estat del ferm, dels marges i les parets, així com l'existència de vegetació i altres obstacles que puguin impedir el trànsit (bo, regular o dolent). També s'especifica si el camí presenta interès constructiu o no.
 - Elements constructius: s'indica la presència d'escalons, ratlletes, cadenes, marges de subjecció, parets, paretons, escopidors, clavegueres, pedres passadores, guals empedrats, pujadors i ponts.
- Els tres darrers apartats de la fitxa recullen les fonts consultades per a fer l'estudi: la documentació arxivística inclou una transcripció dels principals documents localitzats, l'arxiu on es troba dipositat i la seva signatura; a la documentació bibliogràfica s'enumeren les cites aparegudes a les publicacions consultades; finalment, a la cartografia on apareix el camí es relacionen els mapes històrics, militars, cadastrals, i altres on podem observar el traçat del camí.
 - La fitxa es completa amb un mapa orientatiu per facilitar la localització del camí catalogat.

4. Conclusions

En base a la documentació localitzada i d'acord amb el treball de camp realitzat, es fan les següents recomanacions: la inclusió a l'inventari de béns municipals dels camins que apareixen explícitament com a públics o en els que l'administració ha intervingut al llarg del temps; l'obertura d'un expedient d'investigació per aquells casos en què existeixen indicis d'una possible titularitat pública però la documentació no és prou aclaridora; i la protecció dels camins que presenten elements (parets, empedrats, etc) amb interès constructiu.

5. Annex cartogràfic

La cartografia elaborada inclou el traçat de cada un dels camins catalogats a escala 1/5.000 i els mapes temàtics a escala 1/25.000 que agrupen els camins catalogats, els documentats, els camins amb interès constructiu i els que formen part de les rutes excursionistes.

1.3.1. RELACIÓ DE CAMINS DOCUMENTATS NO LOCALITZATS

Es tracta d'aquells camins que apareixen a la documentació i que no ha estat possible identificar. En alguns casos existeix la possibilitat que es localitzin actualment dins sòl urbà, mentre que en els altres casos, ni la documentació, ni el treball de camp, ni les fonts orals consultades, han permès aclarir el traçat del camí.

Els camins que s'inclouen dins aquest grup són:

El 16 d'agost de 1649 Sebastià Cervera capbrevava una peça de terra a Massanella que "... afronta ab dos camins publichs per hont se va en lloch de Massanella a las montañas y de altre ab terras del dit Nicolau Cervera y sos jerma de dit denunciant, de altre part ab terras y olivar de Matheu Martorell de Massanella..." (ARM. T-55).

El 27 de gener de 1701 Llorenç Martorell registrava a l'Escrivania de la Reial Capbrevació cases i closet de terra que "...afronta de una part ab casas de Joseph Martorell, de altre ab lo camí que va a la muntanya, de altre part ab lo camí qui va a las casas de Antoni Martorell masurador de blat habitador de la pnt ciutat y las casas de Miquel Martorell alias Gallina y de altre part ab lo camí de Incha..." (ARM. T-55).

El 28 de setembre de 1799 Baltasar Genestar capbrevava unes terres i olivar a Biniamar que "... affronta ab camí qui de dit lloch de Biniamar va al Lluch, ab terra de Bartomeu Coll del lloch de Lloseta de las mateixas pertinencias, ab terras de Juan Coll Moncerrat alias Barona, y de altre part ab altre cortó terra de las mateixas pertinencias de Jaume Coll alias Carria..." (ARM. T-58).

L'1 de febrer de 1820 Arnau Mateu capbrevava un aporció d'olivar anomenat Son Llana o Son Jueu que "...confronta de una part ab terra del denunciad de sobre capbrevada, de altre ab terra dels hereus de Juan Coch de Son Simo, de altre ab terra de Dn Andreu Beltran, y de altre ab terra del Denunciad infra cabrevadora y de altre ab Camí Real per el qual se va al Collegi de Nostra Señora de Lluch..." (ARM. P-265).

2. FONTS CONSULTADES

En aquesta secció hem estructurat detalladament la localització dels documents trobats sobre els camins de Mancor de la Vall. S'han consultat diversos arxius, encara que no es pot donar per tancada la recerca arxivística; si l'Arxiu Municipal de Mancor de la Vall i l'Arxiu General del Consell Insular de Mallorca, han estat investigats a fons, encara es pot aprofundir a altres arxius.

2.1. ARXIVÍSTIQUES

2.1.1. ARXIU MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL (AMV).

Òrgans de govern

Signatura 5/6. Llibre d'actes de la Comissió Municipal Permanent (1924-1927).
Sign. 5/7. Llibre d'actes de la Comissió Municipal Permanent (1927-1929).
Sign. 5/8. Llibre d'actes de la Comissió Municipal Permanent (1929-1930).

Ajuntament plenari

Signatura 8/1. Llibre d'actes (1924-1931).
Signatura 8/22. Llibre d'actes (1931-1932).
Signatura 8/3. Llibre d'actes (1932-1933).
Signatura 8/4. Llibre d'actes (1933).
Signatura 8/5. Llibre d'actes (1934-1935).
Signatura 8/6. Llibre d'actes (1935-1937).
Signatura 9/1. Llibre d'actes (1937-1939).
Signatura 9/2. Llibre d'actes (1939-1942).
Signatura 9/3. Llibre d'actes (1942-1944).
Signatura 9/4. Llibre d'actes (1944-1947).
Signatura 9/5. Llibre d'actes (1947-1950).
Signatura 9/6. Llibre d'actes (1951-1961).
Signatura 10/1. Llibre d'actes (1961-1970).
Signatura 10/2. Llibre d'actes (1970-1978).
Signatura 10/3. Llibre d'actes (1978-1982).
Signatura 10/4. Llibre d'actes (1982-1984).
Sense signatura. Actes 1984.
Signatura 394/3. Actas. 1987-1988
Sense signatura. Plenaris 1989.
Sense signatura. Plenaris 1990.
Sense signatura. Plens 1990.
Sense signatura. Plens 1991.
Sense signatura. Plenaris 1993.
Sense signatura. Plenaris 1994.
Sense signatura. Actes 1998.
Sense signatura. Llibre d'actes Plé de l'Ajuntament des de 25 març de 1999 fins...
Sense signatura. Plenaris 2000 (gener – juny).
Sense signatura. Plenaris 2000 (juny – octubre).
Sense signatura. Plenaris 2001.
Sense signatura. Plenaris 2002.
Sense signatura. Plenaris 2004.

Administració General

Correspondència

Sign. 24. Correspondència: entrades i sortides (1925-1932).
Sign. 25. Correspondència: entrades i sortides (1933-1936).

Estadística

Signatura 53/2. Catalogació de Vies Municipals (Plan de Vías Provinciales del término de Mancor. 1973).

Urbanisme i obres

Signatura 65/8. Desafecció d'ús públic i permutes per obrir carrers i camins (1969-1970).
Sign. 70/1. Expedient de segregació (1924-1932).
Sense signatura. Projecte de neteja i pavimentació asfàltica del camí rural de ses Costetes (1998).

Planejament

Signatura 79/5. Plànols (1963, 1968).

Projectes d'urbanitzacions

Signatura 82/5. Projectes de construcció i pavimentació de camins (1928-1986).
Signatura. 115/5. Sol·licitud d'auxili econòmic a la càmera agrària IRYDA (1974-1981).
Signatura. 312/2. Expedient de contribució especial per la pavimentació asfàltica del camí de Caimari (1969).

Administració econòmica

Intervenció. Pressuposts ordinaris

Sign. 146. Pressuposts ordinaris (1925-1926).
Sign. 147. Pressuposts ordinaris (1927-1928).
Sign. 148. Pressuposts ordinaris (1929).
Sign. 149. Pressuposts ordinaris (1930).

Manaments de pagaments

Sign. 200. Lliuraments (1932-1936).
Sign. 201. Lliuraments (1937-1939).
Sign. 202. Lliuraments (1940-1941).
Sign. 206. Manaments de pagaments (1954-1955).

Diari d'intervenció de pagaments

Sign. 263/6. Llibre diari d'intervenció de pagaments (1939).
Sign. 263/7. Llibre diari d'intervenció de pagaments (1940).
Sign. 263/8. Llibre diari d'intervenció de pagaments (1941).
Sign. 264/5. Llibre diari d'intervenció de pagaments (1951).
Sign. 266. Llibre diari d'intervenció de pagaments (1949).

Sign. 270/1. Llibre diari d'intervenció de pagaments (1956).
Sign. 270/6. Llibre diari d'intervenció de pagaments (1961).
Sign. 271/7. Llibre diari d'intervenció de pagaments (1967).

Justícia

Jutjat

Sign. 368/1. Actes de conciliació (1925-1989).
Sign. 368/2. Llibre d'actes de conciliació (1926-1932).
Sign. 369. Judicis verbals de faltes (1926, 1980).

Arxiu administratiu

Sense signatura. Carpeta de Projectes.
Sense signatura. Camins rurals (1993).
Sense signatura. Plans d'obres (1989-1990).
Sense signatura. Expedients de contractació d'obres (anteriors a 1989).
Sense signatura. Catàleg de Patrimoni Cultural del municipi de Mancor (2005).
Sense signatura. Projecte de neteja i pavimentació asfàltica dels camins rurals del terme municipal de Mancor de la Vall (2006).

2.1.2. ARXIU MUNICIPAL DE SELVA (AMS).

Òrgans de govern

Batlia. Llibres de jurats i determinacions de Consells

Signatura 746. Plecs de determinacions de consells (1535-1799).
Signatura 7. Plec de determinacions de consells (1800-1840).
Signatura 748/2. Actes (1841-1880).
Signatura 749. Actes (1881-1900).
Signatura 750/1. Llibre d'actes (1901)
Signatura 750/10. Llibre d'actes (1909-1910).
Signatura 997. Llibre d'actes (1911-1913).
Signatura 11/1. Llibre d'actes (1914-1915).
Signatura 11/2. Llibre d'actes (1916).
Signatura 11/3. Llibre d'actes (1917).
Signatura 11/4. Llibre d'actes (1918).
Signatura 12/1. Llibre d'actes (1919).
Signatura 13/4. Llibre d'actes (1942-1945).
Signatura 13/6. Llibre d'actes (1945-1948).
Signatura 14/3. Llibre d'actes (1970-1981).
Sense signatura. Llibre d'actes (1997).

Planejament

Signatura 202. Plànols (1861-1931).

Obres municipals

Signatura 759/3. Expedients de subhastes: obres municipals (1852-1985).

Signatura 815. Expedients de camins i ponts (1782-1990).
Signatura 816. Expedients de pavimentació asfàltica (1936-1981).

Serveis

Sign. 17/2. Expedient sobre la segregació municipal de Mancor (1924-1936).

Administració econòmica

Oïdors de comptes

Sign. 860. Sentències dels oïdors de comptes (1743-1833).

2.1.3. ARXIU GENERAL DEL CONSELL DE MALLORCA (AGCM).

Secció Junta de Camins

- Sign. VI-60/2. *Expediente sobre recomposición de caminos de esta ciudad y villas. Nº 544. 15 de abril de 1776.*
- Sign. VI-60/3. *Expediente general sobre la recomposición de caminos de Mallorca, instruido por Leonardo Oliver, comisionado y Director General de Caminos de Mallorca por Real Acuerdo. 1816.*
- Sign. VI-60/4. *De la recomposición y abilitación de los caminos principales y travesías de todas las villas y ciudad de Alcudia desta Ysla. 1816.*
- Sign. VI-61/4. *Expediente formado a consecuencia de la Comisión dada a los maestros albañiles Tomas Abrinas, Pedro Antonio Bauza y Bernardo Cabrer, para el reconocimiento de todas las acequias, zafareches, aqüeductos; como así mismo para la recomposición de caminos, con arreglo a lo mandado en el Real Acuerdo de 13 de julio ultimo. Se hallan las instrucciones dadas por los mismos comisionados a todas las villas de esta Ysla para su gobierno en la recomposición de los citados caminos, y limpia de acequias. Año de 1815.*

Secció Foment i Governació

- Sign. X-822/9. Expedient de camins i travessies (1821).
- Sign. X-812/90. Declaració de camí veïnal pel camí de l'Olivera d'en Vintà. Mancor (1888).

Secció d'assistència i cooperació municipal

- Sign. VI-136/3. Projecte del camí de Biniaxent per incloure-lo en el Pla dels Veïnals. Selva (1889).
- Sign. 1462/11. Projecte de reforçament de la pavimentació asfàltica d'un tram del camí de Rafals. Mancor (1983).
- Sign. 1479/8. Projecte de reforçament del ferm de la xarxa de camins asfaltats de Selva (1988).
- Sign. 2569/5. Projecte de millora i pavimentació asfàltica del camí a Caimari. Mancor (1967).
- Sign. 2586/5. Projecte de millora i pavimentació asfàltica del camí a Caimari. Mancor (1968).
- Sign. 2570/3. Projecte de reforçament de pavimentació asfàltica del camí de Biniarroí. Mancor (1983-1987).
- Sign. 2570/6. Projecte de pavimentació asfàltica del camí de ses Corterades. Mancor (1983-1985).

- Sign. 2570/7. Projecte de pavimentació asfàltica del camí de Biniatxent. Mancor (1983-1986).
- Sign. 2571/1. Projecte de pavimentació asfàltica del camí al poliesportiu municipal. Mancor (1983-1988).
- Sign. 2570/2. Projecte de pavimentació asfàltica del camí de Mancor a Massanella. Mancor (1983-1988).
- Sign. 6907/4. Projecte de pavimentació asfàltica del camí Caimari-Mancor. Selva (1986).
- Sign. 7760/6. Projecte de pavimentació asfàltica del camí de Mancor de la Vall a Massanella (1983-1988).
- Sign. 7760/7. Projecte de pavimentació asfàltica del camí al poliesportiu municipal de Mancor de la Vall (1983-1988).

Fons Obres Públiques

- Sig. 1089. *Relación de los caminos vecinales que se propone incluir en el Plan mandado a formar por Real Orden de 13 de agosto de 1893.*

2.1.4. ARXIU DEL REGNE DE MALLORCA (ARM).

Secció de Diputació

- Sign. D-821. Expediente de nombramiento de un Señor Ministro que celebre la recomposición de caminos de esta Ysla. 1817.

Secció de Protocols Notarials

Cúria del Paborde de Tarragona

- T-26. Actes (1447-1450).
- T-27. Actes (1456-1464).
- T-51. Capbreuacions (1520-1544).
- T-52. Capbreuacions (1562-1566).
- T-53. Capbreuacions (1563-1566).
- T-54. Capbreuacions (1563-1570).
- T-55. Capbreuacions (1649-1749).
- T-56. Capbreuacions (1672-1751).
- T-57. Capbreuacions (1752-1792).
- T-58. Capbreuacions (1793-1809).

Porció Temporal. Cúria del Bisbe i Capítol de Mallorca

- P-197. Notale octavorum (1688-1695).
- P-227. Actes agregades (1805-1811).
- P-238. Manuale miembrorum (1771-1777).
- P-239. Manuale miembrorum (1778-1786).
- P-244. Capbreuacions (1563-1570).
- P-245. Capbreuacions (1610-1640).
- P-246. Capbreuacions (1625-1631).
- P-247. Capbreuacions (1660-1689).
- P-248. Capbreuacions (1664-1681).
- P-251. Capbreuacions (1727-1736).
- P-265. Capbreuacions (1808-1820).
- P-268. Capbreuacions (1831-1852).

Serra Albertí, Antoni Joan. S-746. Llibre de capbreuacions (1733-1748) del noble Gabriel de Berga i Safortesa.

Vives, Jordi. Sig. V-25. *Actas* (1437).

Secció de Comptaduria d'hipoteques

Sign. 257. Hipotecas (1768-1845).
 Sign. 258. Contratos (1845-1854).
 Sign. 259. Contratos (1854-1862).
 Sign. 260. Arriendos (1856-1862).
 Sign. 261. Traslaciones de dominio (1845-1853).
 Sign. 262. Traslaciones de dominio (1845-1853).
 Sign. 264. Traslaciones de dominio: rústica (1856-1862).
 Sign. 265. Traslaciones de dominio (1862).

Secció d'Escrivania de Cartes Reials

ECR 14. Alcúdia, Pollença i Selva (1377-1379).
 ECR 15. Alcúdia, Pollença, Inca, Selva, Campanet i Sa Pobla (1700-1714).
 ECR 20. Pollença, Inca, Selva, Campanet i Sa Pobla (1368-1410).
 ECR 22. Pollença, Inca, Selva, Campanet i Sa Pobla (1404-1419).
 ECR 24. Pollença, Inca, Selva, Campanet i Sa Pobla (1430-1455).
 ECR 26. Pollença, Inca, Selva, Campanet i Sa Pobla (1469-1506).
 ECR 28. Pollença, Inca, Selva, Campanet i Sa Pobla (1572-1605).
 ECR 30. Pollença, Inca, Selva, Campanet i Sa Pobla (1660-1703).

Secció d'Escrivania de la Reial Capbreuació

ECR 1050. Selva (1660-1749).
 ECR 1051. Selva (1763, 1812, 1840).

Secció d'Arxiu Històric

AH 90. Governació: Lletres comunes (1410-1412).
 AH 5372. Llibre de la Cúria del Paborde de Tarragona (1605-1615).

2.1.5. CONSELL DE MALLORCA (ACM). DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT.

- Sense signatura. Informe del Consell de Mallorca sobre el camí vell de Santa Llúcia (1992).

2.1.6. ARXIU DIOCESÀ DE MALLORCA (ADM).

Oratoris públics

- III/68/5. *Expediente sobre el oratorio público que desean erigir los moradores de Biniarroi del distrito de la villa de Selva. 1819.*

2.1.7. ARXIU DE LA CONSELLERIA D'AGRICULTURA I PESCA DEL GOVERN BALEAR (ACAP).

Servei de Desenvolupament i Dinamització Rural

- Sense signatura. Projecte de camins de servei rural del terme municipal de Mancor (1990).

2.1.8. INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL.

- Sense signatura. *Acta de la operación practicada para reconocer la línea de término y señalar los mojones comunes a los términos municipales de Selva y de Mancor del Valle, pertenecientes ambos a la provincia de Baleares.* 1930.

2.1.9. REGISTRE DE LA PROPIETAT NÚM. 2 D'INCA

- Tom 714, llibre 49 de Selva, fol 117, finca núm. 2166 (finca núm. 1914 de Mancor de la Vall).
- Tom 1722, llibre 2 de Mancor, fol 155, finca núm. 121.
- Tom 117, llibre 8 de Selva, fol 217, finca núm. 389.

2.1.10. ANNEX. DISPOSICIONS SOBRE CONSTRUCCIÓ, CONSERVACIÓ I MILLORA DE CAMINS VEÏNALS (1848).

El 6 de maig de 1848 el Ministre de Comerç, Instrucció i Obres Públiques, en circular dirigida al Govern Superior Polític de les Illes Balears, ordenava l'execució de les disposicions sobre construcció, conservació i millora dels camins veïnals, contingudes en el Real Decret de 7 d'abril de 1848 i en el Reglament de 8 d'abril del mateix any, que establia la classificació dels camins i la formació d'itineraris "...de todos los caminos de cualquier especie que crucen el territorio de su respectiva jurisdicción...". Es classificava els camins en veïnals de primer i segon ordre segons la seva freqüentació i importància i s'establia que els caps polítics eren els encarregats de dur a terme aquesta classificació i remetre els itineraris a la direcció d'obres públiques, especificant la seva longitud, inici i final, estat de conservació, així com el grau d'interès general que tenien.

La *Instrucción dirigida a los jefes políticos por el Ministro de Comercio, Instrucción y Obras públicas para la ejecucion del Real decreto y reglamento sobre construccion, conservacion y mejora de los caminos vecinales*, del 19 d'abril de 1848, establia les atribucions de la Diputació Provincial en la classificació dels camins veïnals de primer ordre, tot i tenint en compte el dictamen dels ajuntaments, que havien d'expressar quins camins del seu terme municipal eren els que presentaven més interès general. Seguint aquestes ordres i instruccions, els ajuntaments formaren aquests itineraris de camins, que eren remesos a la Diputació per a la seva classificació definitiva. L'interès general i la freqüentació que tenien era el que primava per classificar els camins com a veïnals de primer i segon ordre, entenent per general aquell que afectava a un major nombre de població, com ho demostra el fet que els camins que finalment eren classificats com a tals eren majoritàriament els que servien de vies de comunicació amb altres poblacions.

La *Instrucción* també dictaminava que la classificació "no debe ser ni muy limitada ni muy amplia", ja que els pobles es queixarien, en el primer cas per veure disminuïdes les seves comunicacions i en el segon per carregar-los de despeses que no podrien

afrontar. D'acord amb això cal significar que de tots els camins que es remetien per part dels ajuntaments, la Diputació en solia declarar, ja sigui de primer o segon ordre, un nombre molt reduït dels mateixos, la qual cosa no implica que els que quedaven sense declarar no fossin públics, sinó que s'atenia més a la disponibilitat de recursos econòmics pel seu manteniment en el moment de la declaració. De fet hi ha casos, com el camí del Cementeri a Son Servera, que no va ser classificat com a veïnal per la Diputació però en documentació posterior si apareix com a camí veïnal de segon ordre (AMSS. Sign. 24/18).

En el cas de l'itinerari format per l'Ajuntament de Selva, veim com aquest diferenciava tres tipus d'interès: interès en primer grau, que només afectava al camí que unia el poble de Selva amb Palma; camins d'interès en segon grau, que reuneix aquells que enllaçaven Selva amb els pobles veïnats o aquests amb Palma (camí d'Inca, camí de Pollença, camí de Lluc, camí de Caimari a Palma, camí de Biniamar a Palma, etc); i camins d'interès en tercer grau, que recull la resta de camins que servien per anar als llogarets del municipi, a diverses propietats o per unir nuclis de menor entitat: camí de Massanella, camí de Binibona, camí de Son Macià, camí dels Oms, camí d'Almallutx, camí de la Font, camí de Binibona a Moscarí, camí de Massanella a Mancor, etc.

Finalment, hi ha camins que apareixen com a d'ús particular o interès privat, però això no implica, al nostre parer, la seva titularitat privada, sinó un interès més reduït i que afectava a un nombre limitat de població. En aquest sentit, a l'itinerari general de Selva apareixen tres camins que segons l'ajuntament eren d'interès o utilitat privada: El camí de Son Macià, el camí de la Font i el camí transversal que enllaçava el camí de les Vinyes amb el camí de Son Macià. Dos d'ells estan inclosos en el Catàleg de camins del terme municipal de Selva (Consell de Mallorca, 2004), i presenten documentació que fa referència a la seva titularitat pública: núm. 17 - Camí de Son Macià (obres per part de l'Administració, camí públic, *Plan Nacional de Vías Provinciales 1973*) i núm. 39 - Camí del Camp d'en Caldés (obres per part de l'Administració, camí veïnal, *Pla de camins rurals de Balears 1989*), i per tal motiu es recomanava la seva inclusió dins l'Inventari de Béns Municipals. Això també és el que succeeix amb el camí de la Font, que tal com veim a la fitxa també presenta documentació que l'acredita com a públic (camí públic, camí reial, fitació del terme, *Plan Nacional de Vías Provinciales 1973*, obres per part de l'Administració, etc). El mateix cas el trobam a l'itinerari de Sóller, on apareix el camí de Tuent qualificat com a d'utilitat pública i no veïnal, però la documentació localitzada el dona clarament com a públic (obres per part de l'Administració, declaració de camí veïnal, declaració d'utilitat pública, etc.) i com a tal està inclòs al Catàleg de camins del terme municipal de Sóller (núm. 15 - Camí de Bàltx / Camí de Tuent), elaborat pel Departament de Medi Ambient del Consell de Mallorca l'any 2006.

2.1.11. ANNEX. PLAN NACIONAL DE VÍAS PROVINCIALES.

El decret 1541/1972, de la Presidència de Govern, de 15 de juny, pel qual s'aprovava el text refòs de la Ley del Plan de Desarrollo Económico y Social, va posar en marxa el *Plan Nacional de Vías Provinciales*. El 3 de novembre de 1972, mitjançant una ordre publicada en el *Boletín Oficial del Estado* nº 264, es procedia a la creació de la Comissió per a l'elaboració de l'esmentat Pla, que en el plaç màxim de dos anys havia d'estar acabat.

Per dur a terme els estudis en el seu respectiu àmbit territorial, es constituïa en cada Comissió Provincial de Serveis Tècnics un grup de treball, presidit pel Cap Provincial de Carreteres i integrat per representants de les Diputacions Provincials, del Ministeri d'Agricultura i dels demés Organismes que exercien atribucions sobre les vies afectades pel Pla.

El Grup de Treball de Balears, a principis de 1973, va fer arribar una comunicació a tots els ajuntaments de la província, comunicació que passam a transcriure:

"Con el fin de elaborar el Plan Nacional de Vías Provinciales, cuyo objetivo es determinar los caminos que han de integrar la futura Red Viaria a cargo de las Diputaciones, se ha creado por Orden de la Presidencia de Gobierno de 2 de noviembre de 1972 la Comisión para la elaboración del Plan Nacional de Vías Provinciales. Con este mismo objeto, y en el seno de la Comisión Provincial de Servicios Técnicos de Baleares, se acaba de constituir el Grupo de Trabajo de Baleares, integrado por el Jefe Provincial de Carreteras que suscribe, en calidad de Presidente, por D. Andrés Parietti Lliteras en representación de la Excm. Diputación Provincial y por D. Mateo Castelló en representación de la Delegación Provincial del Ministerio de Agricultura.

No es necesario recalcar la importancia que esta futura Red Provincial puede tener para ese Ayuntamiento, y la conveniencia de que los estudios que han de conducir a su determinación se hagan con el máximo interés. Por ello me permito rogarle su valiosa colaboración desde la primera etapa del Plan, que tiene por objeto la catalogación de todos los caminos de uso permanente y servicio público existentes en la Provincia.

Con el fin de recopilar todos los datos precisos y poder llegar a formar el Catálogo Provincial, le ruego encarecidamente que disponga lo preciso para que, de acuerdo con las Instrucciones que se adjuntan, se proceda a rellenar el cuadro y mapa que se acompañan, reflejando en ellos todos los caminos dependientes de ese Ayuntamiento y que cumplan con las condiciones exigidas en las referidas Instrucciones.

Para que el Catálogo sea lo más completo posible, y para facilitar la labor del Grupo provincial de Trabajo, le agradecería que al final de la relación de caminos municipales, y bajo el epígrafe "Otros Caminos", se indicaran todos los caminos existentes en ese término municipal y que no pertenezcan al Estado, a la Provincia ni al Municipio, pero que, cumpliendo las condiciones de las adjuntas instrucciones, sean de uso permanente y servicio público. Es el caso, por ejemplo, de caminos de acceso a instalaciones industriales, santuarios, sanatorios, miradores, etc.

Por "uso permanente y servicio público" se entiende que el camino sea normalmente practicable en cualquier época del año y que no sea utilizado exclusivamente por la propiedad privada. Se excluyen las vías que, por su función puramente local, respondan al concepto de calle.

Se ruega la remisión de un ejemplar del cuadro y mapa, debidamente cumplimentados, a la Jefatura Provincial de Carreteras, como sede del Grupo de Trabajo de Baleares, antes del próximo día 28 de febrero.

Palma, 30 de enero de 1973

El Presidente del Grupo de Trabajo.

Instrucciones para la Catalogación de las Vías.

1- Características que como mínimo deben reunir las carreteras y caminos que deben ser incluidos en los estados cuyo modelo se remite.

- 1.1. Plataforma de anchura igual o superior a (3) tres metros. Se entiende por plataforma la anchura total correspondiente a calzada más arcenes, en su caso.
- 1.2. Uso permanente y servicio público.
- 1.3. Que posean obras de fábrica para salvar los accidentes geográficos del terreno por donde se desarrollan.

2- Caminos que deben incluirse en las relaciones de acuerdo con su situación administrativa.

Solamente deben ser incluídas aquellas carreteras o caminos que en 31 de diciembre de 1972 se encuentren en alguna de las situaciones siguientes:

- 2.1. Carreteras o caminos construidos, que formen parte de las redes en explotación de los distintos Organismos.
- 2.2. Carreteras o caminos en construcción.
- 2.3. Carreteras o caminos de posible construcción que tengan su correspondiente proyecto aprobado.

Documentación a cumplimentar por cada Organismo afectado.

3.1. Hoja de catálogo.

Cada Organismo cumplimentará el modelo de relación de carreteras y caminos que se adjunta de acuerdo con las siguientes normas:

- (1) Se pondrá el nombre del Organismo a cuyo cargo estén las carreteras o caminos que se relacionen.
- (2) En esta casilla, cada Organismo relacionará sus carreteras o caminos a partir del número 1. Este número de orden deberá coincidir con el que se señale en el plano correspondiente.
- (3) Se pondrá la clave, abreviatura o sigla de la carretera o camino, si la tuviera.
- (4) Se escribirá el nombre completo oficial, en su caso, de la carretera o camino de que se trate.
- (5) En las casillas marcadas "P.K." se indicarán los P.K. de la carretera o caminos que se esté relacionando, que constituyan el origen y final del tramo de que se trata. En las casillas marcadas "Localización" se indicarán los datos que identifiquen lo más claramente posible el origen y el final del tramo. Por ejemplo: Localidad de; P.K. en la C. C; Plaza Mayor de; etc.
- (6) Se indicará la totalidad de los kilómetros del tramo. Los datos se expresarán con una cifra decimal.
- (7) Se escribirá en la 1ª casilla el ancho de la explanación y en la 2ª la de su calzada afirmada, si la tuviera. Los datos se expresarán con una cifra decimal. Las cantidades que se indiquen reflejarán las de mayor predominio en el tramo. En la casilla "Observaciones" podrá aclararse más, si se estima oportuno, este dato, por ejemplo: indicando las diferentes anchuras que tiene el tramo y las longitudes que corresponden a cada una de ellas. Se entiende por explanación el espacio comprendido entre bordes exteriores de desmote o terraplén, o entre bordes exteriores de cunetas si no existieran aquellos. Se entiende por calzada la parte de la Carretera destinada a la circulación de vehículos.
- (8) En esta casilla se pondrán las clases del afirmado de la calzada, si lo tuviera, con arreglo a las siguientes claves:

R- Rígido
M- Macadam
B- Riego bituminoso
A- Aglomerado
TE- Tierra estabilizada
X- Terreno natural

- (9) En esta casilla se pondrán todas aquellas características especiales que pueda tener la carretera o camino para su más completa identificación:

En cada relació se totalitzarà el número de kms.

3.2. Cartografia

Acompañando a cada relación se adjuntará un plano a escala 1: 250.000 desarrollando en papel de tamaño UNE A.1. siempre que los datos que en el mismo se reflejan puedan ser identificables.

Aquellos Organismos que lo necesiten para su fácil identificación, podrán usar las escalas de 1:100.000 y 1:25.000, pero su tamaño será en hoja del mismo formato UNE A.1. con objeto de obtener una uniformidad de todos ellos a efectos de su archivo y manejo.

Cuando se utilicen planos a estas escalas, se acompañará un plano general a escala 1:250.000 en el que se localicen las zonas detalladas.

4.- Plazos

Dado que la Comisión Provincial de Servicios Técnicos de Baleares debe elevar al Comité Técnico Nacional de Vías Provinciales la recopilación de todo el Catálogo provincial antes del 31 de marzo próximo, los Organismos afectados deben cumplimentar lo interesado antes del 28 de febrero próximo.

5.- Para la aclaración de cualquier duda que se presente se puede establecer contacto con el Grupo de Trabajo constituido en el seno de la Comisión Provincial de Servicios Técnicos.

Palma, Enero 1.973

Fonts:

- Arxiu General del Consell Insular de Mallorca.

- Sign. XI- 86/3. Pla Nacional de Vies Provincials (1972-1974).
- Sign. XI- 76. Pla Nacional de Vies Provincials (1974).

- Arxiu del Consell de Mallorca. Vies i Obres. *Plan Nacional de Vías Provinciales. Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del Ayuntamiento de Mancor del Valle (1973).*

2.1.12. ANNEX. CATÀLEG DE PATRIMONI CULTURAL DEL MUNICIPI DE MANCOR (2005).

El 5 d'octubre de 2006 el ple de l'Ajuntament de Mancor aprovà provisionalment el Catàleg de Patrimoni Cultural del municipi, elaborat per Gaspar Valero i Martí (coordinador), Gabriel Fiol Mateu, Tomàs Vibot Railakari i Margalida Castells Valdivieso. A la introducció es descriu l'objecte del catàleg, que té com a objectius inventariar, descriure, analitzar i diagnosticar l'estat dels béns monumentals, etnològics i arqueològics del terme municipal i marcar els requisits per a la seva protecció.

També es descriuen les tipologies dels béns patrimonials que formen part d'aquest catàleg, entre les quals apareixen els elements de comunicació: camins i ponts. "Els camins ocupen el bloc més nombrós de béns etnològics. La raó de la inclusió quasi massiva de tots els camins del municipi és l'alt valor ambiental i que a més es troben senyalitzats per part de l'Ajuntament. Comptam amb un reduït nombre de camins, però, que tenen, a més de l'ambiental, un important valor constructiu: el camí des Rafals, el camí de Biniarroi, el camí de la coma de sa Jonquera, el camí de Massanella a Coma-sema, el camí de s'Arreplegada, etc" (pàg. 3).

Pel que fa als criteris de protecció, el catàleg defineix tres nivells aplicables als elements patrimonials catalogats:

A. Nivell de protecció integral

Distingeix dos graus en funció als trets dels béns a protegir:

A1- Protecció integral

Aquest tipus de protecció implica una preservació íntegra del bé a protegir, això és, sense cap possibilitat de canvi que impliqui una modificació en la seva estructura, distribució i elements d'acabat. Això implica la impossibilitat d'un canvi d'ús o de rehabilitació, havent de continuar segon el seu ús original i permetent-se tan sols obres de conservació, restauració i, en casos excepcionals, de recuperació d'alguna de les seves característiques originals (per exemple, una església).

A2- Subcategoria protecció integral

Aquesta subcategoria engloba aquells elements d'un elevat valor patrimonial que, a causa del seu deteriorament, requereixin obres d'una certa entitat per assegurar-ne la permanència o el retorn a un estat desitjat. També queden inclosos en aquesta subcategoria aquells elements patrimonials que, malgrat merèixer una protecció integral, posseeixin annexos no protegits o amb menor nivell de protecció. En aquest supòsit poden dur-se a terme obres de major entitat necessàries per a la continuïtat en el seu ús, aspecte i/o conservació.

B. Nivell de protecció parcial

Molts edificis, malgrat la seva importància, necessiten per a la continuïtat en el seu ús o conservació original adaptacions a determinades condicions actuals, com pot ser el cas d'un edifici residencial o d'un destinat a determinats serveis (per exemple, un hospital). Això obliga a establir una protecció parcial, la qual pot englobar diverses categories de protecció a partir de la quantitat de volum a protegir. En distingeix tres graus:

B1- Protecció majoritària: es considera que la major part del conjunt ha de ser protegit.

B2- Protecció parcial: es considera que parcialment el conjunt ha de ser protegit.

B3- Protecció puntual: es considera que puntualment una part del conjunt ha de ser protegit o bé un simple element (per exemple, una finestra, una porta, etc.).

C. Nivell de protecció ambiental

C1- Protecció estructural. Queden englobades aquí les remodelacions que afectin la totalitat de l'espai de les edificacions, mantenint exclusivament la seva volumetria i estructura portant interior (per exemple, una antiga fàbrica, un escorxador, etc.).

C2- Protecció de la façana. Quan només s'ha de protegir la façana, amb tots els elements que hi conté (per exemple, una façana rústica tradicional a un poble, la façana d'un comerç, etc.).

Els camins inclosos en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall i el seu nivell de protecció són:

Camí de Santa Llúcia (A2)

Camí de ses Quarterades Velles (A1)

Camí de ses Quarterades Noves (A1)

Camí des Sementer (A1)

Camí de ses Costetes (A1)
Camí del puig de Son Picó (A1)
Camí de Can Gallina (A1)
Camí de la coma des Arapells (A1)
Camí de Biniamar (A1)
Camí de sa Jonquera al cingle de sa Tafarra (A2)
Camí de sa Jonquera a sa Capella (A2)
Camí de s'Arreplegada (A1)
Camí de sa Coma (A1)
Camí de Massanella a Comafreda (A1)
Camí des Clot de Massanella / camí des Cabanyal (A1)
Camí d'Escorques (A1)
Camí de Biniatzent (A1)
Es Camí Llarg (comuna de Biniamar a Biniatzent) (A1)
Camí de Son Bonafè (A1)
Camí de Son Penya (A1)
Camí des Rafals (A1)
Camí de Biniarroí (A2)
Camí del comellar de sa Jonquera (A1)
Camí de sa font Garrover (A1)
Camí des Putxos (A1)
Camí de Biniarroí al clot d'Almadrà (A2)

2.2. BIBLIOGRÀFIQUES

BLÁZQUEZ, Macià; LLOBERA, Martí; MUS, Maurici & TÉBAR, Xavier. "L'antiga xarxa de camins". A *La Serra de Tramuntana, natura i cultura*. Mallorca: Editorial Moll, 1998.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA. *Itineraris a peu per la serra de Tramuntana*. Palma: Consell Insular de Mallorca, 1994.

DD. AA. *Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana*. Palma: FODESMA. Consell Insular de Mallorca, 1993.

EL DIA DEL MUNDO. *Rutas naturales de las Islas Baleares*. Palma: Govern Balear. Conselleria d'Agricultura i Pesca, 1994.

FIOL MATEU, Gabriel. *Mancor de la Vall: carrers i places*. Mancor de la Vall: Ajuntament, 1981.

FIOL MATEU, Gabriel. "Toponimia documentada (2)". *Montaura: revista de Mancor de la Vall*. Abril 1988, núm. 2.

FIOL MATEU, Gabriel. "Toponimia documentada (8)". *Montaura: revista de Mancor de la Vall*. Tardor 1989, núm. 8.

FIOL MATEU, Gabriel. "Toponimia documentada (16)". *Montaura: revista de Mancor de la Vall*. Tardor 1991, núm. 16.

FIOL MATEU, Gabriel. "Toponimia documentada (24)". *Montaura: revista de Mancor de la Vall*. Tardor 1993, núm. 24.

FIOL MATEU, Gabriel. *Oratori de Santa Llúcia de Mancor de la Vall: notes històriques*. Mancor de la Vall: Ajuntament, 1994.

FIOL MATEU, Gabriel. *Mancor. Massanella. Biniarroí. Biniatzent. Notícies històriques 1230-1600*. Mancor de la Vall: Ajuntament de Mancor, 2000.

FIOL MATEU, Gabriel. *Mancor. Massanella. Biniarroí. Biniatzent. Notícies històriques 1601-1800*. Mancor de la Vall: Ajuntament de Mancor, 2000.

FIOL MATEU, Gabriel. *Mancor. Massanella. Biniarroí. Biniatzent. Notes històriques 1801-2000*. Mancor de la Vall: Ajuntament de Mancor, 2005.

FONT I MARTORELL, Gabriel. *Cincuenta excursiones a pie por la isla de Mallorca*. Palma: Fomento del Turismo de Mallorca, 1964.

GARCÍA PASTOR, Jesús. *Rutas escondidas de Mallorca*. Mancor de la Vall -Massanella (Por Es Rafal y Es Tossals Verds). Fasc. 17. núm. Palma: Imprenta Politécnica, 1967.

GARCÍA PASTOR, Jesús. *Rutas escondidas de Mallorca*. Puig de sa Creu – Sa Mola (Desde Caimari, por ses Rotes y Ca'n Bajoca). Fasc. 34. Palma: Imprenta Politécnica, 1969.

GARCÍA PASTOR, Jesús. *Rutas escondidas de Mallorca*. Lloseta – Ses Cases Noves (Por S'Estorell y Biniatzent). Fasc. 37. Palma: Imprenta Politécnica, 1970.

GARCÍA PASTOR, Jesús. *Rutas escondidas de Mallorca*. Puig de Massanella (Desde Mancor de la Vall, por la Font Nova y la Font de S'Avenc). Fasc. 56. Palma: Imprenta Politécnica, 1972.

GARCÍA PASTOR, Jesús. *Rutas escondidas de Mallorca*. Puig des Suro. Desde Mancor de la Vall por Sancta Llúcia y Biniarroi. Fasc. 72. Palma: Imprenta Politécnica, 1974.

GORRIAS I DURÁN, Antoni. *Les cases de neu a Mallorca. Història, comerç i itineraris*. Col·lecció l'esparrall, 5. Palma: Ed. El Far, 2001.

HEINRICH, Herbert. *Doce excursiones clásicas por Mallorca. Volumen 3*. Palma: Ed. Moll, 1987.

JAUME WALKER, Juan. *Tramuntana de Norte a Sur. Los 54 miles de la Sierra en 142 Itinerarios*. Mallorca: Calima Ediciones, 2004.

LLOFRIU, Pere. *Caminant per Mallorca*. Manuals d'introducció a la Naturalesa nº 8. Mallorca: Edit. Moll, 1992.

HASBURGO-LORENA, Lluís Salvador d'Àustria (1999-2003). *Les Balears descrites per la paraula i la imatge*. Palma: Govern de les Illes Balears, Sa Nostra. Obra Social i Cultural, Grup Serra, 1999-2003. Traduït de l'original de 1884.

MASCARÓ PASARIUS, Josep. *30 excursiones en coche por Mallorca*. Palma: Gràfiques Miramar, 1974.

MIRALLES, Boro & TORTOSA, Paco. *Rutes de Cicloturisme de les Illes Balears. Mallorca* : Rey Sol S. A. i « Sa Nostra » Obra Social i Cultural, 2000.

ORDINAS GARAU, Antoni. *Els noms de lloc del terme de Selva*. Selva: Ajuntament de Selva i Conselleria d'Educació, Cultura i Esports del Govern Balear, 1989.

ORDINAS GARAU, Antoni; ORDINAS MARCÉ, Gabriel & REYNÉS TRIAS, Antoni. *Es Tossals Verds: nom per nom*. Mallorca: Consell Insular, 1995.

ORDINAS GARAU, Antoni; ORDINAS MARCÉ, Gabriel & REYNÉS TRIAS, Antoni. *El camí vell de Lluc*. Palma: FODESMA (Consell de Mallorca), Sa Nostra, 1998.

PALOS, Benigne. *Itineraris de Muntanya. Excursions a peu per la Serra de Tramuntana*. Mallorca. Edit. Moll, 1984.

PEÑA, Pedro d'Alcàntara. *Guía de las Baleares*. Palma: Edicions Cort, 1891.

ROSSELLÓ, Ramón & ALBERTÍ, Jaume. *Història de Selva: 1229-1600*. Selva: Ajuntament, 2003.

TUDURÍ BORRÀS, Carles; ESCANDELL PÉREZ, Jaume & MARQUÉS MAROTO, Jaume. *Mallorca en bici*. Mallorca: Ed. Moll. Palma. Gráf. Miramar, 1995.

VALDIVIESO, Margalida; FIOL MATEU, Gabriel & ORDINAS GARAU, Antoni. *Mancor de la Vall*. Inca (Mallorca). *Guía dels pobles de Mallorca*. Hora Nova S. A, 2001.

VALERO I MARTÍ, Gaspar. *Camins i Paisatges I*. Itineraris culturals per l'illa de Mallorca. Mallorca: R. & J. J. de Olañeta, Editors, 1992.

VALERO I MARTÍ, Gaspar. *Camins i Paisatges VI. Itineraris culturals per l'illa de Mallorca*. Mallorca: R. & J. J. de Olañeta, Editors, 1993.

VALERO I MARTÍ, Gaspar. *Camins i Paisatges. Itineraris culturals per l'illa de Mallorca*. Mallorca: Les Fonts Ufanés. R. & J. J. de Olañeta, Editors, 2001.

VALLCANERAS, Lluís. *20 itineraris alternatius per la Serra de Tramuntana (I)*. Mallorca: Col·lecció Gorg Blau, 1996.

VELA LOZANO, Antonio. *Andar por las Sierras de Mallorca*. Madrid: Acción Divulgativa, S. L., 1994.

VELA LOZANO, Antonio. *Mallorca. Por la sierra de Tramuntana. 22 itinerarios a pie*. Barcelona: Ed. Laertes, 2000.

2.3. CARTOGRÀFIQUES

- DESPUIG, Antoni (1785). *Mapa de la Ysla de Mallorca*.
- ANÒNIM (1791) *Plano del derribo de tierras en el Barranco de Biniarroy de la Isla de Mallorca*.
- COELLO, Francisco (1851). *Atlas de España y sus posesiones de Ultramar. Islas Baleares*. Escala 1/200.000.
- PEÑA, P.A. *Plano del término de Escorca* (1889). Còpia reduïda del plànol de 1860.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31), 2a. Edició. Escala 1/100.000.
- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5).
- *Plano geométrico del término de Selva*. (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa Nacional Topográfico Parcelario*. Escala 1/10.000.
- MASCARÓ PASARIUS, Josep (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 670–III.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (COPOT.) (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). *Mancor de la Vall*. Escala 1/5.000.
- VV. AA. (2006). *Mapa Excursionista. Mallorca – Tramuntana Nord E-25*. Ed. Alpina. Escala 1/25.000.

3. CATÀLEG

3.1. RELACIO DE CAMINS INVENTARIATS

- (1) CAMÍ DE MASSANELLA A SELVA / CAMÍ VELL DE SELVA / CAMÍ DES CABANYAL
- (2) CAMÍ DE MASSANELLA A INCA / CAMÍ DE SES QUARTERADES / CAMÍ DE MASSANELLA
- (3) CAMÍ DE SES COSTETES (A)
- (4) CAMÍ DE SES QUARTERADES VELLES / CAMÍ DE SES QUARTERADES / CAMÍ DE SES MARJADES
- (5) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA A BINIARROI
- (6) CAMÍ DE MANCOR A SELVA / CAMÍ DE SON PENYA
- (7) CAMÍ DE SON BONAFÈ
- (8) CAMÍ DE MANCOR A LLUC
- (9) CAMÍ DE MANCOR A CAIMARI / CAMÍ DE MASSANELLA A CAIMARI / CAMÍ DE MASSANELLA
- (10) CAMÍ D'ALMALLUTX / CAMÍ DES RAFALS
- (11) CAMÍ DES SEMENTER / CAMÍ DE SA SINIETA
- (12) CAMÍ DES PUIG DE SON PICÓ (A)
- (13) CAMÍ DE SA GARRIGA DE TURIXANT A SES ROTES
- (14) CAMÍ DE CAN GALLINA
- (15) CAMÍ DE CONIA
- (16) CAMÍ DES PUIG / CAMÍ DE LA DEPURADORA / CAMÍ DES PUTXOS
- (17) CAMÍ DE SA FONT RAFAL
- (18) CAMÍ DE SES QUARTERADES NOVES
- (19) CAMÍ DE SA COMA/ CAMÍ DE SON BOSCA
- (20) CAMÍ A SA COMA ROTJA
- (21) CAMÍ DE SES FONTANELLES
- (22) CAMÍ DE BINIARROI / CAMÍ DE SON ROSSELLÓ / CAMÍ DE SES VINYES
- (23) CAMÍ DE BINIATZENT / CAMÍ DE SA FONT / CAMÍ DE MANCOR A ALARÓ
- (24) CAMÍ LLARG
- (25) CAMÍ DE BINIARROI
- (26) CAMÍ DES COMUNS DE BINIARROI
- (27) CAMÍ DE BINIARROI A ALMADRÀ / CAMÍ DE BINIARROI A ORIENT / CAMÍ DE LA FONT DE BINIARROI
- (28) CARRETERA DE BINIARROI
- (29) CAMÍ DE BINIARROI A BINIARROI
- (30) CAMÍ DE MANCOR A SES CASES NOVES
- (31) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA (A)
- (32) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA (B)
- (33) CAMÍ DE SA FONT GARROVER
- (34) CAMÍ D'ESTABLITS DE SA SEMENTERA
- (35) CAMÍ DE CAN BAJOCA AS HORTS
- (36) CAMÍ DE SA VINYASSA
- (37) CAMÍ DE SON MAGA
- (38) CAMÍ ALS COMUNS DE SON NADAL
- (39) CAMÍ DE SA COMA DE S'ARPELLA
- (40) CAMÍ D'ESCORQUES
- (41) CAMÍ DE SA JONQUETA AL CINGLE DE SA TAFARRA
- (42) CAMÍ DE SON TOMEU
- (43) CAMÍ DE SA COMA FERESTA / CAMÍ DEL COMELLAR DE SA JONQUETA
- (44) CAMÍ DE SES VOLTETES / CAMÍ DE S'ARREPLEGADA
- (45) CAMÍ DE SES COSTETES (B)
- (46) CAMÍ DE SA JONQUETA A SA CAPELLETA
- (47) CAMÍ 47
- (48) CAMÍ DE MASSANELLA
- (49) CAMÍ 49
- (50) CAMÍ DE SA COMA DES MART
- (51) CAMÍ DE CAN PAU CARRO
- (52) CAMÍ DE SA TANCA

- (53) CAMÍ DE SES QUARTERADES VELLES (B)
- (54) CAMÍ DE SA COMA DES RAFALS
- (55) CAMÍ DEL PONT DE MANCOR AS RAFALS
- (56) CAMÍ DE BINIAMAR A BINIATZENT / CAMÍ DE BINIATZENT A INCA
- (57) RONDA DE MANCOR
- (58) PAS DE S'ULLASTRE
- (59) CAMÍ DES PUIG DE SON PICÓ (B)
- (60) CAMÍ 60

3.2. RELACIÓ DE CAMINS DOCUMENTATS

- (1) CAMÍ DE MASSANELLA A SELVA / CAMÍ VELL DE SELVA / CAMÍ DES CABANYAL
- (2) CAMÍ DE MASSANELLA A INCA / CAMÍ DE SES QUARTERADES / CAMÍ DE MASSANELLA
- (3) CAMÍ DE SES COSTETES (A)
- (4) CAMÍ DE SES QUARTERADES VELLES / CAMÍ DE SES QUARTERADES / CAMÍ DE SES MARJADES
- (6) CAMÍ DE MANCOR A SELVA / CAMÍ DE SON PENYA
- (7) CAMÍ DE SON BONAFÈ
- (8) CAMÍ DE MANCOR A LLUC
- (9) CAMÍ DE MANCOR A CAIMARI / CAMÍ DE MASSANELLA A CAIMARI / CAMÍ DE MASSANELLA
- (10) CAMÍ D'ALMALLUTX / CAMÍ DES RAFALS
- (11) CAMÍ DES SEMENTER / CAMÍ DE SA SINIETA
- (12) CAMÍ DES PUIG DE SON PICÓ (A)
- (13) CAMÍ DE SA GARRIGA DE TURIXANT A SES ROTES
- (14) CAMÍ DE CAN GALLINA
- (16) CAMÍ DES PUIG / CAMÍ DE LA DEPURADORA / CAMÍ DES PUTXOS
- (17) CAMÍ DE SA FONT RAFAL
- (19) CAMÍ DE SA COMA/ CAMÍ DE SON BOSCA
- (20) CAMÍ A SA COMA ROTJA
- (22) CAMÍ DE BINIARRO / CAMÍ DE SON ROSSELLÓ / CAMÍ DE SES VINYES
- (23) CAMÍ DE BINIATZENT / CAMÍ DE SA FONT / CAMÍ DE MANCOR A ALARÓ
- (24) CAMÍ LLARG
- (25) CAMÍ DE BINIARRO
- (27) CAMÍ DE BINIARRO A ALMADRÀ / CAMÍ DE BINIARRO A ORIENT / CAMÍ DE LA FONT DE BINIARRO
- (28) CARRETERA DE BINIARRO
- (29) CAMÍ DE BINIARRO A BINIARRO
- (31) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA (A)
- (32) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA (B)
- (33) CAMÍ DE SA FONT GARROVER
- (34) CAMÍ D'ESTABLITS DE SA SEMENTERA
- (35) CAMÍ DE CAN BAJOCA AS HORTS
- (36) CAMÍ DE SA VINYASSA
- (37) CAMÍ DE SON MAGA
- (39) CAMÍ DE SA COMA DE S'ARPELLA
- (40) CAMÍ D'ESCORQUES
- (41) CAMÍ DE SA JONQUETA AL CINGLE DE SA TAFARRA
- (42) CAMÍ DE SON TOMEU
- (44) CAMÍ DE SES VOLTETES / CAMÍ DE S'ARREPLEGADA
- (45) CAMÍ DE SES COSTETES (B)
- (46) CAMÍ DE SA JONQUETA A SA CAPELLETA
- (48) CAMÍ DE MASSANELLA
- (49) CAMÍ 49
- (51) CAMÍ DE CAN PAU CARRO
- (52) CAMÍ DE SA TANCA
- (53) CAMÍ DE SES QUARTERADES VELLES (B)
- (56) CAMÍ DE BINIARRO A BINIATZENT / CAMÍ DE BINIATZENT A INCA
- (57) RONDA DE MANCOR
- (58) PAS DE S'ULLASTRE
- (59) CAMÍ DES PUIG DE SON PICÓ (B)

3.3. RELACIÓ DE CAMINS AMB INTERÈS CONSTRUCTIU

- (10) CAMÍ D'ALMALLUTX / CAMÍ DES RAFALS
- (13) CAMÍ DE SA GARRIGA DE TURIXANT A SES ROTES
- (21) CAMÍ DE SES FONTANELLES
- (23) CAMÍ DE BINIATZENT / CAMÍ DE SA FONT / CAMÍ DE MANCOR A ALARÓ
- (25) CAMÍ DE BINIARROI
- (27) CAMÍ DE BINIARROI A ALMADRÀ / CAMÍ DE BINIARROI A ORIENT / CAMÍ DE LA FONT DE BINIARROI
- (31) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA (A)
- (38) CAMÍ ALS COMUNS DE SON NADAL
- (42) CAMÍ DE SON TOMEU
- (44) CAMÍ DE SES VOLTETES / CAMÍ DE S'ARREPLEGADA
- (46) CAMÍ DE SA JONQUETA A SA CAPELLETA
- (47) CAMÍ 47
- (49) CAMÍ 49
- (58) PAS DE S'ULLASTRE
- (60) CAMÍ 60

3.4. RELACIÓ DE CAMINS AMB INTERÈS EXCURSIONISTA

- (1) CAMÍ DE MASSANELLA A SELVA / CAMÍ VELL DE SELVA / CAMÍ DES CABANYAL
- (8) CAMÍ DE MANCOR A LLUC
- (9) CAMÍ DE MANCOR A CAIMARI / CAMÍ DE MASSANELLA A CAIMARI / CAMÍ DE MASSANELLA
- (10) CAMÍ D'ALMALLUTX / CAMÍ DES RAFALS
- (13) CAMÍ DE SA GARRIGA DE TURIXANT A SES ROTES
- (17) CAMÍ DE SA FONT RAFAL
- (20) CAMÍ A SA COMA ROTJA
- (25) CAMÍ DE BINIARROI
- (27) CAMÍ DE BINIARROI A ALMADRÀ / CAMÍ DE BINIARROI A ORIENT / CAMÍ DE LA FONT DE BINIARROI
- (28) CARRETERA DE BINIARROI
- (29) CAMÍ DE BINIARROI A BINIAMAR
- (31) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA (A)
- (32) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA (B)
- (33) CAMÍ DE SA FONT GARROVER
- (35) CAMÍ DE CAN BAJOCA AS HORTS
- (43) CAMÍ DE SA COMA FERESTA / CAMÍ DEL COMELLAR DE SA JONQUETA
- (48) CAMÍ DE MASSANELLA
- (51) CAMÍ DE CAN PAU CARRO
- (60) CAMÍ 60

(1) CAMÍ DE MASSANELLA A SELVA / CAMÍ VELL DE SELVA / CAMÍ DES CABANYAL

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí de Mancor a Caimari, núm. 9.

Final: terme municipal de Selva.

Longitud: 673 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí reial.
- Fitació de terme.
- Camí veïnal.
- Camí municipal.
- Itinerari General de camins (1848).
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de camins del terme municipal de Selva (Consell de Mallorca, 2004).
- Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors - Un a l'inici del camí: "Camí des Clot de Massanella".
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 673 m**Amplada mínima:** 4 m**màxima:** 4,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 2 de febrer de 1528 Guillem Descallar capbrevava una vinya i olivar a Massanella, que feia partió amb el camí reial que va de Massanella a Selva (ARM. T-51).

El 10 de març de 1563 Mateu Martorell capbrevava una peça de terra anomenada les Vermelles que feia partió "... ex una parte cum petia terra nominata Les Comes dicti Dezcallar et ex alia parte cum terris que fuerunt Stephani Cuch possessa per Matheu Martorell cuum dicti denunciatis et ex alia parte cum camino per quem itur de Massanella ad villam de Selva et ex alia parte cum terris de Georgi Martorell ...". També capbrevava un olivar i garroverar que "... affrontatam ex una parte cum camino per quem itur de Massanella a Caymari et ex alia parte cum camino antiguo per quem ibatur a Selva et ex duabus partibus cum honore terris Georgii Martorell ..." (ARM. T-53).

El 15 gener de 1662 Nicolau Servera registrava a l'Escrivania de la Reial Capbrevació diverses terres de la seva propietat: una peça de terra i olivar de pertinències de la terra dita "Los Cabanals", que feia partió "... de una part ab camí de Massanella de altre ab olivar y terra de Joan Mulet de dos parts ab terra de dit denunciante". Un olivar dit l'Olivaret, que feia partió "... de dos parts ab camí qui va de dita vila de Selva a la possessio de Massanella de altre ab olivar de Matheu Martorell de altre ab olivar de dit Martorell de altre ab pessa de terra de dit denunciante". Peça d'olivar i garriga que "... confronta de una part ab camí per lo qual se va de Massanella a Caymari de altre ab camí per lo qual se anava antigament a Selva de dos parts ab señor o terras de Jordi Martorell ...". Una vinya que pertanyia a la vinya major i que "... confronta de una part ab lo camí per lo qual se va de dit lloch de Massanella a la vila de Selva de altre ab la altre mitat de viña de dit Callar de altre ab sort de terra i olivar de dit Dezcallar anomenadas Les piquetas y de altre part ab olivar de dit denunciante ..." (ARM. T-55).

El 8 de febrer de 1673 Mateu Martorell registrava unes cases que "... afrontan ab dos parts ab un clos contiguo a ditas casas, ab unas casas y dos closos dels hereus del Mag. Sr Abri Dezcallar, de altre ab camí per lo qual se va a las cumunas de dit Callar ...". La seva peça de terra anomenada "Las Vermellas" feia partió "... de una part ab pessa de terra anomenada Las Comas del dit Sr Callar, de altre ab

terras de denunciant que foren de Matheu Martorell, de altre ab cami per hont se va de Massanella a Selva de altre ab terras del R^o Jacinto Martorell ...". També capbrevava terra, olivar i garriga que "... confronta de una part ab cami per hont se va de Massanella a Caymari, de altre ab cami per lo qual se anava antigament a Selva y de dos parts ab terras de R^o Jacinto Martorell ..." (ARM. T-55).

El 21 de desembre de 1728 Magdalena Fuster, viuda de Guillem Abri Dezcallar, capbrevava una possessió anomenada Massanella, amb cases, terra, olivar i muntanyes que "... affronta de una part ab terra y olivar de diferents particulars del dit lloch, de altre ab camí Real per hont se va de dita vila de Selva, al dit lloch de Massanella, de altre ab las Comunas y lloch de Caymari, y ab possessio dita Comefreda, de dit Nob. Denunciant en dits noms y ab possessio dita Almallux de la mateixa Nob. Denunciant y ab possessio dita Almedra y ab lo lloch de Biniarroy, y terras de diferents abitadors del mateix y de altre part ab possessio dita Son Callar o Massanella inferior de la mateixa Nob. Denunciant que mes evall capbrevava ..." (ARM. T-55).

El 18 d'agost de 1730 Margarita Massanet capbrevava una peça de terra i olivar que "... affronta de una part ab lo camí de Massanella, de altra ab olivar y terra de dit denunciant antes de Juan Mulet de altre alou y de dos parts ab terra dels denunciants".

També té una peça de terra i olivar els Cabanyals que "... affronta de dos parts ab camí qui va desde dita vila de Selva al dit lloch de Massanella, de altra ab olivar de Matheu Marorell Maga, ab olivar del Mag. March Pont de la Terra Vich, ab olivar del dit Martorell, y de a ltre ab la pessa de terra dels dits denunciants ..." (ARM. T-56).

El 5 de juliol de 1800 Joan Vallori capbrevava terres que "... affrontan ab casas y clos de Elizabet Maria Caymari, vidua de Juan Jaume, de altre per dos parts ab camí qui va a Massanella y a la vila de Selva, y ab casas y clos de Honor Antoni Morro ats Mage ..." (ARM. T-56).

Camí Vell de Selva / Camí de Selva

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província.

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Mancor envià per formar aquest pla, el camí vell de Selva és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo de Mancor del Valle*, del mateix any, amb inici al camí de Caimari i final al límit del terme de Selva, amb una longitud d'1 quilòmetre i una amplada total de 3 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

En un escrit datat l'11 de maig de 1991 consta que es varen reunir els ajuntaments de Selva i Mancor per incrementar la quantitat d'aigua disponible pels seus municipis i s'havien realitzat proves a una porció de terra que pertanyia al predi de Massanella: "... porción de tierra, procedente del Predio de Massanella, sito en el término de Selva, de secano e indivisible [...] Lindante al Norte, con Camino de Estabedores; al Este, tierra del citado Predio Massanella; Sur, con camino de Selva; y Oeste, con el Predio Son Maga ..." (AMM. Sense signatura).

Camí des Clot de Massanella / camí des Cabanyal

El camí des Clot de Massanella / camí des Cabanyal està inclòs, amb el núm. 19, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com no identificat, i a la descripció es diu: "Camí de carro que comunica el camí de Caimari amb el camí des Sementer. Està asfaltat i presenta una limitació lateral variable, amb restes de botadors. També, per la part de tramuntana, hi ha marget lateral de sosteniment. Té alt valor etnològic i ambiental. Està senyalitzat per l'Ajuntament." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de camins del terme municipal de Selva*, elaborat pel Consell de Mallorca (Dpt. Medi Ambient i Natura) l'any 2004, inclòs amb el núm. 6, camí de Massanella / camí de Selva a Massanella / camí de Selva a Mancor per Massanella. A les conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Invenari de Béns de Selva. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

L'any 1815, seguint les instruccions de la Junta de Camins, el picadrer Bernat Cabrer i una comissió nomenada a tal efecte procediren a inspeccionar els camins del terme de Selva, i elaboraren un informe amb el seu estat i les recomposicions que s'havien de fer. En aquest informe apareix el camí de Massanella amb diversos adobs: "se han de sacar las piedras, reblar y enterrar dicho camino, hasta al torrente donde devera hacerse un puente de 22 a 23 palmos, y desde dicho torriente hasta llegar hasta la tanca den Gallina, se ha de sacar las piedras, con pico y perpal" (AMS. Sign. 815. AGCM. Sign. VI-61/4).

L'Ajuntament de Selva, per tal de complir les disposicions del reglament del 8 d'abril de 1848 sobre construcció, conservació i millora de camins veïnals, va elaborar un itinerari general de camins existents al terme, en el qual apareix el camí de Massanella, que comença al poble de Selva i després de creuar el torrent de Massanella, acaba a les cases del mateix nom, amb una longitud d'un terç de llegua i una amplada de dotze peus, classificat com a camí veïnal, de carro, i amb un estat de conservació regular. El 4 de desembre de 1849 es formava l'itinerari definitiu, i en aquest apareix el camí de Massanella classificat com a camí veïnal de 2on ordre (AMS. Sign. 815). (Veure 2.1.10. Annex).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Selva el 2 de febrer de 1868, es va tractar de la necessitat imperiosa en que es trobaven un nombre considerable de jornalers del terme per falta de treball, per la qual cosa l'Ajuntament acordà atendre a aquella necessitat sol·licitant les autoritzacions corresponents per fer a jornal les obres de recomposició dels camins veïnals de Mancor, Massanella, Palma, i Moscarí (AMS. Sign. 748/2).

L'Ajuntament de Selva, en sessió plenària celebrada l'1 de febrer de 1926, aprovà el contracte de conservació de camins veïnals "que comprendan los tranzones Cal Tuaño al límite de Inca, camí dels Morts, Biniamar por Son Canals al límite de Lloseta, Selva por la tanca den Nofra al límite de Mancor del Valle, Selva por la Tanqueta y Massanella al límite de Mancor del Valle y Caimari por los Fornasos al límite de Mancor del Valle ..." (AMS. Sign. 12/4).

Dins un expedient de reconeixement de camins de l'any 1936 trobam una relació dels lots subhastats per distribuir els que havien d'esser adobats. En el lot número 2 hi apareixen els següents camins: "Son Peña, hasta limite Mancor, casco

de Selva, camino de Massanella hasta limite Mancor; fuente Valella hasta las Planas, camino Sirers y camino de Son Priam al caserio Molinou 1000 pesetas” (AMS. Sign. 7759/3).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.11. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Selva envià per formar aquest pla, el camí catalogat és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo de Selva*, del mateix any. (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El camí catalogat està inclòs dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del municipio de Mancor del Valle* (1973), amb inici al camí de Caimari i final al terme de Selva, amb una longitud d'1 km i una amplada de 3 metres (AMM. Sign. 53/2).

El mes de març de 1988 el Consell Insular de Mallorca va formar el projecte de reforç del ferm de la xarxa de camins asfaltats en el terme municipal de Selva, en el qual està inclòs, amb el número 19, el camí de Massanella, amb una longitud d'1,2 km (AGCM. Sign. 1479/8).

El mes de febrer de 2001 es va formar el projecte de pavimentació de camins rurals de Selva, que incloïa el camí del Cementeri de Biniamar i el camí de Massanella (Arxiu administratiu de Cooperació Local. Sense signatura. Mancomunitat del Raiguer. Pla de camins rurals. 2001).

Camí de Selva a Massanella

En protocol notarial datat el 30 d'agost de 1735 Guillem Bestard, Graxa, capbrevava una peça d'olivar dit son Buger, abans Son Canavells, vora el camí reial de Selva a Massanella (ARM. S-746).

El 10 de gener de 1754 la Universitat de Selva pagava una pòlissa de 12 lliures i 8 sous “a Barnadí Rotger, y Joseph Rotger mercedors per vint y nou dias treballaren quiscun en el camí qui va desde dita Vila a Massanella, fent marges, y arrencant pedras per poder pasar los carros, compres dos dias de cavar” (AMS. Sign. 860).

En el ple celebrat per l'Ajuntament de Selva el 28 de desembre de 1862 es va consignar “un acuerdo unanime tomado por el propio Ayuntamiento con intervencion de los particularmente interesados, el M.I.S. Marques del Palmer y D. Jaime Sampol y Masip, en cuya virtud se declara correspondiente al camino vecinal que desde Selva dirige al caserio Masanella el trozo util para carros que desde el cercado la Tanqueta dirige hacia poniente atravesando la propiedad del antedicho D. Jaime Sampol y Masip, y por el interior del predio de Masanella va a empalmar otra vez dicho camino vecinal; y al propio tiempo se declara de propiedad de los antedichos colindantes el camino de herradura interceptado por el trozo antes descrito, y sin perjuicio de los servicios particulares que acaso este tenga, en la proporcion marcada por la confronta de su respectiva propiedad con dicho camino de herradura” (AMS. Sign. 748/2).

En un llistat dels camins veïnals del terme de Selva, sense data, apareix el camí de Selva a Massanella, amb una longitud d'1 km 280 m, i en una altra relació de camins que l'Ajuntament de Selva va enviar al Govern Civil el 14 de febrer de 1903 apareix el camí de Massanella, amb una longitud construïda de 3.200 metres (AMS. Sign. 815).

L'acta de la comissió de governació de l'Ajuntament de Selva del 6 de febrer de 1908 reflecteix la inspecció dels camins del terme i el dictamen sobre el seu estat: "El trayecto de camino de Massanella a Selva, salvo unas ligeras reparaciones que necesita, está en buen estado" (AMS. Sign. 815).

Dins l'expedient format per procedir a la segregació municipal de Mancor de la Vall, apareix l'informe elaborat per l'Instituto Geográfico y Estadístico el 18 de gener de 1926 per determinar la delimitació entre els termes de Selva i Mancor, on trobam la descripció de la col·locació de les fites: "... continuando desde aquí en línea recta hasta la intercepción de la linde Sur de dicha finca con el camino de establecedores de Sa Viñasa por el que continuaba hasta encontrar el camino de Selva a Massanella ..." (AMS. Sign. 17/2).

A la sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Selva el 22 d'abril de 1948 es varen aprovar les ordenances de la policia de camins i es va procedir a la classificació dels camins municipals del terme. Així, el camí de Selva a Massanella es classificava com camí de primera categoria (5 metres), amb una longitud de 1.000 metres (AMS. Sign. 13/6).

L'Ajuntament de Selva, en sessió plenària celebrada el 8 de juny de 1979 acordà sol·licitar la inclusió dins el Pla d'Obres i Millores de les obres d'acondicionament i asfaltat d'una sèrie de camins del terme, entre ells, una branca que va des del camí de Sa Tanqueta fins a Massanella (AMS. Sign. 14/3).

El camí de Selva a Massanella és un dels camins inclosos dins el projecte de la xarxa de camins de servei rural en el terme de Selva, aprovat per l'IRYDA (Instituto Nacional de Reforma y Desarrollo Agrario) el 31 de desembre de 1982 (AMS. Sign. 815). Apareix grafiat en el plànol del projecte amb el número 10.

Camí de Selva a Mancor per Massanella

En el ple celebrat per l'Ajuntament de Selva el 3 de gener de 1892 "Se dio cuenta de una solicitud presentada por D. Jorge Dezcallar y Gual, pidiendo el ensanche de una senda o camino en el Semente de Selva que conduce en el lugar de Mancor, considerandolo de utilidad pública, según se acredita por el plano que acompaña, haciendo cesion gratuita de la parte de terreno lateral para dar la anchura de un destre a dicho camino, aplicando el Ayuntamiento al objeto indicado los jornales de prestacion personal que se conceptuen necesarios para dicho ensanche. Enterados el ayuntamiento, manifestó quedar altamente agradecido de la cesión de terrenos ofrecida por dicho señor, pero que no podía por ningun concepto aplicar por dicha obra la prestación personal" (AMS. Sign. 749).

El consistori selvatgí, en sessió plenària celebrada el 22 de febrer de 1920, subhastà les obres de recomposició d'una sèrie de camins veïnals del terme: "los caminos Selva por Massanella a Mancor; Selva por Moscarí al límite de Campanet; Biniamar por los terres al límite de Inca y Bassa de Son Juliá a Caimari y adjudicados con carácter definitivo a favor de Mateo Salvá Vallori por la cantidad de cincuenta y nueve pesetas anuales la del primero de dichos lotes" (AMS. Sign. 12/1).

Camí de sa Tanqueta

L'Ajuntament de Selva, en sessió plenària celebrada el 8 de juny de 1979 acordà sol·licitar la inclusió dins el Pla d'Obres i Millores de les obres d'acondicionament i asfaltat d'una sèrie de camins del terme, entre ells, el camí de Sa Tanqueta (AMS. Sign. 14/3).

El 26 de novembre de 1980 el consistori selvatgí acordà sol·licitar a l'IRYDA (Instituto de Reforma y Desarrollo Agrario), dins del programa de millores del medi rural, subvencions per a les obres d'asfaltat del camí dels Oms, camí de l'Alqueria al Pla de Son Sastre, camí de Ses Planes, camí de Sa Tanqueta i camí del Cementeri de Biniamar (AMS. Sign. 14/3)

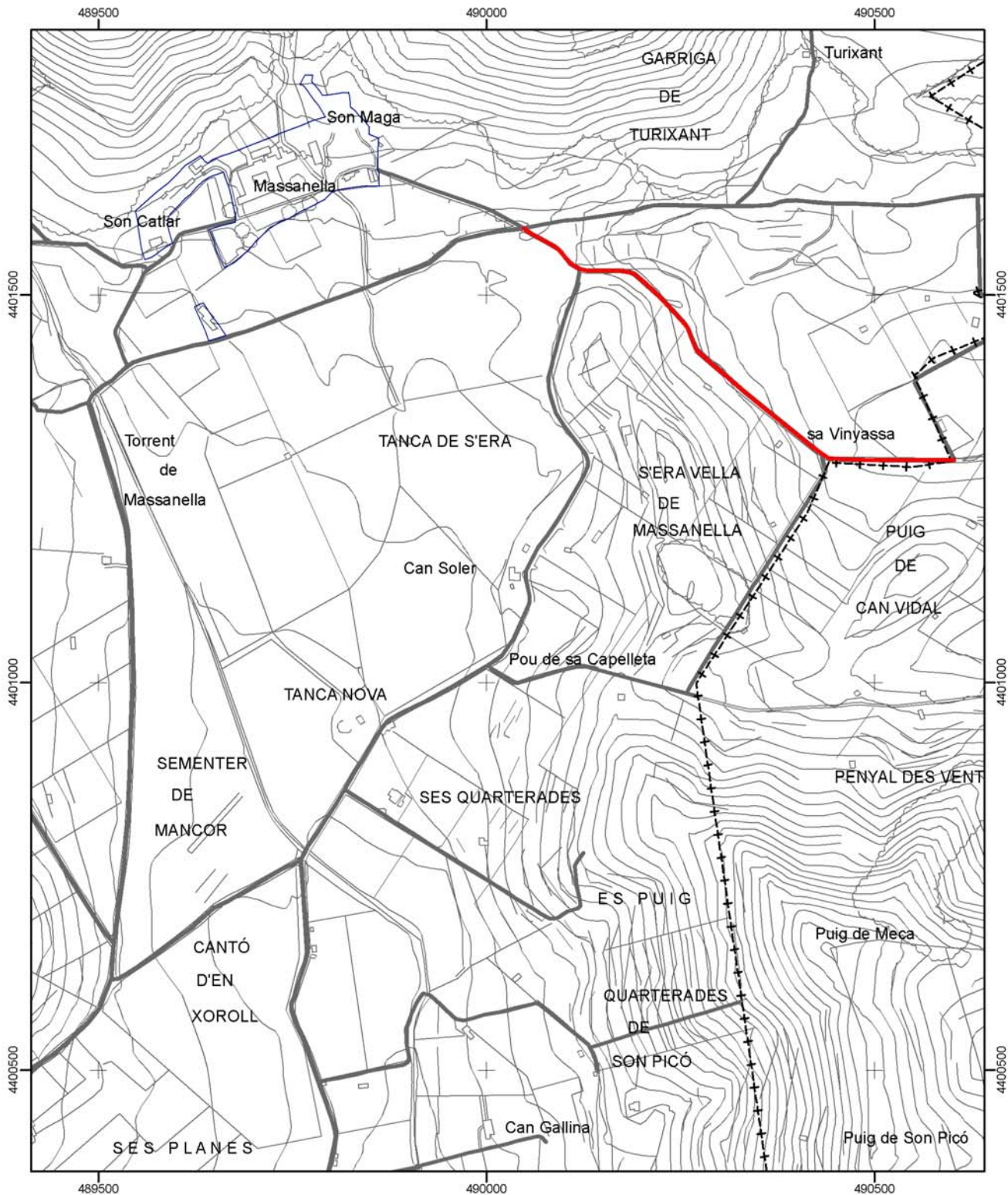
DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- ORDINAS, T. (1989). A *Els noms de lloc del terme de Selva* l'autor recollí el topònim "camí de sa Tanqueta" (pàg. 69) i el camí des Cabanyal (pàg. 70).
- PEÑA, P. A. (1891). A la seva *Guía de las Baleares*, ens parla dels camins veïnals de Selva, entre els quals inclou el camí de Massanella, de 2 quilòmetres (pàg. 371). També en fa referència a l'apartat d'excursions, on diu: "... La más notable de las que se pueden hacer en esta villa es la de Massanella ..." (pàg. 373).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5).
- DESPUIG, A. (1785). *Mapa de la Ysla de Mallorca*.
- COELLO, F. (1851). *Atlas de España y sus posesiones de Ultramar. Islas Baleares*. Escala 1/200.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix amb el nom de "C^o de Selva"
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Fulls 671-IV (Selva).
- PLAN NACIONAL DE VÍAS PROVINCIALES (1973). Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del ayuntamiento de Mancor del Valle*.

- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL

(1) CAMÍ DE MASSANELLA A SELVA / CAMÍ VELL DE SELVA / CAMÍ DES CABANYAL

Escala: 1:7.500

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(2) CAMÍ DE MASSANELLA A INCA / CAMÍ DE SES QUARTERADES / CAMÍ DE MASSANELLA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4 / 671-2-5

Inici: nucli urbà de Mancor, prop del pou Comú.

Final: camí de Massanella a Selva, núm. 1.

Longitud: 1.604 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí reial.
- Camí rural.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicators Un a l'inici del camí: " Camí de Can Gallina".
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- A l'inici del camí hi ha un panell del Govern Balear indicant la millora de camins rurals de les Illes Balears.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 1.604 m**Amplada mínima:** 4 m**màxima:** 4,5 m**Seguiment:** regular**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

L'11 de febrer de 1564 Antoni Martorell capbrevava una peça de terra a Massanella que "... affrontata ex una parte cum torrente de Massanella, ex alia parte cum camino per qui itur de dicto loco ad villam Inca et ad civis et ex alia parte cum terra meditate dita tanca dicti Petri Martorell ..." (ARM. T-53).

El 14 d'agost de 1649 Jaume Martorell capbrevava una peça de terra que "... afronta de una part ab lo camí qui va a Massanella a Incha y de altre ab olivar de dit Ang.¿? Martorell ..." (ARM. T-55).

El 16 d'agost de 1649 Antoni Martorell capbrevava una peça de terra "... afronta de una part ab lo camí qui va a la vila de Incha y de altre ab clos de Guillen Martorell y de altre part ab clos de Juana Martorell ..." (ARM. T-55).

El 15 de gener de 1662 Antoni Martorell capbrevava una peça de terra i olivar que "... confronta de una part ab camí qui va de Massanella a Incha, de altre ab olivar de dit denunciant del terme de Mancor, de altre ab olivar de dit Antonio Martorell ..." (ARM. T-55).

El 8 de febrer de 1673 Antoni Martorell capbrevava una peça de terra i olivar que "... afronta de una part ab lo camí qui va de Massanella a Incha, de altre ab olivar de dit denunciant del terme de Mancor y de altre ab olivar de dit Ant. Martorell ..." (ARM. T-55).

El 16 d'abril de 1764 Joan Martorell capbrevava una peça de terra i olivar que "... afronta de una part ab camí Real qui va de Massanella a Incha, de altre terras i camp de Antoni Martorell Gallina, de altre ab lo torrent de Massanella de altre ab terras restans de dit Antoni Martorell son nebot ..." (ARM. T-55).

El 16 d'abril de 1764 Joan Martorell capbrevava un hortal que feia partió "... de una part ab camí qui va de Massanella a Incha ab clos de terra de Pere Martorell y de altre ab clos de Antoni Martorell Jaume ..." (ARM. T-55).

El 27 de gener de 1701 Llorenç Martorell capbrevava unes cases i closet de terra que "... afronta de una part ab casas de Joseph Martorell, de altre ab lo camí

que va a la muntanya, de altre part ab lo cami qui va a las casas de Antoni Martorell masurador de blat habitador de la pnt ciutat y las casas de Miquel Martorell alias Gallina y de altre part ab lo cami de Incha ..." (ARM. T-55).

El mes de desembre de 1709 Llorenç Martorell capbrevava unes cases i closet de terra que "... afrontan de una part ab cassas de Joseph Martorell, de altre part ab lo cami qui va a la muntanya de altre part ab lo cami qui va a las casses de Antoni Martorell masurador de blat habitador en ciutat y ab casses de Miquel Martorell alias Gallina y de altre part ab cami reial qui va a Incha ..." (ARM. T-55).

El 25 de maig de 1730 Llorenç Martorell capbrevava unes cases i closet de terra que feien partió "... de una part ab casas de Jacinto Martorell, de altre ab lo camí qui va a las casas del R^o Antt. Martorell Pre y Nott. que heran de Antt. Martorell son cosinjerma; y ab casas de Miguel Martorell y de altre ab lo camí Real qui va a la vila de Incha ..." (ARM. T-55).

El 18 d'agost de 1730 Antoni Martorell capbrevava una peça de terra i olivar que feia partió "...de dos parts ab terras de las posseccions de Miguel Martorell Gallina antes Jaume, de altre ab olivar de R^o Bernat Martorell y hereus de Bernardí Rotjer, y de altre ab lo camí qui va de Massanella a la vila de Incha ..." (ARM. T-55).

L'1 de juliol de 1800 Jacint Martorell capbrevava la meitat d'un caseró a Massanella que feien partió "... afronta dita mitat de casas ab carrer dit den Fonollar, de altre ab casas de dit denunciante, qui te la axida ab camí Real, qui va a Inca, y de altre part ab la altre mitat de cases de dita Catharina Bestard ..." (ARM. T-58).

L'11 de novembre de 1819 Catalina Martorell capbrevava una peça de terra i caseró i part d'un olivar que "... confronta ab camí Real per el qual desde el lloch de Massanella se va a la ciutat de Palma, ab terras de Dn Antoni Fonollar Prevere, ab terra del Sr. Jacinto Martorell de Son Picó, ab terra dita Can Caxeta de D. Juan Vallori de Son Bonet ..." (ARM. P-265).

Camí de ses Quarterades

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província.

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Mancor envià per formar aquest pla, el camí de les Quarterades és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo de Mancor del Valle*, del mateix any, amb inici al cantó d'en Xoroi i final al camí de Caimari, amb una longitud d'1'5 quilòmetres i una amplada total de 3 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

L'any 1983 Andreu Parietti, enginyer de Vies i Obres, formà el Projecte de pavimentació asfàltica del camí de ses Quarterades: "... De acuerdo con lo indicado en la petición del Ayuntamiento [...] se ha adoptado la solución de construir un firme tipo asfáltico de características medias, adecuado al tráfico previsto (categoría ligero), y a la capacidad portante del terreno ..." (AMM Sign. 82/5).

El dia 29 de desembre de 1983 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall s'acordà sol·licitar la construcció d'un pont en el torrent de Massanella, allà on es creuen els camins de Ses Quarterades i de Mancor de la Vall:

“... los frecuentes destrozos que vienen produciendo las riadas de agua que lleva el torrente de Massanella, que cruza los caminos de ses Corteradas y de Mancor del Valle [...] se acuerda solicitar de IRYDA que proceda a la construcción de un puente en los tramos afectados [...] dejar 4 metros de asfaltado en lugar de 4 ½ como está proyectado en los dos ramales del camino de Ses Corteradas ...” (AMM Sign. 10/4).

En el ple del 27 de setembre de 1984 es notificà que el Consell Insular de Mallorca havia inclòs l'obra Pavimentació asfàltica camí Ses Quarterades en el Pla d'obres i serveis de 1984. (AMM Sense Signatura).

El 6 d'octubre de 1984 l'Ajuntament de Mancor de la Vall acordà, després d'haver llegit el comunicat del Consell Insular de Mallorca, otorgà el caràcter d'urgent a l'obra de pavimentació asfàltica del camí de Ses Quarterades, inclòs en el Pla de 1984 (AMM Sense signatura).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Mancor el 30 d'agost de 1989 s'aprovà la relació de camins que el consistori proposava per esser inclosos dins el Pla de camins rurals de Balears: Massanella, Poliesportiu Municipal, Es Rafals, Ses Vinyes, Son Bonafé, D'Es Puig, Son Picó, Can Gallina, Ses Quarterades, Son Maga ...”. Finalment, segons consta a l'acta del ple del 31 de març de 1990, el Govern Balear resolgué acometre les obres dels camins de Massanella, Ses Vinyes, Son Bonafé i Son Picó (AMM. Sense signatura).

El 25 de març de 1993 l'Ajuntament de Mancor de la Vall acordà, dins el conveni de camins rurals del CIM, sol·licitar el canvi del camí en principi previst, substituint el camí de Ca Na Mirall pel Camí de Ses Quarterades (AMM Sense signatura).

El mes d'abril de 1993 Juan Manuel Pérez Ribas, enginyer de camins, formà el Projecte de millora del camí rural “Ses Quarterades”, on podem llegir: “... el acondicionamiento del camino rural que une las carreteras de Mancor a Inca y la de Mancor a Caimari [...] El camino consiste en un tramo primero que se encuentra en un mejor estado y un tramo segundo que se encuentra en peor estado necesitando una mejora inmediata ...” (AMM Sense signatura)

El 29 de desembre de 1993, la Conselleria d'Agricultura i Pesca, informava del pagament a l'empresa que ha dut a terme les obres de Millora del camí rural Ses Quarterades (AMM Sense signatura).

El dia 30 de desembre de 1993 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall s'aprovà la certificació d'obra del Projecte Millora camí rural Ses Quarterades (AMM Sense signatura).

El 8 de març de 2000 el veí de Mancor A. Alba dirigí comunicació al batle de l'Ajuntament per denunciar una construcció d'Antoni Mora en el camí de Ses Quarterades (AMM. Sense signatura). El mateix féu Ignaci Coll Moragues el 14 juliol de 2000, comunicant que des de feia anys li robaven les pedres de la paret seca que delimita la seva propietat, la finca Massanella, amb el camí de Ses Quarterades (AMM. Sense signatura).

El 5 de desembre de 2001 la Mancomunitat del Raiguer enviava un escrit on apareixien els camins que estava previst incloure dins del pla de camins rurals corresponent als anys 2002 i 2003: camí de Ses Quarterades, camí de la Depuradora, camí de Son Bonafé, camí de Conia (AMM. Sense signatura).

Camí de Massanella

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Selva el 12 de març de 1876 es va llegir la instància d'un particular que demanava permís per canviar el traçat del camí que travessava la seva finca anomenada Cas Music o la fitació del camí, acordant-se la inspecció del camí per part de la comissió nomenada a tal efecte. Així, el 2 d'abril de 1876, s'acordà expedir la llicència oportuna al particular "... respecto del camino que atraviesa la finca Cas Musich variandolo en una tirada recta por las inmediaciones del antiguo que hoy dia está inservible ...". Confirmant aquest acord, segons consta a l'acta del ple del 6 de novembre del mateix any, es va llegir una carta del Director de Camins Veïnals "... sobre el permiso solicitado por D. Sebastián Armengol y Mateu para variar un trozo del camino denominado antiguamente de Palma y hoy dia de Masanella, por el interior de su finca Cas Musich ...", en la qual manifestava "... que se puede dar a D. Sebastian Armengol y Mateu el trozo de camino primitivo contiguo al nuevo señalado, como compensación del nuevo trazado y de la espropiación de los arboles ...", davant la qual l'ajuntament selvatgí acordà donar permís "... para la variacion del trozo de camino antes indicado conforme los precitados acuerdos de este Ayuntamiento y dictamen del Sr. Director de Caminos Vecinales; como igualmente se le confiera permiso para la variacion del trozo de camino primitivo contiguo a su finca Cas Musich como compensación del nuevo y espropiacion de los arboles que tienen que cortarse, toda vez que el primitivo tiene unos doce pies de ancho y el nuevo debe tener diez y ocho, cuyos acuerdos se comunican a los propietarios de fincas lindantes con el trozo de camino que se cede para su inteligencia ..." (AMS. Sign. 748/2).

Camí Vell de Caimari

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província.

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Mancor envià per formar aquest pla, el camí vell de Caimari és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo de Mancor del Valle*, del mateix any, amb inici al pou de la ctra. d'Inca i final al torrent de Massanella, amb una longitud d'1 quilòmetre i una amplada total de 3 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

En sessió plenària celebrada el 26 d'agost de 1981 l'Ajuntament de Mancor acordà sol·licitar a l'Institut Nacional de Reforma i Desenvolupament Agrari la inclusió en el seu programa la pavimentació asfàltica del camí de Can Gallina, camí vell de Caimari i camí de ses Marjades (AMM. Sign. 10/3).

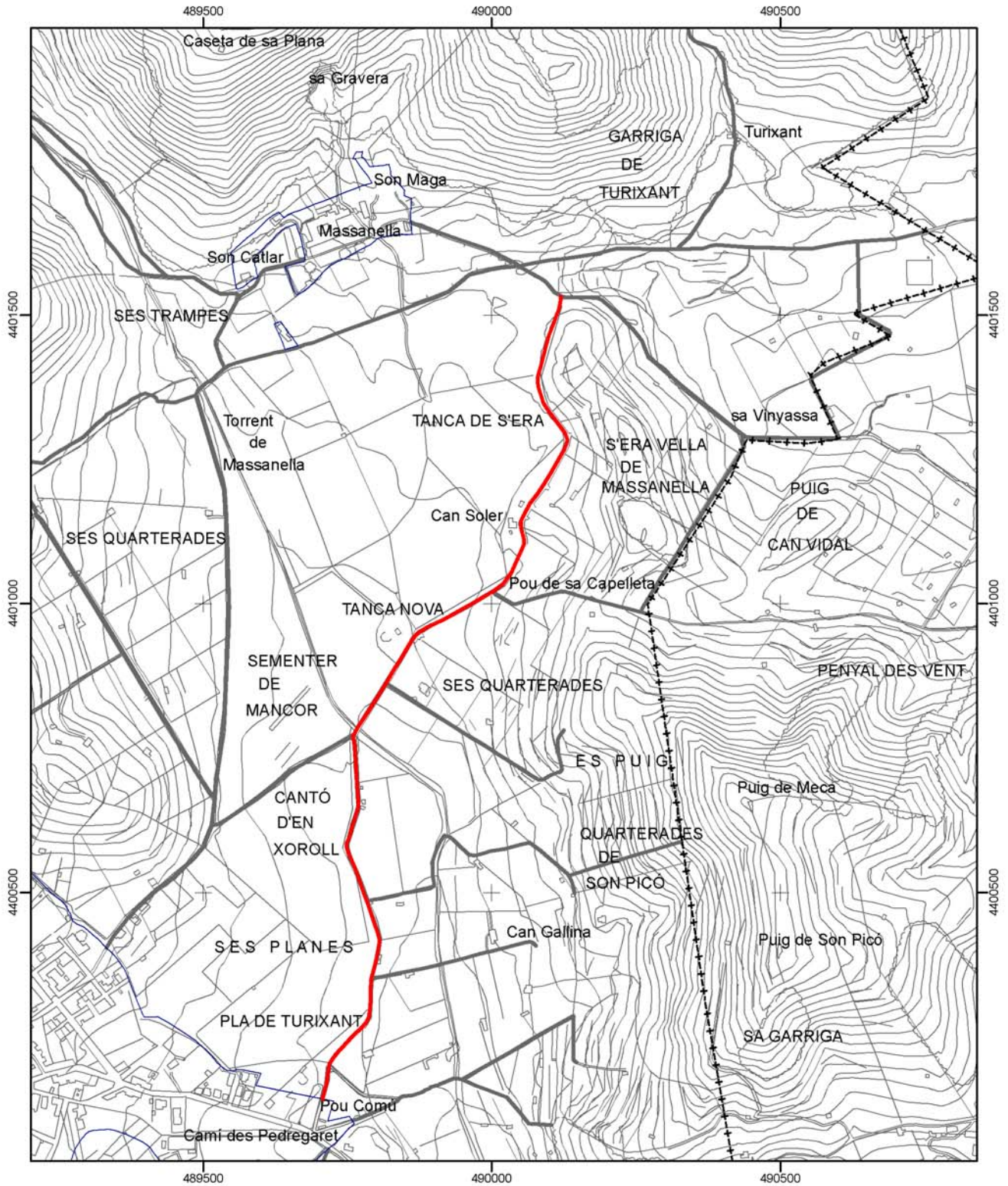
DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- FIOL, G. (2000). A la seva obra dedicada a la història de Mancor, dins l'apartat dedicat a camins, es cita el següent: "... el dia 11 de juny de 1356, el batle major del paborde de Tarragona, manà a Pere i Bernat Segura, ambdós de Biniamar, que no llaurassin ni tancassin el camí que travessava la seva finca dita Ses Planes, utilitzat pels habitants de Massanella per anar a Ciutat, sinó que deixassin vuit pams reials de camí ..." (pàg. 113).

- FIOL, G. (2005). A la seva obra dedicada a la història de Mancor en els segles XIX i XX cita el següent: "... s'informà que la Comunitat Autònoma, a través del IRYDA havia destinat 16.054.000 pessetes per asfaltar camins rurals de Mancor [...] s'asfaltà el camí a Massanella per can Gallina fins el torrent de la Coma Roja i es reparà el camí des Rafals ..." (pàg. 251).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- DESPUIG, A. (1785). *Mapa de la Ysla de Mallorca*.
- COELLO, F. (1851). *Atlas de España y sus posesiones de Ultramar. Islas Baleares*. Escala 1/200.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000.
- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5).
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix com a "Camino de Fincas".
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Fulls 671-IV (Selva) i 671-III (Inca).
- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del ayuntamiento de Mancor del Valle* (PLAN NACIONAL DE VÍAS PROVINCIALES, 1973).
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Fulls 671 (3-1) i 671 (2-1).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Fulls 671-III (Inca) i 671-I (Selva).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(2) CAMÍ DE MASSANELLA A INCA / CAMÍ DE SES QUARTERADES / CAMÍ DE MASSANELLA	
Escala: 1:10.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(3) CAMÍ DE SES COSTETES (A)

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-5

Inici: carretera d'Inca a Mancor, Ma-2112, a l'inici del nucli urbà de Mancor.

Final: fins a una distància de 141 metres.

Longitud: 141 m

DOCUMENTACIÓ

- Obres per part de l'Administració.

- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors

Un a l'inici del camí: "Camí de ses Costetes".

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL

Sí paretó i reixa.

No

LIMITACIÓ DE PAS

Sí

No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 141 m**Amplada mínima:** 3,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El gener de 1998 l'arquitecte municipal de l'Ajuntament de Mancor de la Vall elaborà el projecte de neteja i pavimentació asfàltica del camí rural de ses Costetes, a la memòria del qual podem llegir: "Trata el presente proyecto de la pavimentación asfáltica del Camino Rural Ses Costetes; és un camino público que nunca ha sido pavimentado, siendo actualmente su capa de rodadura de Tierra compactada" (AMM. Sense signatura).

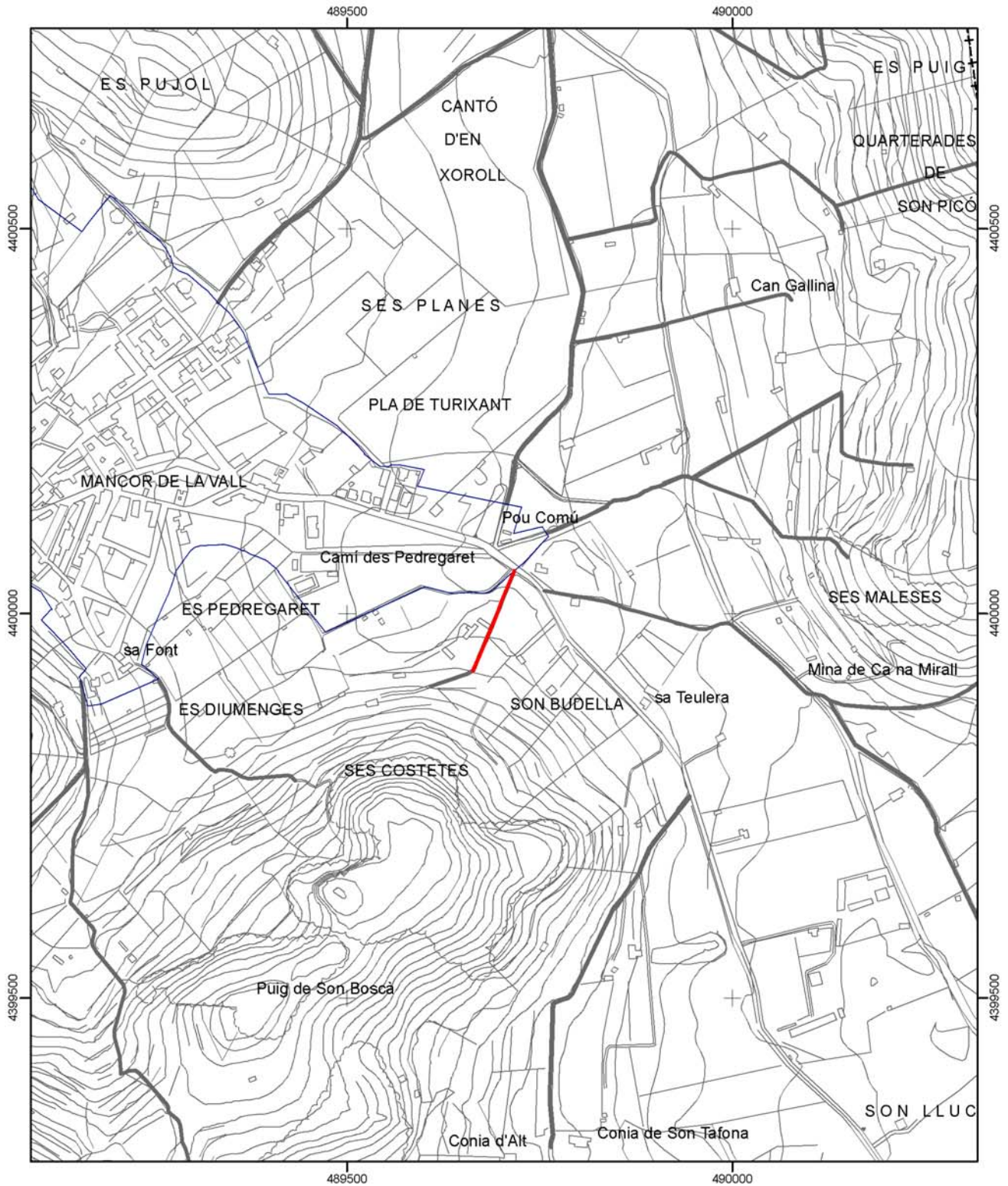
El 5 de març de 1998 s'aprovà una resolució de batlia per designar dos regidors per la contractació de l'obra de neteja i pavimentació asfàltica del camí rural Ses Costetes: "... Atès l'establert a la clàusula novena del Plec de clàusules administratives particulars que han de regir el contracte d'obres Neteja i pavimentació asfàltica del camí rural Ses Costetes, aprovat mitjançant acord del Ple de la Mancomunitat des Raiguer de 4 de febrer de 1998, i per tal d'integrar la Mesa de Contractació ..." (AMM. Sense signatura).

El camí de ses Costetes està inclòs, amb el núm. 9, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Comunica la carretera de Mancor amb les propietats ubicats dins ses Costetes. Té un recorregut de 200 m, amb una amplària d'uns 3'5 m. A la meitat del recorregut hi ha una barrera. L'entorn té valor etnològic (marges i pous). Està senyalitzat per l'Ajuntament." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5).
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000. Apareix aproximadament.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Fulls 671-IV (Selva) i 671-III (Inca).
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (3-1) i 671 (2-1),
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca) i 671-I (Selva).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(3) CAMÍ DE SES COSTETES (A)	
Escala: 1:7.500 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(4) CAMÍ DE SES QUARTERADES VELLES / CAMÍ DE SES QUARTERADES / CAMÍ DE SES MARJADES

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí de Massanella a Inca, núm. 2.

Final: fins a una distància de 313 metres.

Longitud: 313 m

DOCUMENTACIÓ

- Obres per part de l'Administració.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Hi ha un panell a l'inici del camí: "Millora camins rurals Illes Balears. Govern Balear".

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 313 m**Amplada mínima:** 3,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 8 de juny de 1979 l'Ajuntament de Mancor sol·licitava al delegat de l'IRYDA (Instituto de Reforma y Desarrollo Agrario) ajuda per a les obres de millora de l'asfaltat del següents camins: Biniatzent, sa Coma o Son Boscà, Quarterades Velles, les Quarterades, puig de Son Picó, Son Rosselló i camí de Selva a Son Bonafè (AMM. Sign. 115/5).

El camí de ses Quarterades Velles està inclòs, amb el núm. 6, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de carro, amb un ferm asfaltat quasi en la totalitat. L'amplada mitjana a la part asfaltada és 3'5 m. El tram no asfaltat (final) en té 2 m. El camí compta amb interès etnològic (era) i paisatgístic. El tipus de limitació lateral és mitx. Està senyalitzat per l'Ajuntament" (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

Camí de ses Quarterades

En el marc del pla de camins rurals iniciat l'any 1989 per la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, durant l'any 1992 es dugueren a terme obres d'asfaltat en el camí de ses Quarterades, en una longitud de 327 metres.

El mes de juliol de 1990 la Conselleria d'Agricultura i Pesca formà el projecte dels camins rurals de Massanella, Son Bonafè, ses Quarterades i es Pedregaret, a la memòria del qual podem llegir: "... se trata de mejorar el trazado de los caminos denominados Camí de Massanella, camí de Son Bonafé, Camí de ses Cuarterades y camí des Pedregaret del Término Municipal de Mancor de la Vall mediante ampliación de su anchura, supresión o suavización de curvas, eliminación de muros y reconstrucción de los mismos en la zona ampliada, así como la construcción de los medios necesarios para el saneamiento y evacuación de las aguas, de acuerdo con la nueva rasante mejorada ..." (AMM. Sense signatura).

El mes d'agost de 2000 es formà la memòria i pressupost per a l'asfaltat dels camins de ses Quarterades, sa Depuradora, Son Bonafè i Conia, a la memòria del qual podem llegir: "... existeixen al terme municipal de Mancor de la Vall diversos camins que necessiten el seu asfaltat per a la millora de les comunicacions entre les

diverses finques i vivendes, per a la connexió amb el terme de Selva i per al desplaçament dels serveis municipals ...” (AMM. Sense signatura).

Camí de ses Marjades

En sessió plenària celebrada el 26 d'agost de 1981 l'Ajuntament de Mancor acordà sol·licitar a l'Institut Nacional de Reforma i Desenvolupament Agrari la inclusió en el seu programa la pavimentació asfàltica del camí de Can Gallina, camí vell de Caimari i camí de ses Marjades (AMM. Sign. 10/3).

Camí d'en Fideu

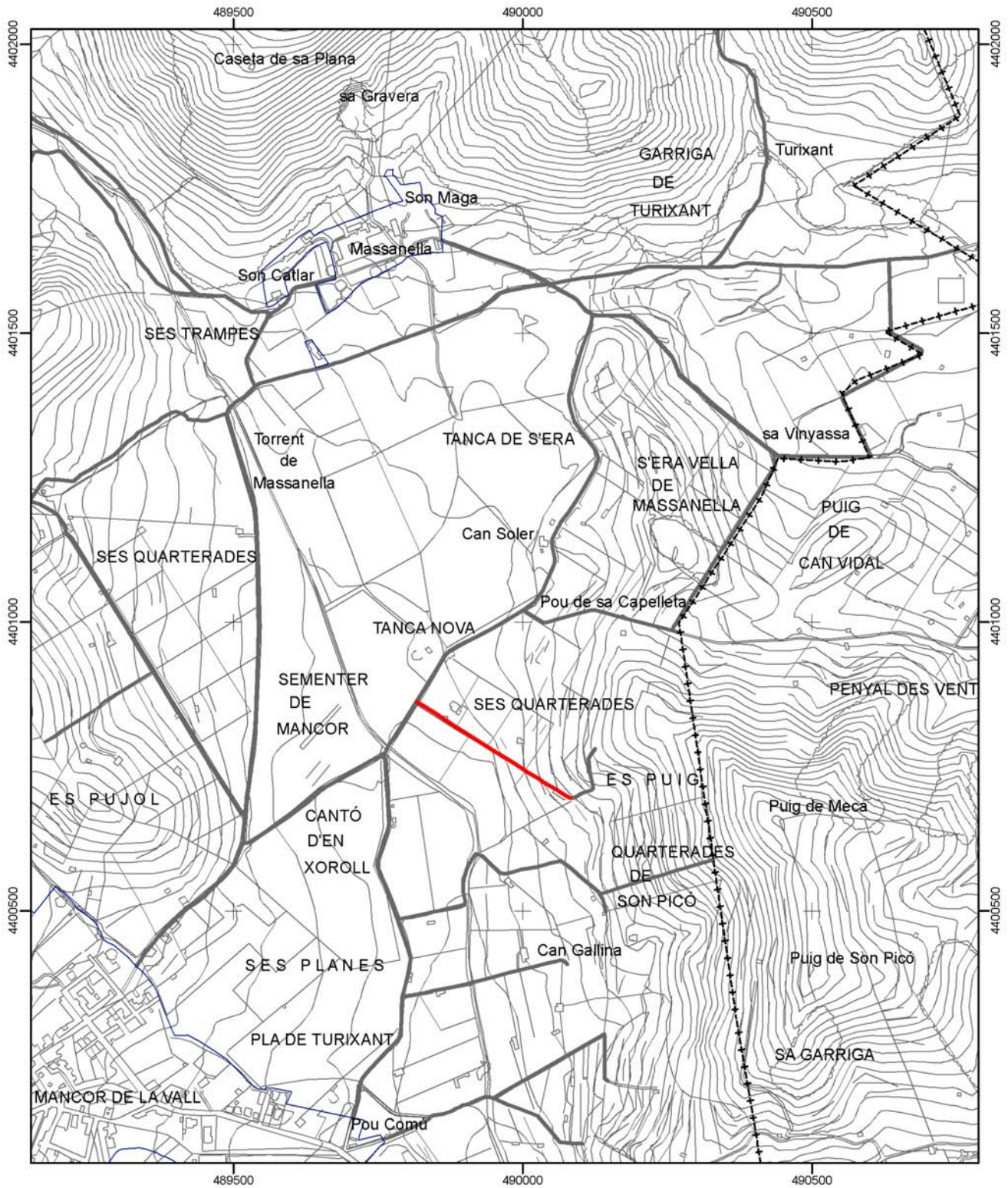
El 6 de setembre de 2006 l'Ajuntament de Mancor aprovà el plec de clàusules administratives particulars i la tramitació urgent per a l'adjudicació de l'obra "Neteja i pavimentació asfàltica de camins rurals del terme municipal de Mancor de la Vall, segons projecte redactat per l'arquitecte tècnic municipal Bartomeu Ramon Moyà. Dins aquest projecte estava inclòs el de neteja i pavimentació asfàltica dels camins rurals des Putxos, Son Bonafè, sa Depuradora (tram 1 i tram 2), d'en Fideu, des Cego i d'en Boca, situats en el polígon 1, que data de setembre de 2005. Quan descriu el camí d'en Fideu diu: "Comunica a 6 parcelas. Tiene una longitud de 245 mts lineales y una anchura media de 2.75 mts ...” (AMM. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- FIOL, G. (2005). A la seva història de Mancor en els segles XIX i XX podem llegir: "... s'informà que la Comunitat Autònoma, a través del IRYDA havia destinat 16.054.000 pessetes per asfaltar camins rurals de Mancor [...] s'asfaltà el tram públic del camí de Biniatzen i el tram públic del camí de Biniarroí, s'asfaltà el de ses Quarterades Noves i el de Son Bonafé, s'asfaltà el de ses Quarterades Velles i el tram que faltava del camí de Massanella per can Gallina [...] asfaltà part del camí des Putxos ...” (pàg. 251).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Fulls 671-IV (Selva).
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(4) CAMÍ DE SES QUARTERADES VELLES / CAMÍ DE SES QUARTERADES / CAMÍ DE SES MARJADES	
Escala: 1:10.000 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(5) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA A BINIARROI

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí de Santa Llúcia (B), núm. 32.

Final: camí de Biniarroi, núm. 25.

Longitud: 1.062 m

DOCUMENTACIÓ

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors - Es troben al tram 3.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí - Una barrera tancada amb pany a l'inici del segon tram.
 No - Una barrera tancada amb pany a la meitat del tram 4.
- Una barrera tancada amb pany a l'inici del tram núm. 6.

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

Tot i que no s'ha localitzat documentació explícita sobre la titularitat del camí, de la documentació localitzada es dedueix un ús públic per enllaçar el llogaret de Biniarroi amb el Santuari de Santa Llúcia. Per aquest motiu es recomana l'obertura d'un expedient d'investigació, incidint sobretot en la recollida de testimonis orals que confirmen o no aquest ús públic del camí.

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 171 metres.

Tipologia: pista

Tipus de ferm: formigó

Longitud: 171 m

Amplada mínima: 2,2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 39 metres.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 39 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a una distància de 240 metres.

Tipologia: ferradura/tirany

Tipus de ferm: terra

Longitud: 240 m

Amplada mínima: 1,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins a una distància de 296 metres.

Tipologia: pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 296 m

Amplada mínima: 2,2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 5

Continuació del camí fins a una distància de 120 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 120 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 6

Continuació del camí fins a connectar amb el camí de Biniarroí, núm. 25.

Tipologia: pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 196 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 9 de març de 1831 Guillem Martorell capbrevava una casa petita que feia partió "... ab camí qui de Santa Llucia va a Biniarroy, ab casas y clos de Francina Ana Martorell y ab el de Guillem Morro ..." (ARM. P-268).

El 22 de març de 1819 Bartomeu Alorda, com a representant dels habitants del llogaret de Biniarroi, sol·licitava al Sr. Bisbe permís per edificar un oratori públic, ja "Que distando sus casas, y hogares, del poblado, e Iglesia de Mancor, que es la que tienen mas cercana cosa de 3 quartos de hora, cuio camino se observa el mas escabroso de la Ysla, por cuias circunstancias en las estaciones rigurosas, y contratiempos del año, es intransitable, y les abdica, e impide de poder oír el Sto Sacrificio de la Misa en los dias de precepto..."; a l'informe del Rector de Selva sobre la petició, datada el 16 d'abril del mateix any, es diu: "El infra firmado Rector de Selva en cumplimiento de lo prevenido en el decreto que antecede, devo informar a S.S muy Ille. que en efecto la Aldea de Biniarroy dista cosa de dos, a tres quartos de hora del Pueblo, e Iglesia de Mancor, y que el camino, que de este lugar va a aquella Aldea, es algo escabroso a causa de ser una subida muy empinada: pero no hay torrente alguno que vadear, ni paso peligroso. Por lo que, parece han de ser rarissimos los dias de precepto en que no puedan oír misa aquellos vezinos, mayormente quando no muy lejos de la mencionada Aldea hay dos oratorios privados en los Predios Las Casas novas, y La Font garrové, y otro publico en el Santuario de Sta. Lucia, que no dista mas que unos 18 ó 20 minutos...".

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- *MONTAURA*. Núm. 16. Tardor 1991. Un article de Gabriel Fiol Mateu titulat "Toponimia documentada (16)", parla de la possessió de s'Empeltada, que "... confrontava amb el camí de Biniarroi a Santa Llúcia i la finca Ses Fontanelles d'En Joan Elies (ARM T-36)" (pàg. 25).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

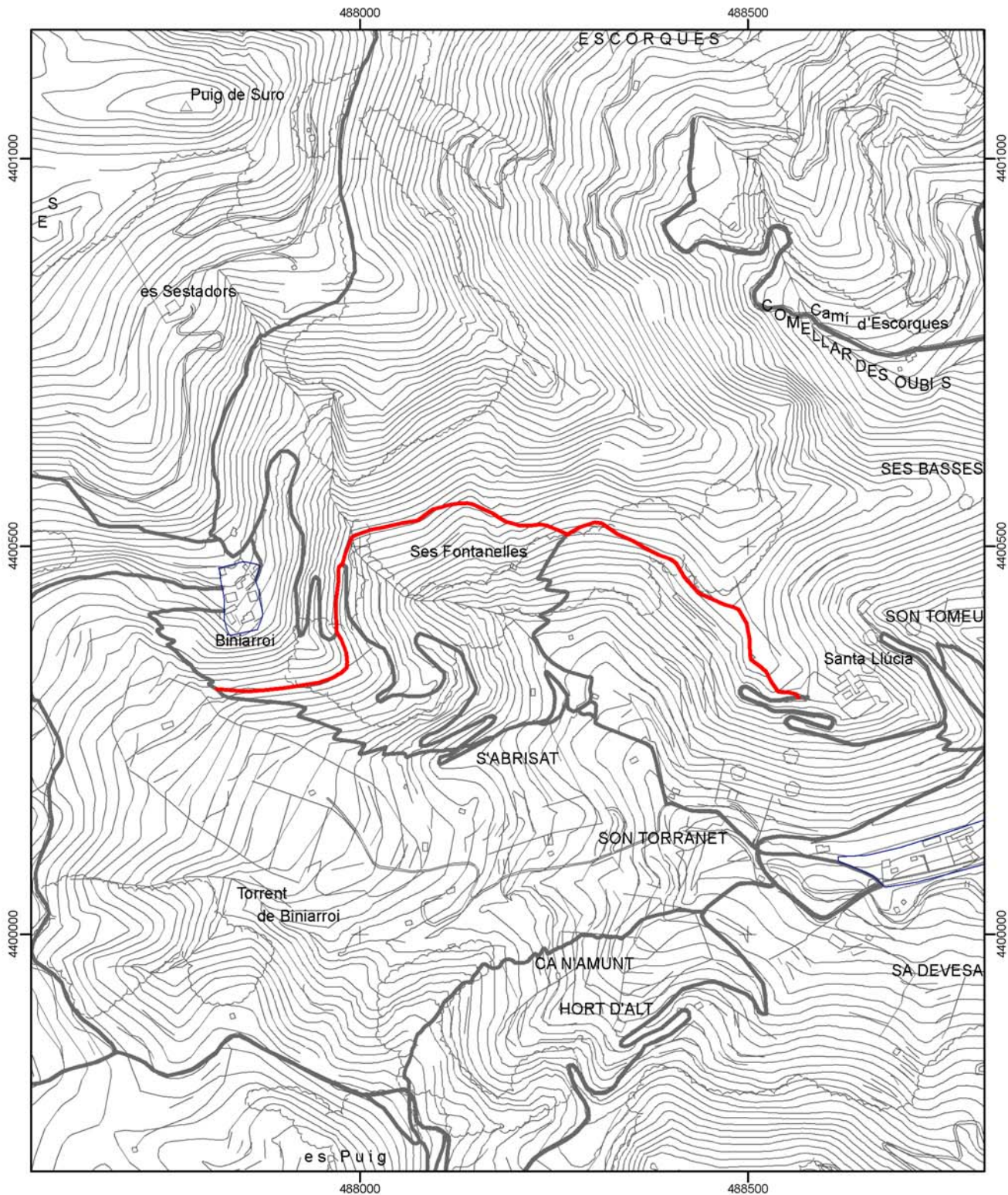
- ANÒNIM (1791).. *Plano del derribo de tierras en el Barranco de Biniarroy de la Isla de Mallorca*.

- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Fulls 671 (3-1) i 671 (2-1). Apareix el tram 5.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Fulls 671-III (Inca) i 671-I (Selva). Apareix el tram 5.

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1, 2 i 5.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1 i 5.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(5) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA A BINIARROI	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(6) CAMÍ DE MANCOR A SELVA / CAMÍ DE SON PENYA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-5

Inici: ctra d'Inca a Mancor, Ma-2112, prop del nucli urbà de Mancor.

Final: terme municipal de Selva.

Longitud: 744 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí reial.
- Fitació de terme.
- Camí veïnal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Itinerari General de camins (1848).
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de camins del terme municipal de Selva (Consell de Mallorca, 2004).
- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 744 m**Amplada mínima:** 3 m**màxima:** 3,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El dia 17 d'abril de 1910 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall es llegí una instància de Maria Durán Reinés "... en la que se manifiesta que deseando construir un margen en la finca de su propiedad denominada Can Cardona, que linda con el camino vecinal que de Selva conduce a Mancor, pide se le señale la alineación a que debe sujetarse ..." (AMM. Sign. 750/11).

En el ple celebrat el 17 de novembre de 1925 el batle de Mancor feia saber que "... había recibido multitud de quejas de este vecindario con motivo del mal estado en que actualmente se hallan para el tránsito público los caminos vecinales de esta población, especialmente el que conduce a la villa de Selva, el cual, en el trayecto que recorre a lo largo y a orillas del torrente, ofrece serios peligros de desmoronarse ..." (AMM. Sign. 5/6).

A la sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Mancor de la Vall el 17 de juny de 1929 "... visto el mal estado del camino llamado de Biniarroy y del de Son Peña se acuerda por unanimidad la recomposición de los mismos y que se encargue de la dirección el Teniente Alcalde D. Francisco Reinés Martorell ..." (AMM. Sign. 5/8).

El 21 de març de 1931 el mateix consistori llegí una carta firmada per alguns veïns demanant "... se les autorice para reparar por su cuenta un trozo de camino de Son Peña, en las inmediaciones del puente llamado de Ca na Miray, así como que se les señale la línea máxima de anchura que ha de tener la expresada via de comunicación, se acordó por unanimidad [...] acceder a lo solicitado ..." (AMM. Sign. 8/2).

En el ple celebrat el 14 de març de 1933 s'acordà demanar a la Diputació Provincial una quantitat d'arbres per plantar a les voreres del camí de Mancor a Inca fins la bifurcació d'aquest camí amb el de Son Penya (AMM. Sign. 8/4).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a

objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província.

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Mancor envià per formar aquest pla, el camí de Son Peña és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo de Mancor del Valle*, del mateix any, amb inici al pou de l'Ajuntament i final al límit del terme de Selva, amb una longitud d'1'5 quilòmetres i una amplada total de 3 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El camí de Son Peña està inclòs, amb el núm. 24, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com no identificat, i a la descripció es diu: "Camí de carro asfaltat, que comunica la carretera d'Inca a Mancor (PMV-2112) amb Son Peña i ses Mines (terme de Selva). Té una amplada que oscil·la entre els 2'50 i els 3'50 m. Presenta trams sense delimitació; d'altres amb paret o reixa. Està senyalitzat per l'Ajuntament." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de Camins del terme municipal de Selva*, elaborat pel Consell de Mallorca (Dpt. Medi Ambient i Natura) l'any 2004, inclòs amb el núm. 5, camí de Mancor / camí de Son Peña / camí de Crist Rei. A les conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Inventari de Béns de Selva. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

En protocol notarial datat el 21 de setembre de 1751 Bernat Caimari, Graxa, capbrevava un peça de terra a la Tanca d'en Nofre, al lloc del Racó, a Selva, que feia partió amb el camí públic que va a Mancor (ARM. S-746).

L'Ajuntament de Selva, per tal de complir les disposicions del reglament del 8 d'abril de 1848 sobre construcció, conservació i millora de camins veïnals, va elaborar un itinerari general de camins existents al terme, en el qual apareix el camí de Mancor, amb inici al poble de Selva i final al poble de Mancor, amb una longitud de mitja llegua i una amplada de set peus, classificat com a camí veïnal, de ferradura, i amb un estat de conservació regular. El 4 de desembre de 1849 es formava l'itinerari definitiu, i en aquest apareix el camí de Mancor classificat com a camí veïnal de 2on ordre (AMS. Sign. 815). (Veure 2.1.10. Annex).

L'Ajuntament de Selva, en ple celebrat el 12 de juny de 1850, es va aplicar el producte del jornal personal en el recomposició dels camins del Molinet, la costa de Son Vich, camí de Mancor i camí de Biniamar. Poc després, en sessió plenària celebrada el 23 de juny de 1850, els regidors selvatgins tornaven a parlar de l'inici de la prestació personal: "Al propio tiempo se dará principio el mismo dia en el camino que de esta Villa se dirige a Caymari y Escorca y punto denominado la Costa de Son Vich, y concluido este al otro camino el molinet, y despues al de la construccion del bancal al camino de la Creu den Coxet ..." (AMS. Sign. 748/2).

El 15 d'abril de 1860 el consistori de Selva acordà, després de llegir una carta del governador de la província referent a les obres dels camins veïnals de Lluc, Inca, Binibona, Moscarí i Mancor, invertir 1000 reals en les esmentades obres (AMS. Sign. 748/2).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Selva el 2 de febrer de 1868, es va tractar de la necessitat imperiosa en què es trobaven un nombre considerable de

jornalers del terme per falta de treball, per la qual cosa l'Ajuntament acordà atendre a aquella necessitat sol·licitant les autoritzacions corresponents per fer a jornal les obres de recomposició dels camins veïnals de Mancor, Massanella, Palma, i Moscari (AMS. Sign. 748/2).

El 25 de novembre de 1888 l'Ajuntament de Selva comunicava que s'havia firmat un acord entre la Diputació Provincial i l'Ajuntament pel qual es concedia una subvenció per construir un pont en el camí que va a Mancor i passa per la separació del que va a Alaró (AMS. Sign. 749).

A la relació de camins veïnals que s'havien d'incloure dins el pla d'obres municipals format per la secció d'obres públiques de la província, segons disposicions de la Reial Ordre de 22 de març de 1893, apareix, en el municipi de Selva, el camí de Mancor, amb una longitud aproximada de 4 quilòmetres (ACOPOT. Sign. 1089).

En un llistat dels camins veïnals del terme de Selva, sense data, apareix el camí de Selva a Mancor per les Rotes, amb una longitud d'1 km 750 m, i en una altra relació de camins que l'Ajuntament de Selva va enviar al Govern Civil el 14 de febrer de 1903 apareix el camí de les Rotes, amb una longitud construïda de 2.025 metres (AMS. Sign. 815).

Dins l'expedient format per procedir a la segregació municipal de Mancor de la Vall, apareix l'informe elaborat per l'Instituto Geográfico y Estadístico el 18 de gener de 1926 per determinar la delimitació entre els termes de Selva i Mancor, on trobam la descripció de la col·locació de les fites: "... yendo desde aquí en linea recta a la intercepción de la linde Este de la finca de Can Juan Juaneras con el camino de Selva a Mancor, siguiendo desde aquí en linea recta a la intercepción del camino de Selva a Lloseta ..." (AMS. Sign. 17/2).

L'Ajuntament de Selva, en sessió plenària celebrada l'1 de febrer de 1926, aprovà el contracte de conservació de camins veïnals "que comprendan los tronzones Cal Tuaño al límite de Inca, camí dels Morts, Biniamar por Son Canals al límite de Lloseta, Selva por la tanca den Nofra al límite de Mancor del Valle, Selva por la Tanqueta y Massanella al límite de Mancor del Valle y Caimari por los Fornasos al límite de Mancor del Valle ..." (AMS. Sign. 12/4).

Camí de Son Peña

Dins un expedient de reconeixement de camins de l'any 1936 trobam una relació dels lots subhastats per distribuir els que havien d'esser adobats. En el lot número 2 hi apareixen els següents camins: "Son Peña, hasta limite Mancor, casco de Selva, camino de Massanella hasta limite Mancor; fuente Valella hasta las Planas, camino Sirers y camino de Son Priam al caserio Molinou 1000 pesetas" (AMS. Sign. 759/3).

En el ple celebrat per l'Ajuntament de Selva el 22 de juliol de 1943 es varen aprovar les obres d'aixecament d'una paret a la finca de Can Moranta, vora el camí de Son Peña (AMS. Sign. 13/4).

A la sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Selva el 22 d'abril de 1948 es varen aprovar les ordenances de la policia de camins i es va procedir a la classificació dels camins municipals del terme. Així, el camí de Son Peña es classificava com camí de primera categoria (5 metres), amb una longitud de 1.000 metres (AMS. Sign. 13/6).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.11. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Selva envià per formar aquest pla, el camí de Son Peña és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo de Selva*, del mateix any, amb inici al casc urbà de Selva i final al terme de Mancor de la Vall, amb una longitud d'1 km i una amplada total de 5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El 3 d'agost de 1973 l'Ajuntament de Selva acordà sol·licitar a la Diputació Provincial una subvenció per col·laborar en la reparació dels camins municipals anomenats de Massanella, sa Torrentera i el primer tram del camí de Son Peña (AMS. Sign. 14/3).

El mes de març de 1988 el Consell Insular de Mallorca va formar el projecte de reforç del ferm de la xarxa de camins asfaltats en el terme municipal de Selva, en el qual està inclòs, amb el número 24, el camí de Son Peña, amb una longitud d'1,1 km (AGCM. Sign. 1479/8).

L'Ajuntament de Selva, en data de 28 de gener de 1997, va remetre una carta al Consell de Mallorca sol·licitant col·laboració tècnica per a la redacció dels projectes d'asfaltat i acondicionament de diversos camins rurals del seu terme municipal, entre ells el camí de Son Peña fins al terme de Mancor de la Vall (AMS. Sense signatura).

Camí de Crist Rei

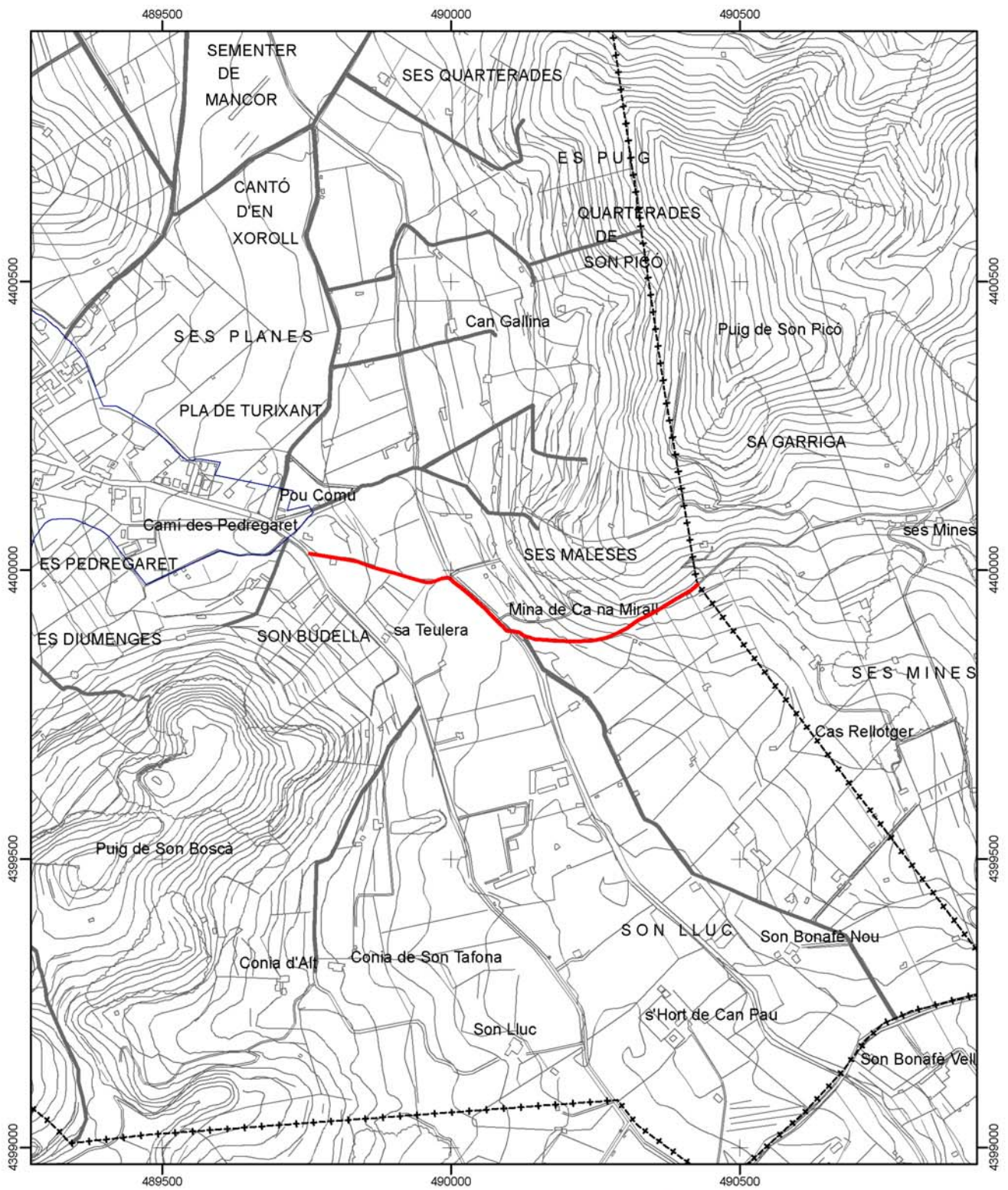
El mes de setembre de 1974 es va formar el projecte de pavimentació asfàltica dels camins de Son Macià i Crist Rei, amb una longitud de 1.218 i 1.040 metres respectivament (AMS. Sign. 816) El 27 del mateix mes el consistori selvatgí, a causa de les fortes pluges que havien deixat els camins intransitables, declarà d'urgència les obres de pavimentació dels camins municipals de Son Macià, Crist Rei, Son Bonet i s'Hort d'en Boira (AMS. Sign. 14/3).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- ORDINAS, T. (1989). A *Els noms de lloc del terme de Selva* l'autor recollí els topònims camí de Son Peña i el camí de ses Mines dins (pàg. 69).
- PEÑA, P. A. (1891). A la seva *Guía de las Baleares*, ens parla dels camins veïnals de Selva, entre els quals inclou el camí de Mancor, de 2 quilòmetres (pàg. 371).
- ROSSELLÓ, R. & ALBERTÍ, J. (2003). A *Història de Selva* trobam referències a camins dins el terme de Mancor: "... Mancor, de bon començament, ja oferí unes condicions excel·lents per al poblament i l'explotació del seu territori i pel creixement urbà. D'entrada, era un notable creuer de camins on hi convergien els provinents de Selva, Massanella, Almalutx, Biniarroí i Biniatzent. En definitiva es configurava com un creuer entre els eixos viaris de la serra de Tramuntana, el Raiguer i el Pla ..." (pàg. 27).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- DESPUIG, A. (1785). *Mapa de la Ysla de Mallorca*.
- ANÒNIM (1791).. *Plano del derribo de tierras en el Barranco de Biniarroy de la Isla de Mallorca*.
- COELLO, F. (1851). *Atlas de España y sus posesiones de Ultramar. Islas Baleares*. Escala 1/200.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000.
- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5). Apareix grafiat com a "camino a Selva".
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix com a "Camino de Fincas".
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca).
- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del ayuntamiento de Mancor del Valle* (PLAN NACIONAL DE VÍAS PROVINCIALES, 1973).
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000. Apareix majoritàriament.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (3-1).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL

(6) CAMÍ DE MANCOR A SELVA / CAMÍ DE SON PENYA

Escala: 1:10.000

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(7) CAMÍ DE SON BONAFÈ

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-5

Inici: camí de Son Peña, núm. 6.

Final: terme municipal de Selva.

Longitud: 973 m

DOCUMENTACIÓ

- Obres per part de l'Administració.

- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 973 m**Amplada mínima:** 3,5 m**màxima:** 4 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Selva el 12 d'agost de 1621 es tractà sobre el tancament del camí que passava per les cases de Son Bonafè, "... el qual camí ha fet tapar lo Sr. Marti Parallo causant molt de dañy per el trafech de los carros ...", i es va acordar "... se fasse destapar dit camí y se torn en lo matex stat de antes y que sa dafens fins a diffinitive sententia ..." (AMS. Sign. 746).

El 8 de juny de 1979 l'Ajuntament de Mancor sol·licitava al delegat de l'IRYDA (Instituto de Reforma y Desarrollo Agrario) ajuda per a les obres de millora de l'asfaltat del següents camins: Biniatzent, sa Coma o Son Boscà, Quarterades Velles, les Quartarades, puig de Son Picó, Son Rosselló i camí de Selva a Son Bonafè (AMM. Sign. 115/5).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Mancor el 30 d'agost de 1989 s'aprovà la relació de camins que el consistori proposava per esser inclosos dins el Pla de camins rurals de Balears: Massanella, Poliesportiu Municipal, Es Rafals, Ses Vinyes, Son Bonafè, D'Es Puig, Son Picó, Can Gallina, Ses Quarterades, Son Maga ...". Finalment, segons consta a l'acta del ple del 31 de març de 1990, el Govern Balear resolgué acometre les obres dels camins de Massanella, Ses Vinyes, Son Bonafè i Son Picó. En el marc d'aquest pla durant l'any 1992 es dugueren a terme obres d'asfaltat en el camí de Son Bonafè, en una longitud de 951 m. (AMM. Sense signatura).

El mes de juliol de 1990 la Conselleria d'Agricultura i Pesca formà el projecte dels camins rurals de Massanella, Son Bonafè, ses Quarterades i es Pedregaret, a la memòria del qual podem llegir: "... se trata de mejorar el trazado de los caminos denominados Camí de Massanella, camí de Son Bonafé, Camí de ses Cuarterades y camí des Pedregaret del Término Municipal de Mancor de la Vall mediante ampliación de su anchura, supresión o suavización de curvas, eliminación de muros y reconstrucción de los mismos en la zona ampliada, así como la construcción de los medios necesarios para el saneamiento y evacuación de las aguas, de acuerdo con la nueva rasante mejorada ..." (AMM. Sense signatura).

El 21 de juliol de 1990 l'Ajuntament de Mancor tractà la sol·licitud de la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear demanant permís per ocupar els terrenys necessaris per procedir a l'execució de les obres de millora del camí de Son Bonafè, i acordà comunicar a la Direcció General d'Estructures Agràries i Medi Ambient que podia procedir a les ocupacions precises (AMM. Sense signatura).

Un escrit del batle de l'Ajuntament de Mancor de la Vall, amb data del 27 de desembre de 1990, acordà "... concedir llicència municipal d'obres per a l'execució de les millores dels camins rurals de Massanella, Son Bonafé, Ses Quarterades i Es Pedregaret, segons projecte redactat per la Conselleria d'Agricultura i Pesca ..." (AMM. Sense signatura).

El mes d'agost de 2000 es formà la memòria i pressupost per a l'asfaltat dels camins de ses Quarterades, sa Depuradora, Son Bonafé i Conia, a la memòria del qual podem llegir: "... existeixen al terme municipal de Mancor de la Vall diversos camins que necessiten el seu asfaltat per a la millora de les comunicacions entre les diverses finques i vivendes, per a la connexió amb el terme de Selva i per al desplaçament dels serveis municipals ..." (AMM. Sense signatura).

El 5 de desembre de 2001 la Mancomunitat del Raiguer enviava un escrit on apareixien els camins que estava previst incloure dins del pla de camins rurals corresponent als anys 2002 i 2003: camí de Ses Quarterades, camí de la Depuradora, camí de Son Bonafé, camí de Conia (AMM. Sense signatura).

El camí de Son Bonafè està inclòs, amb el núm. 23, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a municipal, i a la descripció es diu: "Camí de carro que comunica el camí de Son Penya amb Son Bonafé Vell. El camí té una amplària mitjana de 3'5-4 m, amb l'excepció d'un curt tram, no asfaltat, d'uns 75 m, on tan sols fa 2'5 m. El tipus de limitació lateral combina la paret seca i la reixa. Està senyalitzat per l'Ajuntament." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

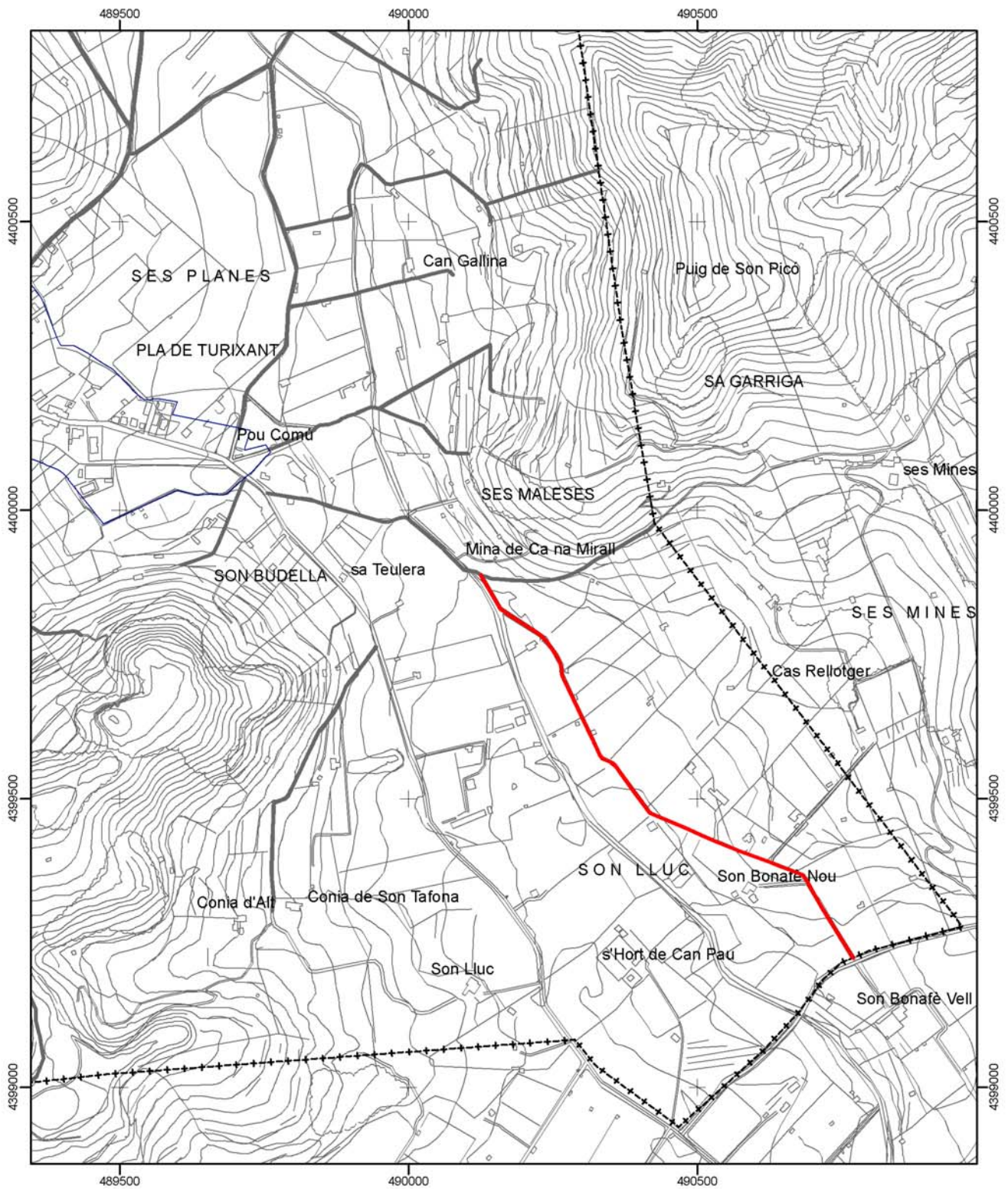
El 6 de setembre de 2006 l'Ajuntament de Mancor aprovà el plec de clàusules administratives particulars i la tramitació urgent per a l'adjudicació de l'obra "Neteja i pavimentació asfàltica de camins rurals del terme municipal de Mancor de la Vall, segons projecte redactat per l'arquitecte tècnic municipal Bartomeu Ramon Moyà. Dins aquest projecte estava inclòs el de neteja i pavimentació asfàltica dels camins rurals des Putxos, Son Bonafé, sa Depuradora (tram 1 i tram 2), d'en Fideu, des Cego i d'en Boca, situats en el polígon 1, que data de setembre de 2005. Quan descriu el camí des Putxos diu: "Es un camino que une fincas rústicas desde el término municipal de Mancor y el término de Selva [...] Tiene una longitud de 625 mts. lineales y una anchura media de 3.25 mts ..." (AMM. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- FIOL, G. (2005). A la seva història de Mancor en els segles XIX i XX podem llegir: "... s'informà que la Comunitat Autònoma, a través del IRYDA havia destinat 16.054.000 pessetes per asfaltar camins rurals de Mancor [...] s'asfaltà el tram públic del camí de Biniatzen i el tram públic del camí de Biniarroí, s'asfaltà el de ses Quarterades Noves i el de Son Bonafé, s'asfaltà el de ses Quarterades Velles i el tram que faltava del camí de Massanella per can Gallina [...] asfaltà part del camí des Putxos ..." (pàg. 251).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- DESPUIG, A. (1785). *Mapa de la Ysla de Mallorca*. Apareixen els trams 3 i 4.
- COELLO, F. (1851). *Atlas de España y sus posesiones de Ultramar. Islas Baleares*. Escala 1/200.000. Apareixen els trams 3 i 4.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareixen els trams 1, 2, 3 i 4.
- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500. Apareixen els trams 1, 2, 3 i 4.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000. Apareixen els trams 1, 2, 3 i 4.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000. Apareixen els trams 1, 2, 3 i 4.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix com a "Camino de Fincas".
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareixen els trams 1, 2, 3 i 4.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-IV (Selva). Apareixen els trams 1, 2, 3 i 4.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000. Apareixen els trams 1, 2, 3 i 4.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1). Apareix majoritàriament.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(7) CAMÍ DE SON BONAFÉ	
Escala: 1:10.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(8) CAMÍ DE MANCOR A LLUC

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-1- 3 / 671-2-3 / 671-2-4

Inici: camí de Massanella, núm. 48.

Final: terme municipal d'Escorca, prop de ses Cases des Bosc.

Longitud: 3.456 m

DOCUMENTACIÓ

- Fitació de terme.
- Catàleg de Camins del terme municipal d'Escorca (1998).
- Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana.
- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret, reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- La servitud de pas a favor de la finca s'Estret, actualment propietat d'EMAYA, esmentada a la documentació, fa referència al tram 1 d'aquest camí de Mancor a Lluç, núm. 8 i al camí a sa coma Rotja, núm. 20.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a les cases de Can Bajoca.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra i grava

Longitud: 1.700 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

De Can Bajoca al terme municipal d'Escorca.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 1.756 m

Amplada mínima: 2,5 m

màxima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☒ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 4 de juliol de 1885 s'inscriví en el Registre de la Propietat núm. 2 d'Inca (tom 5646, llibre 77, fol 182, finca núm. 1677) la finca de Massanella, a la inscripció 3ª diu: "... El muy ilustre Señor Don Guillermo Abrí-Dezcallar y Sureda Marqués del Palmer, unido, hacendado, de ochenta y tres años de edad y vecino de la Ciudad de Palma, adquirió dicha finca por herencia de su Señor Padre Don Jorge Abrí-Dezcallar y Santandreu, cual consta de la inscripción primera de esta propia finca que precede, y queda constituida sobre este resto de fincas servidumbre de camino de carruage que pasando por el camino que ya subsiste en la Sementera de Mancor, conduce al otro llamado El Estret, de modo que dicha servidumbre de camino queda constituida en favor del Estret sobre el Rafal, y a favor del Rafal, sobre Massanella, cuyas servidumbres se valoran en trescientas pesetas; según resulta de la escritura pública de donación y constitucion de servidumbre de camino, otorgado en la Ciudad de Palma a veinte y uno de Abril del presente año, ante el notario Don Miguel Ignacio Font; constando los demas detalles y circunstancias de la inscripcion estensa número treinta y nueve de este registro, libro cincuenta y uno del Ayuntamiento de Selva, finca número dos mil docientos cincuenta y cuatro, a que me refiero ...". A la inscripció 5ª A de la mateixa finca, amb data de 7 d'abril de 1896 també fa referencia al camí catalogat: "... La porcion que radica en término de Selva es la Alqueria denominada propiamente Masanella con la casa principal urbana y la

principal de labranza, con almazaras, depósitos de agua, huertos y demas accesorios y dependencias. Es de cabida de nuevecientos ochenta y ocho hectáreas, cuarenta áreas setenta y cinco centiareas, o lo que fuere, pues se ha tomado como cuerpo cierto, sean cuales fueren las diferencia de medicion, y comprende ademas de lo que en concreto es conocido por Masanella, las porciones llamadas Can Bajoca, Sementera de Mancor, resto de la Sementera de Selva y una casa y corral con almazara, conocida por Son Picó, que linda por Este con un grupo de casas de otros propietarios y por los demas asientos con tierras de Masanella. Linda al Norte con la remanente que radica en el término de Escorca y con el memorado predio El Rafal de Don Pedro Dezcallar; al Sur con porciones de las Sementeras de Selva pertenecientes a varios vecinos de Selva; al Este con la Comuna del repetido pueblo y tierras de vecinos del mismo, y al Oeste también con tierras de vecinos de Selva. Para el servicio del predio Masanella y otro llamado El Rafal, propio de Don Pedro Dezcallar y Gual, existen desde tiempo inmemorial los siguientes caminos: uno carretero que arrancando desde el puente de Mancor, atraviesa la sementera de este nombre y guia a la casa del predio El Rafal: otro tambien carretero que pasa por dentro la Sementera de Adalt, y por el punto de la misma llamado Pla des Campasos y conduce a la Coma del Rafal: otro también carretero que va por la Era de Can Bajoca, y se parte en dos direcciones una que guia a La Coma del Mar, y la otra a la Coma Rotge del Rafal: otro de herradura llamado de las Voltetas que conduce a la Serra Mitjana del Rafal y pasa por la Sementera La Replegada: otro de herradura nombrado el Pas de S'Ullastre que dirige a dicha Serra Mitjane y pasa por el punto conocido por Cap de Amunt de Se Replegade; y otro que pasa por la carretera del bosque de Masanella y por delante la Caseta del mismo, y conduce a Lo Avench den Ferrá del predio El Rafal. Así resulta del titulo presentado y hacen constar Don Pedro Dezcallar y Gual y el adquirente Don Joaquin Coll y Castañer que no se opondrán en adelante a que cualquiera de aquellos caminos se desvia hasta veinte metros a un lado o a otro de la direccion que hoy lleva, si a alguno de los interesados por accidentes del cultivo le conviniere la alteracion, con tal que no perjudique notoriamente al otro ...". (Aquesta inscripció fou anul·lada i substituïda per la inscripció 8ª, que no descriu els camins).

El 12 de juny de 1954 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis d'Escorca i Mancor de la Vall i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: "... dicho mojón [número 9] se encuentra en la parte Este del citado "Barranc del Bosque" y entre ambos pasa la carretera particular que va de Massanella a la casa del Bosque ..." (IGC. Sense signatura).

El camí Can Bajoca al bosc de Massanella està inclòs en el *Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana*, publicat pel Consell Insular de Mallorca (1993) dins el terme municipal de Mancor a l'apartat "Altres camins del terme de Mancor (pag. 322).

El camí de Massanella a Coma-freda està inclòs, amb el núm. 18, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de carro amb dos trams clarament diferenciats. El primer (des de Massanella fins a Can Bajoca) no presenta elements constructius ressenyables. El segon tram (Can Bajoca a les cases des Bosc) presenta un elevat interès constructiu, amb marge de sosteniment lateral, que en alguns punts assoleix els 5 m d'alçada, paretó lateral i ferm alguna resta d'empedrat ..." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de Camins del terme municipal d'Escorca*, elaborat pel Consell de Mallorca (Dpt. Medi Ambient i Natura) l'any 1998, inclòs amb el núm. 73, camí de Lluc a Mancor. A les conclusions del catàleg es recomana l'obertura d'un expedient d'investigació per tal d'aclarir la titularitat d'aquest camí. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

El 3 de novembre de 1972, mitjançant una ordre publicada en el Botlletí Oficial de l'Estat nº 264, es procedia a la creació de la Comissió per a l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*. Per a l'elaboració dels estudis en el seu respectiu àmbit territorial, es constituïa en cada Comissió Provincial de Serveis Tècnics un grup de treball, presidit pel Cap Provincial de Carreteres i integrat per representants de les Diputacions Provincials del Ministeri d'Agricultura i dels demés Organismes que exercien atribucions sobre les vies afectades pel Pla. El Grup de Treball de Balears, fa arribar una comunicació a l'Ajuntament d'Escorca a principis de 1973, amb les instruccions a seguir "*con el fin de elaborar el Plan Nacional de Vías Provinciales, cuyo objetivo es determinar los caminos que han de integrar la futura Red Viaria a cargo de las Diputaciones*", on demanava als ajuntaments de l'illa el màxim interès per dur a terme aquest estudi: "*por ello me permito rogarle su valiosa colaboración desde la primera etapa del Plan, que tiene por objeto la catalogación de todos los caminos de uso permanente y servicio público existentes en la Provincia*"; entre les instruccions que s'els dona diu el següent: "*Con el fin de recopilar todos los datos precisos y poder llegar a formar el Catálogo Provincial, le ruego encarecidamente que disponga lo preciso para que, de acuerdo con las instrucciones que se adjuntan, se proceda a rellenar el cuadro y mapa que se acompañan, reflejando en ellos todos los caminos dependientes de ese Ayuntamiento y que se cumplan con las condiciones exigidas en las referidas instrucciones.*

Para que el Catálogo sea lo más completo posible, y para facilitar la labor del Grupo Provincial de Trabajo, le agradecería que al final de la relación de caminos municipales, y bajo el epígrafe Otros caminos, se indicaran todos los caminos existentes en ese término municipal y no pertenezcan al Estado, a la Provincia ni al Municipio, pero que, cumpliendo las condiciones de las adjuntas instrucciones sean de uso permanente y servicio público. Es el caso, por ejemplo, de caminos de acceso a instalaciones industriales, santuarios, sanatorios, miradores, etc. Por uso permanente y servicio público se entiende que el camino sea normalmente practicable en cualquier época del año y que no sea utilizado exclusivamente por la propiedad privada".

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament d'Escorca envià per formar aquest Pla, un tram d'aquest camí apareix catalogat com a camí veïnal. Figura amb el nom de *Camino de Comafreda*, amb inici a la *carretera 713* i final al *predio de Comafreda*, amb una llargada de 2,5 Km (que es correspondria aproximadament amb el coll de sa Línia) (A.M.E. Urbanisme. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- CONSELL INSULAR DE MALLORCA. (1996). *Itineraris a peu per la serra de Tramuntana*, dedica un itinerari de Lluc a Mancor, i es cita part d'aquest camí catalogat: "... superat el Coll de sa Línia, el camí comença una llarga davallada i arriba a les cases del Bosc. La pista actual fou construïda majoritàriament per damunt de l'antic camí de carro, provocant un fort impacte ambiental.

Des de les cases des Bosc, la pista esdevé més planera i gira a l'esquerra. Per la vora del torrent s'acosta a Can Bajoca. [...] El camí gairebé carretera avança

sense problemes flanquejant el torrent des Corral Fals. Aviat una barrera ens deixa vora les cases de Son Catlar. Un centenar de metres cap al Sud apareix la carretera de Mancor-Caimari ...”.

- FONT I MARTORELL, G. (1964). “Es Rafal”- “Sa Canaleta”- “Can Bajoca”. Al seu llibre: *Cincuenta excursiones a pie por la isla de Mallorca*, diu: “ ... Por la tarde se prosigue por el mismo sendero y en descenso pronunciado se llega a la “Casa del Pastor”, donde existen indicaciones azules, debiéndose tomar la que señala la dirección a “Can Bajoca”, al cual se llega por estrecha carretera siempre junto al torrente y viéndose con frecuencia la acequia que finalmente cruza la carretera para continuar por las estribaciones de la izquierda, camino muy atractivo, realmente encantador.

Después de un descanso en “Can Bajoca” y tras unos dos kilómetros de proseguir por el mismo camino se llega al magnífico predio “Massanella”...” (pàgs. 189- 193).

- GARCÍA PASTOR, J. (1972). *Rutas escondidas de Mallorca. Puig de Massanella (Desde Mancor de la Vall, por la Font Nova y la Font de S'Avenc)*, volum 56 descriu l'excursió que comença al poble de Mancor i acaba al Puig Massanella: ” ... Nuestro actual derrotero sale de Mancor de la Vall en dirección a las casas de Massanella [...] continuando la marcha nos llevará hacia Ca'n Bajoca [...] se llega a Ca'n Bajoca [...] el camino, siempre muy ameno y pintoresco, adquiere una mayor, aunque no excesiva, pendiente y se encañona [...] estamos en el sector de la barrancada, conocido por Sa Replegada [...] El camino [...] se dirige hacia s'Estret [...] el camino sigue subiendo hacia la zona de la Caseta des Bosc ...” (pàgs. 2-35).

- GORRIAS, A. (2001). Al seu llibre, *Les cases de neu a Mallorca. Història, comerç i itineraris*, al capítol 7, fa una classificació de les cases de neu, dedicant l'itinerari núm. 9 al Puig Major de Massanella: “Començam l'itinerari en el portell que trobam en el camí vell de Lluc, a devora del torrent des Guix [...] ens dirigirem al coll de Mancor o de la Línia; passat el coll i davallant pel comellar del bosc de Massanella, uns cent metres més abaix i a l'esquerra del camí, devora un rotle de sitja, trobam la casa de neu Major [...] Altres elements del conjunt [...] - Camí: el camí vell de Lluc a Mancor passa per la vora de la casa de neu ...” (pàg. 194).

- HEINRICH, H. (1987). *Doce excursiones clásicas por Mallorca*, descriu l'excursió núm. 8 “La clásica subida al Puig de Massanella (1.348 m) por Coma Freda”, i diu: “... El que quiera seguir el camino de carro hacia la derecha, llegará a Mancor de la Vall, por el Valle Comellar des Bosc y el barranco S'Arreplegada ...” (pàg. 86-93).

- JAUME, J. (2004). *Tramuntana de Norte a Sur. Los 54 Miles de la Sierra en 142 Itinerarios*, descriu l'itinerari núm. 15, al Puig Massanella desde Mancor por el Comellar del Bosc de Massanella y el Coll de sa Línia: “Arrancar desde la carretera Mancor-Caimari, justo después de cruzar, tras una curva a la derecha, el torrente del Bosc de Massanella (200 m). A mano izquierda arranca una pista que debemos coger, continuando, en la inmediata bifurcación, también por la izquierda. En llano llegamos al refugio de Can Bajoca (240 m) (23' MF). [...] Pasando una barrera junto al Porxo dels Porcs [...] llegamos a la casa des Bosc ...” (pàg. 78).

- LLOFRIU, P. (1992). *Caminant per Mallorca*, dedica un itinerari a “L'altre Puig Major”, i cita el camí catalogat, quan diu: “... trobarem un viarany a través del qual arribarem a les cases del Bosc. D'ací, el camí, sempre ample, davalla cap al sud. Sortirem a la carretera de Mancor a Caimari. Mancor és a la dreta ...” (pàg. 71).

- MIRALLES, B. & TORTOSA, P. (2000). *Rutes de Cicloturisme de les Illes Balears*, dediquen la ruta núm. 4 a la part de Mallorca Oest. Tramuntana Centre: “a Mancor pel Puig de Massanella [...] Km 42.3 ...” (pàg. 160).

- *ULTIMA HORA*, 22 de febrer de 2008. A la secció “Zona Ocio” apareix un article de n’Emilio Alonso dedicat a Sa Canaleta (1), i descriu part d’aquest camí catalogat, quan diu: “Históricamente se iniciaba el itinerario por Mancor y Es Rafal [...] proponemos una solución diferente para el primer tramo de la ruta [...] de Mancor, en la carretera a Caimari, en el aparcamiento de Son Catlar a nuestra izquierda [...] atravesar las barreras a nuestra izquierda (N), ya junto a les cases de Massanella. Avanzamos por el ancho camino a al noroeste (23’) hasta llegar a les cases de Can Bajoca”.

- VALERO, G. (1992). *Camins i paisatges. Itineraris culturals per l’illa de Mallorca*, dedica un itinerari a la canaleta de Massanella. De l’embassament del Gorg Blau a Mancor de la Vall: “... L’arribada a les cases des Bosc es fa peu una ampla pista, que desemboca just després de les cases amb la davallada del coll de la Línia, entre el Puig de Massanella i el Puig de n’Ali (1.020 m), antiga via de comunicació Lluc-Mancor de la Vall [...] El camí de Massanella i de Mancor és ample i avança ràpid i sense complicacions. Discorre per la part baixa d’una pregona fondalada que més envant, a l’Estret, arribarà a les màximes dimensions [...] A la dreta del camí camí principal que transitam, podem observar el final de camí de ferradura que davalla de la Canaleta fent una difícil ziga-zaga, amb agosarats marges de sosteniment. Poc més envant, a l’esquerra, es troba una barraca, coneguda amb el nom del porxo dels Porcs. Després d’una barrera, apareix a la dreta i a certa altura, vora uns polls, el Salt de l’Aigua, per on s’estimba, en vertical davallada per roques tallades a plom, l’aigua de la Canaleta [...] A l’Estret mateix la ja vella coneguda Canaleta travessa el camí soterrada i passa a la nostra esquerra. [...] El camí asfaltat ens porta a la carretera Caimari-Mancor de la Vall (pàgs. 129- 160).

- VALERO, G. (2001). *Camins i Paisatges. Itineraris culturals per l’illa de Mallorca*, cita aquest camí quan diu: “... De les cases del Bosc, el camí cap a les cases de Massanella i de Mancor és ample i avança ràpid i sense complicacions ...” (pàg. 123).

- VALLCANERAS, LI. (1996). Al l’itinerari 4 del llibre *20 itineraris alternatius per la serra de Tramuntana* (I) diu: “... En haver deixat la carretera asfaltada, arribarem pocs metres després a una cruïlla: el nostre itinerari segueix el camí de l’esquerra – per la dreta aniríem cap a les cases de Massanella-, passarem un portell que, òbviament, hem de deixar tancat.

L’ample camí corre paral·lel a una torrentera, que tenim a l’esquerra, pràcticament sense guanyar desnivell fins a les cases de Can Bajoca. Passades les cases, el camí comença a pujar, encara que suaument, entre penya-segats que van guanyant altura i espectacularitat [...].

Passarem per un portell obert en una paret seca, que dóna accés al bosc, i trobarem quasi tot d’una, a la dreta nostra, el porxo des Porcs.

Si seguim el camí per dins de l’alzinar, arribarem a la casa des Bosc ...” (pàgs. 39-44).

- VELA, A. (1994). *Andar por las Sierras de Mallorca*. A l’itinerari núm. 13 al Puig de Massanella quan diu: “... Al frente, hacia el suroeste, un camino descende por el Comellar del Bosc de Massanella y las casas de Massanella a la población de Mancor de Sa Vall ...” (pàg. 185).

- VELA, A. (2000). *Mallorca por la sierra de Tramuntana*. A l'itinerari núm. 19 a Sa Canaleta diu: "... Es factible proseguir por encima de la conducción hasta cerca del llamado Salt de S'aigo, cerca de s'Estret de Can Bajoca; desde aquí se puede bajar, por una senda empedrada, hasta el ancho camino que viene de Lluc y va hacia Mancor de Sa Vall, yendo a caer junto al Porxo des Porcs, entre Ses Cases des Bosc y las casas de Can Bajoca ..." (pàgs. 240-243).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguél Sorá. Escala 1/7.500. Apareix majoritàriament.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000.

- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5). Apareix amb el nom de "camino Can Bajoca".

- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-IV (Selva).

- ASOCIACIÓN DE ANTIGUOS BLAVETS (1969). *Lluc y su comarca. Plano guía con indicación de los caminos, fuentes y miradores de interes para el excursionista*. Sense escala.

- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000.

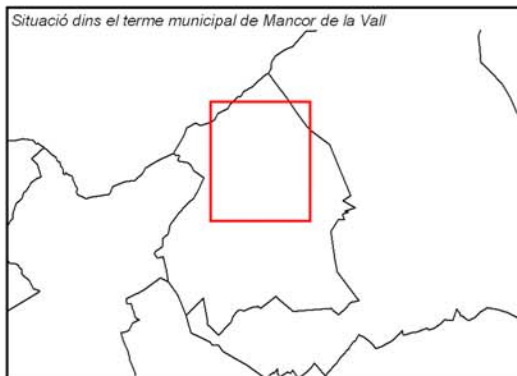
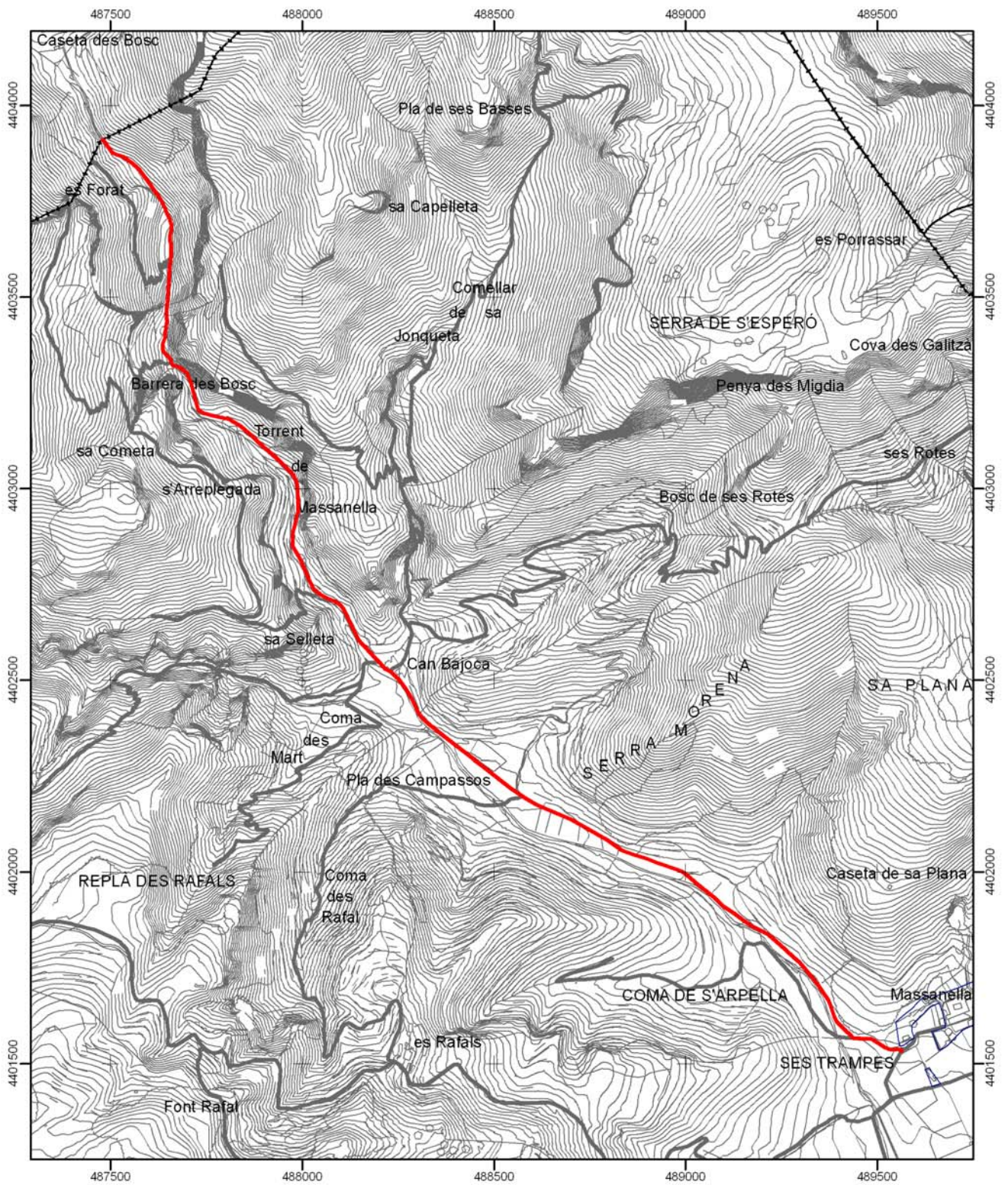
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1).

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva).

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

- DD. AA. (2006). Mapa Excursionista. Mallorca – Tramuntana Nord. E-25. Ed. Alpina. Escala 1/25.000. Apareix el tram 2 majoritàriament.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(8) CAMÍ DE MANCOR A LLUC	
Escala: 1:15.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(9) CAMÍ DE MANCOR A CAIMARI / CAMÍ DE MASSANELLA A CAIMARI / CAMÍ DE MASSANELLA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: nucli urbà de Mancor, prop de la Plaça Espanya.

Final: terme municipal de Selva.

Longitud: 2.568 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí rural.
- Camí veïnal.
- Camí municipal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Itinerari General de camins (1848).
- Obres per part de l'Administració.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Al segon tram hi ha restes d'empedrat.
- Com s'observa a la documentació, el camí de Mancor a Caimari discorria per davant les cases de Massanella. L'any 1969 es canvià el traçat entre els punts kilomètrics 1.350 i 1.960 (entre les cases de Son Catlar i les de Massanella) i en sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Mancor el 20 de desembre de 1969 s'aprovà la desafectació de l'ús públic d'aquest camí catalogat amb el núm.48.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Del nucli urbà de Mancor fins al terme municipal de Selva.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 2.365 m

Amplada mínima: 5 m

màxima: 5,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☒ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Tram amb inici al tram 1 i final al nucli rural de Massanella.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 203 m

Amplada mínima: 3 m

màxima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 10 de gener de 1928 l'Ajuntament de Mancor de la Vall acordà arreglar el camí que va de Mancor a Caimari: "... el Sr Teniente de Alcalde D. Juan Martorell manifiesta que el camino que de Mancor a Caimari se halla en muy mal estado y se acuerda por unanimidad su arreglo y encargar dicha obra al trabajador Miguel Pericás Amer ..." (AMM. Sign.5/7).

L'1 de març de 1928 l'ajuntament de Mancor pagà una partida de 142 pts a diversos jornalers per adobs en el camí veïnal de Mancor a Caimari per Massanella (AMM. Sign. 147).

El dia 13 de novembre de 1928 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall s'acordà arreglar el camí veïnal de Mancor a Caimari: "... Se acuerda, visto el mal estado del camino vecinal de Mancor del Valle a Caimari, su recomposición delegando a este efecto al Teniente de Alcalde D. Juan Martorell Coll ..." (AMM. Sign. 5/7).

Segons consta a l'acta del 24 de novembre de 1933 "... se acordó sea reparado el camino de Mancor a Caimari en algunos sitios en que es de todo punto indispensable, para cuyo fin se acepta la cooperación del colono de Massanella, D.

Sebastián Bibiloni, quien ha ofrecido un carro para el transporte gratuito de materiales y que el Ayuntamiento facilite dos operarios para los demás trabajos ...” (AMM. Sign. 8/4).

El 21 febrer de 1939 s'acordà fer un “bacheo” en el camí veïnal a Caimari: “... expuso el Señor Alcalde la necesidad de hacer un bacheo en el camino vecinal que conduce de Mancor a Caimari pasando por Massanella pues en ciertos puntos se hallaba intransitable ...” (AMM. Sign. 9/1).

En una altra sessió plenària celebrada el 4 de maig de 1939 es va indicar “... la necesidad ineludible de hacer una reparación al camino que desde Mancor conduce a Caimari pasando por Massanella, pues en varios trozos se hallaba intransitable ...” (AMM. Sign. 9/1).

El dia 6 de maig de 1941 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall el batlle proposà una solució pel camí veïnal a Caimari: “... el Señor Alcalde expuso que el camino vecinal desde Mancor a Caimari principalmente en su trozo desde Son Mague a la divisoria de Caimari, se hallaba en un estado intransitable y proponía [...] hallar una solución favorable a la reparación de dicho camino ...” (AMM. Sign. 9/2).

En el ple del 19 d'agost de 1941 el consistori mancorí examinà els comptes presentats en relació als jornals i materials invertits per la reparació del camí que de Mancor va a Caimari: “...consiste en los jornales y materiales invertidos para reparación del camino que conduce de Mancor a Caimari en el trozo comprendido entre Massanella y Caimari ...” (AMM. Sign. 9/2).

El 7 d'abril de 1942 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall s'acorda reparar el camí Mancor a Caimari després d'unes pluges torrencials: “... debido a las aguas torrenciales caidas estos pasados días el camino que conduce de Mancor a Caimari pasando por Massanella, en especial en el trozo donde Son Mague hasta unos cuatrocientos metros más hacia Caimari había sufrido tan graves daños que se hallaba en estado intransitable y que por tanto proponía [...] su inmediata reparación ...” (AMM. Sign. 9/2).

El 5 de maig de 1955 l'Ajuntament de Mancor de la Vall va decidí reparar el camí de Mancor a Caimari: “... se acordó proceder a la reparación del camino que une esta población con Caimari en el trozo de Son Maga hasta el límite del término, encargando al Concejal Don Bernado Coll a que proceda a las obras necesarias y dé cuenta al Ayuntamiento de su importe ...” (AMM. Sign. 9/6).

En sessió plenària celebrada el 10 de maig de 1966 es comunicava que “... el Sr Alcalde había cambiado impresiones con el Sr Alcalde de Selva, por interesar el asunto también a su municipio sobre la conveniencia de proceder al asfaltado del camino que conduce desde esta localidad a la de Caimari, debido al mal estado en que actualmente se halla ...” (AMM. Sign. 10/1).

En una altra sessió plenària celebrada el 4 de febrer de 1982 es comunicava que l'Ajuntament de Mancor no tenia diners per mantenir la pavimentació asfàltica i conservació de la carretera de Mancor a Caimari i s'acorda cedir al Consell Insular de Mallorca tots els drets municipals i terrenys que ocupaven dins aquest terme municipal (AMM. Sign. 10/4).

Camí de Massanella a Caimari

El 10 de març de 1563 Mateu Martorell caprevava un olivar i garroverar que "... affrontatam ex una parte cum camino per quem itur de Massanella a Caymari et ex alia parte cum camino antiguo per quem ibatur a Selva et ex duabus partibus cum honore terris Georgii Martorell ..." (ARM. T-53).

El 15 gener de 1662 Nicolau Servera registrava a l'Escrivania de la Reial Capbreuació una peça d'olivar i garriga que "... confronta de una part ab camí per lo qual se va de Massanella a Caymari de altre ab camí per lo qual se anava antigament a Selva de dos parts ab señor o terras de Jordi Martorell ..." (ARM. T-55).

El 8 de febrer de 1673 Mateu Martorell registrava una peça de terra, olivar i garriga que "... confronta de una part ab camí per hont se va de Massanella a Caymari, de altre ab camí per lo qual se anava antigament a Selva y de dos parts ab terras de R^o Jacinto Martorell ..." (ARM. T-55).

El dia 16 de febrer de 1934 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor s'acordà: "... abonar doce pesetas al vecino Pedro Pons Alba por dos jornales devengados los días 9 y 10 del actual, a razón de seis pesetas uno, en el arreglo del camino de Massanella a Caimari ..." (AMM. Sign. 8/5).

El 28 de febrer de 1934 l'ajuntament de Mancor pagà una partida de 12 pts a Pere Pons Alba per dos jornals invertits en el camí de Massanella a Caimari (AMM. Sign. 200).

Camí de Massanella

L'Ajuntament de Selva, per tal de complir les disposicions del reglament del 8 d'abril de 1848 sobre construcció, conservació i millora de camins veïnals, va elaborar un itinerari general de camins existents al terme, en el qual apareix en el lloc núm. 18 el camí de Massanella, amb inici a Massanella i final al poble de Mancor, amb una longitud d'un quart de llegua, classificat com a camí veïnal, de carro, i amb un estat de conservació bo (AMS. Sign. 815). (Veure 2.1.10. Annex).

El 24 de gener de 1915 l'Ajuntament de Selva acordà per unanimitat procedir per subhasta a la reparació dels portells existents en els camins veïnals, entre els quals n'hi havia un en el camí que de Massanella conduïa a Mancor (AMS. Sign. 11/1).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Selva el 9 de juliol de 1916 s'aprovà un compte de 18'75 pts per jornals de recomposició d'una paret i un portell en el camí que de Mancor anava a Massanella (AMS. Sign. 11/2).

El 31 de març de 1939 l'ajuntament de Mancor pagà una partida de 39 pts a Joan Pou per jornals de carro invertits en l'adob del camí de Massanella (AMM. Sign. 201).

En una altra sessió celebrada el 31 de desembre de 1942 s'efectua el pagament de jornals per reparar el camí de Massanella: "... una relación de jornales invertidos en el arreglo del camino de Massanella al encargado de dichas obras D. Juan Martorell, la que importa la suma de doscientas treinta y dos pesetas con cincuenta céntimos, acordándose su aprobación y pago con cargo al capítulo correspondiente ..." (AMM. Sign. 9/3).

El 15 de juliol de 1945 el consistori mancorí decidí eixamplar el camí de Massanella: "... Por unanimidad se acordó proceder a la explanación y ensanche del camino de Massanella, en su trozo desde la plaza de José Antonio al torrente de cana Pereta, toda vez que las propietarias de la Tanca de Torixant, en la parte que linda con dicho camino, cedan el terreno y material necesario ..." (AMM. Sign. 9/4).

En el ple celebrat el 16 de setembre de 1945 l'Ajuntament de Mancor de la Vall acordà el pagament de jornals per la reparació del camí de Massanella: "... A D. Guillermo Pons Martorell, la cantidad de tres mil ciento treinta y cuatro pesetas importe de los jornales invertidos en la explanación y entrada del camino de Massanella de conformidad con las relaciones que presenta ..." (AMM. Sign. 9/4).

El dia 7 d'octubre de 1951 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall es fa el pagament de jornals a diferents obrers "... A D. Antonio Mora Valcaneras, la cantidad de doscientas ochenta y cinco pesetas por nueve jornales y medio invertidos en el arreglo de la vía pública y camino de Massanella ..." (AMM. Sign.9/6).

El mes d'octubre de 1983 l'enginyer de Vies i Obres de la Diputació Provincial formà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de Mancor a Massanella, que presentava greus desperfectes degut a la construcció de síquies sense una adequada reposició del ferm, amb un pressupost d'execució material de 1.522.315 pessetes (AGCM. Sign. 2570/2).

En el marc del pla de camins rurals iniciat l'any 1989 per la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, durant l'any 1992 es dugueren a terme obres en el camí de Massanella, amb una longitud de 2.318 metres.

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Mancor el 30 d'agost de 1989 s'aprovà la relació de camins que el consistori proposava per esser inclosos dins el Pla de camins rurals de Balears: Massanella, Poliesportiu Municipal, Es Rafals, Ses Vinyes, Son Bonafé, D'Es Puig, Son Picó, Can Gallina, Ses Quarterades, Son Maga ...". Finalment, segons consta a l'acta del ple del 31 de març de 1990, el Govern Balear resolgué acometre les obres dels camins de Massanella, Ses Vinyes, Son Bonafé i Son Picó (AMM. Sense signatura).

El mes de juliol de 1990 la Conselleria d'Agricultura i Pesca formà el projecte dels camins rurals de Massanella, Son Bonafé, ses Quarterades i es Pedregaret, a la memòria del qual podem llegir: "... se trata de mejorar el trazado de los caminos denominados Camí de Massanella, camí de Son Bonafé, Camí de ses Cuarterades y camí des Pedregaret del Término Municipal de Mancor de la Vall mediante ampliación de su anchura, supresión o suavización de curvas, eliminación de muros y reconstrucción de los mismos en la zona ampliada, así como la construcción de los medios necesarios para el saneamiento y evacuación de las aguas, de acuerdo con la nueva rasante mejorada ..." (AMM. Sense signatura).

A un escrit del batlle de l'Ajuntament de Mancor de la Vall, amb data del 27 de desembre de 1990, s'acordà "... concedir llicència municipal d'obres per a l'execució de les millores dels camins rurals de Massanella, Son Bonafé, Ses Quarterades i Es Pedregaret, segons projecte redactat per la Conselleria d'Agricultura i Pesca ..." (AMM. Sense signatura).

El 6 de setembre de 2006 l'Ajuntament de Mancor aprovà el plec de clàusules administratives particulars i la tramitació urgent per a l'adjudicació de l'obra "Neteja i pavimentació asfàltica de camins rurals del terme municipal de Mancor de

la Vall, segons projecte redactat per l'arquitecte tècnic Bartomeu Ramon Moyà. Dins aquest projecte estava inclòs el de neteja i pavimentació asfàltica del camí rural de Massanella (camí de Caimari), que data de setembre de 2005. Quan parla de l'objecte del projecte diu: "Trata el presente proyecto de la pavimentación asfáltica del camino rural vecinal que conecta las poblaciones de Mancor y Caimari. Es un camino público que en la actualidad se encuentra en un estado que empieza a erosionarse el pavimento asfáltico ..."; a la descripció del camí llegim que té una longitud de 2.710 metres i una amplada de 4 metres, fins el límit amb el terme municipal de Selva (AMM. Sense signatura).

Camí de Caimari a Massanella

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Selva el 27 de març de 1895 es tractà sobre la impossibilitat de passar en carro a la partida de l'Ermida, a la Comuna de Caimari, "... siendo de suma utilidad pública que se dé la anchura de cuatro metros al camino de herradura que atraviesa el predio Son Maga, situado en este término, de propiedad de los herederos de D. Juan Vallori Armengol, Dª Maria, D. Gabriel y Dª Antonia Vallori Garau, de esta vecindad, cuyo camino empalma con el vecinal que del sufragáneo Caimari, conduce a la aldea de Massanella y al de Mancor, al que tambien empalma otro vecinal de 2° orden que conduce a ésta localidad. La indicada mejora reportaría muchos beneficios a los habitantes de la misma, por cuyo motivo el predio Son Maga es el sirviente y el que de derecho debe ceder la parte de terreno necesario para la mejora de antes hecho mérito, previo el correspondiente abono de los perjuicios, que por medio de peritos de especial nombramiento deben tasarlo, y el Ayuntamiento teniendo en cuenta la mejora que se acaba de proponer, y en virtud de las facultades que la legislación municipal le concede, por unanimidad lo acuerda ..." (AMS. Sign.749).

El dia 3 de maig de 1903 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall es tractà el tema de la neteja de les fonts de Mancor i la reparació del camí de Caimari a Massanella: "... sería muy conveniente practicar una limpieza en las fuentes públicas de Mancor dado el estado en que se encuentran las mismas [...] al objeto de practicar varias reparaciones en el camino que de Caimari conduce a Massanella ..." (AMM. Sign.750/3).

Camí de Caimari

El 21 de setembre de 1926 el consistori mancorí acordà arreglar el camí que va a Caimari per Massanella i el que va a Inca: "... En vista del mal estado en que se hallan los caminos que conducen a Caimari por Massanella y del que conduce a Inca y de las denuncias recibidas por el vecindario se acuerda el arreglo del piso de dichos caminos y delegar al segundo Teniente para la gestión y vigilancia de dicha obra ..." (AMM. Sign. 5/6).

El 27 d'octubre de 1926 l'Ajuntament de Mancor pagà una partida de 249 pts. pagades als treballadors per jornals en el camí veïnal de Caimari per Massanella (AMM. Sign. 146).

El dia 20 de setembre de 1930 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall es proposa reparar el camí veïnal a Caimari "... el Sr Bibiloni manifiesta que el camino vecinal de este municipio a Caimari, principalmente en las cercanías del caserío de Massanella se halla en estado intransitable y propone su arreglo inmediato [...] La Comisión acuerda por unanimidad conforme a lo propuesto ..." (AMM. Sign. 8/2).

El dia 11 d'octubre de 1930 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall s'acordà pagar els jornals dels qui han treballat a la recomposició del camí veïnal a Caimari: "... se acuerda el pago de los jornales devengados durante la presente semana a los individuos que figuran de la relación formalizada al efecto por los trabajos de recomposición del camino vecinal de ésta a Caimari cuyo total es de ochenta y tres pesetas ..." (AMM. Sign. 8/2).

En el ple celebrat el 13 de setembre de 1933 pel consistori mancorí "... se solicitó que se proceda a reparar los desperfectos ocasionados por los últimos temporales en diversos puntos de esta población y caminos vecinales. Después de estudiado el asunto se acordó efectuarlo [...] en el camino de Caimari, en el paraje conocido por la Bassa de Son Julià ..." (AMM. Sign. 8/4).

El 3 de setembre de 1950 l'Ajuntament de Mancor de la Vall acordà "... proponer la inclusión en dicho Plan del camino a Caimari, que la propuesta sea redactada por la Comisión de Fomento, dándole a tal efecto un visto de confianza ..." (AMM. Sign. 9/5).

El 6 de setembre de 1953 l'Ajuntament de Mancor de la Vall va comunicar als regidors que s'havien rebut diners per invertir en obres públiques d'urgent realització: "... de haber recibido del Excmo Sr Gobernador Civil de la provincia, la cantidad de cuatro mil cuatrocientas pesetas, para invertir en obras públicas de urgente realización [...] y proponía destinarlo [...] al arreglo del camino a Caimari pasando por Massanella y Son Maga ..." (AMM. Sign. 9/6).

En el ple celebrat el 3 de desembre de 1956 "... el Sr Alcalde expuso la necesidad de proceder al arreglo del camino a Caimari pasando por Massanella y Son Maga, a petición verbal de algunos usuarios de dicho camino ..." (AMM. Sign. 9/6).

A la memòria del projecte de millora i pavimentació asfàltica del camí a Caimari, elaborat el novembre de 1967, per l'enginyer de camins, canals i ports Andreu Parietti es diu: "... La explanación indicada en los Planos (Desmonte y Terraplen) para dar al camino la anchura de 4.50 mts desde su comienzo al Mancor del Valle hasta p.k 2.680 [...] Con las mejoras proyectadas en el camino de Caimari se facilita la comunicación entre Mancor del Valle y Caimari e igualmente con el caserío de Massanella, punto intermedio entre los dos municipios [...] se abandona la travesía actual por el Caserío de Massanella debido a su limitadísima anchura y trazado sinuoso siendo de mucha dificultad su ensanche ..." (AMM. Sign. 82/5).

El dia 9 de març de 1969 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall es llegí un document on s'apuntava que "... la Comisión Permanente de Servicios Técnicos [...] quedó enterada de un escrito de la Presidencia del Gobierno (Servicio Central de Planes Provinciales) en el que se comunica haber aprobado con caracter provisional el Plan Provincial de Obras y Servicios de esta provincia correspondiente al año 1969 figurando ese municipio en la obra Mejora y Pavimentación asfàltica del camino de Caimari ..." (AMM. Sign. 10/1).

El dia 8 de juny de 1969 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall s'acordà la manera de finançar, per part de l'Ajuntament, l'obra de Millora i Pavimentació asfàltica del camí a Caimari: "... era necesario estudiar la forma de financiación por parte de este Ayuntamiento de la obra Mejora y Pavimentación asfàltica del camino a Caimari, a la cual ha de contribuir el Municipio con la cantidad

de 452.969 pesetas, habiendo sido subvencionada por la Presidencia de Gobierno ...” (AMM. Sign. 10/1).

Expedient de contribució especial per la pavimentació asfàltica del camí de Caimari, amb data del 12 d'agost de 1969: "... el importe total de las mencionadas obras de Mejora y Pavimentación asfáltica del camino de Caimari es de 1.677.661 pesetas, debiendo aportar el Ayuntamiento la cantidad de 452.969 pesetas, siendo el objeto de estas contribuciones especiales el repartir la cantidad a subvenir de 452.969 ..." (AMM. Sign. 312/2).

El 30 d'agost de 1969 l'Ajuntament de Mancor de la Vall va presentar "... el expediente de Contribuciones Especiales impuestas a los propietarios afectados por la obra Mejora y Pavimentación asfáltica del camino a Caimari, presentado por el aparejador D. Jaime Roig Sastre, cumpliendo acuerdo acordado por este Ayuntamiento ..." (AMM. Sign. 10/1).

El dia 12 d'octubre de 1969 "... la Corporación acuerda por unanimidad la iniciación del oportuno expediente de desafección del uso público de parte del camino de Caimari, o sea, los tramos correspondidos entre el lugar llamado Son Catllar y Caserío de Massanella ..." (AMM. Sign. 10/1).

En els anys 1969-1970 es formà l'expedient de desafectació de l'ús públic d'uns trams del camí de Caimari i la seva permuta. En el decret del 8 de novembre de 1969 es pot llegir: "Confeccionado el Proyecto de Mejora y Pavimentación asfáltica del Camino de Caimari, según el cual se da un nuevo trazado al mismo en los tramos comprendidos entre los P.K 1.350 al P.K 1.960 en la travesía del predio y Caserío de Massanella (detalle D. del Plano) y quedando por tanto desafectados del uso público los tramos comprendidos entre el lugar llamado "Son Catlar" y Caserío de Massanella, y el comprendido entre el lugar llamado "Sa Sinieta" y el nuevo trazado, a fin de mejorar la circulación del mismo, por el cual quedarán desafectados del uso público dichos terrenos, debiéndose ocupar, en cambio, otros de propiedad de D. Ignacio Coll Moragues y hermanos y de D. Salvador Beltrán Font, con los cuales y a fin de evitar gastos a este Ayuntamiento, sería conveniente permutar aquellos, de acuerdo con lo dispuesto en el artículo 98-2 del Reglamento de Bienes de las Corporaciones Locales ...". El document va ser exposat al públic per espai d'un mes, i al no haver-se presentat cap reclamació i "... Considerando, por tanto que se han cumplido los trámites reglamentarios previstos y que está perfectamente clara y demostrada la conveniencia del cambio de afectación, propone a los reunidos que acuerden alterar la calificación jurídica de los trozos del Camino de Caimari descritos anteriormente y lo declaren bien de propios y con esta calificación se suscriba en el Registro de Bienes de este Ayuntamiento ...", s'aprovà, en sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Mancor el 20 de desembre de 1969, la desafectació dels terrenys i la permuta pels terrenys dels senyors Moragues i Beltrán (AMM. Sign. 65/8).

El dia 18 de desembre de 1969 el batle informava que "... en el proyecto de Mejora y Pavimentación asfáltica del camino de Caimari, se prevé un nuevo trazado del mismo en los tramos kilométricos 1.350 al punto kilométrico 1.960 en la travesía del predio y caserío de Massanella en los lugares comprendidos entre Son Catllar y caserío de Massanella y entre el llamado Sa Sinieta y el nuevo trazado a fin de mejorar el mismo y hacer más fluida y menos peligrosa su circulación ..." (AMM. Sign. 10/1).

El dia 20 de juny de 1970 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall s'acordà "... aprobar el presupuesto municipal extraordinario para aportación a

la obra Mejora y Pavimentación asfáltica del camino a Caimari ..." (AMM. Sign. 10/2).

En el ple celebrat per l'Ajuntament de Mancor de la Vall el 13 de juny de 1971 es comunicà que s'havia firmat l'acta de recepció definitiva de les obres de Millora i Pavimentació asfáltica del camí de Caimari (AMM. Sign. 10/2).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província.

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Mancor envià per formar aquest pla, el camí de Caimari és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo de Mancor del Valle*, del mateix any, amb inici a la Plaça d'Espanya i final al límit amb el terme de Selva, amb una longitud de 2'5 quilòmetres i una amplada total de 4 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de camins del terme municipal de Selva*, elaborat pel Consell de Mallorca (Dpt. Medi Ambient i Natura) l'any 2004, inclòs amb el núm. 7, camí de Caimari a Massanella / camí vell de Mancor a Caimari / camí de Massanella. A les conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Invenari de Béns de Selva. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

L'1 d'abril de 1758 la Universitat de Selva tractà sobre la petició feta per diversos particulars "ab que nos demanen siam servits com administradors de las montañas comunes de dita Universitat y Vila donarlos lloch y licentia de poder fabricar y courer un forn de cals en ditas montañas comunes, visinas del camí qui de Massanella va a Caymari ..." (AMS. Sign. 746).

L'any 1815, seguint les instruccions de la Junta de Camins, el picadrer Bernat Cabrer i una comissió nomenada a tal efecte procediren a inspeccionar els camins del terme de Selva, i elaboraren un informe amb el seu estat i les recomposicions que s'havien de fer. En aquest informe apareix el "Camino de Masanella que va a Caymari", que s'havia de recomposar a diversos trams (AMS. Sign. 815. AGCM. Sign. VI-61/4).

En sessió plenària celebrada el 26 d'octubre de 1840 per l'Ajuntament de Selva "se tubo presente que para la capilla del sementerio se emplearán en su construccion las piedras que contiene la pared del camino viejo que dirige a Caymari, inmediata al sementerio dentro la cuesta de Son Maga ..." (AMS. Sign. 7).

El 4 d'agost de 1901 el mateix ajuntament acordà donar permís a un veïnat per construir un marge en el camí que de Caimari anava a Massanella (AMS. Sign. 750/1).

El 12 d'octubre de 1926 el mateix ajuntament establia el tipus de subhasta de camins veïnals del terme, quedant el camí de Caimari a Massanella en cent pessetes anuals (AMS. Sign. 12/4).

A la sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Selva el 22 d'abril de 1948 es varen aprovar les ordenances de la policia de camins i es va procedir a la classificació dels camins municipals del terme. Així, el camí de Caimari a Massanella

es classificava com camí de primera categoria (5 metres), amb una longitud de 1.000 metres (AMS. Sign. 13/6).

Camí de Mancor a Caimari

A la relació de camins veïnals que s'havien d'incloure dins el pla d'obres municipals format per la secció d'obres públiques de la província, segons disposicions de la Reial Ordre de 22 de març de 1893, apareix, en el municipi de Selva, el camí de Mancor a Caimari, amb una longitud aproximada de 4,170 quilòmetres (ACOPOT. Sign. 1089).

L'acta de la comissió de governació de l'Ajuntament de Selva del 6 de febrer de 1908 reflecteix la inspecció dels camins del terme i el dictamen sobre el seu estat: "El que conduce de Caimari a Mancor pasando por Masanella, se encuentra en buenas condiciones" (AMS. Sign. 815).

L'Ajuntament de Selva, en sessió plenària celebrada l'1 de febrer de 1926, aprovà el contracte de conservació de camins veïnals "que comprendan los tronzones Cal Tuaño al límite de Inca, camí dels Morts, Biniamar por Son Canals al límite de Lloseta, Selva por la tanca den Nofra al límite de Mancor del Valle, Selva por la Tanqueta y Massanella al límite de Mancor del Valle y Caimari por los Fornasos al límite de Mancor del Valle ..." (AMS. Sign. 12/4).

Dins un expedient de reconeixement de camins format per l'Ajuntament de Selva l'any 1936 trobam una relació dels lots subhastats per distribuir els que havien d'esser adobats. En el lot número 9 hi apareixen els següents camins: "Pont den Blay a Caimari y hasta limite de Mancor 350 pesetas" (AMS. Sign. 759/3).

En el ple celebrat el 30 de gener de 1968 el consistori selvatgí informà que la Diputació Provincial havia concedit la cooperació tècnica total per a la redacció del projecte de pavimentació asfàltica d'un tram del camí de Mancor a Caimari, que fou elaborat per l'enginyer provincial A. Parietti (AMS. Sign. 14/2). El 26 de febrer de 1971 l'Ajuntament de Selva acordà demanar a la Diputació Provincial la inclusió de les esmentades obres en el pla complementari de Cooperació, i en sessió del 26 de març es va aprovar el projecte, encara que, segons consta a l'acta del ple del 24 d'abril de 1972, es tornà a sol·licitar a la Diputació la inclusió de les obres en el pla extraordinari de cooperació (AMS. Sign. 14/3).

El novembre de 1986 es formà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de Caimari a Mancor, com a resultat de la concessió de cooperació tècnica per part del Consell Insular de Mallorca a l'Ajuntament de Selva, amb un pressupost d'execució material de 4.329.612 pessetes (AGCM. Sign. 6907/4).

El mes de març de 1988 el Consell Insular de Mallorca va formar el projecte de reforç del ferm de la xarxa de camins asfaltats en el terme municipal de Selva, en el qual està inclòs, amb el número 101, el camí de Caimari a Mancor, amb una longitud d'1,2 km (AGCM. Sign. 1479/8).

L'any 1990 la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear va elaborar el projecte de camins de servei rural del Camí vell de Mancor, camí de Caimari a Binibona, camí del pou de Son Ferrer, camí de Can Calders i camí de Caçadors en el terme de Selva. Segons la descripció del camí inclosa dins la memòria del projecte, el camí vell de Mancor té una longitud, dins el terme de Selva, de 1.375 metres (ACAP. Sense signatura).

Camí de Massanella

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.11. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Selva envià per formar aquest pla, el camí de Massanella és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo de Selva*, del mateix any, amb inici al terme de Mancor de la Vall i final en el km 7 de la carretera d'Inca a Lluç, amb una longitud de 1'2 km i una amplada total de 5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El 3 d'agost de 1973 l'Ajuntament de Selva acordà sol·licitar a la Diputació Provincial una subvenció per col·laborar en la reparació dels camins municipals anomenats de Massanella, sa Torrentera i el primer tram del camí de Son Penya (AMS. Sign. 14/3).

L'Ajuntament de Selva, en sessió plenària celebrada el 13 de juliol de 1981, acordà demanar a l'IRYDA (Instituto de Reforma y Desarrollo Agrario) subvencions per a la pavimentació dels camins del Pou d'Avall, de Massanella i de Ses Guixerries, dins del Pla d'Obres de la Comarca Inca-Palma (AMS. Sign. 15/1).

Camí de Son Julià

L'Ajuntament de Selva, en sessió plenària celebrada el 30 de setembre de 1892, acordà que els torns de prestació dels veïnats de Massanella "se apliquen a la composicion del camino o cuesta de Son Julià ..." (AMS. Sign. 749).

El consistori selvatgí, en sessió plenària celebrada el 22 de febrer de 1920, subhastà les obres de recomposició d'una sèrie de camins veïnals del terme: "los caminos Selva por Massanella a Mancor; Selva por Moscarí al límite de Campanet; Biniamar por los terres al límite de Inca y Bassa de Son Julià a Caimari y adjudicados con carácter definitivo a favor de Mateo Salvá Vallori por la cantidad de cincuenta y nueve pesetas anuales la del primero de dichos lotes" (AMS. Sign. 12/1).

El 17 d'abril de 1921, en el ple celebrat per l'Ajuntament de Selva, es varen aprovar els expedients de contrata de diversos camins del terme, entre ells el tram de la bassa de Son Julià a Caimari (AMS. Sign. 12/3).

Camí de Caimari a Palma

El 6 de gener de 1823 l'Ajuntament de Selva va elaborar una relació d'obres públiques que s'havien de fer en el terme, entre les quals apareix "Por el camino que de Caimari pasa a Palma", amb un cost de 40 lliures (AMS. Sign. 815).

L'Ajuntament de Selva, per tal de complir les disposicions del reglament del 8 d'abril de 1848 sobre construcció, conservació i millora de camins veïnals, va elaborar un itinerari general de camins existents al terme, en el qual apareix, en setzè lloc, el camí de Palma: "empieza en Caimari, cruza el torrente de Massanella, el camino nº 6 (camí de Massanella) y el Mancor nº 5, en el mismo camino que se

dira al referirse los de esta ultima poblacion”, i el descriu amb una longitud d’una llegua i una amplada de dotze peus, classificat com a veïnal, de carro, amb un estat de conservació regular i un interès de 2º grau (AMS. Sign. 815). (Veure 2.1.10. Annex).

La continuació d’aquest camí dins el terme municipal de Mancor de la Vall apareix a un plànol de l’arxiu d’aquest municipi, sense autor i sense data, on apareix grafiat com a “Camino a Caimari” (AMM. Sig 79/5).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- CONSELL INSULAR DE MALLORCA. (1996). *Itineraris a peu per la Serra de Tramuntana*, dedica un itinerari de Lluc a Mancor, i es cita part d’aquest camí catalogat: “... Des de les cases des Bosc, la pista esdevé més planera i gira a l’esquerra. Per la vora del torrent s’acosta a Can Bajoca. Abans d’arribar-hi, pasam un portell i travessam la zona de s’Estret. En aquest racó, la canaleta de Massanella s’aproxima al camí a través del Salt de s’Aigua. El camí gairebé carretera avança sense problemes flanquejant el torrent des Corral Fals. Aviat una barrera ens deixa vora les cases de Son Catlar. Un centenar de metres cap al Sud apareix la carretera de Mancor-Caimari. Per la dreta arribam a Mancor, després de recorre un poc més d’un quilòmetre de carretera asfaltada”.

- FIOL, G. (1981). En el seu llibre dedicat als carrers de Mancor l’autor dedica un paràgraf al carrer «Massanella», on es pot llegir el següent: “L’actual carrer de Massanella és un tros de l’antic camí que enllaçava les alqueries de Mancor i «Maizallera» (així apareix el nom a un document de l’any 1230) i possiblement existia ja a l’època musulmana. Encara que popularment se l’anomena El camí de Massanella – i efectivament ho era, ja que fins fa poc temps es tractava d’un camí quasi nu de cases- el rètol era «Calle del Palomar», al·ludint a «Es Colomer», una finca ara urbanitzada i que es cenyès al carrer ...” (pàg. 17).

- FIOL, G. (2005). En el seu llibre sobre història de Mancor en els segles XIX i XX podem llegir: “... el camí a Caimari es tracta d’un camí de competència municipal i que no compleix totalment la funció de via alternativa per la poca amplària d’alguns dels seus trams que dificulta l’increment de vehicles ...” (pàg. 250).

- LLOFRIU, P. (1992). *Caminant per Mallorca*. Dedicat un itinerari a “L’altre Puig Major”, i cita el camí catalogat, quan diu: “... trobarem un viarany a través del qual arribarem a les cases del Bosc. D’ací, el camí, sempre ample, davalla cap al sud. Sortirem a la carretera de Mancor a Caimari. Mancor és a la dreta ...” (pàg. 71).

- MAS, J.; BENNÀSSAR, P. & BELTRÁN, R. R. (1994). Itinerario 3. Caimari- Mancor-Santa Llúcia, en bicicleta. A: *Rutas naturales de las islas Baleares*. (pàgs. 275-276).

- ORDINAS, A. (1998). Diu que l’any 1969 s’asfaltà el tram del camí de Massanella que discorre dins el terme de Mancor, i fins l’any 1974 no s’asfaltà el tram que anava per dins el terme de Selva (pàg. 109).

- PEÑA, P. A. (1891). *Guía de las Baleares*, ens parla dels camins veïnals de Selva, entre els quals inclou el camí de Caimari a Massanella, de 2 quilòmetres (pàg. 371).

- ROSSELLÓ, R. & ALBERTÍ, J. (2003). *Història de Selva*. En aquest llibre trobam referències a camins dins el terme de Mancor: “... Mancor, de bon començament, ja oferí unes condicions excel·lents per al poblament i l’explotació del seu territori i pel creixement urbà. D’entrada, era un notable creuer de camins on hi convergien els

provinents de Selva, Massanella, Almalutx, Biniarroi i Biniatzent. En definitiva es configurava com un creuer entre els eixos viaris de la serra de Tramuntana, el Raiguer i el Pla ..." (pàg. 27).

- TUDURÍ, C.; ESCANDELL, J. & MARQUÈS, J. (1995). Mallorca en Bici, els autors dediquen l'itinerari núm. 13 , des de Lloseta al Monestir de Lluc: "... Ilegaremos a Caimari [...] Una vez atravesado el pueblo, en el Kilómetro 62.5 de la excursión tomaremos un desvío hacia la derecha, señalizado con el nombre de Camí Vell de Mancor. Tras una pequeña bajada empezaremos a subir un poco de nuevo hasta llegar a Mancor. Al llegar a una pequeña plaza bajaremos por la calle que sale a la izquierda para salir del pueblo ..." (pàgs. 95-96).

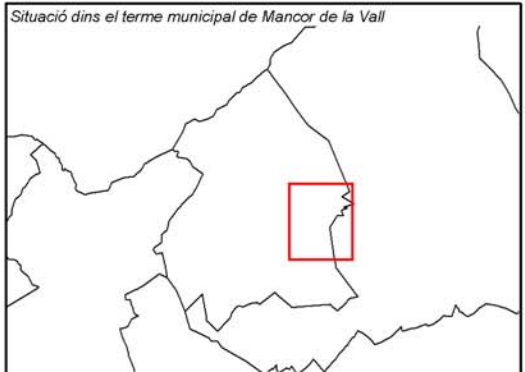
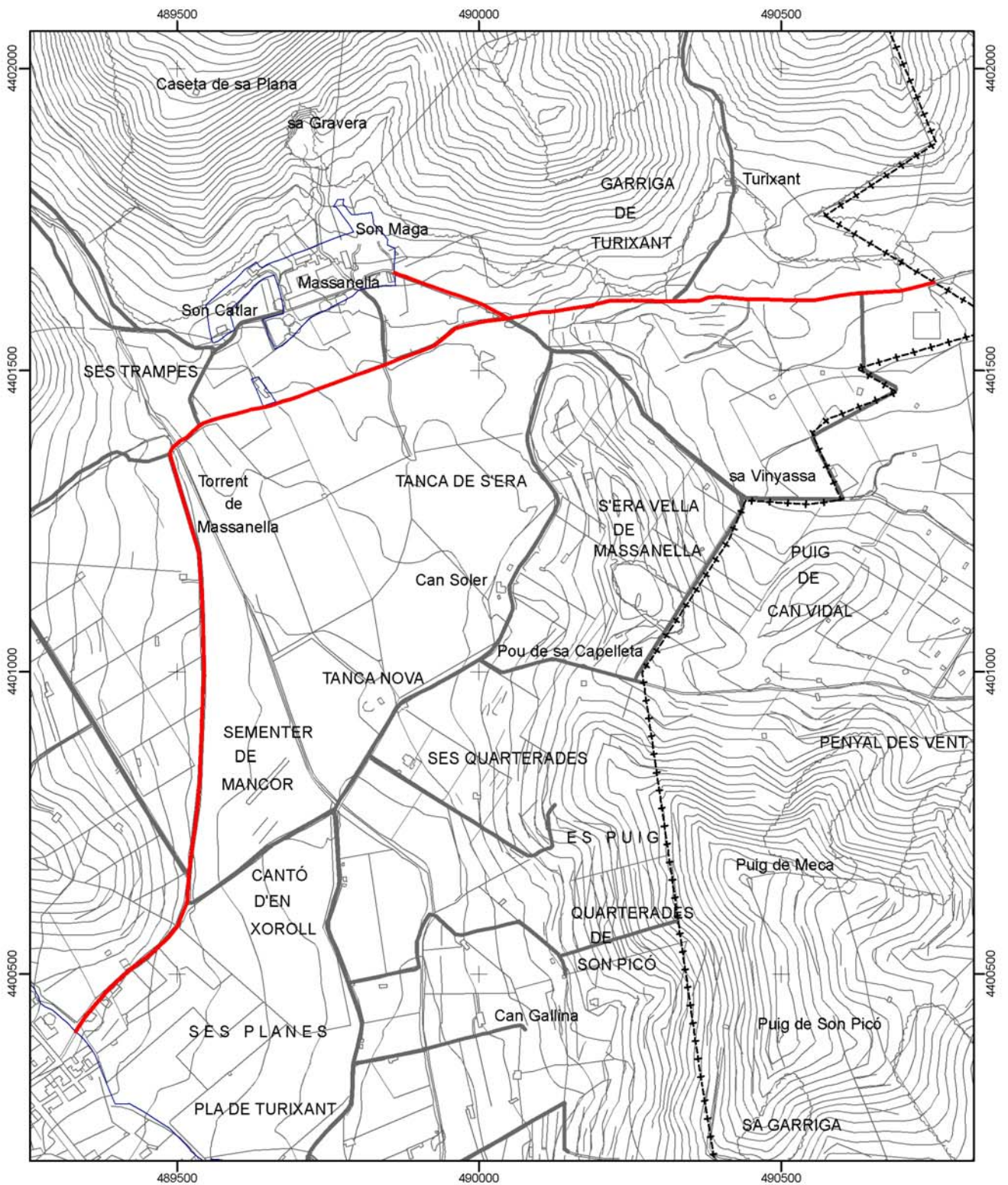
CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- DESPUIG, A. (1785). *Mapa de la Ysla de Mallorca*. Apareix parcialment.
- COELLO, F. (1851). *Atlas de España y sus posesiones de Ultramar. Islas Baleares*. Escala 1/200.000. Apareix parcialment.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix parcialment.
- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500. Apareix majoritàriament.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000. Apareix parcialment.
- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5). Apareix fins a les cases de Massanella amb el nom de "camino Massanella a Caimari" i del nucli urbà de Massanella al terme de Selva amb el nom de "camino a Caimari". El nou tram entre les cases de Son Catlar i Massanella no apareix.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000. Apareix majoritàriament.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix majoritàriament amb el nom de "Camino de Massanella a Mancor del Valle"
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix majoritàriament.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-IV (Selva). Apareix majoritàriament.
- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del ayuntamiento de Mancor del Valle* (PLAN NACIONAL DE VÍAS PROVINCIALES, 1973).
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000. Apareix majoritàriament.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de*

España. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva).

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(9) CAMÍ DE MANCOR A CAIMARI / CAMÍ DE MASSANELLA A CAIMARI / CAMÍ DE MASSANELLA	
Escala: 1:9.536	
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(10) CAMÍ D'ALMALLUTX / CAMÍ DES RAFALS

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-1-4 / 671-2-4

Inici: nucli urbà de Mancor, carrer Bartomeu Reus.

Final: terme municipal d'Alaró.

Longitud: 3.470 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Itinerari General de camins (1848).
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de Camins del terme municipal d'Escorca (1998).
- Catàleg de Camins del terme municipal d'Alaró (1998).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors - Es troben al tram 12.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i obert.
 No

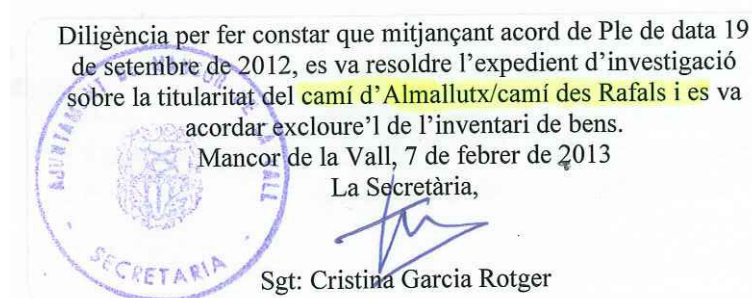
LIMITACIÓ DE PAS Sí - A l'inici del tram 4 hi ha un rètol de: "Propiedad Privada Prohibido el Paso" i un que diu: "Prohibit el pas de bicicletes, motocicletes i cavalls".
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 381 metres.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 381 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 28 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 28 m

Amplada mínima: 2 m

màxima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Envait per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins al portell d'entrada de la finca des Rafals.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 129 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins a les cases des Rafals.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 856 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 5

Des de les cases des Rafals fins a una distància de 213 metres.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 213 m

Amplada mínima: 2,5 m

màxima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 6

Continuació del camí fins a una distància de 100 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 100 m

Amplada mínima: 1,8 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 7

Continuació del camí fins a una distància de 322 metres.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 322 m

Amplada mínima: 2,5 m

màxima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 8

Continuació del camí fins a una distància de 66 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 66 m

Amplada mínima: 1 m

màxima: 1,8 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació i a l'inici del tram el marge està esbaldregat.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 9

Continuació del camí fins a una distància de 520 metres.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 520 m

Amplada mínima: 2,5 m

màxima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 10

Continuació del camí fins a una distància de 335 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra i empedrat

Longitud: 335 m

Amplada mínima: 1,8 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 11

Continuació del camí fins a una distància de 204 metres.

Tipologia: pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 204 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 12

Continuació del camí fins al límit de terme amb Alaró.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra i empedrat

Longitud: 215 m

Amplada mínima: 1,2 m
màxima: 1,8 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 13

Tram amb inici i final al tram 2.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 101 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

Cadena

Pont

Escopidors

Pedres passadores

Paret

Escalons

Ratlletes

Paretons

Clavegueres

Pujadors

Gual empedrat

Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 13 de gener 1371 Guillem Malferit estableix a Bernat Canela, d'Escorca, un molí d'aigua a Almallutx i dues peces de terra anomenades el Verger i la Vinyassa. A la descripció de les partions de la finca el Verger apareix una referència al camí públic que va d'Inca a Almallutx: "... et dicta petia vocata lo verger affrontatur cum camino publico quo itur de incha apud almaluig, et ex alia cum vergerio bernardi malferit et ex alia cum torrente vocata de les basses et ex alia cum camino populorum ..." (ARM. ECR 20).

El 30 d'abril de 1411 el regent de Governació, davant la reclamació feta per Domingo Malferit i altres habitants d'Almallutx sobre l'intent de P. Catlar "per embergar a aquests e altres habitants de la vall de almaluig hun camí per lo qual se va de la vila d'incha a la dita vall per lo qual camí aquests e los altres de la dita vall han acostumat de passar de tant de temps ensa que memoria de homens no es en contrari ...", manava a l'esmentat Catlar que no obstaculitzàs el camí, sota pena de 25 lliures (ARM. AH 90).

El 29 d'octubre de 1563, Pere Joan Morro de Selva escripturava la venda d'una peça de terra anomenada l'Era, situada a Mancor, a favor de Jaume Martorell, que confrontava "...ex una parte cum campo georgii morro Et ex alia cum tanca joannis martorell Et ex alia cum figuerali petri alorda Et ex alia cum itinere eunte de almalug a incha ..." (ARM. P-244).

El 21 d'abril de 1636 Jaume Morro capbrevava una peça de terra a Mancor anomenada l'Era, de pertinències de la possessió del Figueral, que feia partió "... ex una parte cum itinere eunti a almaluig et ex alia cum petia terris vocata lo camp Andrea Amer, et ex alia cum tanca olivari Andres Morro et ex alia cum petia terre Joannis Martorell boira ..." (ARM. P-244).

El 17 de desembre de 1664 Jaume Bibiloni capbrevava unes cases i clos a Mancor que feia partió "... de una part ab cases y clos dels hereus de Joan Alorda, de altre part ab camí qui va a Almaluig, de altre part ab carrero qui va a la casa de Pere Morro, de altre part ab cases y hort de Anna Rossello vidua de Pere ..." (ARM. P-248).

El 8 de gener de 1665 Josep Alber capbrevava cases a Mancor que "... affrontan de una part ab la plasa demunt, de altre part ab cases y clos de Guillem Matheu, de altre part ab lo camí per lo qual se va Almaluig ..." (ARM. P-248).

L'11 de gener de 1665 Mateu Martorell de Mancor capbrevava una finca anomenada el Figueral, que confrontava "... de una part ab lo cami de almalluig de altre part ab terres y olivar de Pere Joan Morro de altre part ab lo torrent de escorca de altre part ab olivar dels hereus de Joan Morro ..." (ARM. P-248).

El 30 de gener de 1665 Pere Martorell als. Picó capbrevava una peça de terra dita l'Era, amb cases contigües, que "... affronten de una part ab lo cami qui va a Almalluig, de altre part ab pessa de terra dita lo camp del honor Pere Hieronim Valles, de altre part ab tanca de olivar de Andreu Morro, de altre part ab terra de Matheu Martorell als. Boira ..." (ARM. P-248).

El 6 de maig de 1665 Mateu Armengol capbrevava una peça de terra dita el closet, "... y lo closet affronta de una part ab cami qui va a Almalluig, de altre part ab Clos de Pere Matheu, de altre part ab Clos dels hereus de Simo Pou y de altre part ab clos de Pere Velles de Almedra ..." (ARM. P-248).

El notari Gabriel Rosselló Sabater, en data del 10 d'agost de 1774, registrava la venda d'unes cases i corral en el lloc de Mancor "confinante de una parte con camino llamado de Aumelux ..." (ARM. CH 257).

El 24 d'agost de 1775 el notari Gabriel Rosselló Sabater registrava un instrument segons el qual els administradors de Gabriel Pou venien a Mateu Martorell unes cases i corral que feien partió "... de una parte con camino llamado de Aumelux, de otra con casa de Pedro Matheu, de otras con casas vicaria de dicho lugar, de otra con casas de Juan Martorell als teyades y con casas de Pedro Juan Matheu llamado de Turixant y con casas de dicho Joseph Llabres ..." (ARM. CH 257).

El 10 de juny de 1775 Bernadí Mateu capbrevava una peça d'olivar que "... affronta de una part ab olivar de Jordi Morro alias Xantis, de altra ab olivar de Jacinto Martorell de Son Picó, antes de Simó Morro, de altre ab camí de Escorca, y de altre ab olivar de Juan Morro de Jordi ..." (ARM. P-263).

El 19 d'abril de 1777 Joan Vicens de Mancor comprava una casa i peça de terra en aquest terme, que feia partió "... ex una parte cum vico dicto de Son Collell, seu itinere dicto de Aumallutx ..." (ARM. P-238).

El 29 de maig de 1778 Pere Mateu de Mancor venia a Josep Amengual de Son Collell una porció de corral que confrontava "... ex una parte cum domibus et currallo Joannis Vicens als. Perri de eisdem pertinentiis, ex alia cum itinere dicto de Aumallutx; ex alia cum currallo vestro dicti emptoris, et ex alia cum domibus et currallo mihi remantibus de eisdem pertinentiis ...". El 18 de setembre de 1783 Jordi Abri Dezcallar venia a Bernadí Mateu de Turixant una casa amb tafona i porció de terra contigua anomenada la tanca de l'era, que confrontava "... ex una parte cum domibus et currallo Michaelis Martorell dicti de la hereva itinerere mediante dicto de Aumallutx, ex alia cum terris vestris dicti emptoris, ex alia cum terris heredum Jacinti Martorell dicti de Son Picó, et cum terris Michaelis Mojer, ex alia cum terris heredum Laurentii Morro, et ex alia cum horto honor Josephi Amengual als. Collell, itinere senderio mediante ..." (ARM. P-239).

El 12 de juny de 1789 Bernadí Vicens venia a Joan Martorell una casa derruida dicta el Molí "olim de pertinentiis domorum majorum scitas in dicto loco de Mancor in vico dicto de Aumallutx ...", que feia partió "... ex una parte cum dicto vico, seu itinere dicto de Aumallutx, ex alia cum terris Mathei Martorell als. Gelat pasagio

mediante, ex alia cum domibus vacaria eisdem loci de Mancor, et ex alia cum domibus haredum Onofriis Alba ..." (ARM. P-240).

El 22 de novembre de 1819 Eleanor Alorda capbrevava una porció de terra que "... confronta ab cami dit de Eumalutx, ab terra de Arnau Mateu, ab terra de Pere Juan Morro mediante un pasaje de ditas pertinencias ..." (ARM. P-265).

L'1 de febrer de 1820 Arnau Mateu capbrevava unes cases amb tafona i porció de terra que "... confronta de una part ab casas y corral de Miquel Martorell dit de sa Hereva, cami mediant dit de Aumalutx, de altre ab terra del Sr. Jacinto Martorell de Son Picó, y de altre ab terras del Dr. en Medicina Dn Jaume Amengual, cami sander mediant ..." (ARM. P-265).

El 30 d'agost de 1831 Jordi Martorell capbrevava una peça de terra anomenada la Tanca, que "... confronta ab terras de Pere Josef Martorell, ab cami qui va a Eumellutx, ab torrent y ab altre mitat de dita quarterada de Pere Martorell germa del denunciant ..." (ARM. P-268).

El 9 de març de 1834 Arnau Mateu venia a Margalida Morro una casa al lloc de Turixant, que "... Linda con camino que dirige al lugar de Aumalutx, con callejon de pertenencias de la casa de D. Jayme Amengual, con la de Arnaldo Garau, y con la de Onofre Alba ...". En el mateix llibre veim com el 5 de juliol de 1834 Pere Josep Reynés venia a Jaume Martorell una casa i un tancat a Mancor, que "... confinan con camino que dirige a Aumellux, con casas de Miguel Martorell, con cerrado de Arnaldo Matheu de Turixant, con casas de Arnaldo Martorell, con las de Ana Mora, con als de Dn. Josef Armengual, y con las de Antonio Martorell ..." (ARM. P-227).

El 3 de setembre de 1847 es registrava a la comptaduria d'hipoteques la venda d'una casa de Mancor, "... confinante con camino que dirige a Aumallux, con callejón de la casa de D. Jayme Amengual, con la de Arnaldo Garau y con la de Onofre Alba ..." (ARM. CH 261).

L'Ajuntament de Selva, per tal de complir les disposicions del reglament del 8 d'abril de 1848 sobre construcció, conservació i millora de camins veïnals, va elaborar, en data de l'11 de gener de 1849, un itinerari general de camins existents al terme, en el qual apareix, en el lloc núm. 25, el camí de Almallutx, amb inici al poble de Mancor i final en el districte d'Escorca, amb una longitud de dues llegües i una amplada de 6 peus, classificat com a camí veïnal, de ferradura, amb un estat de conservació dolent i un interès general de tercer grau (AMS. Sign. 815). (Veure 2.1.10. Annex).

L'1 de setembre de 1849 Jordi Castell venia a Jacint Martorell una peça de terra de pertinències de la propietat anomenada l'Era, "... confinante con camino de Aumellutx, con tierras de la misma pertenencia de los herederos de Bernardo Mateu por dos partes, y por lo remanente con tierras de Antonia Martorell y otros ..." (ARM. CH 261).

El 5 de desembre de 1853 es registrava una escriptura pública datada el 10 de novembre de 1695 segons la qual Joan i Simó Morro venien a Bartomeu Danús un censal sobre una peça de terra en el lloc de Mancor "... que linda con camino de Aumallutx ..." (ARM. CH 262).

En sessió plenària celebrada pel mateix ajuntament el 29 de novembre de 1863 "... se leyó una instancia de fecha veinte y dos del actual presentada por Juan Martorell y Jaume, vecino del sufraganeo Mancor y residente en la calle del Sol, por

cuyo medio denuncia ciertas innovaciones en las clavieras que sirven para desaguar el camino de Aumallutx y la ocupacion de la embocadura de este camino y calle del Sol en las inmediaciones de la portaza de Torichant con unos montones de piedras ...”, per la qual cosa l'ajuntament decretà el següent: “... Reponganse por el autor de la innovacion e inmediatamente en el estado en que estaban antes las clavieras del camino de Aumallutx y sus hileras, y desocupese dentro de veinte y cuatro horas de las piedras colocadas junto a la portaza de Torichant la calle del Sol y la entrada del citado camino de Aumallutx, con apercibimiento a D. Bernardino Mateu y hermanos de que como autores de las referidas innovaciones, ejecuten lo mandado, o de lo contrario se verificara a sus costas, proviniendoles, al propio tiempo que en lo sucesivo se abstengan de incomodar ni menos perjudicar al público ...” (AMS. Sign. 748/2).

A l'amillament de 1944 es registrava una finca anomenada el Figaralet, propietat de Pere Amengual Alorda, que feia partió al nord amb camí d'Almallutx, al sud amb terres de Gabriel Sampol, a l'est amb passatge i a l'oest amb terres de Sebastià Mateu Amengual (AMM. Sign. 293/1).

En el Registre de la Propietat núm. 2 d'Inca apareix inscrita, en el tom 730, llibre 50 de Selva, fol 95 v., finca 2.199, inscripció 6ª, la finca anomenada Ses Basses: “... lindante por Norte, con tierra de Miguel Sastre; por Sur, con la de Juan Castell; por Este, con camino denominado de Aumellutxe y por Oeste, con tierra de Juana Maria Martorell ...”.

En el Registre de la Propietat núm. 2 d'Inca apareix inscrita en el tom 1722, llibre 2 de Mancor de la Vall, fol 155, finca 121, inscripció 1ª, una casa y corral “... sita en ésta villa de Mancor, calle del Sol, número veinte, llamada Turichant [...] lindante por la derecha entrando, con la tierra El Camp, anexa a dicha casa, de la misma pertenencia; por la izquierda, con camino llamado de Aumellutx, y por el fondo, con tierra de Miguel Martorell ...”.

Camí des Rafals

El 6 de març de 1851 la comptaduria d'hipoteques registrava una escriptura segons la qual Pere Joan Vallori venia a Bernadí Mateu una peça de terra de pertinències del Figueral, que feia partió “... con camino del Rafal, tierra de los herederos de Pedro Jose Martorell, con las de Miguel Martorell, y D. Jacinto Martorell ...” (ARM. CH 261).

En el ple celebrat per l'Ajuntament de Selva el 5 de febrer de 1911 es llegí una instancia de D. Antonio Noguero Torres que “... presentó escrito solicitando permiso para levantar un portillo y retirar los escombros del camino Es Rafals de Mancor y finca de su propiedad que allí tiene; acordó la Corporación por unanimidad despues de bien enterada, conceder el permiso que solicita” (AMS. Sign. 997).

L'Ajuntament de Mancor de la Vall, també en sessió plenària celebrada el 18 de gener de 1935, aprovà “... una cuenta de treinticuatro pesetas, presentada por D. Guillermo Martorell, por varios jornales, prestados por cuenta de este Ayuntamiento, en el arreglo de los caminos de Biniarroy y Els Rafals” (AMM. Sign. 8/5).

A l'amillament de 1944 es registrava una finca anomenada ses Basses que feia partió al nord i a l'est amb camí dels Rafals i a l'oest amb Turixant. També la finca de la Tanca feia partió al nord i a l'est amb terres de Magdalena Mora, al sud amb terres de Jaume Estrany i a l'oest amb camí des Rafals (AMM. Sign. 293/1).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província.

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Mancor envià per formar aquest pla, el camí des Rafals és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo de Mancor del Valle*, del mateix any, amb inici al carrer de Bartolomé Reus de Mancor i final a la finca rústica Escorca, amb una longitud d'1 quilòmetre i una amplada total de 3 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El projecte de reforç de pavimentació asfàltica d'un tram del camí des Rafals va ser elaborat per l'enginyer director de Vies i Obres, A. Parietti, el mes de novembre de l'any 1983 (AMM. Sense signatura).

El 23 de febrer de 1984 l'ajuntament mancorí acordà sol·licitar al Sr. Governador Civil, com a president de la Comissió Provincial de Col·laboració amb l'Estat, subvenció per a les esmentades obres de pavimentació asfàltica del camí de Biniatzent i reforç de pavimentació asfàltica d'un tram del camí dels Rafals (AMM. Sign. 10/4).

El 30 de maig de 1985 l'Ajuntament de Mancor de la Vall comunicava que el Consell Insular de Mallorca havia inclòs el camí dels Rafals en el Pla d'obres i serveis de 1985 (AMM. Sense signatura).

Dins l'expedient d'asfaltat del camí, iniciat el 20 de juny de 1985, trobam l'acta de reunió de propietaris de finques situades al camí des Rafals, "... y habida cuenta de los grandes beneficios que tal mejora reportaría a los comparecientes, es por lo que de su más libre y espontanea voluntad, manifiestan su deseo de colaborar con la Corporación y se ofrecen a complementar la financiación de las obras aportando un cincuenta por ciento de coste total mediante trabajos, transportes o metálico (sic), destinado a la realización de tan importante mejora ..." (AMM. Sense signatura).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Mancor el 30 d'agost de 1989 s'aprovà la relació de camins que el consistori proposava per esser inclosos dins el Pla de camins rurals de Balears: Massanella, Poliesportiu Municipal, Es Rafals, Ses Vinyes, Son Bonafé, D'Es Puig, Son Picó, Can Gallina, Ses Quarterades, Son Maga ...". Finalment, segons consta a l'acta del ple del 31 de març de 1990, el Govern Balear resolgué acometre les obres dels camins de Massanella, Ses Vinyes, Son Bonafé i Son Picó (AMM. Sense signatura).

El camí des Rafals està inclòs en el *Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana*, publicat pel Consell Insular de Mallorca (1993) dins el terme municipal de Mancor: "S'inicia al poble de Mancor i arriba fins el camí des Pinatons passant per la possessió des Rafals i fent la volta al puig des Suro.

El camí està asfaltat fins a les cases des Rafals i després es tracta d'un camí de carro aixamplat que parteix cap a l'esquerra de les cases des Rafals. Cap a la dreta d'aquestes cases, un altre camí comunica amb el camí de Massanella a Can Bajoca" (pag. 321).

La continuació d'aquest camí dins el terme d'Alaró està inclosa en el *Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana*, publicat pel Consell Insular de Mallorca (1993), amb el nom de Camí des Pinetons: "Comença un poc abans de la partió dels terme de Mancor i Alaró i acaba al camí que comunica les cases de Tossals Verds amb les Cases Velles, un poc abans d'aquestes darreres cases.

Està totalment empedrat exceptuant els trams més planers.

Després de la partió d'Alaró amb Escorca, existeix un tram en què el camí es perd fins al pròxim coll, a partir d'aquí el camí ja es torna a trobar fàcilment" (pàg. 257).

El 3 de juny de 2000 l'Ajuntament de Mancor llegí una instància de Baltasar Jofre Oliver on demanava permís per continuar les obres de construcció d'una vivenda unifamiliar en el camí dels Rafals. (AMM. Sense signatura).

El camí des Rafals està inclòs, amb el núm. 25, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

La continuació del camí catalogat apareix al Catàleg de Camins del terme municipal d'Alaró, elaborat pel Consell de Mallorca (Dpt. Medi Ambient i Natura) l'any 1998, inclòs amb el núm. 10 (camí de Mancor). Aquest camí també està inclòs a les modificacions al catàleg de camins del terme municipal d'Alaró amb data de 26 de març de 2003.

La continuació del camí catalogat apareix al Catàleg de Camins del terme municipal d'Escorca, elaborat pel Consell de Mallorca l'any 1998, inclòs amb el núm. 13 (camí de Mancor a Almallutx). A les conclusions del catàleg es recomana l'obertura d'un expedient d'investigació per tal d'aclarir la titularitat d'aquest camí.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BLÁZQUEZ, M; LLOBERA, M; MUS, M; & TÉBAR, X. (1998). A l'article "L'antiga xarxa de camins" i anomena el camí des Pinetons, de Mancor a Sóller (pàg. 156).

- FIOL, G. (1981). En el seu llibre dedicat als carrers de Mancor l'autor dedica un paràgraf al carrer de Bartomeu Reus, on es pot llegir el següent: "Camí d'Aumaluig o Camí Real d'Aumallutx són els noms més antics que hem trobat d'aquest carrer, i que ens orienten sobre el destí del camí de ferradura que inicia" (pàg. 15).

- FIOL, G. (2000). A la seva obra dedicada a la història de Mancor veim com a l'any 1356, Bonanat Miquel i la seva dona Bartomeva vengueren a Feliu Pasqual de Rubines un alqueria situada a Mancor: "... les terres confrontaven amb l'honor de Guillem Morro, amb camí reial que anava a Almallutx, amb torrent, amb casa de Gil de Suau, amb camp de Jaume Roig i Guillem Morro, amb terra dels hereus de Pere Llobet i amb l'honor de Francesc Coch ..." (pàg. 127). Més endavant apareix un capítol dedicat als camins on es cita el següent: "El dia 30 d'abril de 1411, vist que Pere Castlar, ciutadà de Mallorca, posava impediments al propietari d'Almallutx i a altres habitants per anar a Inca travessant les propietats a Massanella, concretament pel paratge del Rafal, el regent de governació de Mallorca manà al batle de Selva, o al seu lloctinent, que ordenàs al dit Pere Castlar que no impedís el pas de Domingo Malferit de la parròquia d'Escorca i als altres habitants de la vall d'Almallutx per anar a Inca, i que els deixàs passar com sempre havien fet. (ARM AH 90)" (pàg. 223).

- FIOI, G. (2005). A la seva obra dedicada a la història de Mancor en els segles XIX i XX cita el següent: "...s'informà que la Comunitat Autònoma, a través del IRYDA havia destinat 16.054.000 pessetes per asfaltar camins rurals de Mancor [...] s'asfaltà el camí a Massanella per can Gallina fins el torrent de la Coma Roja i es reparà el camí des Rafals ..." (pàg. 251).

- FONT I MARTORELL, G. (1964). "Es Rafal"- "Sa Canaleta"- "Can Bajoca". Al seu llibre: *Cincuenta excursiones a pie por la isla de Mallorca*. diu: " Se inicia la marcha por el camino carretero que conduce a "Es Rafal", siempre ascendiendo. A los pocos minutos de salir del pueblo se cruza un pequeño torrente tras el cual el camino se bifurca en dos, debiéndose de seguir el de la derecha. Después de una pronunciada subida se pasa por una barrera [...] seguir el camino en línea recta, siempre subiendo, divisándose un valle con las casas de "Massanella", hasta llegar finalmente a las de "Es Rafal" [...].

Al reanudarse la marcha [...] se toma un camino ascendente, a la derecha, y pasando una barrera se sigue un sendero llano bien visible, con variantes de pequeños desniveles [...] pasándose luego por antiguo camino empedrado que discurre entre dos marges llegándose pronto a un pequeño encinar, donde es aconsejable un breve descanso para emprender luego la subida por sendero en buena conservación, ganándose altura rápidamente, contemplándose a la izquierda el "Clot d'Almadrà" ..." (pàg. 189- 193).

- GARCÍA PASTOR, J. (1967). *Rutas escondidas de Mallorca*, Mancor de la Vall, Massanella (Por Es Rafal y Es Tossals Vells). Al volum 17 diu: "... Nuestra marcha se inicia en Mancor de la Vall [...] Iniciamos la marcha, saliendo del pueblo por la calle del Sol [...] Enseguida nos hallamos fuera del pueblo, y el camino empieza a subir, lo que hará sin interrupción hasta llegar a Es Rafal [...] Para continuar nuestra marcha hemos de franquear un portillo a la izquierda de las casas, continuando durante otro corto trecho el camino de carro, que prácticamente muere junto a ellas [...] Pronto el camino de carro se convierte en sendero muy pedregoso [...] reemprendida la marcha por el sendero [...] se enlaza con un camino de herradura, este ahora más ancho y empedrado [...] va dando la vuelta a la ladera [...] pasando otro portillo en nueva pared medianera..." (pàgs. 3-35).

- HABSBURG-LORENA, L. S. (1884). *Les Balears. Descrites per la paraula i la imatge*, en el volum cinquè, a les pàgines dedicades a Mancor de la Vall, trobam descrits diversos camins del municipi: "... Hom travessa el coll peu una barrera, obté una bella vista de la vall d'Almadrà i tomba cap el coll des Rafals de Massanella caminant per un camí de pins [...] Ara s'arriba a un bon camí, que va quasi pla al coll des Rafals [...] Hom ultrapassa una barrera i comença a davallar per un virany dolent entre pins i ullastres. [...] Llavors, ultrapassant dos torrents, s'arriba a la casa des Rafal cap on davalla l'aigua d'una petita font [...] El camí cap el veí Mancor va per una collada que s'obre en direcció a Inca, però un poc més cap a l'est ..." (pàgs. 358-359).

- MONTAURA. Núm. 24. Tardor 1993. Un article de Gabriel Fiol titulat "Toponimia documentada (24)", parla d'una finca anomenada el rafal de Bellaguarda: "... El 15 de març de 1394 Pere Catlar el vengué a Bartomeu Figuera de Mancor amb l'empru d'emprar el camí del Tossal de la Llosa. Dit rafal confrontava amb el camí de Biniarroi a Massanella, amb el camí d'Inca a Aumallutx, amb un torrent i amb la possessió que fou d'en Francesc Coch (ARM T-20) ..." (pàg. 9). En el núm. 25 (hivern 1993-1994), en la mateixa secció, parla de la possessió d'Es Rafals: "... Confrontava amb el camí d'Inca a Aumallutx i el de Massanella a Biniarroi (ARM T-10) ..." (pàg. 15).

- ORDINAS, A. et al. (1995). En el seu llibre dedicat a la toponímia de *Es Tossals Verds* es pot llegir: “Respecte a les construccions, cal destacar la importància dels nombrosos camins que solquen la finca, especialment dels que formaven part de la xarxa que comunica les valls d’Almallutx i Cúber amb es Pla: El Camí d’Alaró i el Camí de Mancor” (pàg. 31). Més endavant es fa una descripció del camí: “Camí de Mancor. Antiga ruta que comunica el poble de Mancor amb el camí que va de Sóller a Lluç. El camí arriba as Tossals Verds pes Pinetons i es Rost, i travessa el Sementer de Mancor per ses Cuculles. En el tram que creua es Rost ja és quasi inexistent a causa de la poca consistència del terreny, fet agreujat per un incendi recent. El camí és de ferradura empedrat en la seva major part i apareix al *Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana* (VARIS AUTORS, 1993) com a **Camí des Pinetons**” (pàg. 51).

- ORDINAS, A. et al. (1998). A la seva obra dedicada al camí vell de Lluç apareix un paràgraf dedicat a les variants que existien per pujar al monestir, on es pot llegir: “Finalment, els alaroners i mancorins arriben a la ruta principal una mica més endavant, a l'alçada de l'embassament des Gorg Blau, vora les cases d'Almallutx. Els alaroners hauran travessat per dins Solleric i es Tossals Verds, on es troben amb els mancorins procedents des Rafal. Junts, per dins el Prat de Cúber, arribaran a Almallutx” (pàg. 11).

- ROSSELLÓ, R. & ALBERTÍ, J. (2003). *Història de Selva*. En aquest llibre trobam referències a camins dins el terme de Mancor: “... Mancor, de bon començament, ja oferí unes condicions excel·lents per al poblament i l'explotació del seu territori i pel creixement urbà. D'entrada, era un notable creuer de camins on hi convergien els provinents de Selva, Massanella, Almalutx, Biniarro i Biniatzent. En definitiva es configurava com un creuer entre els eixos viaris de la serra de Tramuntana, el Raiguer i el Pla ...” (pàg. 27).

- *Ultima Hora*, 22 de febrer de 2008. A la secció “Zona Ocio” apareix un article d'Emilio Alonso dedicat a Sa Canaleta (1), i descriu part d'aquest camí catalogat, quan diu: “Ahora nuestro itinerario sigue hacia la derecha (Norte). Estamos ya en el antiguo camino que comunicaba Es Rafal con Es Pinetons. Se trata de un bonito camino que asciende suavemente al Noroeste. A los 05' atraviesa un portell. A los 12' gira en ángulo recto a la derecha (NE), pero recupera enseguida la dirección Noroeste. A los 16' llega a los restos de una sitja, y continúa rodeando la roca que hay a la derecha. Más arriba se va haciendo menos claro, invadido por carrizos. Hace un par de zigzag y alcanza el Primer portell des Pinetons ...”.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

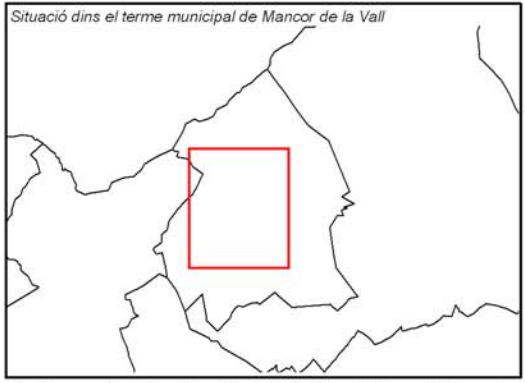
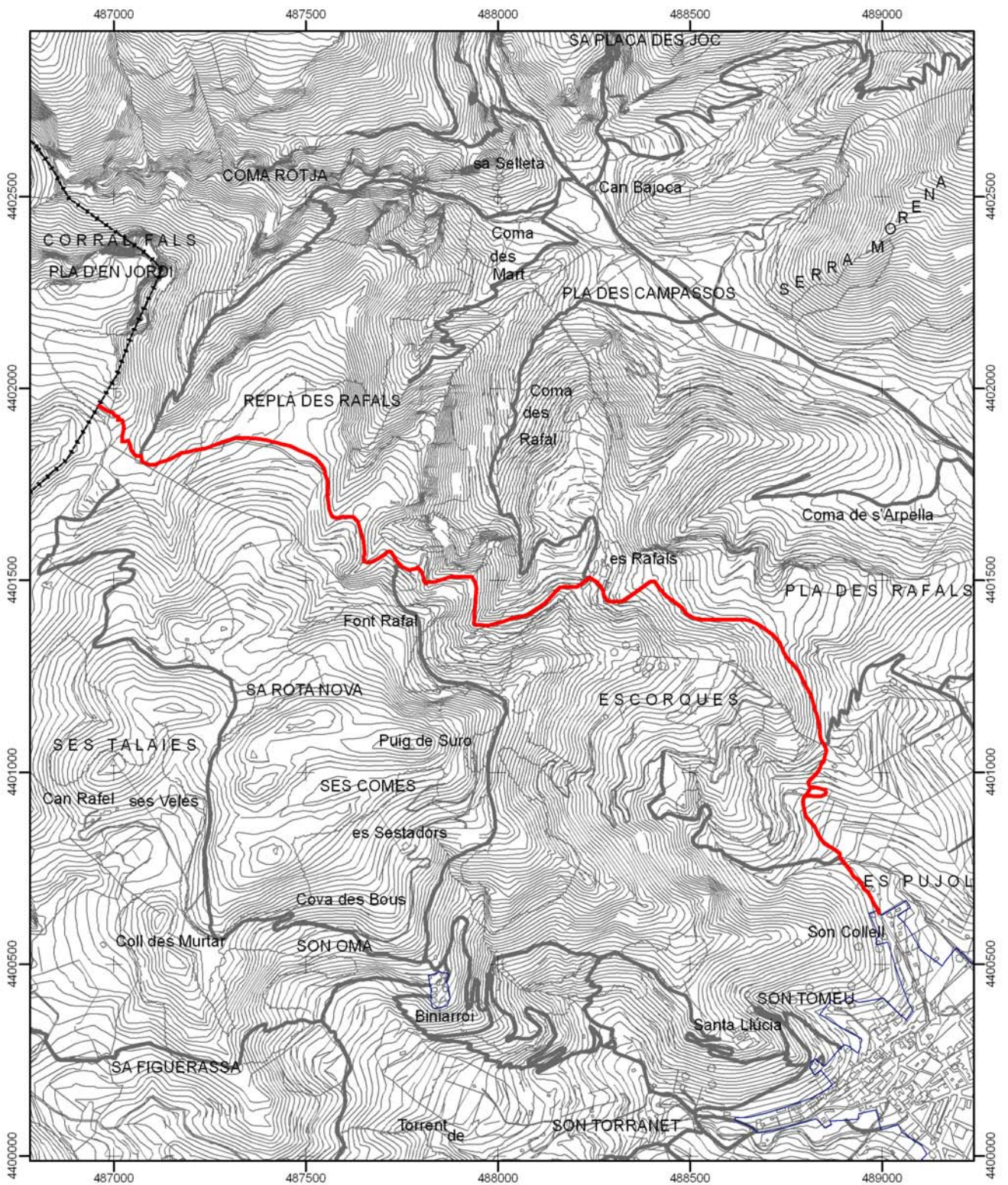
- PEÑA, P.A. *Plano del término de Escorca* (1889). Còpia reduïda del plànol de 1860. Apareix grafiat el tram del camí que va des del límit del terme de Selva fins a Almallutx.

- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5). Apareix grafiat com a “camino Escorcas y al Rafals” fins a les cases del mateix nom, i com a “camino a Sóller” la continuació fins al terme d'Escorca.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix el tram 1.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-IV (Selva).
- ASOCIACIÓN DE ANTIGUOS BLAVETS (1969). *Lluc y su comarca. Plano guía con indicación de los caminos, fuentes y miradores de interes para el excursionista*. Sense escala. Apareix majoritàriament.
- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del ayuntamiento de Mancor del Valle* (PLAN NACIONAL DE VÍAS PROVINCIALES, 1973). Apareix el tram 1.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1). Apareix majoritàriament i aproximada.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva). Apareixen els trams 1, 3, 4, 5, 7, 9, 11 i 13.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1, 3, 4, 5, 7, 9, 11 i 13.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(10) CAMÍ D'ALLMALLUTX / CAMÍ DES RAFALS	
Escala: 1:15.000 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(11) CAMÍ DE SA SINIETA / CAMÍ DES SEMENTER

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí de Massanella a Ciutat, núm 2.

Final: terme municipal de Selva.

Longitud: 286 m

DOCUMENTACIÓ

- Fitació de terme.
- Catàleg de camins del terme municipal de Selva (Consell de Mallorca, 2004).
- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 286 m**Amplada mínima:** 3,5 m**màxima:** 4 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

Dins l'expedient format per procedir a la segregació municipal de Mancor de la Vall, apareix l'informe elaborat per l'Instituto Geográfico y Estadístico el 18 de gener de 1926 per determinar la delimitació entre els termes de Selva i Mancor, on trobam la descripció de la col·locació de les fites: "...continuando desde aquí en línea recta hasta la intercepción de la linde Sur de dicha finca con el camino de establecedores de Sa Viñasa por el que continuaba hasta encontrar el camino de Selva a Massanella, siguiendo por este camino hasta encontrar el camino de establecedores de la Cementera por el cual continua hasta su intercepción en el camino de la Sinieta ..." (AMS. Sign. 17/2).

Camí des Sementer

El camí des Sementer està inclòs, amb el núm. 8, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de carro, d'amplària d'uns 3'5-4 m, asfaltat. La limitació lateral és variable: paret, filferro, etc. L'entorn té valor etnològic i ambiental." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

Camí d'en Boca

El 6 de setembre de 2006 l'Ajuntament de Mancor aprovà el plec de clàusules administratives particulars i la tramitació urgent per a l'adjudicació de l'obra "Neteja i pavimentació asfàltica de camins rurals del terme municipal de Mancor de la Vall, segons projecte redactat per l'arquitecte tècnic municipal Bartomeu Ramon Moyà. Dins aquest projecte estava inclòs el de neteja i pavimentació asfàltica dels camins rurals des Putxos, Son Bonafè, sa Depuradora (tram 1 i tram 2), d'en Fideu, des Cego i d'en Boca, situats en el polígon 1, que data de setembre de 2005. Quan descriu el camí d'en Boca diu: "Camino sin asfaltar que comunica con el Termino Municipal de Selva. Es de anchura media reducida (2,25 mts). Tiene una longitud de 550 mts ..." (AMM. Sense signatura). Aquesta documentació també fa referència al camí d'establits de sa Sementer, núm. 34.

La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de Camins del terme municipal de Selva*, elaborat pel Consell de Mallorca (Dpt. Medi Ambient

i Natura) l'any 2004, inclòs amb el núm. 30, camí de Selva a Mancor per Massanella / camí de sa Sinieta. A les conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Invenari de Béns de Selva. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

En protocol notarial datat el 30 d'agost de 1735 Guillem Bestard, Graxa, capbrevava una peça de terra anomenada s'Olivaret, vora el camí reial de Selva a Mancor (ARM. S-746).

En el ple celebrat per l'Ajuntament de Selva el 3 de gener de 1892 "Se dio cuenta de una solicitud presentada por D. Jorge Dezcallar y Gual, pidiendo el ensanche de una senda o camino en el Semente de Selva que conduce en el lugar de Mancor, considerandolo de utilidad pública, según se acredita por el plano que acompaña, haciendo cesion gratuita de la parte de terreno lateral para dar la anchura de un destre a dicha camino, aplicando el Ayuntamiento al objeto indicado los jornales de prestacion personal que se conceptuen necesarios para dicho ensanche. Enterados el ayuntamiento, manifestó quedar altamente agradecido de la cesión de terrenos ofrecida por dicho señor, pero que no podía por ningun concepto aplicar por dicha obra la prestación personal" (AMS. Sign. 749).

El consistori selvatgí, en sessió plenària celebrada el 22 de febrer de 1920, subhastà les obres de recomposició d'una sèrie de camins veïnals del terme: "los caminos Selva por Massanella a Mancor; Selva por Moscari al límite de Campanet; Biniamar por los terres al límite de Inca y Bassa de Son Juliá a Caimari y adjudicados con carácter definitivo a favor de Mateo Salvá Vallori por la cantidad de cincuenta y nueve pesetas anuales la del primero de dichos lotes" (AMS. Sign. 12/1).

L'Ajuntament de Selva, en sessió plenària celebrada l'1 de febrer de 1926, aprovà el contracte de conservació de camins veïnals "que comprendan los tranzones Cal Tuaño al límite de Inca, camí dels Morts, Biniamar por Son Canals al límite de Lloseta, Selva por la tanca den Nofra al límite de Mancor del Valle, Selva por la Tanqueta y Massanella al límite de Mancor del Valle y Caimari por los Fornasos al límite de Mancor del Valle ..." (AMS. Sign. 12/4).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.11. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Selva envià per formar aquest pla, el camí catalogat és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la província a cargo de Selva*, del mateix any, on apareix com a part del camí núm. 6, amb inici en al nucli urbà de Selva i final en el límit amb Mancor de la Vall, amb una longitud d'1 km i una amplada total de 5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El camí catalogat és un dels camins inclosos dins el projecte de la xarxa de camins de servei rural en el terme de Selva, aprovat per l'IRYDA (Instituto Nacional de Reforma y Desarrollo Agrario) el 31 de desembre de 1982. Apareix grafiat en el plànol del projecte amb el número 9 (AMA. Sign. 815).

El mes de març de 1988 el Consell Insular de Mallorca va formar el projecte de reforç del ferm de la xarxa de camins asfaltats en el terme municipal de Selva, en el qual està inclòs, amb el número 19, el camí de Massanella, amb una longitud d'1,2

km (AGCM. Sign. 1479/8). Aquesta documentació també fa referència al camí de Massanella, núm. 6.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- ORDINAS, T. (1989). A *Els noms de lloc del terme de Selva* l'autor recollí el topònim camí des Sementer (pàg. 70).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix majoritàriament.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000. Apareix majoritàriament.

- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5). Apareix juntament amb part del camí de ses Quarterades, núm. 4 amb el nom de "camino establecimientos a Selva".

- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

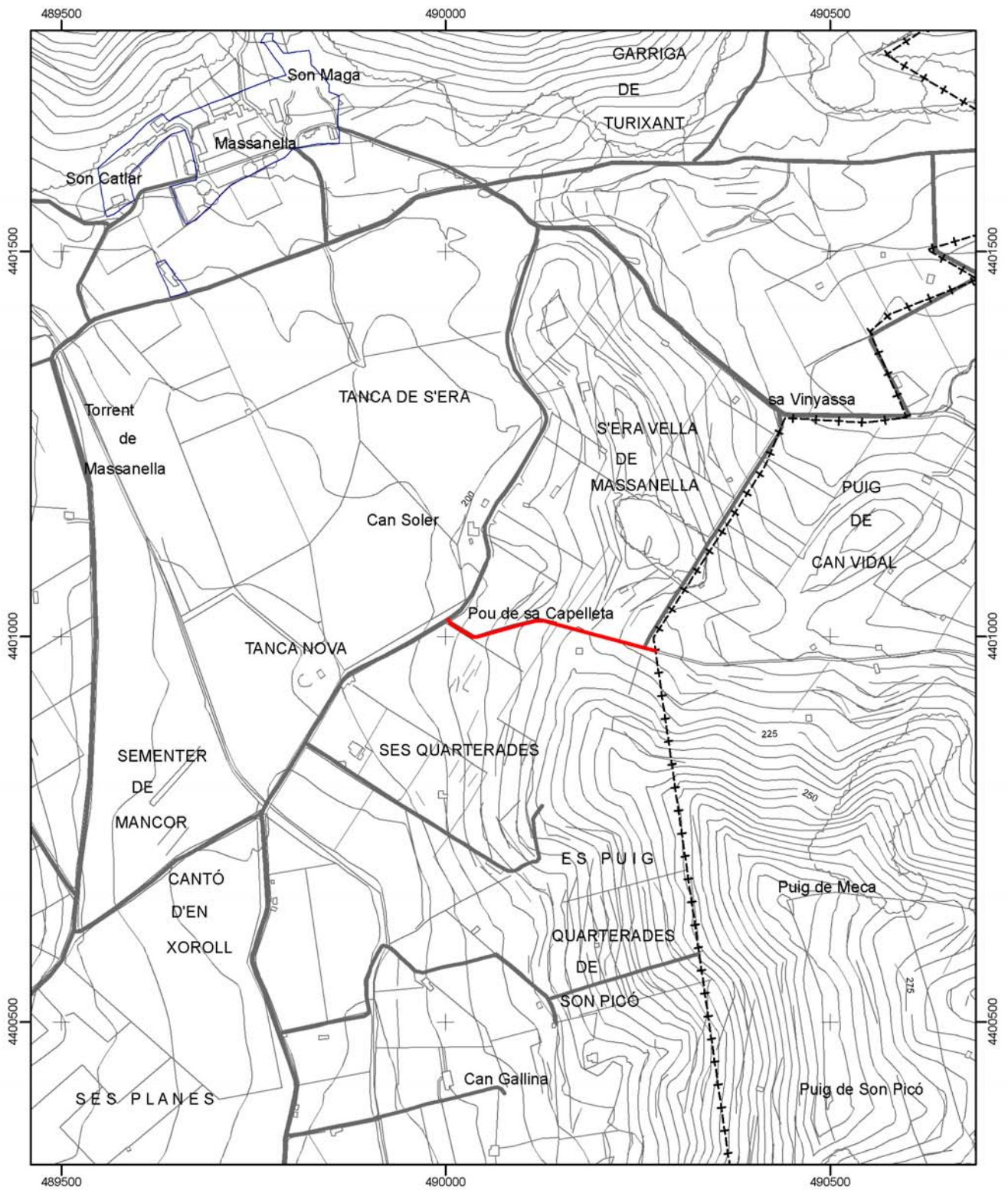
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Fulls 671-IV (Selva).

- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1),

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva).

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(11) CAMÍ DE SA SINIETA / CAMÍ DES SEMENTER	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(12) CAMÍ DES PUIG DE SON PICÓ (A)

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí de Massanella a Inca, núm. 2.

Final: fins a una distància de 273 metres.

Longitud: 273 m

DOCUMENTACIÓ

- Obres per part de l'Administració.

- Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí Reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Hi ha un panell a l'inici del camí: " Camí des Puig de Son Picó. Millora camins rurals Illes Balears. Govern Balear".

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 273 m**Amplada mínima:** 2,5 m**màxima:** 3 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 18 de novembre de 1972 hi hagué acta de conciliació en la qual "... el demandado Sr. Balaguer Vicens reconoce el derecho de libre tránsito y paso por el camino que conduce a las fincas rústicas de la zona llamada de Es Puig de S'on Picó, a favor de las personas que se crean con derecho al mismo, y en general a cualquier persona que se dirija a dichas fincas ..." (AMM. Sign. 368/1).

El 8 de juny de 1979 l'Ajuntament de Mancor sol·licitava al delegat de l'IRYDA (Instituto de Reforma y Desarrollo Agrario) ajuda per a les obres de millora de l'asfaltat del següents camins: Biniatzent, sa Coma o Son Boscà, Quarterades Velles, les Quarterades, puig de Son Picó, Son Rosselló i camí de Selva a Son Bonafè (AMM. Sign. 115/5).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Mancor el 30 d'agost de 1989 s'aprovà la relació de camins que el consistori proposava per esser inclosos dins el Pla de camins rurals de Balears: Massanella, Poliesportiu Municipal, Es Rafals, Ses Vinyes, Son Bonafè, D'Es Puig, Son Picó, Can Gallina, Ses Quarterades, Son Maga ...". Finalment, segons consta a l'acta del ple del 31 de març de 1990, el Govern Balear resolgué acometre les obres dels camins de Massanella, Ses Vinyes, Son Bonafè i Son Picó (AMM. Sense signatura).

El camí del puig de Son Picó està inclòs, amb el núm. 10, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de carro, no asfaltat, d'interessant valor etnològic i ambiental. Neix al camí de Can Gallina. Té una amplària de 3-3'5 m. El primer tram (100 m) presenta un marge de sosteniment lateral; el segon, discorre paral·lel al torrent de Massanella, on es troben alguns restes molt marginals d'empedrat. També té marget lateral de sosteniment. Està senyalitzat per l'Ajuntament." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

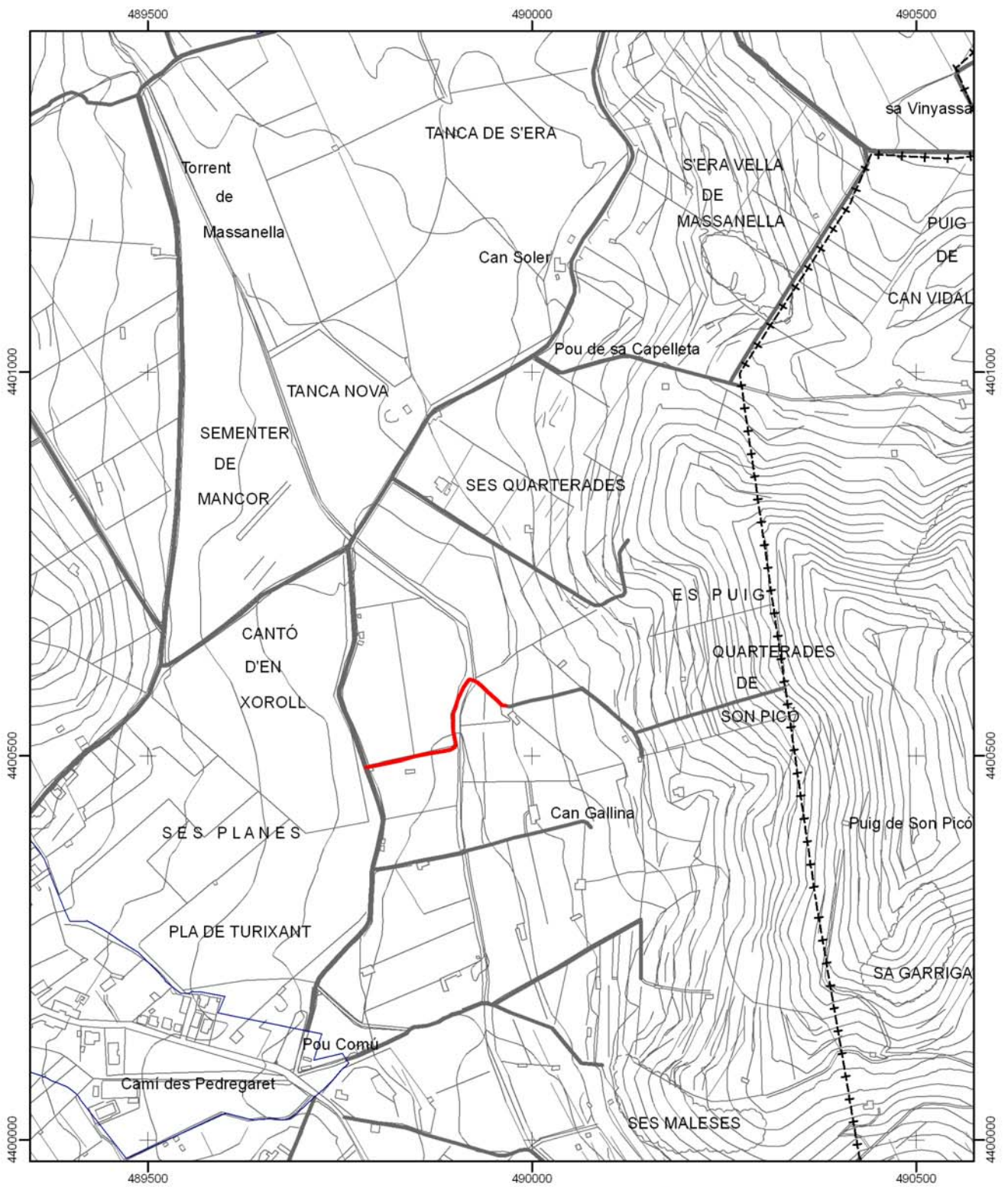
DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- *MONTAURA*. Núm. 24. Tardor 1993. Un article de Gabriel Fiol Mateu titulat "Toponimia documentada (24)", parla del puig Picons: "... A un document, datat l'1 de

setembre de 1369, es cita com a confrontant del camí que va al Puig dels Picons (ARM T-14) ..." (pàg. 9).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix amb el nom de "Camino de Fincas"
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-IV (Selva).
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(12) CAMÍ DES PUIG DE SON PICO (A)	
Escala: 1:7.500 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(13) CAMÍ DE SA GARRIGA DE TURIXANT A SES ROTES

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-3 / 671-2-4

Inici: camí de Mancor a Caimari, núm. 9.

Final: prop de ses Rotes.

Longitud: 1.959 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí No - Una barrera tancada amb pany a l'inici del camí.

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una llargària de 220 metres.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 220 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 777 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 777 m

Amplada mínima: 2,5 m

màxima: 3,2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☒ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí per dins el comellar de sa Garriga fins a una distància de 308 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 308 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins a una distància de 446 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: empedrat majoritàriament

Longitud: 446 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 5

Continuació del camí fins prop de ses Rotes.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 208 m

Amplada mínima: 1,5 m

Seguiment: fàcil

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☒ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El camí de Son Maga està inclòs en el *Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana*, publicat pel Consell Insular de Mallorca (1993) dins el terme municipal de Mancor: "Passades les cases de Son Catlar, entre Mancor i Caimari parteix a la dreta un camí de carro, amb fragments empedrats i alguns trams desfigurats per la cullera, que arriba fins a les cases de ses Rotes després de passar alguns revolts.

A un determinat moment el camí de carro empedrat discorre pel llit del torrent formant un conjunt molt interessant" (pag. 320).

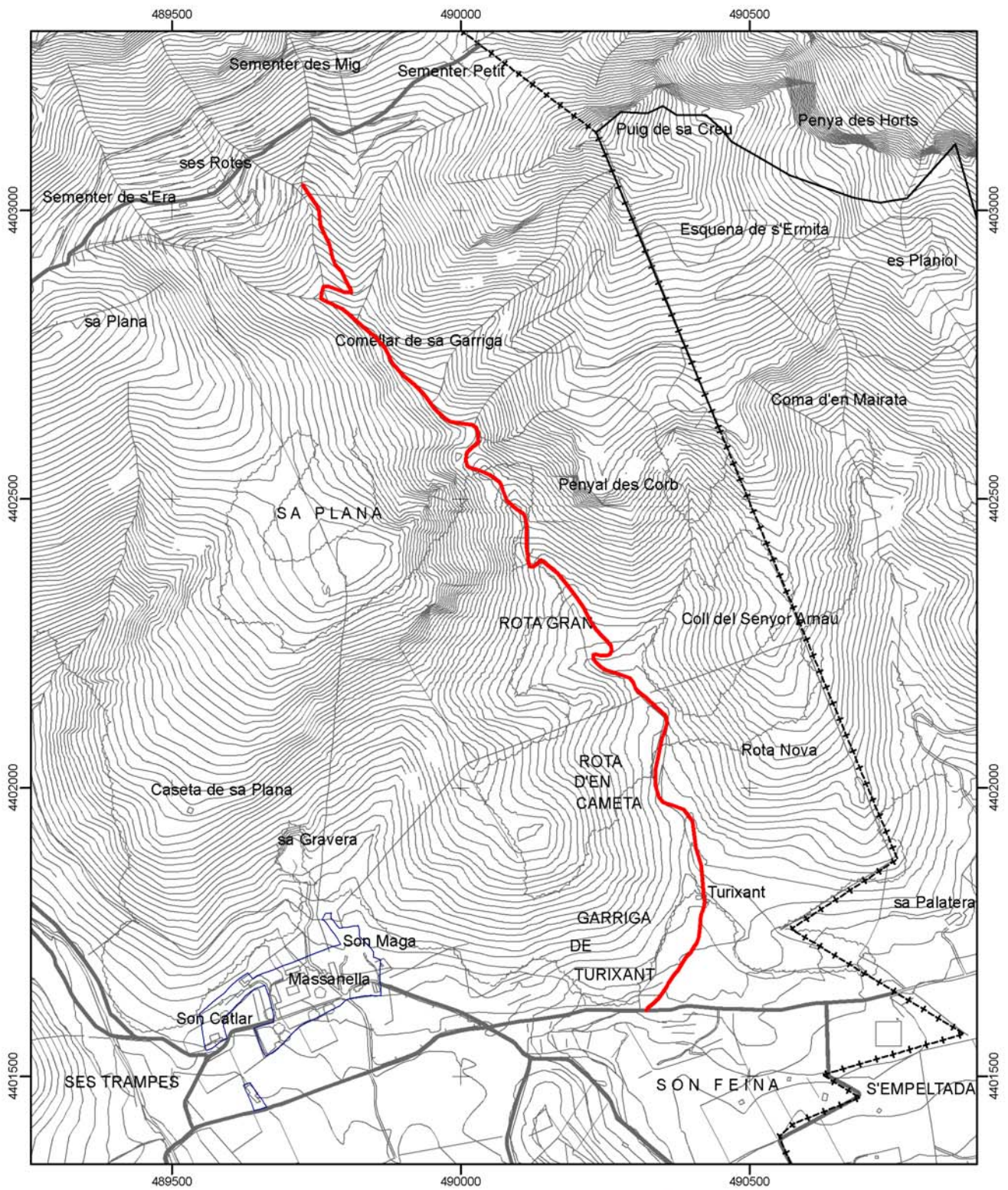
DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- GARCÍA PASTOR, J. (1969). A *Rutas escondidas de Mallorca*, núm. 34 descriu el camí des Puig de sa Creu- sa Mola, (Desde Caimari, por ses Rotes y Can Bajoca), diu: "... Unos dos kilómetros aproximadamente desde la salida de Caimari, en este punto, se inicia el camino de subida a ses Rotes. Al principio sube suavemente por terreno bastante despejado y similar al hasta aquí transitado. Luego, pasada la barrera que se ve en la fotografía, se interna en un bosque de encinas, saliendo del qual sigue subiendo cada vez más pino, [...] El camino va por aquí a la vista de paisajes muy agrestes y pintorescos y muy pronto se llega a una replaceta, junto a

uno de sus recodos, en la que hay un aljibe de agua fresca y transparente [...] El camino sigue subiendo sin interrupción, aunque en general no demasiado pendiente, por el fondo de la barrancada [...] el camino deja su anchura para carro y se continúa por un sendero, que, escalando la pendiente, llega enseguida a las casas (ses Rotes) ...” (pàg. 3-42).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix aproximadament.
- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500. Apareix el tram 1 aproximadament.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000. Apareix aproximadament.
- *SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO* (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000. Apareix aproximadament.
- *INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL* (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix el tram 1.
- *MASCARÓ PASARIUS, J.* (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix aproximadament.
- *SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO* (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-IV (Selva). Apareixen els trams 1 i 2 (majoritàriament) amb el nom de “C^o de Turixant”.
- *SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO* (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000. Apareixen aproximadament els trams 1 i 2 (majoritàriament).
- *CONSELL GENERAL INTERINSULAR* (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1). Apareixen els trams 1 i 2
- *INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL* (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva). Apareix el tram 1 majoritàriament.
- *CONSELLERIA D’OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT.* (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix el primer tram.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(13) CAMÍ DE SA GARRIGA DE TURIXANT A SES ROTES	
Escala: 1:10.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(14) CAMÍ DE CAN GALLINA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí de Massanella a Inca, núm. 2.

Final: prop de les cases de Can Gallina.

Longitud: 295 m

DOCUMENTACIÓ

- Obres per part de l'Administració.

- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 295 m**Amplada mínima:** 3 m**màxima:** 4 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En sessió plenària celebrada el 26 d'agost de 1981 l'Ajuntament de Mancor acordà sol·licitar a l'Institut Nacional de Reforma i Desenvolupament Agrari la inclusió en el seu programa la pavimentació asfàltica del camí de Can Gallina, camí vell de Caimari i camí de ses Marjades (AMM. Sign. 10/3).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Mancor el 30 d'agost de 1989 s'aprovà la relació de camins que el consistori proposava per esser inclosos dins el Pla de camins rurals de Balears: Massanella, Poliesportiu Municipal, Es Rafals, Ses Vinyes, Son Bonafé, D'Es Puig, Son Picó, Can Gallina, Ses Quarterades, Son Maga ...". Finalment, segons consta a l'acta del ple del 31 de març de 1990, el Govern Balear resolgué acometre les obres dels camins de Massanella, Ses Vinyes, Son Bonafé i Son Picó (AMM. Sense signatura).

El camí de Can Gallina està inclòs, amb el núm. 11, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a municipal, i a la descripció es diu: "Camí de carro, d'amplària molt variable, la qual oscil·la dels 3 m als 5 m. Presenta en alguns trams parets de limitació lateral d'alt valor constructiu, paredades en sec amb corona. Altres trams són limitades amb filferro, parets seques o combinacions d'ambdues. Està senyalitzat per l'Ajuntament." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

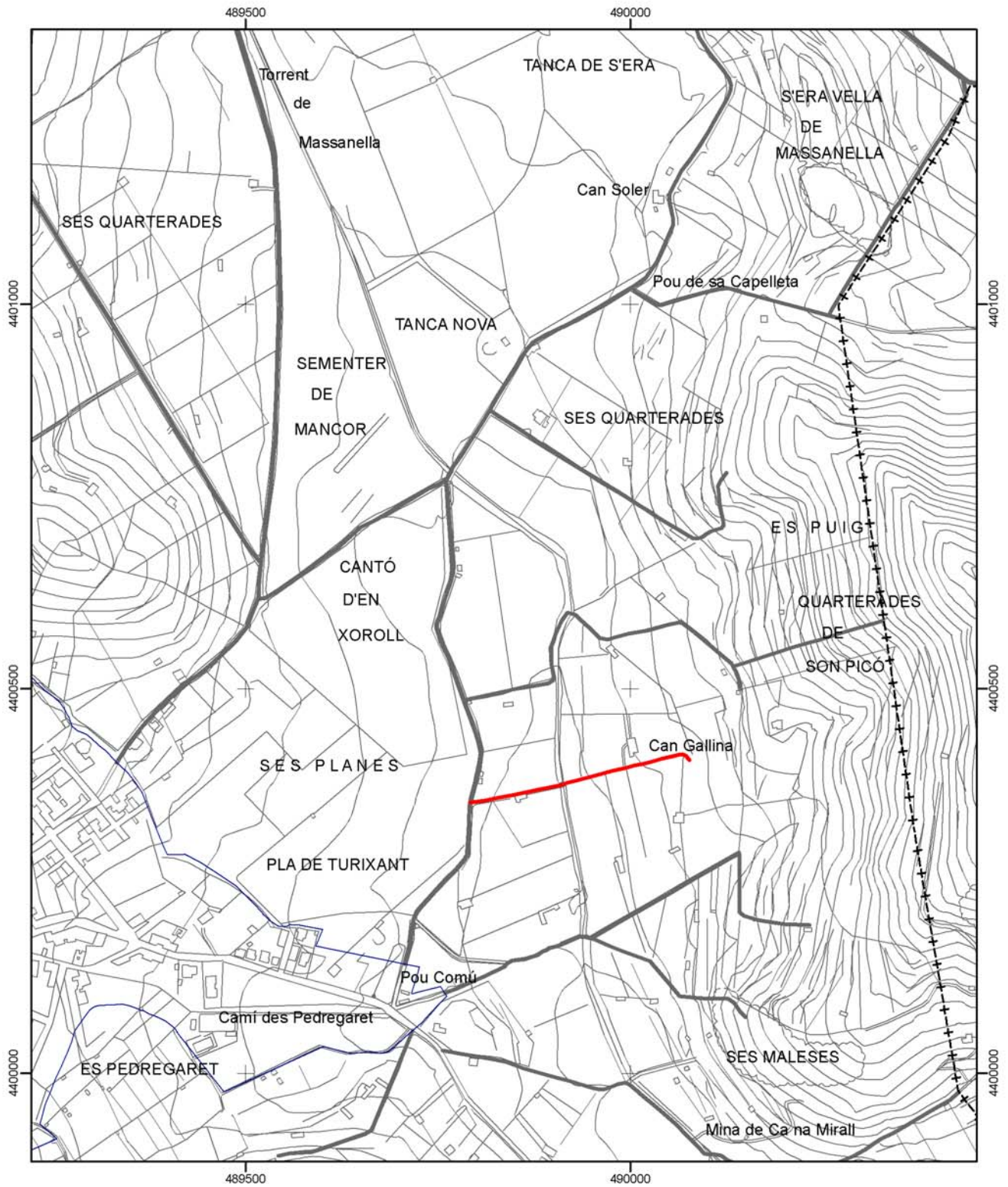
Camí des Cego

El 6 de setembre de 2006 l'Ajuntament de Mancor aprovà el plec de clàusules administratives particulars i la tramitació urgent per a l'adjudicació de l'obra "Neteja i pavimentació asfàltica de camins rurals del terme municipal de Mancor de la Vall, segons projecte redactat per l'arquitecte tècnic municipal Bartomeu Ramon Moyà. Dins aquest projecte estava inclòs el de neteja i pavimentació asfàltica dels camins rurals des Putxos, Son Bonafè, sa Depuradora (tram 1 i tram 2), d'en Fideu, des Cego i d'en Boca, situats en el polígon 1, que data de setembre de 2005 (AMM. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix majoritàriament.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000. Apareix majoritàriament.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000. Apareix majoritàriament.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix majoritàriament.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

Situació dins el terme municipal de Mancor de la Vall

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL

(14) CAMÍ DE CAN GALLINA

Escala: 1:7.500
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(15) CAMÍ DE CONIA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-5

Inici: carretera Inca - Mancor, Ma-2112, prop de "es calabruixar".

Final: Conia de Son Tafona.

Longitud: 516 m

DOCUMENTACIÓ

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors

Un a l'inici del camí que diu "Camí de Conia".

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL

Sí paret i reixa.

No

LIMITACIÓ DE PAS

Sí

No

OBSERVACIONS

- Un panell a l'inici del camí: " Millora camins rurals de les Illes Balears. Govern Balear".

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 516 m**Amplada mínima:** 3,2 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El mes d'agost de 2000 es formà la memòria i pressupost per a l'asfaltat dels camins de ses Quarterades, sa Depuradora, Son Bonafe i Conia, a la memòria del qual podem llegir: "... existeixen al terme municipal de Mancor de la Vall diversos camins que necessiten el seu asfaltat per a la millora de les comunicacions entre les diverses finques i vivendes, per a la connexió amb el terme de Selva i per al desplaçament dels serveis municipals ..." (AMM. Sense signatura).

El 5 de desembre de 2001 la Mancomunitat del Raiguer enviava un escrit on apareixien els camins que estava previst incloure dins del pla de camins rurals corresponent als anys 2002 i 2003: camí de Ses Quarterades, camí de la Depuradora, camí de Son Bonafé, camí de Conia (AMM. Sense signatura).

Camí de sa Cantera

El 6 de setembre de 2006 l'Ajuntament de Mancor aprovà el plec de clàusules administratives particulars i la tramitació urgent per a l'adjudicació de l'obra "Neteja i pavimentació asfàltica de camins rurals del terme municipal de Mancor de la Vall, segons projecte redactat per l'arquitecte tècnic Bartomeu Ramon Moyà. Dins aquest projecte estava inclòs el de neteja i pavimentació asfàltica dels camins rurals des Poliesportiu, de sa Cantera i de sa Font, situats en el polígon 2, que data de setembre de 2005. Quan descriu el camí de sa Cantera diu: "... Tiene una longitud de 740 mts. y una anchura media de 3.25 mts.

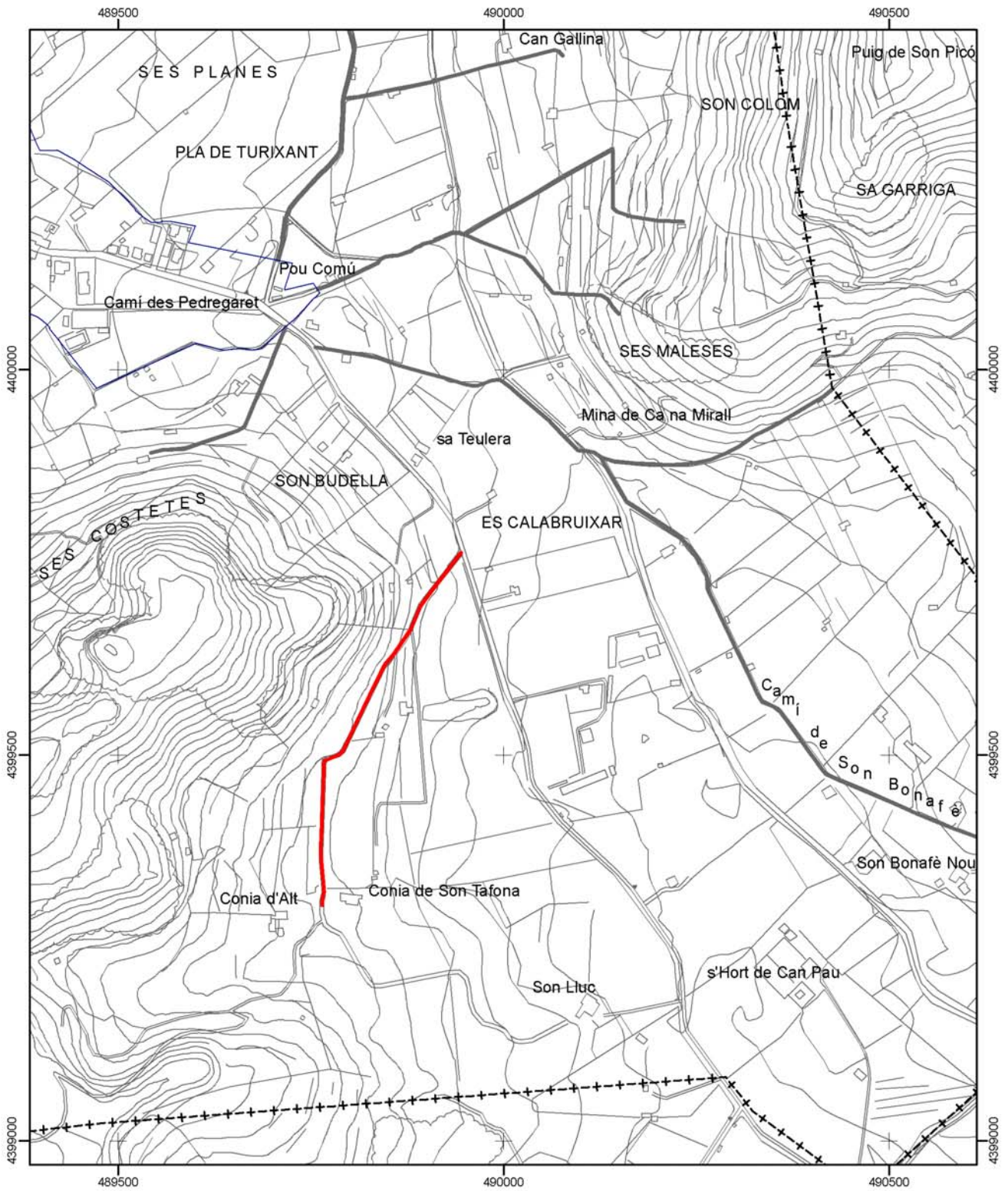
Comunica la carretera de Inca y a fincas rústica perimetrales al camino. Está un poco más alejado del casco urbano, pero bien comunicado, ya que da directamente a la carretera de acceso a Inca ..." (AMM. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000.
- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5).
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix amb el nom de "Camino de Cania"
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca). Apareix parcialment.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (3-1).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(15) CAMÍ DE CONIA	
Escala: 1:7.500 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(16) CAMÍ DES PUIG / CAMÍ DE LA DEPURADORA / CAMÍ DES PUTXOS

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-5

Inici: carretera Inca- Mancor Ma-2112, prop des nucli urbà de Mancor.

Final: prop de Son Colom i ses Maleses.

Longitud: 672 m

DOCUMENTACIÓ

- Obres per part de l'Administració.

- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors - Un de "Camí des Putxos" a l'inici del camí.

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a la depuradora.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 208 m

Amplada mínima: 3,5 m

màxima: 4 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☒ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Des del final del tram 1 fins a una distància de 296 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 296 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Ramal amb inici al final del tram 1 i fins a una distància de 168 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 168 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Mancor el 30 d'agost de 1989 s'aprovà la relació de camins que el consistori proposava per esser inclosos dins el Pla de camins rurals de Balears: Massanella, Poliesportiu Municipal, Es Rafals, Ses Vinyes, Son Bonafé, D'Es Puig, Son Picó, Can Gallina, Ses Quarterades, Son Maga ...". Finalment, segons consta a l'acta del ple del 31 de març de 1990, el Govern Balear resolgué acometre les obres dels camins de Massanella, Ses Vinyes, Son Bonafé i Son Picó (AMM. Sense signatura).

Camí de la Depuradora

El mes d'agost de 2000 es formà la memòria i pressupost per a l'asfaltat dels camins de ses Quarterades, sa Depuradora, Son Bonafe i Conia, a la memòria del qual podem llegir: "... existeixen al terme municipal de Mancor de la Vall diversos camins que necessiten el seu asfaltat per a la millora de les comunicacions entre les diverses finques i vivendes, per a la connexió amb el terme de Selva i per al desplaçament dels serveis municipals ..." (AMM. Sense signatura).

El 5 de desembre de 2001 la Mancomunitat del Raiguer enviava un escrit on apareixien els camins que estava previst incloure dins del pla de camins rurals corresponent als anys 2002 i 2003: camí de Ses Quarterades, camí de la Depuradora, camí de Son Bonafé, camí de Conia (AMM. Sense signatura).

El 6 de setembre de 2006 l'Ajuntament de Mancor aprovà el plec de clàusules administratives particulars i la tramitació urgent per a l'adjudicació de l'obra "Neteja i pavimentació asfàltica de camins rurals del terme municipal de Mancor de la Vall, segons projecte redactat per l'arquitecte tècnic municipal Bartomeu Ramon Moyà. Dins aquest projecte estava inclòs el de neteja i pavimentació asfàltica dels camins rurals des Putxos, Son Bonafè, sa Depuradora (tram 1 i tram 2), d'en Fideu, des Cego i d'en Boca, situats en el polígon 1, que data de setembre de 2005. Quan descriu el camí de sa Depuradora (tram 1 i tram 2) diu: "El camí de sa Depuradora está formado por dos tramos de caminos que rodean la depuradora municipal [...] Tiene una longitud de Tram 1 de 205 mts. y una anchura de 2.65 mts de media.

El Tram 2 tiene una longitud de 155 mts. y una anchura media de 2.45 mts ..." (AMM. Sense signatura). El tram 1 a què fa referència la documentació correspon al tram 2 del camí catalogat i el tram 2 de la documentació fa referència al tram 4 del camí catalogat.

Camí des Putxos

El camí des Putxos està inclòs, amb el núm. 29, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de carro, amb un primer tram asfaltat i amb una amplària de 3'5-4 m; en passar el torrent de Massanella, el camí s'obre en dues camades; el ferm esdevé de terra i l'amplària es redueix a 2'5 m. Compta amb trams limitats per parets d'esquena d'ase. Més amunt, la limitació es fa mitjançant reixa. L'entorn és d'elevat interès etnològic (marges i pous) i paisatgístic. Està senyalitzat per l'Ajuntament." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

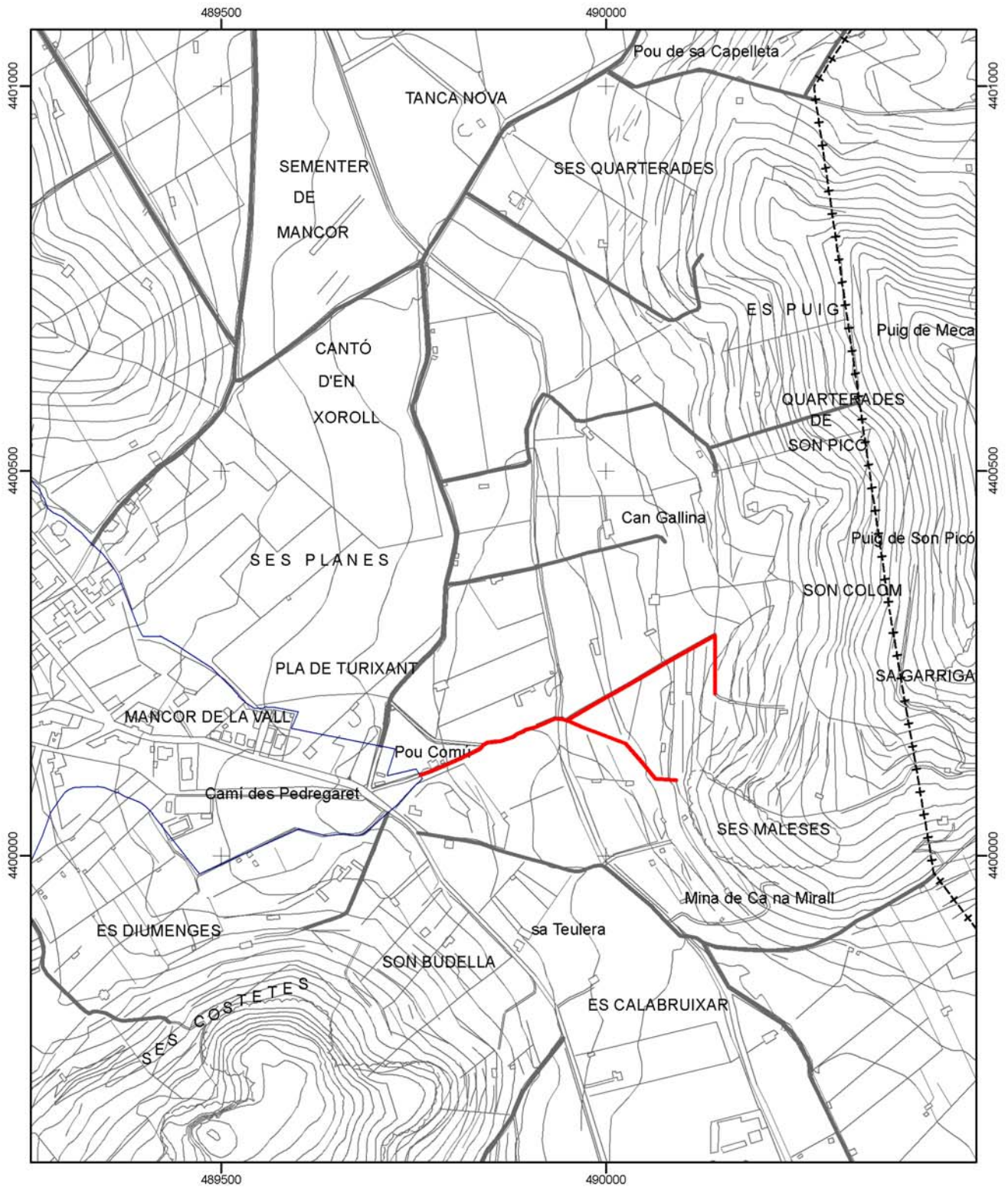
El 6 de setembre de 2006 l'Ajuntament de Mancor aprovà el plec de clàusules administratives particulars i la tramitació urgent per a l'adjudicació de l'obra "Neteja i pavimentació asfàltica de camins rurals del terme municipal de Mancor de la Vall, segons projecte redactat per l'arquitecte tècnic municipal Bartomeu Ramon

Moyà. Dins aquest projecte estava inclòs el de neteja i pavimentació asfàltica dels camins rurals des Putxos, Son Bonafè, sa Depuradora (tram 1 i tram 2), d'en Fideu, des Cego i d'en Boca, situats en el polígon 1, que data de setembre de 2005. Quan descriu el camí des Putxos diu: "Es el camino que da acceso a la depuradora de Mancor de la Vall, dicho camino sirve de unión al Camí de sa depuradora [...] Tiene una longitud de 295 ml con una anchura media de 3.20 cms ..." (AMM. Sense signatura). Aquesta documentació fa referència al tram 1.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5). Apareix el tram 1.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (3-1). Apareixen els trams 1, 2, 3 i 4.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareixen els trams : 1,2,3 i 4.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(16) CAMÍ DES PUIG / CAMÍ DE LA DEPURADORA / CAMÍ DES PUTXOS	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(17) CAMÍ DE SA FONT RAFAL

LOCALITZACIÓ

Municipi: Manacor

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: nucli urbà de Biniarroí.

Final: camí d'Almallutx, núm. 10.

Longitud: 1.455 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí reial
- Itinerari General de camins (1848).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret, reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí Dues reixes al tram 2 i una reixa i un botador al
 No final del tram 3.

OBSERVACIONS

- El tram 7 actualment no existeix.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de Biniarroi fins a una distància de 123 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 123 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 818 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 818 m

Amplada mínima: 1,6 m

màxima: 2 m

Seguiment: regular

Estat: dolent

Envaït per la vegetació. Hi ha esbaldrecs al marge del camí.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a una distància de 290 mts.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 290 m

Amplada mínima: 1,2 m

màxima: 1,8 m

Seguiment: regular

Estat: dolent

Hi ha marges esbaldregats i es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins a la font Rafal.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 87 m

Amplada mínima: 2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 5

Des de sa Font Rafal fins a una distància de 38 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 38 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 6

Continuació del camí fins a una distància de 80 metres.

Tipologia: ferradura/tirany

Tipus de ferm: terra

Longitud: 80 m

Amplada mínima: 1,2 m

màxima: 1,6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 7

Continuació del camí fins a connectar amb el camí d'Almallutx, núm. 10.

Tipologia: ?

Tipus de ferm: desconegut

Longitud: 19 m

Amplada mínima: 0 m

Seguiment: desconegut

Estat: desconegut

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 20 de febrer de 1605 Jaume Joan de Berga deixava en herència una casa a Biniarroi que "... confronta de una part aba possessio de Pere Joan Matheu de Biniarroi i de altre part ab possessio de Pere Alorda i de altre par ab les comunes de dit loch de altre part ab lo camí sender qui passa per Biniarroi y va Almuig ..." (ARM.. AH 5372).

L'1 d'octubre de 1649 Aina Mateu i Reus capbrevava una peça de terra i garriga que feia partió "... de una part ab camí per hont se va de dit lloch a la font de sa Raphal a la part de vall, y de altre ab terras de Barnat Matheu y de altre ab terras de Jauma Martorell de Mancor y ab terras del Mag. Jordi Abri Dezcallar y de altre ab camí qui va de la font de la Raphal a Almallutx y de altre ab terras de dita denunciant y de altre ab terras de Pera Alorda". El 2 d'octubre del mateix any Andreu Mateu registrava una possessió dita Biniarroi que "... afronta ab camí sender per hont se va a Mancor y a altres parts y de altre afronta dita terra ab camí qui va a la font de la Raphal dels comuns y de altre ab terras qui foren del R. Jauma Morro y de altre ab terras de Jauma Vicens de Mancor y ab terras de Joana Pou y de altre ab terras dels hereus de dit R. Jaume Morro y de altre ab terras de Joan Vicens de Mancor, ab terras i olivar de Pera Moranta y ab terras de Joan Matheu y ab terras de Bernardí Alorda y ab clos de Pera Alorda Cili" (ARM. T-55).

El 31 de desembre de 1662 Andreu Mateu capbrevava una part de la possessió Biniarroi que "... confronta ab casas de L. Massip, y ab camí sender per a hont se va a Mancor y a altres parts, per altre afronta dita terra ab camí qui va a la font del rafal de altre ab terras que foren de Jaume Morro y are de Pere Joan Morro, de altre ab terras de Joana Pou, de altre ab terras dels hereus de dit Jaume Morro de altre ab terras de Joan Vicens de Mancor, de altre ab terras i olivar de Pera Morantan y ab terras de Joan Matheu y ab terras de Bernardí Alorda Cili ..." (ARM. T-53).

El 21 de febrer de 1673 Bartomeu Reus capbrevava una peça de terra dita la Tanca de la font del Rafal que "... afronta de una part ab camí per hont se va de dit lloch a la font de se rafal, a la part de vall, ab terras de Bernat Matheu camí al mix, ab terras de Jaume Morro de Mancor are de Matheu Amengual, ab terras de Jaume Martorell are de dit Amengual y ab terras dels hereus de dit Dezcallar y ab camí qui va des de dita font de se rafal al camí de Almalluig y de altre part ab terras de dit denunciant y ab terras de Pere Alorda Silia ...". També registrava unes cases a la Font del Rafal que "...afrontan de una part ab las casas y terras de Jaume Masip y

de altre ab lo cami qui va a las cumunes per la font de rafal y de altre ab terras de Llorens son germa y de altre ab terras del denunciante ..." (ARM-T-55).

El 8 de desembre de 1709 Jaume Reus, de Biniarroi, capbrevava part d'unes cases que "... afrontan de una part ab cami reial qui va a la font del Rafal, de altre ab casses y clos de dit Pere Alorda Parayre y de altre ab la hera de dit Pere Alorda Parayre ..." (ARM. T-55).

El 24 de novembre de 1729 Bartomeu Reus capbrevava unes cases a Biniarroi que "... afrontan de una part ab cami reial qui va la font Rafal, de altre ab casas y clos de dit Pere Alorda y de altre ab la hera de dit Alorda ..." (ARM. T-55).

El 24 de novembre de 1729 Jaume Massip capbrevava unes cases i corral, aquest darrer feia partió "... ab lo cami de Son Rafal o la font Refal, de altre ab corral de Pere Alorda de Juan, de altre ab terras de Andreu Matheu, fill de Bernat, y de altre ab corral de Andreu Matheu fill de Llorens ..." (ARM. T-55).

El 10 de febrer de 1746 Bartomeu Reus registrava unes cases que "... affrontan de una part ab cami real qui va a la font Refal, de altre ab casas y clos de dit Pere Matheu Nadal y antes del dit Alorda ..." (ARM. T-55).

El 29 de novembre de 1773 Bartomeu Reus als. Cabà capbrevà unes cases a Biniamar que "...afronten de una part ab Cami Reyal, qui va a la font Refal, de altre ab casas, y clos del dit Pere Matheu Nadal y antes del dit Alorde, y de altre ab la here del dit Nedal, y antes del dit Alorde ..."; el mateix capbrevava "... pessa de terra dita la tanca de la font Refal, Puig de Suro y Coll del Cardesa del Cami demun que va de dite font de pertinencias de terras que foren del magnifich Jordi Abri des Callar scituade en dit lloch de Binieroy [...] Affronta de una part ab Cami per el qual desde dit lloch se va a dite font Refal, de altre ab terras de Pere Morro mediant cami, de altre ab olivar de Andreu Matheu als. Patro, de altre ab olivar de Pere Juan Morro fill de Llorens del lloch de Mancor tambe cami el mitx, de altre ab terras de Joseph Amengual fill de Jaume dit del Alferes tambe cami al mitg, y ab terres del Honorable Dn Jordi Abri des Callar, y ab terres de dit Amengual Comunas, de altre ab Comunas del dit Patro, de altre ab terres de Apelonía Matheu V^a de Pere Alorde Cili, de altre ab terres de Antonina Llobera V^a, y de altre ab terras del dit Alorde Cili ..." (ARM. T-57).

El 5 de novembre de 1788 Jaume Reus capbrevava una peça de terra dita la tanca dels sestadors que "... afronta de una part ab terras de Josef Armengol, de altre ab terras de Andreu Matheu, de altre ab terras de Pera Alorda, alias Sili, de altre ab terras de Antonina Llobera vidua de Juan Ferragut alias Canonge, ab terras de dit alou, de altre ab terras de Barthomeu Reus son germa de las matexas pertinencias, y de altre part ab camí qui va a la Font Refal y a la montaña ..." (ARM. T-55).

El 17 d'octubre de 1799 Catharina Massip capbrevava una peça de terra dita la tanca de la Font Rafal que "... afronta de una part ab terra de Joseph Armengol, de altre ab terras de Andreu Matheu, de altre ab terras de Pere Alorde Cili, ab terras de Antonia Llobera, vidua de Juan Farragut alias Canonge, ab terras de dit Alorde, ab terra de Bartomeu Reus concuñat de las mateixas pertinencias y ab camí qui va a la Font refal y a las montañas ..." (ARM. T-58).

El 17 de novembre de 1830 Pere Francesc Mateu capbrevava una peça de terra de pertinències del predi Escorca, que "... confina ab terras de Pera Juan

Morro, de los referits Llorens y Juan Morro, del Dr en Medicina D. Jaume Amengual, y ab cami qui dirigeix a la Font Rafal de Biniarroig ...” (ARM. P-267).

El 10 de març de 1831 Pere Joan Morro i Joana Aina Albertí venien a Pere Francesc Mateu un peça de terra d'una quarterada i mitja a Mancor, que feia partió "... con tierras del comprador de las mismas pertenencias, con camino que dirige a la font Rafal con tierras de Lorenzo y Juan Morro, de las mismas pertenencias ...” (ARM. CH 257).

El 10 de març de 1831 Pere Francesc Mateu capbrevava un tros de terra a Mancor que "... confronta ab cami qui va de Biniarroig a la Font Refal, ab terras de Llorens y Juan Morro de las matexas pertinencias y ab la de Jaume Armengol ...” (ARM. P-268).

L'Ajuntament de Selva, per tal de cumplir les disposicions del reglament del 8 d'abril de 1848 sobre construcció, conservació i millora de camins veïnals, va elaborar un itinerari general de camins existents al terme, en el qual trobam, en el lloc núm. 26, el "Camino de la font rafal, en el caserío de Biniarroig, se dirige a la citada font refal, en el camino anteriormente expresado [camí d'Almallutx], un tercio de legua, ancharia id, vecinal id, estado id, interes id” (AMS. Sign. 815). (Veure 2.1.10. Annex).

Camí de Biniarroig a Lluc

El 6 de febrer de 1673 Bernadí Alorda, de Biniarroig, capbrevava la meitat d'unes cases que feien partió "... de una part ab la plassa o quintana de dit lloch, de altre ab casas de Juan Alorda y per dos parts ab casas que foren del denunciante are de Basq. Reus y ab cami qui va de dit lloch a Lluch ...” (ARM. T-55).

El 25 de juliol de 1702 Pere Alorda, habitador de Biniarroig, capbrevava la meitat de cases que foren de Son Begana i que "... afrontan de una part ab la plassa o quintana de dit lloch, de altre ab casas de Juan Alorda y de altre ab casas de Basq. Reus y ab cami qui va de dit lloch a Lluch ...” (ARM. T-55).

El 24 de novembre de 1729 Pere Alorda capbrevava la meitat d'unes cases, meitat de clos, hort i olivar que pertanyen a la possessió Biniarroig, i "... afronta de una part ab terras Juana Matheu, filla de Juan y muller de Antoni Pol Corro, de altre ab terras de Andreu Matheu fill de Bernat, de altre ab terras de Pere Alorda Sili fill de Juan, de altre ab cami qui va desde el dit lloch de Mancor a la Santa Casa de Lluch y de altre ab terras dels hereus de Juan Masip , ab terras de Pere Nadal Matheu y ab terras dels hereus de Pere Alorda March ...” (ARM. T-55).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

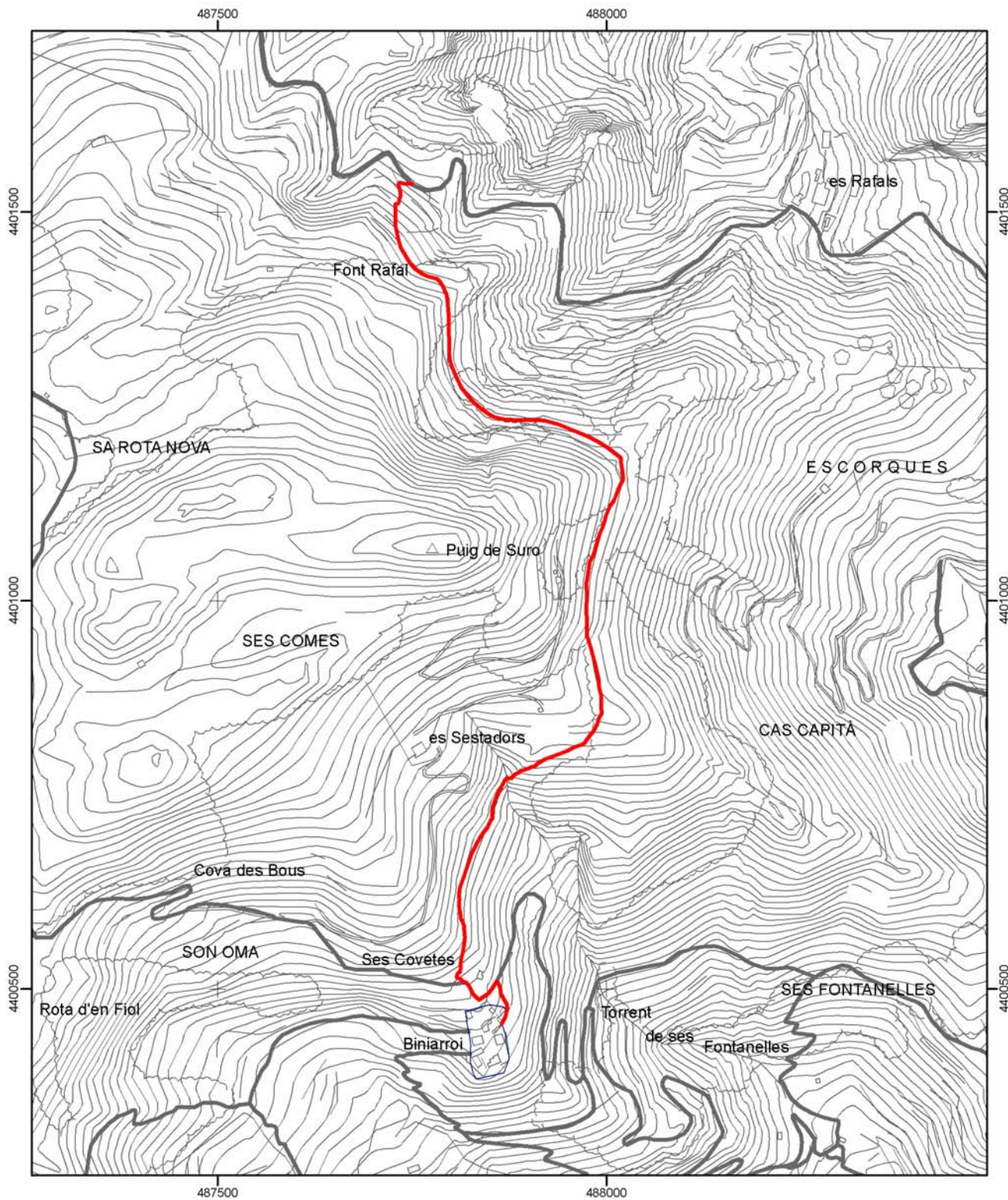
- GARCÍA PASTOR, J. (1967). Al volum 17 de les *Rutas escondidas de Mallorca*, Mancor de la Vall, Massanella (Por Es Rafal y Es Tossals Vells) diu: "... Enseguida llegamos a Es Rafal, humilde y rústica edificación [...] Para continuar nuestra marcha hemos de franquear un portillo a la izquierda de las casas, continuando durante otro corto trecho el camino de carro, que prácticamente muere junto a ellas [...] Pronto el camino de carro se convierte en sendero muy pedregoso [...] para, ir a la Font des Rafal, que se halla allí cerca, hay que dejarlo, de momento y tomar este desvío, que arranca primero hacia la izquierda ...” (pàgs. 3-35).

- MONTAURA. Núm. 8. Tardor 1989. Un article de Gabriel Fiol Mateu titulat "Toponimia documentada (8)", parla de la possessió Cardessar o Coll des

Cardessar, "... situada al coll que hi ha a la part amunt del camí de Biniarroí a la Font Rafal ..." (pàg. 15).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5). Apareix amb el nom de "camino de la Font Rafal".
- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Fulls 671 (3-1) i 671 (2-1). Apareix el tram 1
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca) i 671-I (Selva). Apareix parcialment.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix el primer tram.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(17) CAMÍ DE SA FONT RAFAL	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(18) CAMÍ DE SES QUARTERADES NOVES

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí de Mancor a Caimari, núm 9.

Final: camí des Rafals, núm. 10.

Longitud: 1.310 m

DOCUMENTACIÓ

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors - Un a l'inici del camí de: " Camí de ses quarterades noves"

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa al tram 1 i obert a la resta.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí - A l'inici del segon tram hi ha una barrera tancada amb pany.
 No

OBSERVACIONS

- Al final del camí hi ha una barrera tancada amb pany.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 616 metres

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 616 m

Amplada mínima: 3 m

màxima: 4 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 463 metres.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: grava

Longitud: 463 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a connectar amb el camí des Rafals, núm. 10.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 231 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província.

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Mancor envià per formar aquest pla, el camí catalogat apareix amb el nom de el camí de establidors i és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo de Mancor del Valle*, del mateix any, amb inici al camí de Caimari i final al camí dels Rafals, amb una longitud d'1 quilòmetre i una amplada total de 3 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El 8 de juny de 1979 l'Ajuntament de Mancor sol·licitava al delegat de l'IRYDA (Instituto de Reforma y Desarrollo Agrario) ajuda per a les obres de millora de l'asfaltat del següents camins: Biniatzent, sa Coma o Son Boscà, Quarterades Velles, les Quarterades, puig de Son Picó, Son Rosselló i camí de Selva a Son Bonafè (AMM. Sign. 115/5).

El camí de ses Quarterades Noves està inclòs, amb el núm. 7, en el catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de carro, asfaltat, que comunica el camí de Mancor a Caimari amb la zona de les Quarterades. Compta amb un primer tram d'uns 4 m d'amplària, asfaltat, limitat al final per una barrera. Després continua fins al camí des Rafals. Compta amb dues camades (ponent). La primera comunica amb es Pujol, està asfaltada i compta amb 3 m d'amplària; la segona està parcialment asfaltada i té una amplada de 2'5 m. Està senyalitzat per l'Ajuntament." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- FIOL, G. (2005). A la seva història de Mancor en els segles XIX i XX podem llegir: "... s'informà que la Comunitat Autònoma, a través del IRYDA havia destinat 16.054.000 pessetes per asfaltar camins rurals de Mancor [...] s'asfaltà el tram públic del camí de Biniatzent i el tram públic del camí de Biniarroi, s'asfaltà el de ses Quarterades Noves i el de Son Bonafé, s'asfaltà el de ses Quarterades Velles i el tram que faltava del camí de Massanella per can Gallina [...] asfaltà part del camí des Putxos ..." (pàg. 251).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

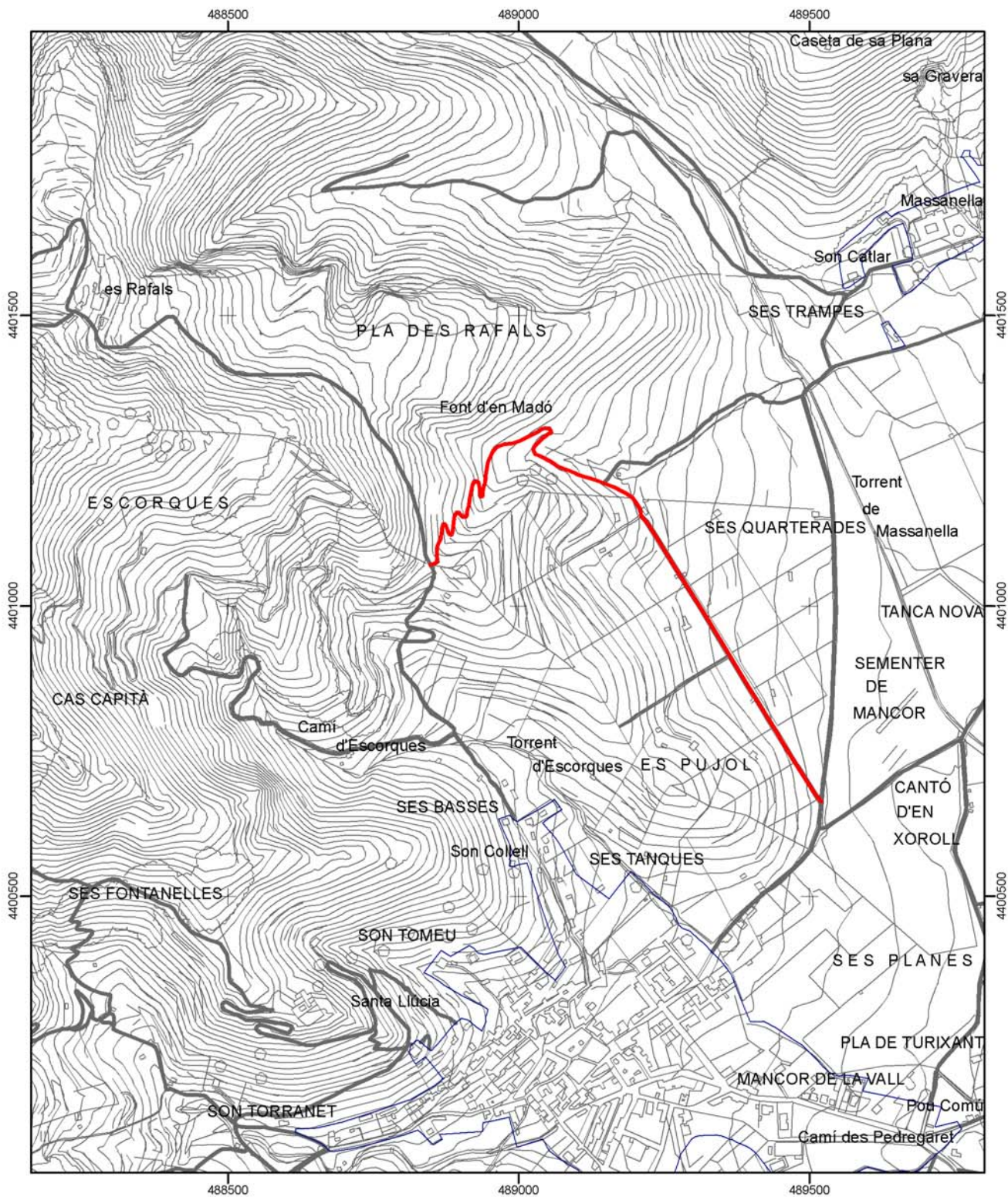
- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix el tram 1.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix el tram 1.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-IV (Selva).

- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (3-1).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000. Apareix grafiat el tram 1.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(18) CAMÍ DE SES QUARTERADES NOVES	
Escala: 1:10.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(19) CAMÍ DE SA COMA / CAMÍ DE SON BOSCÀ

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-5

Inici: nucli urbà de Mancor, al carrer de sa Font.

Final: prop de ses Costetes.

Longitud: 260 m

DOCUMENTACIÓ

- Obres per part de l'Administració.

- Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors

Panells

Un a l'inici del camí: "Camí de sa Coma".

DELIMITACIÓ LATERAL

Sí

paret i reixa.

No

LIMITACIÓ DE PAS

Sí

No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 260 m**Amplada mínima:** 3 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 8 de juny de 1979 l'Ajuntament de Mancor sol·licitava al delegat de l'IRYDA (Instituto de Reforma y Desarrollo Agrario) ajuda per a les obres de millora de l'asfaltat del següents camins: Biniatzen, sa Coma o Son Boscà, Quarterades Velles, les Quarterades, puig de Son Picó, Son Rosselló i camí de Selva a Son Bonafè (AMM. Sign. 115/5).

El camí de sa Coma està inclòs, amb el núm. 17, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de carro que comunica el poble de Mancor, des de sa Font, amb les propietats sa Coma i ses Costetes. Compta amb un primer tram asfaltat, mentre que la resta el ferm és de terra. L'amplada oscil·la entre els 2'5 m i els 3 m. Les limitacions laterals són variables (segons les propietats). Està senyalitzada per l'Ajuntament" (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex). Tot i que el núm. 17 apareix a la cartografia adjunta al camí que puja al puig de sa Devesa, la descripció fa referència a aquest camí.

Camí de sa Font

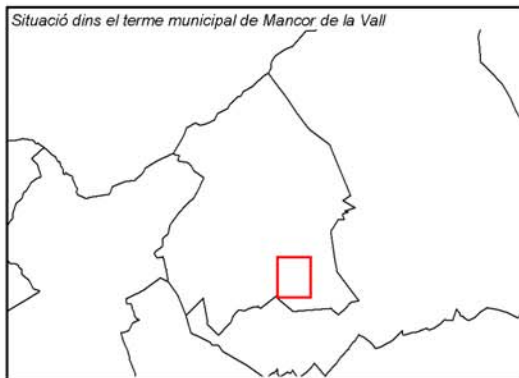
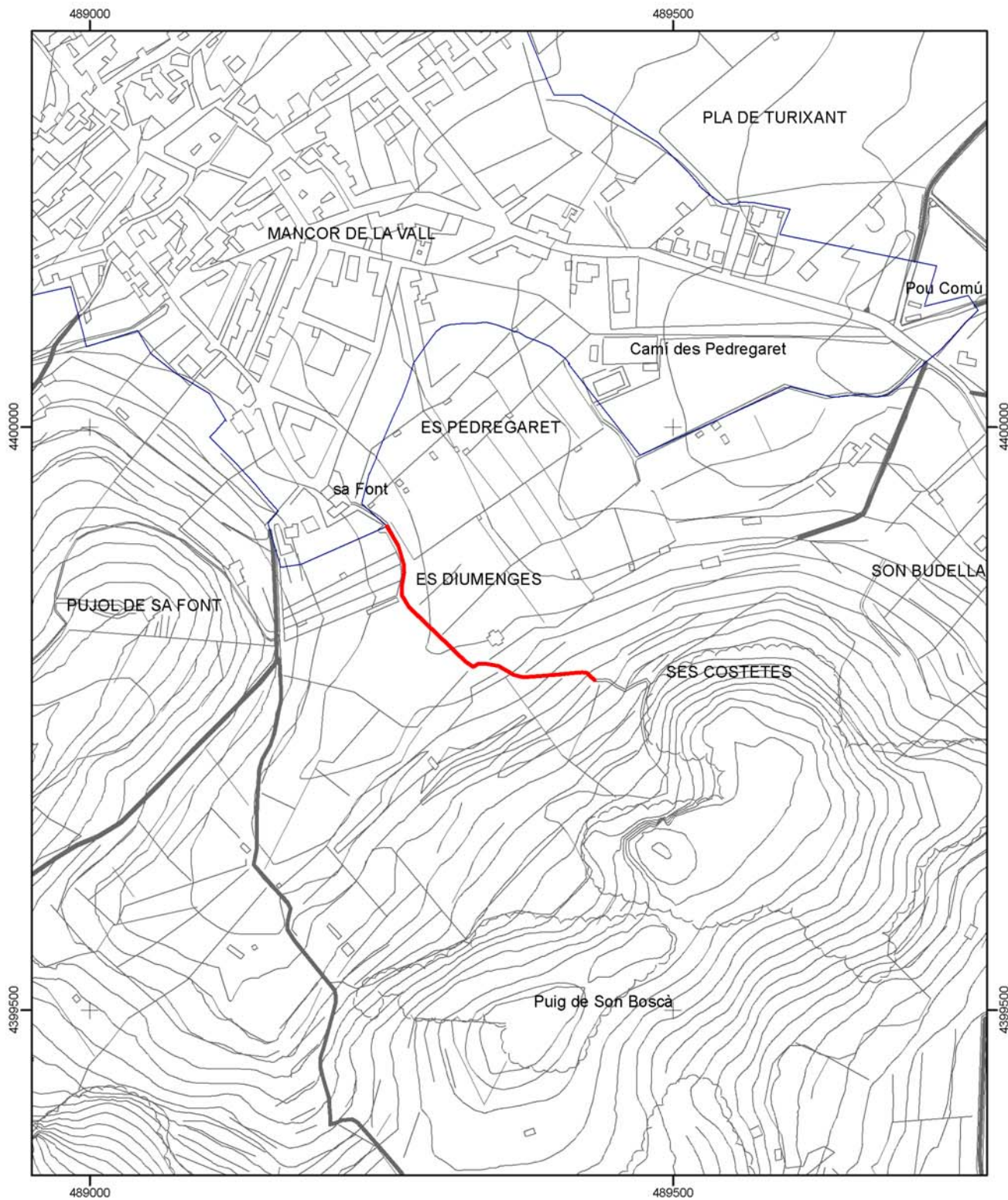
El 6 de setembre de 2006 l'Ajuntament de Mancor aprovà el plec de clàusules administratives particulars i la tramitació urgent per a l'adjudicació de l'obra "Neteja i pavimentació asfàltica de camins rurals del terme municipal de Mancor de la Vall, segons projecte redactat per l'arquitecte tècnic Bartomeu Ramon Moyà. Dins aquest projecte estava inclòs el de neteja i pavimentació asfàltica dels camins rurals des Poliesportiu, de sa Cantera i de sa Font, situats en el polígon 2, que data de setembre de 2005. Quan descriu el camí de sa Font diu: "Es un camino muy estrecho (2.35 mts de media), sobre una falda de una montaña. Se encuentra muy cerca del casco urbano, y hay gran presencia de edificaciones y viviendas. Este camino se caracteriza por su estrechez, presencia de curvas y gran presencia de maleza y vegetación en el perímetro del camino.

Tiene una longitud de 420 mts lineales y una anchura de 2.35 mts de media ..." (AMM. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix aproximadament i majoritària.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (3-1). Apareix aproximadament.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671–III (Inca).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(19) CAMÍ DE SA COMA/ CAMÍ DE SON BOSCÀ	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(20) CAMÍ A SA COMA ROTJA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-1-4 / 671-2-4.

Inici: camí de Mancor a Lluc, núm 8.

Final: camí d'Almallutx, núm. 10.

Longitud: 1.832 m

DOCUMENTACIÓ

- Servitud de pas.

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors

Les trobam al tercer tram.

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí

No

LIMITACIÓ DE PAS Sí

No

OBSERVACIONS

- Al primer i tercer tram hi ha restes d'empedrat.

- La servitud de pas a favor de la finca s'Estret, actualment propietat d'EMAYA, esmentada a la documentació, fa referència en aquest camí a sa coma Rotja, núm. 20 i al tram 1 del camí de Mancor a Lluc, núm. 8.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS

- Tram 1

Des de l'inici del camí fins a una distància de 28 mts.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: empedrat parcialment

Longitud: 28 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 763 mts.

Tipologia: pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 763 m

Amplada mínima: 3 m

màxima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a una distància de 182 mts.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 182 m

Amplada mínima: 1 m

màxima: 1,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Envaït per la vegetació. Pedres caigudes al camí.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins al final.

Tipologia: pista**Tipus de ferm:** terra**Longitud:** 859 m**Amplada mínima:** 2,5 m**màxima:** 3 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** regular**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 4 de juliol de 1885 s'inscrivía en el Registre de la Propietat núm. 2 d'Inca (tom 5646, llibre 77, fol 182, finca núm. 1677) la finca de Massanella, on a la inscripció 3ª diu: "... El muy ilustre Señor Don Guillermo Abrí-Dezcallar y Sureda Marqués del Palmer, unido, hacendado, de ochenta y tres años de edad y vecino de la Ciudad de Palma, adquirió dicha finca por herencia de su Señor Padre Don Jorge Abrí-Dezcallar y Santandreu, cual consta de la inscripción primera de esta propia finca que precede, y queda constituida sobre este resto de fincas servidumbre de camino de carruage que pasando por el camino que ya subsiste en la Sementera de Mancor, conduce al otro llamado El Estret, de modo que dicha servidumbre de camino queda constituida en favor del Estret sobre el Rafal, y a favor del Rafal, sobre Massanella, cuyas servidumbres se valoran en trescientas pesetas; según resulta de la escritura pública de donación y constitucion de servidumbre de camino, otorgado en la Ciudad de Palma a veinte y uno de Abril del presente año, ante el notario Don Miguel Ignacio Font; constando los demas detalles y circunstancias de la inscripcion estensa número treinta y nueve de este registro, libro cincuenta y uno del Ayuntamiento de Selva, finca número dos mil docientos cincuenta y cuatro, a que me refiero ...". A la inscripció 5ª A de la mateixa finca, amb data de 7 d'abril de 1896 també fa referencia al camí catalogat: "... La porcion que radica en término de Selva es la Alqueria denominada propiamente Masanella con la casa principal urbana y la principal de labranza, con almazaras, depósitos de agua, huertos y demas accesorios y dependencias. Es de cabida de novecientas ochenta y ocho hectáreas, cuarenta áreas setenta y cinco centiareas, o lo que fuere, pues se ha tomado como cuerpo cierto, sean cuales fueren las diferencia de medicion, y comprende ademas de lo que en concreto es conocido por Masanella, las porciones llamadas Can Bajoca, Sementera de Mancor, resto de la Sementera de Selva y una casa y corral con almazara, conocida por Son Picó, que linda por Este con un grupo de casas de otros propietarios y por los demas asientos con tierras de Masanella. Linda al Norte con la remanente que radica en el término de Escorca y con el memorado predio El Rafal de Don Pedro Dezcallar; al Sur con porciones de las Sementeras de Selva pertenecientes a varios vecinos de Selva; al Este con la Comuna del repetido pueblo y tierras de vecinos del mismo, y al Oeste también con tierras de vecinos de Selva. Para el servicio del predio Masanella y otro llamado El Rafal, propio de Don Pedro Dezcallar y Gual, existen desde tiempo inmemorial los siguientes caminos: uno carretero que arrancando desde el puente de Mancor, atraviesa la sementera de este nombre y guia a la casa del predio El Rafal: otro tambien carretero que pasa por dentro la Sementera de Adalt, y por el punto de la misma llamado Pla des Campasos y conduce a la Coma del Rafal: otro también

carretero que va por la Era de Can Bajoca, y se parte en dos direcciones una que guia a La Coma del Mar, y la otra a la Coma Rotge del Rafal: otro de herradura llamado de las Voltetas que conduce a la Serra Mitjana del Rafal y pasa por la Sementerera La Replegada: otro de herradura nombrado el Pas de S'Ullastre que dirige a dicha Serra Mitjana y pasa por el punto conocido por Cap de Amunt de Se Replegade; y otro que pasa por la carretera del bosque de Masanella y por delante la Caseta del mismo, y conduce a Lo Avench den Ferrá del predio El Rafal. Así resulta del titulo presentado y hacen constar Don Pedro Dezcallar y Gual y el adquirente Don Joaquín Coll y Castañer que no se opondrán en adelante a que cualquiera de aquellos caminos se desvia hasta veinte metros a un lado o a otro de la direccion que hoy lleva, si a alguno de los interesados por accidentes del cultivo le conviniera la alteracion, con tal que no perjudique notoriamente al otro ..." (Aquesta inscripció fou anul·lada i substituïda per la inscripció 8ª, que no descriu els camins).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- *MONTAURA*. Núm. 24. Tardor 1993. Un article de Gabriel Fiol Mateu titulat "Toponimia documentada (24)", parla d'una finca anomenada el rafal de Bellaguarda: "... El 15 de març de 1394 Pere Catlar el vengué a Bartomeu Figuera de Mancor amb l'empru d'emprar el camí del Tossal de la Llosa. Dit rafal confrontava amb el camí de Biniarroi a Massanella, amb el camí d'Inca a Aumallutx, amb un torrent i amb la possessió que fou d'en Francesc Coch (ARM T-20) ..." (pàg. 9).

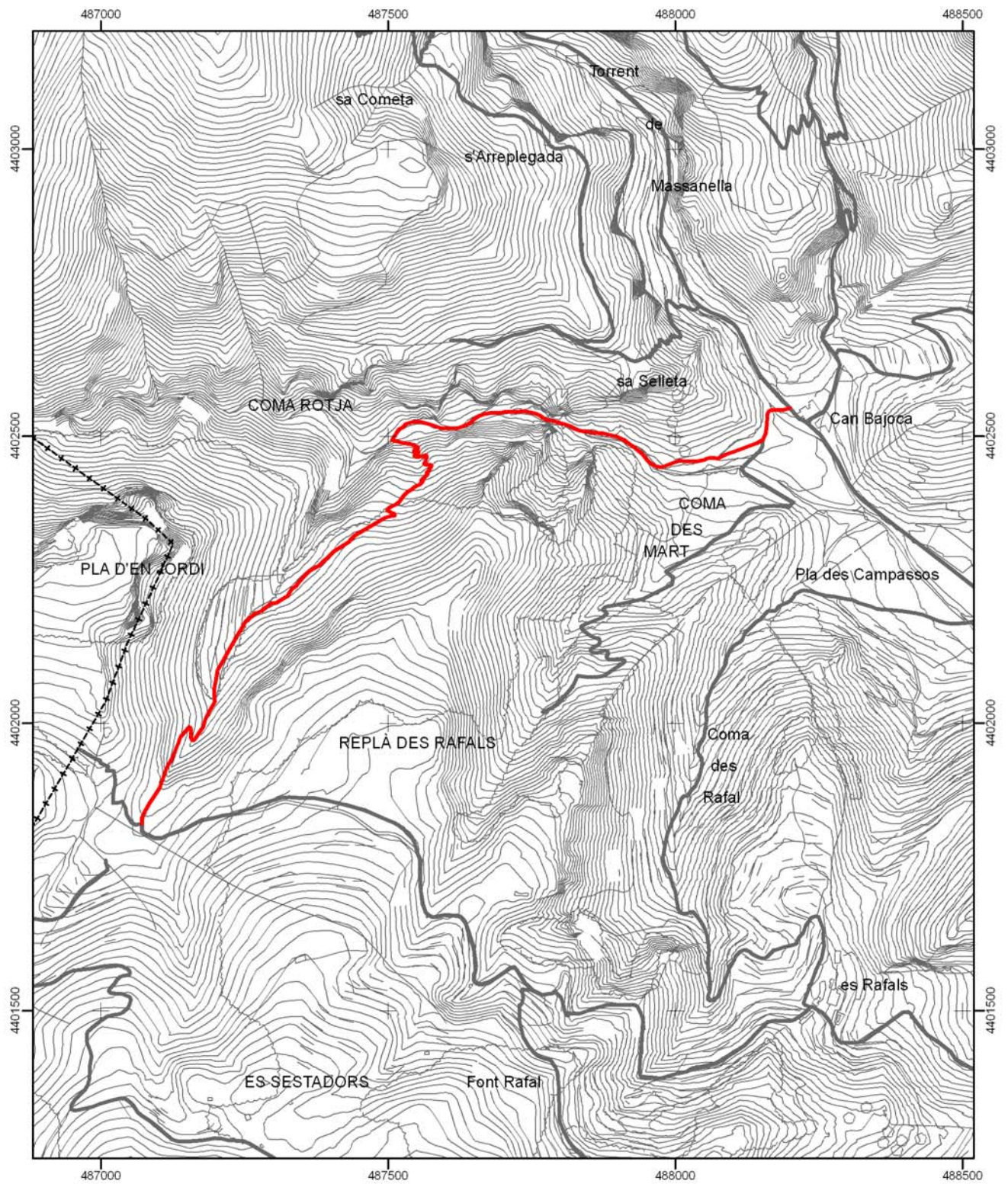
- *ULTIMA HORA*, 22 de febrer de 2008. A la secció "Zona Ocio" apareix un article d'Emilio Alonso dedicat a Sa Canaleta (1), i descriu part d'aquest camí catalogat, quan diu: "... Históricamente se iniciaba el itinerario por Mancor y Es Rafal [...] proponemos una solución diferente para el primer tramo de la ruta [...] de Mancor, en la carretera a Caimari, en el aparcamiento de Son Catlar a nuestra izquierda [...] atravesar las barreras a nuestra izquierda (N), ya junto a las casas de Massanella. Avanzamos por el ancho camino a al noroeste (23') hasta llegar a las casas de Can Bajoca. Justo al lado de las casas, hemos de tomar la pista que sale hacia la izquierda (Oeste). Y en 03' más, entre olivos, tomar un desvío que sube en oblicuo a la derecha [...] este nuevo camino se introduce pronto en una estrecha vaguada, denominada en algunos mapas la Coma Roja (sic) que, en todo caso, se trata de la vaguada situada al sur y al oeste de la Serra Mitjana.

El camino atraviesa varias veces el torrente [...] hasta llegar a una barrera cerrada [...] inmediatamente después de la barrera hemos de salir por la izquierda (hitos), por un senderillo [...] que se va transformando en un camino de herradura, y luego, al llegar a una sitja, en ancho camino de carro, que en 15' (desde la barrera) desemboca en una ancha pista moderna [...] Esta nueva pista entra al poco tiempo en el encinar y comienza a ascender. Pero a los 14' la dejaremos por un sendero (hitos) que sale a nuestra derecha (Ver foto nº 06), y que nos llevará enseguida a un amplio claro en el encinar con rocas planas.

Ahora nuestro itinerario sigue hacia la derecha (Norte). Estamos ya en el antiguo camino que comunicaba Es Rafal con Es Pinetons ...".

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix el tram 2 parcialment.

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE
MANCOR DE LA VALL

(20) CAMÍ A SA COMA ROTJA

Escala: 1:10.000

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(21) CAMÍ DE SES FONTANELLES

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4 / 671-2-5

Inici: carretera de Biniarroi, núm. 28.

Final: camí de Santa Llúcia a Biniarroi, núm. 5.

Longitud: 343 m

DOCUMENTACIÓ

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí - Una barrera tancada amb pany i un botador de fusta, al tercer tram.
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 30 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 30 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☒ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 188 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra i empedrat

Longitud: 188 m

Amplada mínima: 1,5 m

màxima: 1,8 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☒ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a connectar amb el camí de Santa Llúcia a Biniarroi, núm. 5.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 125 m

Amplada mínima: 1,8 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

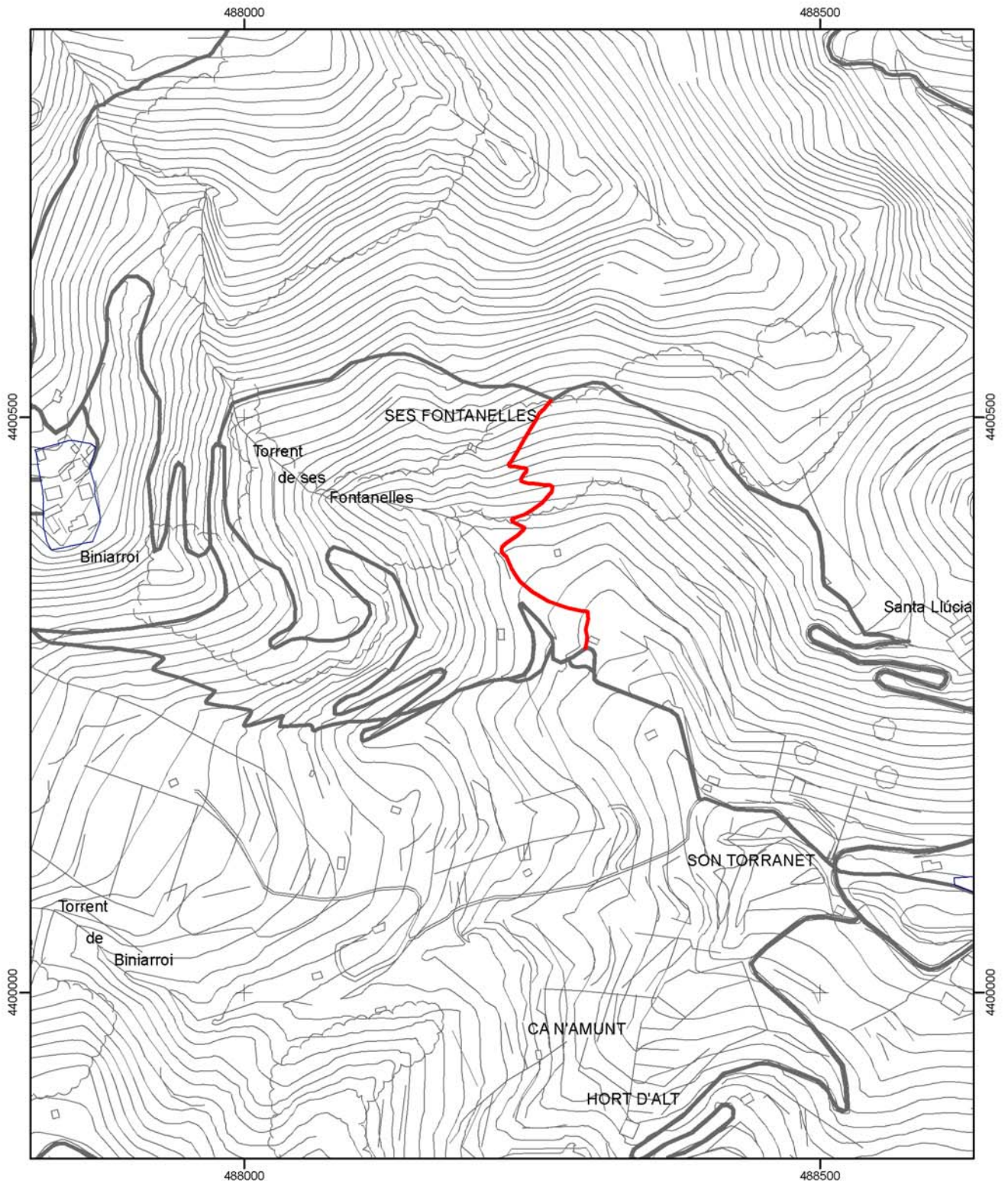
☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(21) CAMÍ DE SES FONTANELLES	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(22) CAMÍ DE BINIAMAR / CAMÍ DE SON ROSSELLÓ / CAMÍ DE SES VINYES

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-5

Inici: zona urbana de Mancor, prop del carrer de sa Font.

Final: terme municipal de Selva.

Longitud: 1.010 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí reial.
- Camí rural.
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de camins del terme municipal de Selva (Consell de Mallorca, 2004).
- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors

Panells

Un al creuer amb el camí de Biniatzent, núm. 23, que diu: "Camí de Biniamar".

DELIMITACIÓ LATERAL

Sí

No

Paret, reixa i obert.

LIMITACIÓ DE PAS

Sí

No

OBSERVACIONS

- El tram 4 actualment no existeix.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS

- Tram 1

Des de l'inici del camí fins a una distància de 626 mts.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 626 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 108 mts.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 108 m

Amplada mínima: 1,6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

esbaldrecs a les parets.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a una distància de 62 mts.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 62 m

Amplada mínima: 1,6 m

Seguiment: regular

Estat: dolent

Envaït pera la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins a una distància de 74 mts.

Tipologia: ?

Tipus de ferm: desconegut

Longitud: 74 m

Amplada mínima: 0 m

Seguiment: desconegut

Estat: desconegut

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 5

Continuació del camí fins al límit de terme amb Selva.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 140 m

Amplada mínima: 1,6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Esbaldrecs a les parets i envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 27 d'octubre de 1565 Pere Reus capbrevava una peça de terra a Biniamar que "... affrontata de una parte cum camino de Beniatsent ad villam Inca et ex alia cum terris heredum Petri Balle et ex alium terris Gabriellis Coll et ex alia cum camino per quem itur de Biniamar a Mencor ..." (ARM. T-53).

El 27 d'octubre de 1565 Pere Reus capbrevava una peça de terra a Biniamar dita la Rota de la font, que "... affrontata ex una parte cum camino per quem itur de dicto loco a Mancor et ex alia cum terris Gabriellis Coll et ex alia cum comunibus dicti loci et ex alia cum terris dicti Coll ..." (ARM. T-53).

El 12 d'agost de 1650 Bartomeu Reus capbrevava una peça de terra a Biniamar anomenada la Rota de la font "afronta de una part ab camí per lo qual se va Biniamar a Mancor y de altre ab terras de Gtt. Coll y de altre comunas de dit lloch" (ARM. T-55).

El 17 de gener de 1662 Bartomeu Reus capbrevava una peça de terra a Biniamar dita la Rota de la Font i "... confronta de una part ab camí per lo qual se va de Biniamar a Mancor de altre ab terras de Gabriel Coll are de Antonio Garbi de ciutat y de altre part ab comunas de dit lloc ..." (ARM. T-55).

El 10 de desembre de 1664 Simó Morro capbrevava una peça de terra anomenada la Vinya, que "... afronta de un part ab lo cami qui va de Manchor a Biniamar, de altre part ab olivar de Pere Bennasser de Caimari, de altre part ab terres de Bart. Morro als Rapsula y de altre part ab olivar de Pere Joan Morro ..." (ARM. P-248).

El 5 de desembre de 1709 Mateu Garau Moliner capbrevava una peça de terra a Biniamar, que abans eren dues i "... afronta de una part ab carraro qui passe del cami de Biniamar al cami de Mancor, de altre part ab olivar de Mag.ca Sra Eufrasina Vallespir y Demeto de altre part ab terra dels hereus de Matheu Baltran Xade, de altre ab terras de Juan Bonafe y de altre ab terras de las matexas pertinencias de Francesch Moro Mayol de Son Odre ..." (ARM. T-55).

El 16 de novembre de 1729 Rafel Llobera capbrevava una peça de terra i olivar a Biniamar que "... afronta de una part ab lo cami per a hont desde esta vila se va al lloch de Mancor, de altre ab torrent de Son Bonafe y de altre ab lo olivar del dit Morro ..." (ARM- T-55).

El 18 de novembre de 1729 Miquel Joanot Siquier capbrevava una peça de terra i olivar a Biniamar que "... afronta de una part ab cami per a hont desde la present vila se va al lloch de Mancor, de altra ab la tanca de olivar de Juan Morro, de altra ab tanca de olivar dels hereus de Pere Truyols y de altre ab torrent ..." (ARM. T-55).

El 22 de desembre de 1745 Miquel Joanot Siquier capbrevava una peça de terra i olivar que "... afronta de una part ab cami qui va al lloch de Mancor, de altre b tanca de olivar del R^o Pere Francesch Truyols Prevere, musich de la Cathedral, y de altre ab torrent ..." (ARM. T-55).

El 24 de febrer de 1746 Joana Coll capbrevava una peça d'olivar a Biniamar que "... afronta de una part ab cami qui de dit lloch de Biniamar va a la ciutat de Palma, de altre ab terras de la possessio Son Odre dels hereus de Dn Pedro Mora, de altre ab cami anomenat de Mancor y de altre ab terras de dita possessio Son Odre ..." (ARM. T-55).

L'11 de desembre de 1755 Joana Coll, vidua de Miquel Morro als. Fresa, capbrevava una peça d'olivar a Biniamar, que "... afronte de una part ab cami qui de dit lloch de biniemar va a la Ciutat de Palma, de altre ab terres de la Possesio son Odra del dit Dr. Francesch Orlandis, de altre ab Cami enomenat de Mencor, y de altre ab terres de dita Possesio son Odra ..." (ARM. T-57).

El 29 d'octubre de 1788 Jaume Bonafe capbrevava una peça de terra olivar a Biniamar dita Son Pagès, que "... afronta de una part ab cami de Pobladors qui de Biniamar va al lloch de Mancor, de altre ab terra de Gabriel Seguí, de altre ab terra de Matheu Garau de la vila de Inca, de altre ab terras dels hereus de Gabriel Nicolau Gayos, de altre ab terras de Barbara Nicolau Gayos, de altre ab terras del dit denunciand y de altre ab terra de Jaume Freu de Inca ..." (ARM. T-57).

El 22 d'agost de 1792 Joana Anna Janer capbrevava la meitat de Son Bartomeu, que "... afronta de una part ab trevesa o carrero que pasa del cami de Biniamar al cami del lloch de Mancor, ab terra olivar del Honor Joseph Ripoll Mercader, de altre ab terras dels hereus de Miquel Beltran alias Xada y de altre part ab terras de Magdalena Balle, antes de Matheu Garau moliner de las matexas pertinencias ..." (ARM. T-57).

El 23 de juny de 1797 Nicolau Siquier capbrevava una peça de terra a Biniamar que "... afronta de una part ab camí qui va al lloch de Mancor, de altre ab tanca de terra de la Sra Antonina Lobera antes dels hereus de Juan Morro, de altre ab terra y olivar del Reverent Pere Francesch Truyol y de altre ab lo torrent de Selva ..." (ARM. T-58).

El 30 de setembre de 1799 Jaume Bonafe Ferrer alias Marcó capbrevava una peça de terra i olivar dita Son Pagès, que "... affronta de una part ab camí de pobladors, qui de Biniamar va al lloch de Mancor, ab terra de Gabriel Seguí, ab terra e Matheu Frau, ab terra de Nicolau Pons, y de altre ab terra de Antoni Conró y ab terra del dit denunciant ..." (ARM. T-58).

El 22 de novembre de 1819 Bartomeu Martorell capbrevava una peça de terra olivar amb cases que "... confronta ab lo camí que va a la Font, ab camí de Biniamar, ab terra de Antoni Morro y ab terra dels hereus de Juan Amengual ..." (ARM. P-265).

El 25 de novembre de 1819 Joan Pou capbrevava un tros de terra de pertinències de la Vinya que "... confronta ab terra del Predio Son Morro, ab terra de Mateu Marti de las matexas pertinencias, ab terra de Guillem Mateu y ab camí Real ...". El 29 de novembre del mateix any Francina Martorell capbrevava la meitat de la peça de terra dita la Vinya, "... que confronta ab camí de Biniamar, ab sequia real y ab terras de Juan Reynes ..." (ARM. P-265).

El 26 de gener de 1820 Pere Josep Martorell capbrevava dues peces d'olivar i garriga de pertinències de Son Rosselló, anomenades Son Rosselló i la tanca de s'Era, que "... confronta de una part ab camí dit de Biniamar, de altre ab terra dels hereus de Juan Morro alias March, de altre ab terra de Arnau Castell, de altre ab terras de Juana Martorell, de altre ab terra dels hereus de Pere Morro tixidor, de altre ab lo predio Son Odre y de altra ab terra desl hereus de dit Antoni Martorell son germa de las matexas pertinencias ..." (ARM. P-265).

L'1 de febrer de 1820 Arnau Mateu capbrevava una peça de terra anomenada Son Rosselló i la Tanca de s'Era, que "... confronta de una part ab Camí Real dit de Biniamar, de altre ab terra de Guillem Sampol, de altre ab terra de Miquel Sampol, de altre ab terra del Predio Son Odre, y de altre ab terra del expresat Pere Josep Martorell de las matexas pertinencias ..." (ARM. P-265).

El 10 de març de 1831 Bartomeu Coll capbrevava un tros de terra que pertanyia a la possessió Son Rosselló, "...confronta ab terra dels hereus de Juan Coch, ab la de Bernat Mateu, ab camí Real de Biniamar ab terra de Nicolau Vallori y ab la del Denunciante ..." (ARM. P-268).

El 22 d'abril de 1896 Francesc Orlandis capbrevava una peça de terra a Biniamar dita el Figaralet, que "... afronta de una part ab camí que de Biniamar va al lloch de Mancor y de las restants parts de la possessió Son Collodre ..." (ARM. T-58).

El dia 13 d'octubre de 2004 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall es comunicava que el Govern de les Illes Balears donaria diners per la millora del camí rural de Biniamar: "... s'aprova la sol·licitud d'ajuda de la millora del camí Rural Camí de Biniamar, presentada per aquest Ajuntament, s'autoritza i disposa una despesa de 7.875,30 euros a favor de l'Ajuntament ...". Aquest mateix dia també es presenta l'escrit del Govern de les Illes Balears on diu que s'aprova la sol·licitud d'ajuda de la millora del Camí de Biniamar (AMM. Sense signatura).

El camí de Biniamar està inclòs, amb el núm. 13, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006. A l'apartat de propietat apareix com a municipal, i a la descripció es diu: "Camí de carro, parcialment asfaltat, que comunicava Mancor amb Biniamar. Actualment es troba tancat. Està senyalitzat per l'Ajuntament." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

Camí de Son Rosselló

El 8 de juny de 1979 l'Ajuntament de Mancor sol·licitava al delegat de l'IRYDA (Instituto de Reforma y Desarrollo Agrario) ajuda per a les obres de millora de l'asfaltat dels següents camins: Biniatzent, sa Coma o Son Boscà, Quarterades Velles, les Quarterades, puig de Son Picó, Son Rosselló i camí de Selva a Son Bonafé (AMM. Sign. 115/5).

Camí de ses Vinyes

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Mancor el 30 d'agost de 1989 s'aprovà la relació de camins que el consistori proposava per esser inclosos dins el Pla de camins rurals de Balears: Massanella, Poliesportiu Municipal, Es Rafals, Ses Vinyes, Son Bonafé, D'Es Puig, Son Picó, Can Gallina, Ses Quarterades, Son Maga ...". Finalment, segons consta a l'acta del ple del 31 de març de 1990, el Govern Balear resolgué acometre les obres dels camins de Massanella, Ses Vinyes, Son Bonafé i Son Picó (AMM. Sense signatura).

La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de Camins del terme municipal de Selva*, elaborat pel Consell de Mallorca (Dpt. Medi Ambient i Natura) l'any 2004, inclòs amb el núm. 40, camí de Biniamar / camí de Son Rosselló / camí de Son Odre / camí de sa Mina. A les conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Inventari de Béns de Selva. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

L'Ajuntament de Selva, per tal de complir les disposicions del reglament del 8 d'abril de 1848 sobre construcció, conservació i millora de camins veïnals, va elaborar un itinerari general de camins existents al terme, en el qual apareix, en el núm. 23, el camí de Biniamar, que comença al poble de Mancor, i després de creuar el torrent de Biniatzent, acaba als voltants de Biniamar, i el descriu amb una longitud de mitja llegua i una amplada de vuit peus, classificat com a veïnal, de ferradura, amb un estat de conservació regular i un interès de 3er grau (AMS. Sign. 815). (Veure 2.1.10. Annex).

El 16 de febrer de 1894 la comissió d'obres de l'Ajuntament de Selva manifestava que havia marcat la direcció del camí de Biniamar, prop de Son Odre, i del camí anomenat dels Morts (AMS. Sign. 749).

Camí de Son Rosselló

Dins l'expedient format per procedir a la segregació municipal de Mancor de la Vall, apareix l'informe elaborat per l'Instituto Geográfico y Estadístico el 18 de gener de 1926 per determinar la delimitació entre els termes de Selva i Mancor, on trobam la descripció de la col·locació de les fites: "... por el que se sigue hasta encontrar la linde Norte de la finca de Son Odre, desde donde va en linea recta al punto de intercepción del camino de Son Rosselló con la linde que separa la finca Son Odre de la de D.

Pedro Juan Ripoll ...” (AMS. Sign. 17/2). En el mapa adjunt al document apareix grafiat el camí amb els topònims de “C^o de Son Rosselló” i “C^o de Mancor a Biniamar”.

La continuació d'aquest camí dins el terme municipal de Mancor de la Vall apareix a un plànol de l'arxiu d'aquest municipi, sense autor i sense data, on apareix grafiat com a “camino Son Roseó” (AMM. Sig 79/5).

Camí de Son Odre

L'acta de la comissió de governació de l'Ajuntament de Selva del 6 de febrer de 1908 reflecteix la inspecció dels camins del terme i el dictamen sobre el seu estat: “El llamado vulgarmente de Son Odre, está regular” (AMS. Sign. 815).

Camí de Can Joan Martí a Biniamar

Dins un expedient de reconeixement de camins de l'any 1936 trobam una relació dels lots subhastats per distribuir els que havien d'esser adobats. En el lot número 1 hi apareixen els següents: “Camino Can Juan Marti a Biniamar, casco de Biniamar a Son Canals 400 pesetas” (AMS. Sign. 759/3).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- FIOL, G. (2000). A les seves notícies històriques de 1230 a 1600 dedica un apartat a camins, on es cita una lletra comuna del 20 de novembre de 1465 en la qual el lloctinent general exposava al batle de Biniamar i al mostassaf de Selva “... que nos es stat exposat per los jurats de aqueixa parròquia dien que alguns confrontants dels camins per los quals se va de la dita parròquia de Selva en Ciutat e de Mancor a Beniamar fins assí no sien curats cascun adobar los tenent de llurs possessions a ells pertanyents adobar ...” (pàg. 113).

- FIOL, G. (1993). A l'article titulat “Toponimia documentada (24)” in: *MONTAURA*. Núm. 24. Tardor 1993; parla de la finca anomenada pujol de sa Font “... El 18 d'octubre de 1484 Joan Armengol i el seu fill vengueren a Guillem Morro, una finca d'unes sis quarterades dit “lo Puiol” on hi ha vinya i olivar. Confrontava amb el camp i vinya, dit Ses Comes, amb camí a Biniatzent, camí a Biniamar, olivar i garriga del venedor, olivar de Bartomeu i Pere Bennassar i amb garriga de Joan Coch, pagant 96 lliures (ARM P-163) ...” (pàg. 9).

- ORDINAS, A. (1989). A *Els noms de lloc del terme de Selva* l'autor recollí el topònim camí de sa Mina (pàg. 69).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

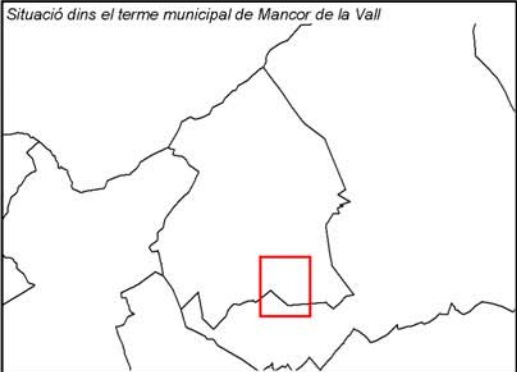
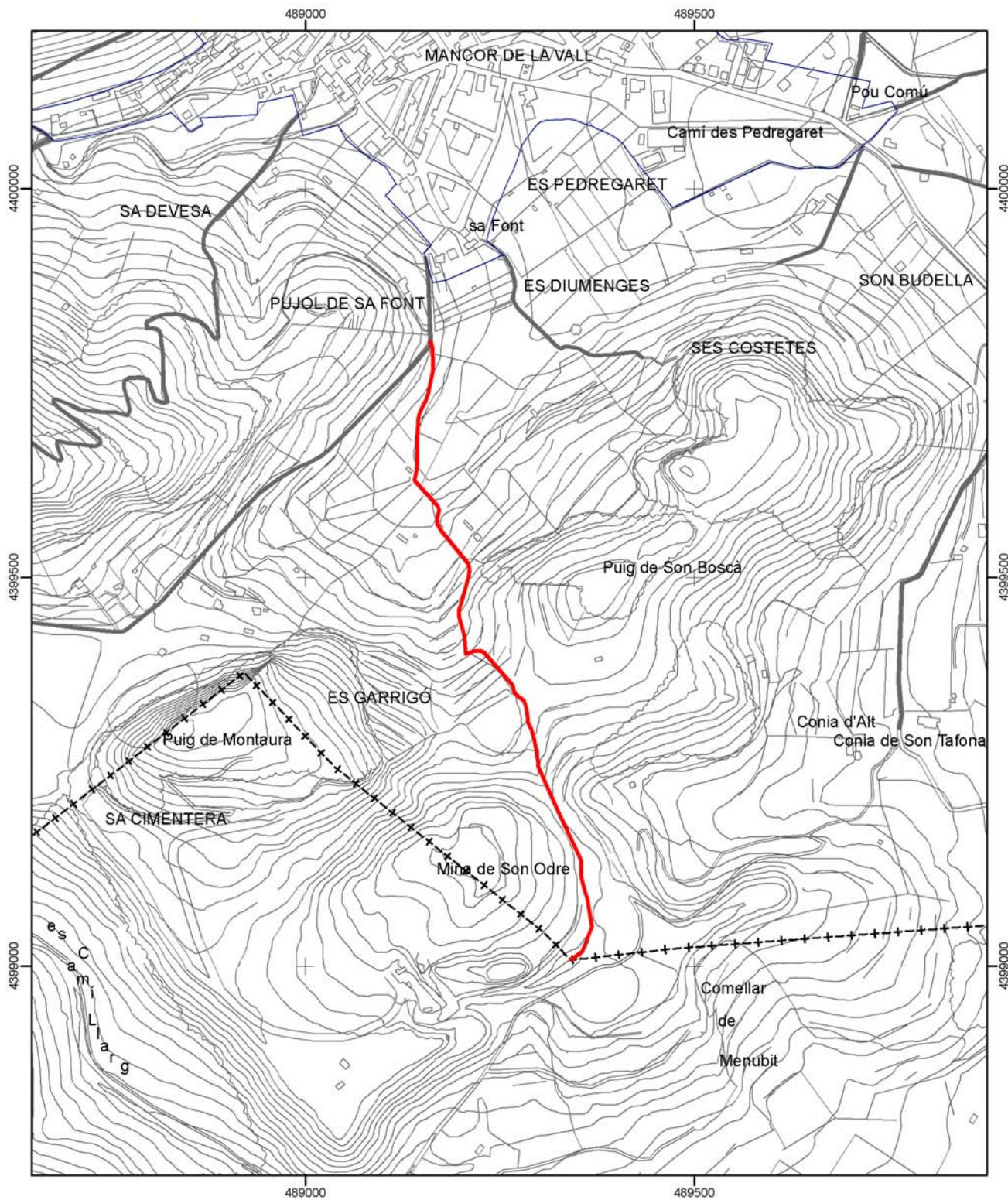
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000.

- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5). Apareix grafiat amb el nom de “camino Son Roseó”.

- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix amb el nom de "Camino de Biniamar".
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (3-1). Apareixen els trams 1, 2 i 3 i el 5 parcialment.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca). Apareixen els trams 1, 2 i 3
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(22) CAMÍ DE BINIAMAR / CAMÍ DE SON ROSSELLÓ / CAMÍ DE SES VINYES	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(23) CAMÍ DE BINIATZENT / CAMÍ DE SA FONT / CAMÍ D'ALARÓ A MANCOR

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall
Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-5 / 671-1-5
Inici: camí de Biniamar, núm. 22.
Final: terme municipal de Selva.
Longitud: 2.608 m

Diligència per fer constar que mitjançant acord de Ple de data 19 de setembre de 2012, es va resoldre l'expedient d'investigació sobre la titularitat del camí de Biniatzent/Camí Sa Font/Camí Mancor - Alaró, i es va acordar excloure'l de l'inventari de bens.

Mancor de la Vall, 7 de febrer de 2013

La Secretària,

Sgt: Cristina Garcia Rotger

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí reial.
- Fitació de terme.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Itinerari General de camins (1848).
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí - Una paret i una reixa al final del tram 4, prop de les cases de Biniatzent d'Alt.
 No - Una barrera tancada amb pany prop de l'inici del tram 6.

OBSERVACIONS

- De la documentació localitzada s'extreu que estam davant un camí públic. Pel que fa a la sentència de menor quantia 223/86 (AMS. Sign. 640/2) cal dir que l'ajuntament de Mancor no quedaria vinculat per aquesta sentència, en tant que no fou part demandada del pleit.
- A la sentència l'ajuntament de Mancor declara no tenir documentació sobre la titularitat pública del camí, tot i això la documentació trobada a l'Arxiu Municipal de Selva (del que formà part Mancor fins a l'any 1925), a l'Arxiu del Regne de Mallorca i a l'Institut Geogràfic Nacional fan entendre que aquest camí és de titularitat pública i la constitució de servitud de pas per vehicles es fa, en la seva major part, sobre el camí públic i reial de ferradura, segons apareix a la inscripció primera de la finca Biniatzent (registrada amb el núm. 206).
- En relació a la contestació en data de 22 de juny de 2007 de l'Ajuntament de Mancor de la Vall al pleit interposat pel titular de la finca Son Frau, en la que es reclama que el citat Ajuntament executi la recuperació d'ofici a sobre de l'esmentat camí (oct 319/06 JCA/2), cal dir que s'ha localitzat nova documentació no citada a l'esmentada contestació, que acredita la titularitat pública del camí.
- Al final del camí, a la partió amb el terme de Selva, hi ha un portell tapat.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a l'entrada de la finca de Biniatzent.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 546 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☒ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins prop l'era de Biniatzent.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 592 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☒ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a una distància de 105 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 105 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins prop de les cases de Biniatzent d'Alt.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 717 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☒ Escopidors	☒ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☒ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 5

Correspon als següents 36 metres del camí.

Tipologia: ?

Tipus de ferm: desconegut

Longitud: 36 m

Amplada mínima: 0 m

Seguiment: desconegut

Estat: desconegut

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 6

Continuació del camí fins a les cases de Son Frau.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 188 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 7

Continuació del camí fins a una distància de 37 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: formigó i pedres

Longitud: 37 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 8

Correspon als següents 90 metres del camí.

Tipologia: ?

Tipus de ferm: desconegut

Longitud: 90 m

Amplada mínima: 0 m

Seguiment: desconegut

Estat: desconegut

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 9

Continuació del camí fins al terme municipal de Selva.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 298 m

Amplada mínima: 2,9 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba parcialment envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 12 d'agost de 1437 Bartomeu Morro, habitant de Mancor, establí a Ponç Armengol una sort de terra en el lloc anomenat Montaura que feia partió "... ex una parte cum camino publico per quam tenditur ad alcariam de beniatsen et ex alia parte cum vinea vestra vocata de muntaura et ex aliis partibus cum honore Johannis Coch ..." (ARM. V-25).

El 14 de setembre de 1692 Maties Sampol permutava el seu predi anomenat l'Alcadena amb altres propietats de Caterina Vallès, entre elles: "[...] aliam tancam dicta Son Bernad affrontatam ex una parte cum itinere eunte de dicto loco de Mencor ad locum de Binietzent ex alia cum petia terre heredum Petri Castell, ex alia cum garrigia Joannis Amengual Tafona, et ex alia cum terris Francisci Frau ..." (ARM. P-197).

El 25 de gener de 1831 Gabriel Rosselló, del predi Son Odre, capbrevava mitja quarterada d'olivar que confrontava "... ab la mitat del Predio Binietzent de Dn. Josef Montís, ab Cami Real qui va a Binietzent desde Mancor, ab terras del Denunciante ja capbrevadas en lo año mil vuitcents vint, ab las del Honor Juan Amengual y ab el Predio Son Tafona ..." (ARM. P-268).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Selva el 25 de novembre de 1888 "... se acordó solicitar a la Excelentísima Diputación provincial se sirva declarar camino vecinal al que desde Mancor conduce al limite del distrito de Lloseta, que termina en el punto llamado "olivera del vintá" de longitud de unos tres kilometros, al cual deberá darse una anchura de cuatro metros ..." (AMS. Sign. 749).

A un expedient de la Diputació Provincial de les Balears, apareix una carta de dia 25 de novembre de 1888, on l'Ajuntament de Selva demana que se declari camí veïnal el que va del punt Olivera den Vinta partint de Mancor: "... El ayuntamiento de esta Vila, en sesión de hoy, atendidas las varias solicitudes de estos vecinos y la reconocida utilidad de los del distrito de Lloseta y Alaró ha proyectado solicitar de la Excma Diputación se digna declarar camino vecinal al que desde el sufraganeo de Mancor conduce al punto nombrado Olivera del Vinta, limita de este distrito lindante con el de Alaró, el cual mide unos tres kil. de longitud y deberá darsele una anchura de cuatro metros. Una vez concedida, se expondrá al publico a efectos de reclamación ..." (AGCM. Sign. X-812/90).

El 2 d'agost de 1889 es va formar el projecte del camí de Binietzent a la memòria del qual es pot llegir el següent: "Habiendo acordado el Ayuntamiento de la villa de Selva incluir en sus planes de caminos vecinales que corren a su cargo la via pública ya existente conocida por la de Binietzent, hemos procedido a levantar el plano de la misma, que es adjunto, a fin de que dicho Ayuntamiento pueda cumplir con las prescripciones de la ley de carreteras.

Este camino principia en el camino de la Fuente y termina en el punto denominado olivera del vintá. Conduce a varios predios del término municipal y llega hasta el confin de dicho término. Su latitud es variable y suele ser de 2'20 metros a 3'00 metros, no estando bien determinado en algunos puntos. Convendría darle un ancho que no fuera menor de 4'20 metros. Su longitud es de 2 k 514 metros ..." (AGCM. Sign. VI-136/3).

El 13 de maig de 1936 l'Ajuntament de Mancor envià una carta a Simó Reynés Alorda comunicant-li el següent: "En vista de que en la finca de su propiedad denominada "Son Joliá" que linda con el camino de Binietzent, hay un trozo de pared derrumbado, cuyos materiales están en dicho camino, entorpeciendo el paso, he

acordado señalarle el plazo de ocho días, para que arregle dicha pared y sean quitados todos los materiales existentes en el expresado camino, advirtiéndole que de no verificarlo en el plazo señalado se procederá a hacerlo de oficio, siendo de su cuenta todos los gastos que se ocasionen ...” (AMM. Sign. 25).

El 28 de juny de 1954 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Selva i Lloseta i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: “...Se encuentra [mojón número 5] en una vaguada y en el paraje denominado “El Pou de Son Diviu” estando situada en la margen NO del camino de herradura de Biniaxent a Son Diviu y en un terreno de olivar perteneciente al predio S'Ostorell propiedad de Don Juan March Cervera, vecino de Palma ...” (IGC. Sense signatura).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província.

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Mancor envià per formar aquest pla, el camí de Biniatzent és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo de Mancor del Valle*, del mateix any, amb inici a l'hort de Son Simó i final a la finca rústica de Montaura, amb una longitud d'1 quilòmetre i una amplada total de 3 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El 8 de juny de 1979 l'Ajuntament de Mancor sol·licitava al delegat de l'IRYDA (Instituto de Reforma y Desarrollo Agrario) ajuda per a les obres de millora de l'asfaltat del següents camins: Biniatzent, sa Coma o Son Boscà, Quarterades Velles, les Quartarades, puig de Son Picó, Son Rosselló i camí de Selva a Son Bonafè (AMM. Sign. 115/5).

L'any 1983 es formà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de Biniatzent, a la memòria del qual podem llegir: “... se ha adoptado la solución de construir un firme de tipo asfáltico de características medias, adecuado al tráfico previsto (categoria ligero), y a la capacidad portante del terreno, reconstruyendo y reforzando además varios muros para evitar peligro de accidentes ...” (AMM. Sign. 82/5).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Mancor de la Vall el 23 de febrer de 1984 es manifestà la necessitat de realitzar amb urgència les obres del projecte pavimentació asfàltica del camí de Biniatzent (AMM Sign. 10/4).

El 25 d'octubre de 1984 l'Ajuntament de Mancor de la Vall acordà incloure l'obra Asfaltat del camí de Biniatzent a la subvenció del cànon d'energia corresponent a l'any 1983, considerant que era una obra molt necessària a causa del seu mal estat (AMM. Sense signatura).

El dia 27 de desembre de 1984 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall es llegí l'escrit del Consell Insular de Mallorca que donava la seva conformitat per utilitzar el cànon d'energia de 1983 per l'obra d'asfaltat del camí de Biniatzent (AMM. Sense signatura).

El 26 de gener de 1989 es dictà sentència sobre un judici de menor quantia sobre una servitud de pas entre els predis de Biniatzent d'Abaix i Biniatzent de Dalt.

Els demandants sol·licitaven el reconeixement d'una servitud de pas a favor del predi Biniatzent de Baix i "Que los caminos que desde dichas fincas conducen uno a Biniamar, Selva e Inca y el otro a Mancor son públicos"; la demanda fou desestimada i s'estipulava el següent: "a) Que los actores no tienen derecho de paso a favor de su finca Biniaxent de Baix, a través de camino que procedente de Biniamar discurre por la finca Biniaxent D'Alt propiedad de los hermanos Alba Reynés y b) Que los reconvinentes pueden cerrar el indicado camino, condenando a los actores a estar y pasar por tal declaración" (AMS. Sign. 640/2).

El 13 d'agost de 2004 el batle de l'Ajuntament de Mancor de la Vall, davant els problemes existents entre veïns en el camí de Biniatzent, sol·licitava al Departament de Medi Ambient del Consell de Mallorca la documentació sobre la seva titularitat (AMM. Registre de sortida núm. 466).

El 5 de juliol de 2005 la gerència territorial del cadastre certificava que en el vigent cadastre de béns immobles rústics del municipi de Mancor de la Vall figurava el camí de Biniatzent, registrat a nom de l'Ajuntament de Mancor.

En l'expedient del Procediment ordinari núm. 319/2006 que es segueix en el Jutjat Contenciós-Administratiu núm. 2 de Palma, es troba l'escrit de contestació de l'Ajuntament de Mancor a la demanda, datat el 22 de juny de 2007. Entre els fets el consistori mancorí apuntava:

"8. Obra al folio 55 del expediente certificación municipal que da fe de los siguientes extremos:

- a. Que no consta la realización de ningún acto de ocupación, mantenimiento o dominio de dicho camino.
- b. Que tampoco consta en la contabilidad municipal partida alguna dedicada a su mantenimiento.
- c. Que no hay constancia del uso público o paso generalizado por dicho camino.

9. Que de acuerdo con la documentación aportada por el propio recurrente y, en particular, de la Sentencia del Juzgado de 1ª instancia núm. 1 de Inca de 26 de enero de 1989 (folio 119, del doc. núm. 1 que acompaña a la demanda), resulta probado y determinado por sentencia firme que el tramo de camino que va desde las casas de Biniatzent d'Alt hasta Mancor es de propiedad privada, al haber sido construido por sus propietarios en el año 1.933 y no haber indicio alguno ni de propiedad ni de posesión pública del mismo (FD CUARTO)".

En el Registre núm. 2 d'Inca, tom 3623, llibre 191, fol 151, apareix inscrita una peça de terra anomenada la Tanca de la Canal, en el terme de Selva, que feia partió al "... Norte, con un camino; Este, con torrente; Sur, con tierras que fueron de Bartolomé Reus Fontanet; y Oeste, con la de José Montes y el camino que dirige a la casa principal del predio Biniatxent ...".

El camí de Biniatzent està inclòs, amb el núm. 21, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Està senyalitzat per l'Ajuntament. Des de les cases de l'Hort de Biniatzent continua fins a la possessió d'Aiamans, dins Lloseta ..." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

Camí de sa Font

El 22 d'abril de 1831 Aina Jaume capbrevava una peça de terra olivar que feia partió "... ab camí publich dit de la Font, ab casas y corral de Juan Moranta

Maganet de las matexas pertinencias, ab casas de la Señora Francina Coch de Son Simo y ab casas de Juan Reynes ...” (ARM. P-268).

L'Ajuntament de Selva, per tal de complir les disposicions del reglament del 8 d'abril de 1848 sobre construcció, conservació i millora de camins veïnals, va elaborar un itinerari general de camins existents al terme, en el qual trobam, en el lloc núm. 27, el “Camino de la font, un poco despues de la citada fuente, pasa por el predio Biniatzens siguiendo hasta Lloseta, en el distrito de Lloseta, una legua, 5 pies, de utilidad privada, estado menos que regular y de herradura, interes id”. (AMS. Sign. 815). En la “Carta itineraria de la Ysla de Mallorca con la clasificacion de las carreteras existentes y de las que deben ejecutarse en lo sucesivo”, que acompanya aquest itinerari en el municipi de Son Servera apareix el camí de Mancor a Alaró grafiat com a camí veïnal de ferradura. (AMSS. Sign 245/3). (Veure 2.1.10. Annex).

Camí d'Alaró a Mancor

El 6 d'agost de 1867 s'inscriví en el Registre de la Propietat núm. 2 d'Inca (llibre 8 de Selva, tom 117, fol 217, finca núm. 389) la donació del predi anomenat Biniatzent, situat en el lloc de Mancor, a la descripció del qual llegim: “Tiene de cabida segun la estadística vigente ochenta y cuatro cuarteradas de cultivo y veinte de monte, equivalentes a cinco mil novecientas sesenta y seis areas, sesenta y dos centiareas las primeras y mil cuatrocientas veinte areas sesenta y dos centiareas las segundas; y no se espresa su valor, si que pasan por el predio el camino de Mancor a Alaró y el de Biniamar a Biniarroy”.

El 5 de juliol de 1930 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Selva i Mancor de la Vall i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: “35º Mojón. Se reconoció como tal un hito de piedras labrada, que afecta la forma de un paralelepipedo rectángulo [...] Se encuentra en el sitio denominado Son Diviu y en el punto de intersección de la márgen S.E del camino de Alaró a Mancor del Valle, con la linea que separa un terreno de olivar situado al E. perteneciente a la finca Son Diviu propiedad de Don Juan March ...”. L'esmentat camí també apareix grafiat a l'itinerari de la línia límit d'aquests termes elaborat pel mateix grup de treball (IGC. Sense signatura).

Camí de Montaura

En el ple celebrat per l'Ajuntament de Mancor el 14 d'agost de 1966 “... fueron aprobadas las siguientes instancias para obras: la suscrita por D. Mateo Vallori Bonafé, para construir una caseta en una parcela de tierra sita en el camino de Montaura y punto conocido por Sa Font ...” (AMM. Sign. 10/1).

Camí dels Horts de Biniatzent a Aiamans (trams 9, 8, 7, 6, 5 i el 4 parcialment)

El camí dels Horts de Biniatzent a Aiamans està inclòs en el *Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana*, publicat pel Consell Insular de Mallorca (1993) dins el terme municipal de Mancor: “Comença prop del cementeri de Lloseta i després de vorejar al Palau d'Aiamans ascendeix al coll que separa el Puig des Rafalet del Penyal Gros. Finalment davalla a les cases de Can Daviu i Son Frau i arriba a l'Hort de Biniatzent.

Fins al coll és un camí de cullera emprat per una societat de caçadors, mentre que a l'altra vessant està molt interromput per la vegetació” (pàg. 313).

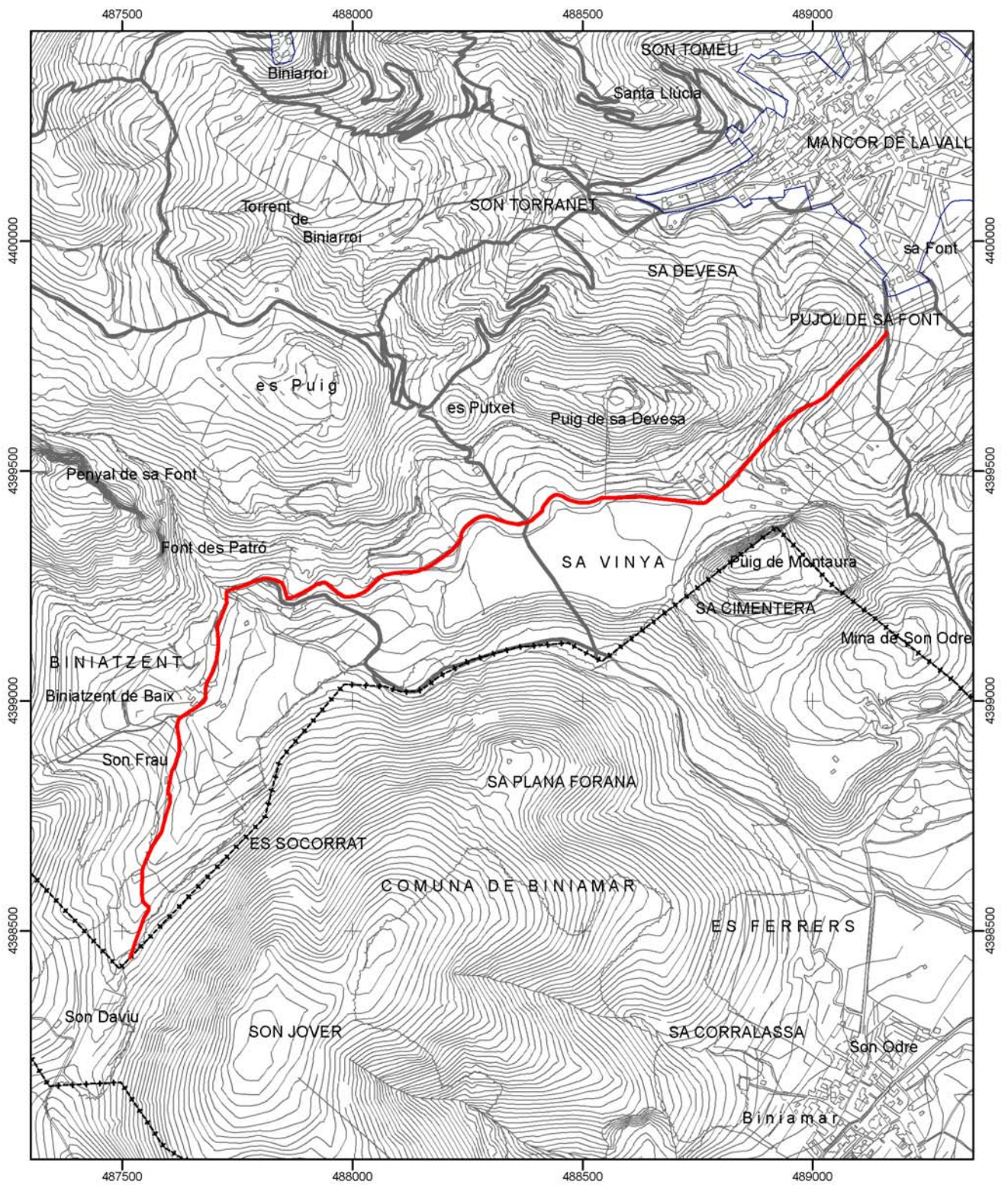
DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- FIOL, G. (1981). En el seu llibre dedicat als carrers de Mancor l'autor dedica un paràgraf al carrer Montaura, on es pot llegir el següent: "... Es tracta de la continuació fins a la font pública del carrer de Sant Joan, i conegut des de temps immemoriales com a «Camí de sa Font», tal com podem comprovar a un document de 1793, nom usat encara per designar-lo popularment ...” (pàg. 20).
- FIOL, G. (2005). A la seva història de Mancor en els segles XIX i XX podem llegir: "... s'informà que la Comunitat Autònoma, a través del IRYDA havia destinat 16.054.000 pessetes per asfaltar camins rurals de Mancor [...] s'asfaltà el tram públic del camí de Biniatzent i el tram públic del camí de Biniarroí, s'asfaltà el de ses Quarterades Noves i el de Son Bonafé , s'asfaltà el de ses Quarterades Velles i el tram que faltava del camí de Massanella per can Gallina [...] asfaltà part del camí des Putxos ...” (pàg. 251).
- *MONTAURA*. Núm. 16. Tardor 1991. Un article de Gabriel Fiol Mateu titulat "Toponimia documentada (16)", parla de la possessió de s'Eral, que "... Confrontava amb camí a la font, olivar d'En Guillem Morro Armengol i amb torrent que baixa de Biniarroí (ARM P-163)" (pàg. 25). En el núm. 24 (tardor 1993) el mateix autor publicava la toponimia documentada (24), on parla de la finca el pujol de sa Font: "... A l'any 1636 hi ha una part que és de Joan Colom que confronta amb el camí a la font i amb el camí a Biniatzent (ARM P-246) ..." (pàg. 9).
- *MONTAURA*. Núm. 24. Tardor 1993. Un article de Gabriel Fiol Mateu titulat "Toponimia documentada (24)", parla de la finca anomenada pujol de sa Font "... El 18 d'octubre de 1484 Joan Armengol i el seu fill vengueren a Guillem Morro, una finca d'unes sis quarterades dit "lo Puiol" on hi ha vinya i olivar. Confrontava amb el camp i vinya, dit Ses Comes, amb camí a Biniatzent, camí a Biniamar, olivar i garriga del venedor, olivar de Bartomeu i Pere Bennassar i amb garriga de Joan Coch, pagant 96 lliures (ARM P-163) ..." (pàg. 9).
- ROSSELLÓ, R. & ALBERTÍ, J. (2003). *Història de Selva*. En aquest llibre trobam referències a camins dins el terme de Mancor: "... Mancor, de bon començament, ja oferí unes condicions excel·lents per al poblament i l'explotació del seu territori i pel creixement urbà. D'entrada, era un notable creuer de camins on hi convergien els provinents de Selva, Massanella, Almalutx, Biniarroí i Biniatzent. En definitiva es configurava com un creuer entre els eixos viaris de la serra de Tramuntana, el Raiguer i el Pla ..." (pàg. 27).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- DESPUIG, A. (1785). *Mapa de la Ysla de Mallorca*. Apareixen els trams 1, 2, 3 i 4.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix aproximadament.
- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500. Apareixen els trams 1, 2, 3 i 4.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000. Apareix aproximadament.
- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5). Apareix grafiat majoritàriament amb el nom de "camino a Biniatxents".

- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix aproximadament.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Fulls 671-III (Inca). Apareixen els trams 1, 2, 3, 4, 5 i 6.
- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del ayuntamiento de Mancor del Valle* (PLAN NACIONAL DE VÍAS PROVINCIALES, 1973). Apareix el tram 1.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000. Apareixen els trams 1, 2, 3, 4, 5 i 6.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (3-1).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca). Apareix majoritàriament.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1, 2 i 4.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1, 2, 4 i 5 i el 6 parcialment.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(23) CAMÍ DE BINIATZENT / CAMÍ DE SA FONT / CAMÍ D'ALARÓ A MANCOR	
Escala: 1:12.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(24) CAMÍ LLARG

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-5

Inici: camí de Biniamar a Biniatzent, núm. 56

Final: terme municipal de Selva.

Longitud: 535 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

- Catàleg de camins del terme municipal de Selva (Consell de Mallorca, 2004).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret, reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí - Una pintada de "camino particular" i dues de
 No "camino particular. Prohibido pasar".

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** terra**Longitud:** 535 m**Amplada mínima:** 3,2 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** regular**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 26 de gener de 1989 es dictà sentència sobre un judici de menor quantia sobre una servitud de pas entre els predis de Biniatzent d'Abaix i Biniatzent de Dalt. Els demandants sol·licitaven el reconeixement d'una servitud de pas a favor del predi Biniatzent de Baix i "Que los caminos que desde dichas fincas conducen uno a Biniamar, Selva e Inca y el otro a Mancor son públicos"; la demanda fou desestimada i s'estipulava el següent: "a) Que los actores no tienen derecho de paso a favor de su finca Biniatzent de Baix, a través de camino que procedente de Biniamar discurre por la finca Biniatzent D'Alt propiedad de los hermanos Alba Reynés y b) Que los reconvinientes pueden cerrar el indicado camino, condenando a los actores a estar y pasar por tal declaración" (AMS. Sign. 640/2).

El camí Llarg està inclòs, amb el núm. 22, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a municipal, i a la descripció es diu: "Camí de carro, no asfaltat, que uneix el llogaret de Binamar amb la possessió de Biniatzent, tot passant per la Comuna de Biniamar. El primer tram del camí (fins a l'àrea recreativa) pertany al terme municipal de Selva. A partir d'aquest indret fins a la possessió és de Mancor. El camí discorre paral·lel al torrent de Biniatzent ..." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex). Aquesta documentació també fa referència al tram 1 del camí de Biniamar a Biniatzent, núm. 56.

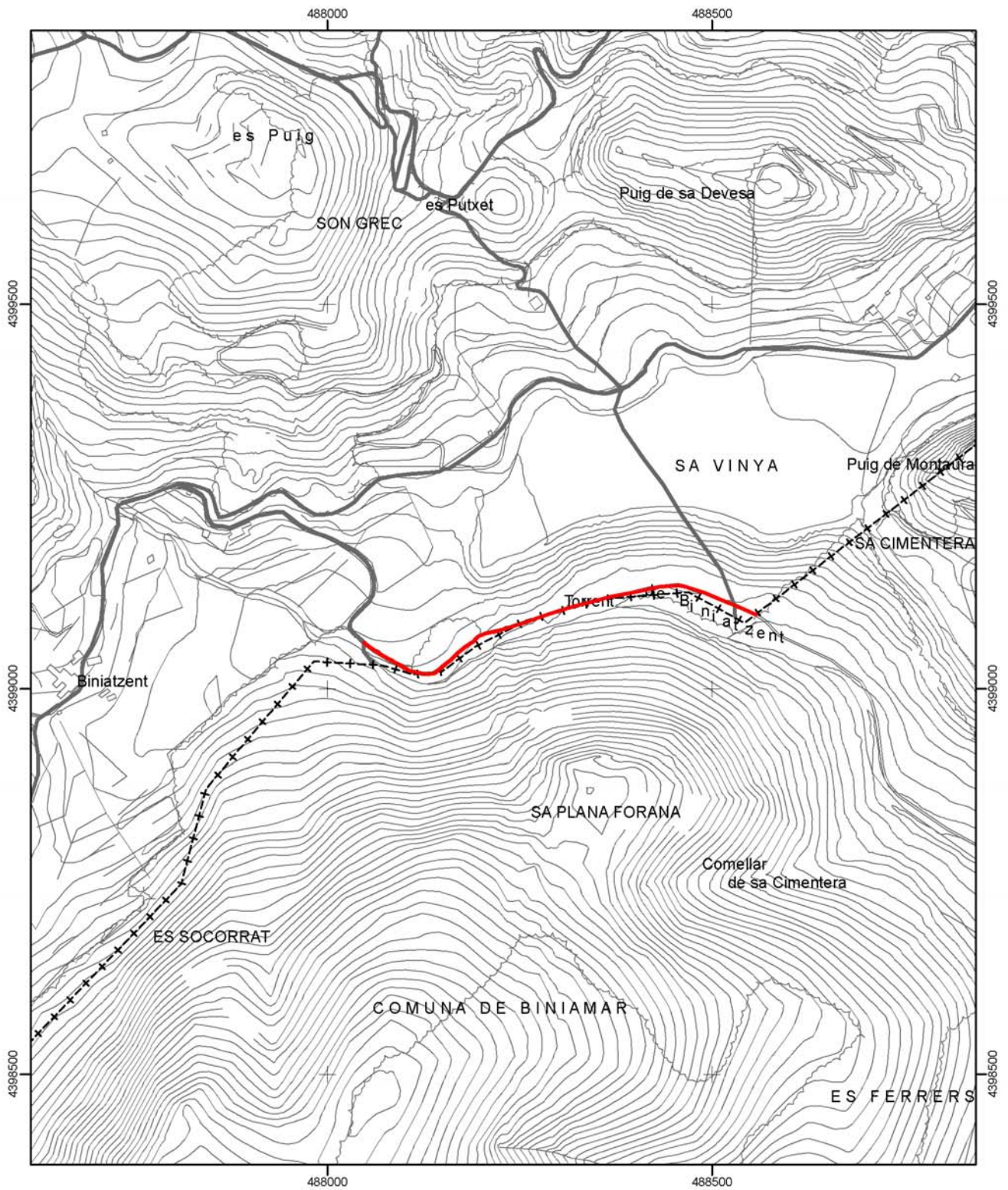
La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de Camins del terme municipal de Selva*, elaborat pel Consell de Mallorca (Dpt. Medi Ambient i Natura) l'any 2004, inclòs amb el núm. 63, camí Llarg. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

L'Ajuntament de Selva, en sessió plenària celebrada el 2 de gener de 1871, "acudiendo a los deseos de su presidente y a los de otros vecinos del lugar de Biniamar, acordó otorgar la correspondiente licencia a los moradores de dicho sugraganeo para construir una acequia desde el camino Llarch hasta la antigua que existe dentro del monte comunal contiguo ..." (AMS. Sign. 748/2)

En el plànol del "Monte denominado Comuna de Biniamar y sito en término de Selva" (sense data), apareix grafiat, dins el pla del Bosc, un camí carreter (AMS. Sign. 202).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca).
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(24) CAMÍ LLARG	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(25) CAMÍ DE BINIARROI

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4 / 671-2-5

Inici: nucli urbà de Mancor, al carrer de Santa Llúcia.

Final: cases de Biniarroí.

Longitud: 1.360 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí reial.
- Camí veïnal.
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana.
- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors - Una a l'inici del tercer tram que diu: "Camí de Biniarroí" i un altre a l'inici del tram núm 10, que diu "Camí de Biniarroí".
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí - Una reixa al tram 8.
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 5 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 5 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 161 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 164 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a una distància de 303 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 303 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins a una distància de 25 metres.

Tipologia: ferradura/tirany

Tipus de ferm: terra

Longitud: 25 m

Amplada mínima: 1 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 5

Continuació del camí fins a una distància de 27 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 27 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 6

Continuació del camí fins a una distància de 57 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra i empedrat

Longitud: 57 m

Amplada mínima: 1,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 7

Continuació del camí fins a una distància de 60 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 60 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 8

Continuació del camí fins a una distància de 43 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra i empedrat

Longitud: 43 m

Amplada mínima: 1,5 m

màxima: 1,8 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 9

Continuació del camí fins a una distància de 5 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 5 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 10

Continuació del camí fins a les cases de Biniarroi.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra i empedrat

Longitud: 671 m

Amplada mínima: 1,5 m

màxima: 1,8 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Esbaldrecs al marge del camí.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

Cadena

Pont

Escopidors

Pedres passadores

Paret

Escalons

Ratlletes

Paretons

Clavegueres

Pujadors

Gual empedrat

Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 15 de setembre de 1649 Joan Mateu registrava a l'Escrivania de la Reial Capbreuació un molí d'aigua amb casa i clos de terra de la possessió de Biniarroi, que feia partió "... de una part ab Camí per lo qual se va de Biniarroy a Mancor y de altre ab terras de Pera Nadal Matheu y de altre ab terras de Pera Joan Matheu ..." (ARM. T-55).

El 31 de desembre de 1662 Andreu Mateu capbreuava una part de la possessió Biniarroi que "... confronta ab casas de L. Massip, y ab camí sender per a hont se va a Mancor y a altres parts, per altre afronta dita terra ab camí qui va a la font del rafal de altre ab terras que foren de Jaume Morro y are de Pere Joan Morro, de altre ab terras de Joana Pou, de altre ab terras dels hereus de dit Jaume Morro de altre ab terras de Joan Vicens de Mancor, de altre ab terras i olivar de Pera Morantan y ab terras de Joan Matheu y ab terras de Bernardí Alorda Cili ..." (ARM. T-53).

El 24 de febrer de 1769 Miquel Martorell de la Costa venia a Joan Moger una peça d'olivar a Mancor, anomenada Son Tolranet, que "... linda por una parte con el camino por donde se va al lugar de Biniarroy, y por otras con olivar de los herederos de Andres Cirerols Notario, por dos partes con olivar de los herederos de Lorenzo Coch de son Simo ..." (ARM. CH 257).

El 25 de febrer de 1772 Gabriel Pou concedia en emfiteusi a Jaume Bibiloni una peça de terra anomenada el Clos, situada a Mancor, que feia partió "... con tierras de dicho Adquisidor, con camino que va al Oratorio de Santa Lucia, con otro camino de Biniarroy ..." (ARM. CH 257).

El 9 d'octubre de 1800 Macià Mateu capbreuava unes cases i tafona derruïdes i un clos de terra anomenat l'Abizat, que "... affrontan de una part ab terras de dita possessio Son Jaume dels hereus del dit D. Miguel Massamans de las mateixas pertinencias, de altre ab terra dita Lo Albizat del dit Don Massamans, ab camí real qui de Biniarroy va a la ciutat de Palma, de altre ab terra de Pera Joseph Alorda alias Negret, ab terra de Pera Matheu de Son Nadal y ab altre camí qui de Biniarroy va a la Font Garrover ..." (ARM. T-58).

L'Ajuntament de Selva, per tal de complir les disposicions del reglament del 8 d'abril de 1848 sobre construcció, conservació i millora de camins veïnals, va elaborar un itinerari general de camins existents al terme, en el qual trobam, en el lloc núm. 24, el "Camino de Biniarroy, en dicho sufraganeo de Mancor, cruza el torrente de Biniarroy en el caserío de Biniarroy, longitud id, sobre seis pies, vecinal, regular y de herradura" (AMS. Sign. 815). (Veure annex 2.1.10.).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Selva el 14 d'abril de 1861 un dels regidors "... propuso como muy conveniente y hasta necesario pedir al Señor Gobernador de la provincia que se declare vecinal el camino que desde el sufraganeo de Mancor dirige al caserío Biniarroy pasando por el cementerio de dicho sufraganeo, por la pieza de tierra las Fontanellas y por la cuesta de Son Nadal, a fin de que se pueda atender a su conservacion y reparacion sin que nadie pueda oponerse a ello y toda vez que dicho caserío, siendo de bastante consideración no tiene ningun camino vecinal que le de salida; lo cual tenido en consideracion por dichos Señores, y tambien que es muy dificil de construir y de escasa utilidad un camino para carruages que dirija a dicho caserío, unanimes acordaron, que cuanto antes de pida la declaración del referido camino vecinal pero de herradura y con arreglo a la proposicion que antecede ..." (AMS. Sign. 748/2).

El 10 d'abril de 1883 el ple de l'Ajuntament de Selva llegí la sol·licitud d'un particular que demana permís per construir una tuberia "... por dentro del trozo de camino que va al lugar de Biniarroy y que debe ocupar parte de la calle de la Iglesia de dicho lugar a fin de poder parte de la calle de la Iglesia de dicho lugar [...] El ayuntamiento le concedió el correspondiente permiso con la condicion de que verifique la obra a sus costas a la brevedad posible, y siendo de su cuenta la conservacion de dicho camino para el libre transito del público" (AMS. Sign. 749).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Selva l'11 d'octubre de 1889 s'aprovà el projecte "... a la necesaria obra de nueva construcció de un puente en el lugar de Mancor y punto del torrente que baja desde Biniarroy y camino que conduce a la fuente pública del expresado lugar ..." (AMS. Sign.749).

El 13 de desembre de 1914 el consistori selvatgí aprovava el pagament d'un compte de 25 pessetes a Josep Morro Martorell, encarregat de les obres de recomposició del camí de Biniarroi (AMS. Sign. 11/1).

També en sessió plenària celebrada el 22 de juny de 1917 s'acordà "... que la Comisión de Gobernación pase a examinar el estado de conservación en que se encuentra el camino que de Mancor conduce a Biniarroy y emita dictamen dando cuenta del mismo a la Corporación ..." (AMS. Sign. 11/3).

El dia 9 de novembre de 1926 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall es presenta una denuncia "... a causa del obstáculo que para el tránsito opone un almendro existente en el camino de Biniarroy cerca de la casa de las Rdas Monjas y se acuerda que por la Alcaldía se tomen las medidas prudentes para solventar dicho asunto ..." (AMM Sign. 5/6).

El dia 17 de juny 1929 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall es decideix arreglar el camí de Biniarroi "... visto el mal estado del camino llamado de Biniarroy y del de Son Peña se acuerda por unanimidad la recomposición de los mismos y que se encargue de la dirección el Teniente Alcalde D. Francisco Reinés Martorell ..." (AMM. Sign. 5/8).

En un expedient sobre l'eixamplament del camí de Biniarroi veim com el 5 d'abril de 1932 Miquel Vicens va denunciar a Bartomeu Sitjar perquè "... modificó el camino vecinal que de esta villa conduce al caserío de Biniarroy, utilizándolo en varios puntos y variándolo en otros, no sabiendo si con la debida autorización o por su propia voluntad ...".

El 19 d'abril de 1932 la Comissió de Foment redactà un informe on explicava que "... el Sr Sitjar a las preguntas de la Comisión ha manifestado no poder precisar la fecha exacta que solicitó el permiso del Ayuntamiento de Selva para modificar o rectificar dicho camino a fin de poder transitar por él con un carro. Supone que la petición de referencia, hecha indirectamente, fue tramitada con carácter particular, puesto que la autorización con que llevó a cabo las obras efectuadas le fue otorgada verbalmente por un representante de dicho Ayuntamiento, ignorando si en las oficinas municipales de Selva habrá antecedentes escritos [...] Examinado el repetido camino resulta que en ciertos parajes se confunde con la carretera construida por el Sr Sitjar y en otros conserva sus características primitivas ..."

Finalment la Comissió de Foment va escriure un darrer informe el dia 11 de juny de 1932, on consta la solució adoptada: "... Tanto en las declaraciones hechas por los cuatro propietarios que acudieron al llamamiento de la Alcaldía en 24 del mes arriba citado como de las manifestaciones de muchos vecinos, se desprende con evidencia que en distintas ocasiones pasó algún que otro carro por el camino Mancor a Biniarroy, aunque no más arriba de la finca denominada Ca'n Tunna [...] Respecto a su primitiva anchura ni los vecinos de esta localidad ni los del caserío de Biniarroy han podido asegurar ni menos probar cuál era; en el archivo del Ayuntamiento de Selva tampoco hay ningún dato sobre este particular [...] En consecuencia esta Comisión propone que prescindiendo de las modificaciones introducidas particularmente se señale para el camino vecinal de esta población al caserío de Biniarroy una anchura equivalente a siete palmos, que debería discurrir por el lugar en que lo hacía primeramente según las referencias que faciliten algunos vecinos antiguos del tan repetido camino ...". Un document de l'Ajuntament de Selva diu que no consta a cap paper l'autorització per construir una carretera modificant el camí antic. (AMM. Sign. 82/5).

En una altra sessió plenària celebrada el 12 d'abril de 1932 s'acordà sol·licitar el traçat per on havia de discórrer el camí veïnal de Biniarroi: "... el vecino Miguel Vicens Rosselló solicita se determine el punto y anchura por donde debe discurrir el camino vecinal de esta población al caserío de Biniarroy, teniendo en cuenta el sitio que aquel ocupaba antes de la modificación hecha por don Bartolomé Sitjar ..." (AMM. Sign. 8/3).

En el ple celebrat pel consistori mancorí el dia 12 de gener de 1933 el veí Miquel Vicens Rosselló demanava que "... se señale la línea a seguir en el cercado que tiene en proyecto de la finca Ses Fontanellas, lindante con el camino de Biniarroy. El señor Reus manifestó que antes de resolver opinaba debían consultarse algunos antecedentes relacionados con el particular y a propuesta de dicho concejal quedó este asunto sobre la mesa para su estudio ..." (AMM. Sign. 8/3).

El dia 28 de març de 1933 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall comenta el que ha esbrinat de l'autor de l'obstrucció en el camí de Biniarroy "... Dada cuenta de las diligencias instruidas por el Sr Presidente en averiguación de quién sea el autor de la obstrucción del camino de Biniarroy en una curva que éste describe en las inmediaciones del torrente de Son Torronet causada el 24 de este mes por la acumulación de piedras y otros materiales en medio del citado camino procedentes del derribo de una pared de contención que actualmente impiden el libre tránsito por el mismo ..." (AMM Sign. 8/4).

El 23 de setembre de 1933 Simó Reynés Alorda sol·licitava un judici verbal amb l'Ajuntament de Mancor degut a una servitud de pas. Segon el Sr. Reynés, la seva dona, a la qual representava, havia venut una peça de terra a Arnau Reynés Martorell anomenada Son Roca, sobre la qual no existia servitud de pas ni altres càrregues, i ara l'Ajuntament de Mancor pretenia que la finca de referència era creuada per un camí que des de la vila anava a Biniarroí; per tal motiu sol·licitava que l'Ajuntament "... reconozca que la finca descrita antes no está afectada por via alguna pública, ni vereda, ni camino alguno ...". El 13 de novembre del mateix any el jutge municipal, "... Considerando: Que por dentro la finca de que se trata ha podido observar el Juzgado y hecho constar en autos en virtud de la inspección ocular, existe el camino público llamado de Biniarroí y cuya existencia data de mucho mas de cien años, usado continuamente por los vecinos de Mancor del Valle y de aquel caserío y que además existe una curva paralela en dicho camino, construida hace unos quince años para mayor comodidad, dado el mal estado del camino antiguo, que según afirma el mismo actor fué construida por D. Bartolomé Sitjar para aprovechar con carruaje el repetido camino público, cuyas justificaciones hacen imposible la declaración a que aspira el demandante ...", desestimà la demanda del Sr. Reynés Alorda (AMM. Sign. 369).

L'any 1933, en un esberrany de pagament, es pot llegir el següent: "Por dos viajes a Inca Mancor y viceversa para el Procurador D. Arnaldo Mir que representa a este Ayuntamiento en una demanda de D. Simon Reynes sobre el camino de Biniarroí 10 pesetas" (AMM. Sign. 200).

El dia 7 de juliol de 1934 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall es parla del següent assumpte "... Discutido el asunto relativo al fallo del Tribunal de lo Contencioso Administrativo, acerca del camino de Biniarroí, el concejal Sr Sampol propuso que se obligue a D. Arnaldo Reinés Martorell a cumplir el acuerdo de la Comisión Gestora, puesto que el Tribunal no ha revocado los acuerdos y por lo tanto estos son firmes máxime existiendo un fallo del Juzgado de esta villa favorable al Ayuntamiento ..." (AMM Sign. 8/5).

En el ple del 21 de juliol de 1934 l'Ajuntament de Mancor llegí el següent escrit: "Por lo que me han dicho personas inteligentes y por lo que he visto en los papeles, me he convencido de que por la finca Son Roca, pasa el camino antiguo y tambien la vuelta construida por el Sr. Sitjar, que ha sido utilizada por el público durante más de 14 o 15 años y que el Arnaldo Reinés Martorell, no podia destruir el camino sin la debida autorización aunque la finca fuera suya; y como la obligación del Ayuntamiento es defender los intereses del Municipio, me adhiero a la proposición del Sr. Sampol, hecha en sesión de siete del actual, con la condición que antes de comunicarlo, quiero intentar de arreglarlo amistosamente". El 20 d'agost del mateix any un dels regidors mancorins demanava al batle si s'havia comunicat l'acord referent al camí de Biniarroí al Sr. Reinés "... contestándole el Sr. Alcalde afirmativamente y que de los datos averiguados, resulta, que a pesar de haber terminado el plazo señalado, no ha cumplimentado dicho Sr. lo ordenado, de todo lo cual pensaba dar cuenta al Sr. Gobernador, para que este resolviera lo que estimara conveniente" (AMM. Sign. 8/5).

L'Ajuntament de Mancor de la Vall aprovà en sessió plenària celebrada el 18 de gener de 1935 "... una cuenta de treinticuatro pesetas, presentada por D. Guillermo Martorell, por varios jornales, prestados por cuenta de este Ayuntamiento, en el arreglo de los caminos de Biniarroí y Els Rafals" (AMM. Sign. 8/5).

Segons consta a l'acta del plenari celebrat el 4 de maig de 1936 "... manifestó el Sr. Presidente que habia llegado momento de solucionar de una vez el conflicto existente del camino llamado de Biniarroy, pues todos los dias recibia una multitud de quejas de los vecinos, para lo cual proponía que la Comisión de Fomento, pasara sobre el terreno para marcar el camino, toda vez que el que dice, entiende que dicho camino es publico ...", la qual proposta fou aprovada per unanimitat (AMM. Sign. 8/6).

El 31 de juliol de 1940 l'Ajuntament de Mancor pagava un compte de 58 pts a Sebastià Amengual per jornals invertits en la recomposició del camí de Biniarroí (AMM. Sign. 202).

En un acte de conciliació del 2 d'octubre de 1973 els propietaris de la finca la Devesa, Guillem Amengual Mateu i Joana Gual Reynés, "... situada en término de Mancor del Valle, de una extensión de 169 áreas y 69 centiáreas, lindante al Norte con camino de Biniarroy y, en parte, con porciones de Juan Serra y Apolonia Riera Sampol, al Sur, con tierra de Catalina y José Amer y camino de la Devesa ..."; varen demandar a Antoni Mora Vallcaneras, Margarita Mir Reynés, Joan Martorell Morro, Jaume Estrany Vicens i amb aquest document es notificà el següent: "... Que ninguna de las fincas propiedad de los demandados tiene constituida a su favor servidumbre de paso sobre la finca descrita en el apartado anterior; y para el caso de que alguno de los demandados considere que una finca de la que sea dueño tiene a su favor la referida servidumbre de paso, se le requiere para que en este acto exhiba los documentos que lo acrediten ..." (AMM. Sign. 368/1).

El camí de Biniarroí està inclòs en el *Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana*, publicat pel Consell Insular de Mallorca (1993) dins el terme municipal de Mancor: "Comunica al poble de Mancor amb el llogaret de Biniarroí. Entre el poble i el creuer dels camins de Santa Lluïcia i Biniarroí per la dreta de la carretera i a la primera volta es troben les restes de l'antic camí de ferradura molt difícil de seguir.

Més endavant es torna a creuar la carretera i ja es més fàcil de seguir fins que arriba a unes barreres que tanquen el pas a la carretera nova. El camí continua en línia recta cap a la dreta, entre marjades d'alzinar fins que després de passar per un portell i tornar a creuar la carretera en dues ocasions arriba al llogaret de Biniarroí. L'empedrat d'aquest darrer tram es troba molt ben conservat" (pàg. 317).

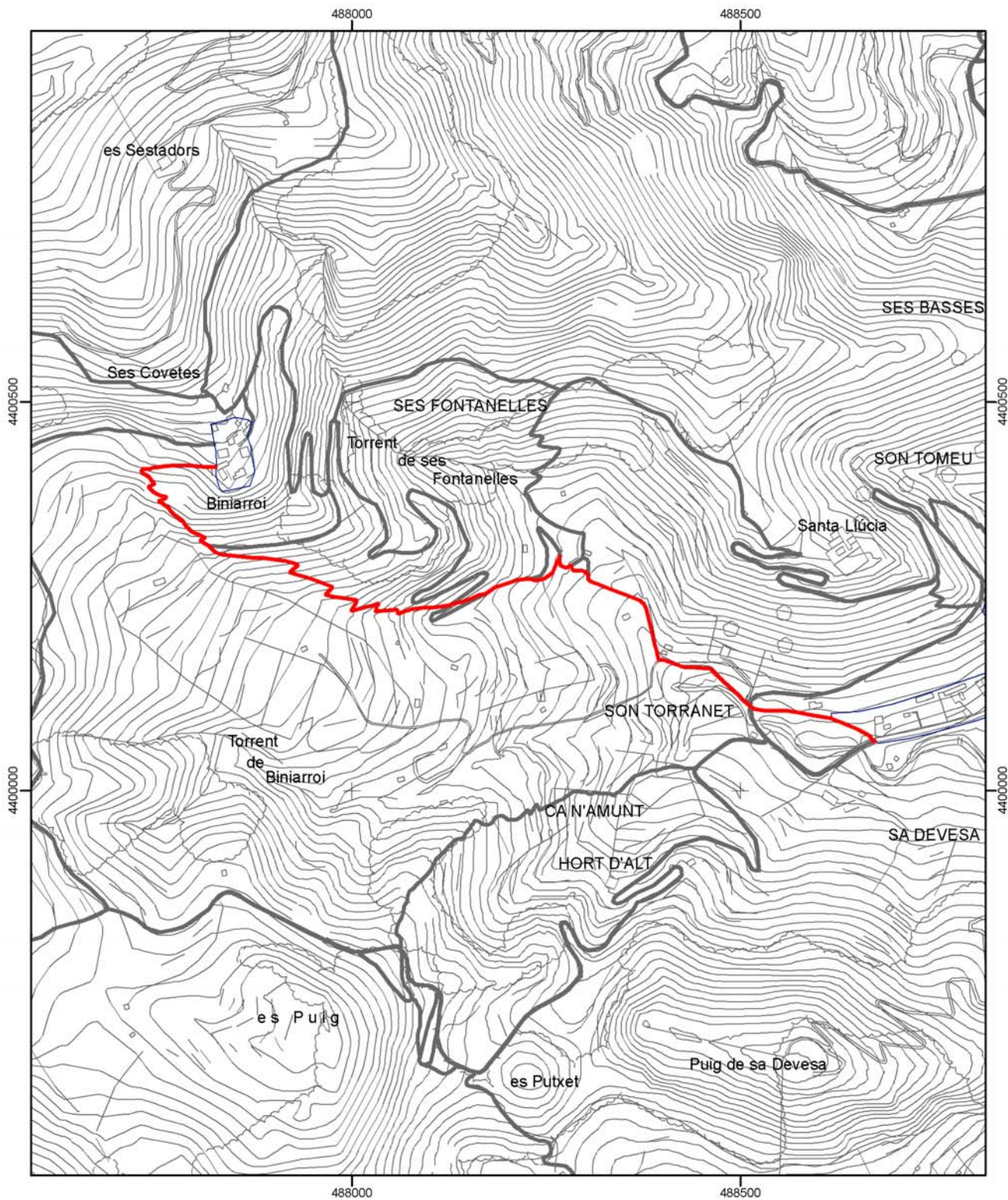
El camí de Biniarroí està inclòs, amb el núm. 26, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A2. A l'apartat de propietat apareix com a municipal, i a la descripció es diu: "Es tracta d'un camí de ferradura, d'una amplada mitjana d'un metre que comunica el poble de Mancor amb el llogaret de Biniarroí. El primer tram de camí el situam a l'esquerra de l'actual accés asfaltat. Es tracta d'un curt tram que supera dos revolts de la carretera. Metres més amunt, aprop de la barrera que limita el pas per la carretera, neix una altra curta tirada que dóna a un camí de carro d'una finca privada. Hi trobam graons de formigó. Prop del final d'aquest segon tram, en neix el tercer, el més llarg i on es troben els elements constructius de més interès: empedrat irregular i marget lateral (de poc alçat). Hi ha una barrera tancada sense pany, per evitar que el bestiar surti ..." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BLÁZQUEZ, M.; LLOBERA, M.; MUS, M. & TÉBAR, X. A *La Serra de Tramuntana, natura i cultura* trobam exemples de camins antics, i a la part de camins d'accés a explotacions (de rotes, horts i oliverars), cita el camí de Biniarroi (Mancor) (pàg. 158).
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1974). Al seu llibre *30 excursiones en coche por Mallorca*, dedica un capítol a la "Ruta del Silencio", on fa referència a aquest camí quan diu: " Para llegar a Biniarroi es aconsejable tomar un sendero que hay a medio camino entre Mancor y Santa Lluçia, antes de iniciar la subida por la carretera. El sendero está a mano izquierda y se dirige zigzagueando monte arriba hasta el caserío, que se ve asomando sobre los peñascos" (pàg. 101).
- MONTAURA. Núm. 16. Tardor 1991. Un article de Gabriel Fiol Mateu titulat "Toponimia documentada (16)", parla d'una finca anomenada es Figaralet: "... El 1636 era de Joan Mateu i confrontava amb el camí de Biniarroi i hort de Santa Lluçia (ARM P-246) ..." (pàg. 25).
- ROSSELLÓ, R. & ALBERTÍ, J. (2003). *Història de Selva*. En aquest llibre trobam referències a camins dins el terme de Mancor:
"... Mancor, de bon començament, ja oferí unes condicions excel·lents per al poblament i l'explotació del seu territori i pel creixement urbà. D'entrada, era un notable creuer de camins on hi convergien els provinents de Selva, Massanella, Almalutx, Biniarroi i Biniatzent. En definitiva es configurava com un creuer entre els eixos viaris de la serra de Tramuntana, el Raiguer i el Pla ..." (pàg. 27).
- VALERO, G. (1993). *Camins i Paisatges. Itineraris culturals per l'illa de Mallorca*. VI. A l'itinerari de Biniarroi i el clot d'Almadrà. Des de Mancor de la Vall fins a Solleric. "... En direcció a ponent anam pel carrer del Metge Josep Mateu. [...] Al final d'aquest carrer, voltam cap a la dreta pel carrer de Biniarroi. [...] Envoltats ja de camps de conreu dominants per garrovers, continuam encara per camí asfaltada, amb el torrent de Biniarroi a l'esquerra. [...] A uns dos minuts del cementeri deixam a la dreta les cases del Figueralet i immediatament passam pel pont que franqueja el torrent [...] Aviat deixam a l'esquerra la casa de Can Amunt, seguida d'un altre xalet. [...] Un poc més endavant, a uns cinc minuts de la sortida del poble, arribam a un entreforc de camins [...] Continuem la ruta pel camí de la dreta [...] Vora la cotxeria de la Font Garrover passam novament sobre el torrent i, pocs metres més endavant, tornam a trobar-nos en una bifurcació important de camins. En aquest cas, hem d'anar cap a l'esquerra [...], tot i que actualment es troba envoltat d'edificis moderns Després de deixar la bifurcació de Santa Lluçia, avançam entre petites propietats ... Deixam aviat el camí de Cal Vellaco, que discorre asfaltat cap a l'esquerra, i que comença vora un canyar situat al costat del torrent. Continuem pel camí de la dreta, amb una caseta a la vora. [...] En el següent revolt a la dreta, podem desviar-nos del camí asfaltat i voltar cap a l'esquerra, per on discorre un tram del camí vell, alguns metres que han sobreviscut a la superposició del nou traçat. En un primer segment d'una cinquentena de metres, a la dreta hi discorre una paret de marge, mentre que, a l'esquerra, hi apareix una barrera de metall. En aquest punt, el camí vell volta a la dreta, amb algun graó de pujada, fins que ben aviat torna a enllaçar amb l'asfalt del camí nou. En la següent giragonsa, cap a la dreta, podem posar-hi atenció, ja que ens hem de desviar del camí per a vehicles per tal d'agafar el camí vell, que surt a la banda esquerra, just al final del revolt. [...] Avançam ara pel camí vell de Biniarroi, que presenta una tipologia de sender de ferradura, però molt abandonat pel desús ..." (pàgs. 1217- 1248).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- DESPUIG, A. (1785). *Mapa de la Ysla de Mallorca*.
- COELLO, F. (1851). *Atlas de España y sus posesiones de Ultramar. Islas Baleares*. Escala 1/200.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Fulls 671-IV (Selva) i 671-III (Inca).
- ASOCIACIÓN DE ANTIGUOS BLAVETS (1969). *Lluc y su comarca. Plano guía con indicación de los caminos, fuentes y miradores de interes para el excursionista*. Sense escala. Apareix aproximadament i parcial.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (3-1) i 671 (2-1). Apareixen els trams 1,3,5,7 i 9.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca) i 671-I (Selva). Apareixen els trams 1,3,5,7 i 9.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1,3,5,7 i 9.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1,3,5,7 i 9.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(25) CAMÍ DE BINIARROÍ	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(26) CAMÍ DES COMUNS DE BINIARROI

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-1-4 / 671-2-4

Inici: camí de sa Font Rafal, núm. 17.

Final: prop del terme municipal d'Alaró.

Longitud: 2.802 m

DOCUMENTACIÓ

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 263 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 263 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una llargada de 120 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 120 m

Amplada mínima: 2 m

Seguiment: fàcil

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins prop des coll des Murtar.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 335 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins a una llargada de 146 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 146 m

Amplada mínima: 2 m

Seguiment: fàcil

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 5

Continuació del camí fins a una distància de 950 metres.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 950 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 6

Continuació del camí fins a una distància de 850 metres.

Tipologia: pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 850 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 7

Continuació del camí fins a una distància de metres.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 138 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 13 d'agost de 1649 Joan Alorda capbrevava una peça de terra que "... afronta de una part ab terras de Pera Nadal Matheu y de altre ab camí per lo qual se va a las comunas de Biniarroy y de altre ab terras de Miquel Alorda y de altre ab terras restants de Joan Matheu ..." (ARM. T-55).

El 7 d'agost de 1702 Joan Masip capbrevava cases i clos de terra a Biniarroi que "... afronta de una part ab terras, hort y olivar de Pere Alorda de altre ab camí qui va a las comunas de altre ab terra de Joan Alorda Sili dit el coll de lera de altre ab terras de altre ab terras de la possessio de Le Estorell de altre ab terras y olivar de Gabriel Coll, de altre ab terras del denunciant, de altre ab lo camí qui va a Mancor ..." (ARM. T-55).

El 21 d'octubre de 1773 Margarita Pascual i altres concediren en emfiteusi a Andreu Mateu als. Patró dues peces d'olivar i garriga anomenades el Racó de l'Avenc i el Pinar, que "... lindan con tierras de Pedro Morro, con camino de las Comunas, con tierras de Pedro Juan Morro, y las casas y los clos lindan con casas de dicho Adquisidor con casas de Bernardino Alorda y con camino de las Comunas de Biniarroy ..." (ARM. CH 257).

L'1 de desembre de 1755 es capbrevaren a l'Escrivania de la Reial Capbrevació dues peces de terra anomenades el Racó i les Rotes: "... Affronten ço es la pessa de terra dita el Recó ab altre pessa de terra del mateix denunciant dite el pla del olivar abax capbrevada, de altre ab terres de Pere Alorde alias sili, de altre ab camí qui va als comuns del dit lloch de Binieroy y de altre ab olivar dels hereus del Dr. en dret Jordi Masanes ..." (ARM. T-57).

L'1 de juliol de 1800 Joan Pol capbrevava una peça de terra, olivar i garriga anomenades respectivament La Rota Nova, el Niu del Corb i la cova dels Bous "... affronta de una part ab camí per lo qual va de dit lloch de Biniarroy a las comunas de altre ab terra de Pera Alorde Negret, antes de Pera Alorde March, de altre ab terras de dit denunciant, de altre ab terras de dit Antoni Ferragut, antes de Bartolome Reus Priam y de altre ab terras de Miguel Alorde ..." (ARM. T-58).

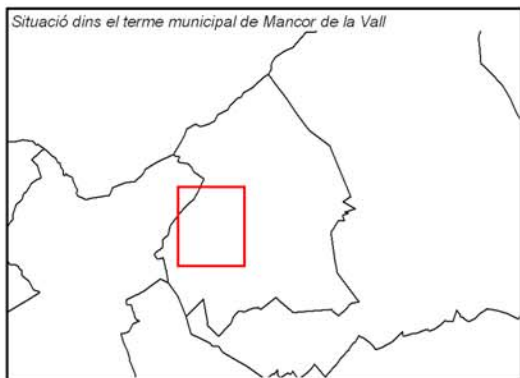
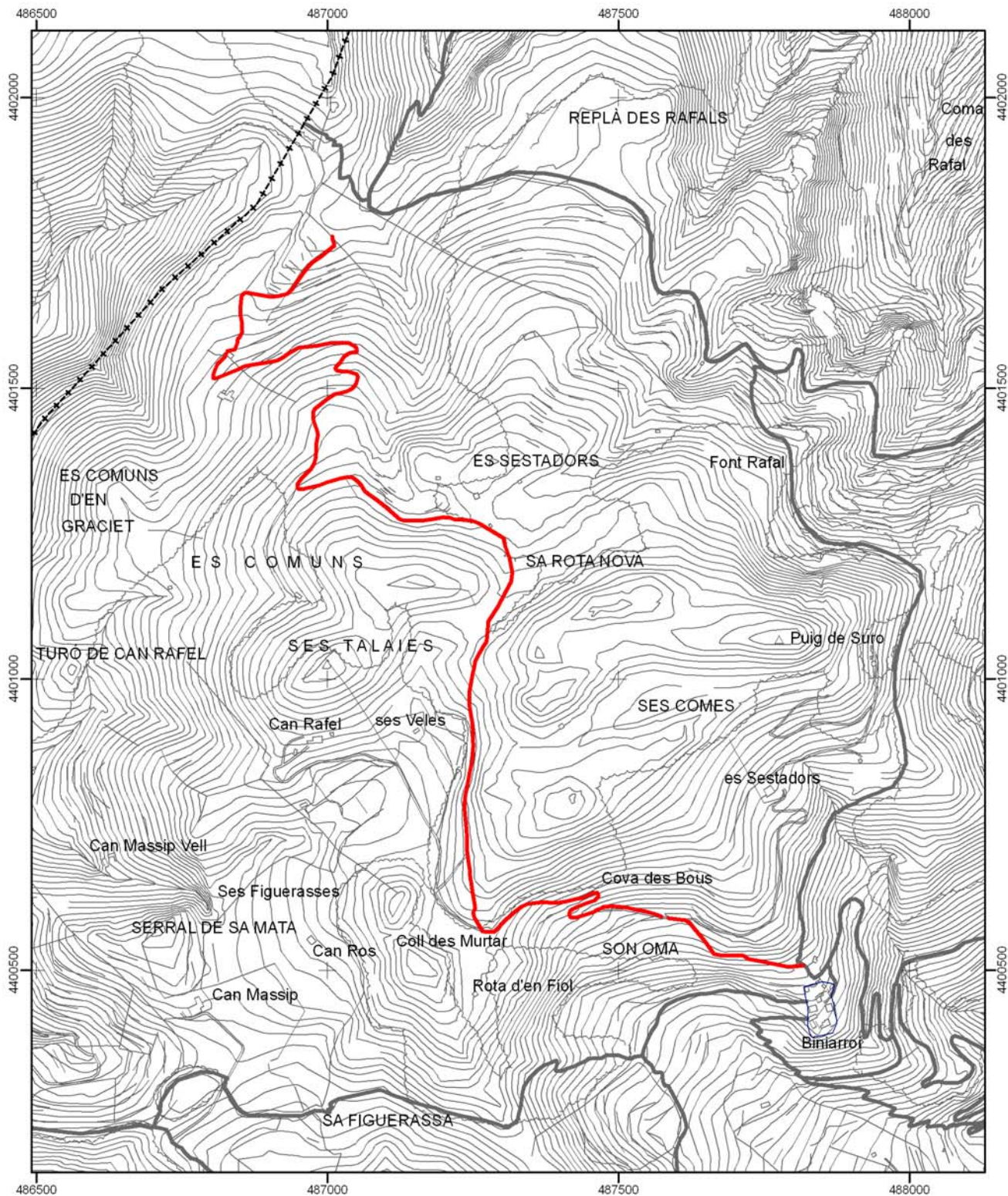
Camí de Son Patró

En el Registre de la Propietat núm. 2 d'Inca, llibre 20, tom 3.104, fol 148, finca núm. 1.173, apareix registrada una casa anomenada Can Macià, en el lloc de Biniarroi, que té les següents partions: "... por el Norte, camino de Son Patró; por el Sur, camino de la Fuente; por el Este, casa de herederos de Miguel Alorda –alias Silis- y por el Oeste, con tierras de herederos del expresado Miguel Alorda ...".

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareixen els trams 1, 2 i 3.
- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500. Apareixen els trams 1, 2, 3, 4 i el 5 parcialment.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000. Apareixen els trams 1, 2 i 3.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareixen els trams 1, 2 i 3.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-IV (Selva). Apareixen els trams 1, 3 i el 5 parcialment.
- ASOCIACIÓN DE ANTIGUOS BLAVETS (1969). *Lluc y su comarca. Plano guía con indicación de los caminos, fuentes y miradores de interes para el excursionista*. Sense escala. Apareix aproximadament i parcial.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000. Apareixen els trams 1, 3 i el 5 parcialment.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1). Apareixen els trams 1 i 3.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva). Apareixen els trams 1, 3, 5 i el 6 parcialment.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1, 3, 5 i el 6 parcialment.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(26) CAMÍ DES COMUNS DE BINIARROI	
Escala: 1:10.000 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(27) CAMÍ DE BINIARROI A ALMADRÀ / CAMÍ DE BINIARROI A ORIENT / CAMÍ DE LA FONT DE BINIARROI

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4 / 671-1-4 / 671-1-5

Inici: nucli rural de Biniarroi.

Final: terme municipal d'Alaró.

Longitud: 2.021 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí reial.
- Camí veïnal.
- Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana.
- Camí sender
- Certificació de bé de domini i ús públic.
- Catàleg de Camins del terme municipal d'Alaró (1998).
- Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí obert, paret i reixa.
 No

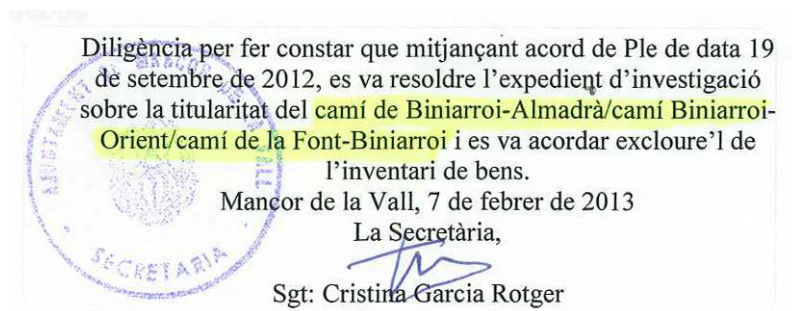
LIMITACIÓ DE PAS Sí Hi ha dues reixes, una a l'inici del tram 3 i una altra al final del tram 5.
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS

- Tram 1

Des de l'inici del camí fins a una distància de 115 mts.

Tipologia: ferradura/tirany

Tipus de ferm: terra

Longitud: 115 m

Amplada mínima: 1,6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 314 mts.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 314 m

Amplada mínima: 1,6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Petits esbaldrecs al marge i paret del camí.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins prop de sa Figuerassa.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 718 m

Amplada mínima: 1,6 m

Seguiment: regular

Estat: regular

Petits esbaldrecs al marge del camí.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins a una distància de 257 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 257 m

Amplada mínima: 1,6 m

Seguiment: difícil

Estat: regular

Envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 5

Continuació del camí fins a una distància de 130 mts.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 130 m

Amplada mínima: 1,6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 6

Continuació del camí fins a una distància de 112 mts.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 112 m

Amplada mínima: 1,6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Esbaldrecs al marge del camí. Envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 7

Continuació del camí fins a una distància de 297 metres, prop de ses Cases Noves.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra i formigó

Longitud: 297 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 8

Continuació del camí fins al límit de terme amb Alaró.

Tipologia: ferradura/tirany

Tipus de ferm: terra

Longitud: 190 m

Amplada mínima: 1,9 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 2 de gener de 1662 Bernardí Alorda capbrevà una peça de terra que feia partió "... de una part ab possessio de Jauma Massip de altre ab terras de Pere Alorda Cília de altre ab lo camí qui va de Biniarroy a Almadra y ab terras de Esperanza Alorda Donzella tia de dit denunciant" (ARM. T-55).

El 6 de febrer de 1673 Bernardí Alorda capbrevava una peça de terra, olivar i clos de terra que "... afronta de una part ab possessio de Jaume Masip, ab terras de Pere Alorda Silia ab camí de Biniarroy a Almadra, ab terra de Esperança Alorda are del denuntiant ab terras de Bernat Matheu i ab terras de Juan Matheu". El 8 de febrer era Joan Alorda qui registrava una peça de la possessió Biniarroí que feia partió, entre altres, "... ab camí qui partex de Biniarroy a Almadra" (ARM. T-55).

El 22 de març de 1700 Joan Alorda registrava una part de la possessió dita Biniarroí que "... confronta de una part ab la possessio dita Lo Estorell del Sr Conte de Formiguera o sos hereus de altre ab possessio de Juan Masip, ab possessio de Pere Nadal Matheu, de altre ab camí qui partex de Biniarroy en el de Almadra ..." (ARM. T-55).

El 23 d'agost de 1702 Antonina Matheu capbrevava unes casetes i tros de terra a Biniarroí que "... afronta de una part ab terras de Bernat Matheu, de altre part ab camí publich que va a Almadra y de altres restans dos parts ab terras o casas de Juan Masip ..." (ARM. T-55).

El 5 de desembre de 1755 Antoni Mateu capbrevà una peça de terra situada a Biniarroi, anomenada el Coll de l'Era, que antigament fou de pertinències del predi dit Biniarroi, amb les següents partions: "... affronte de una part ab la Possesio lo Estorell, de altre ab terres de Sabastiana Cathalá, de altre ab Possesio dels hereus del Dr en drets Jordi Massanes, de altre ab Possesio de Pere Nadal Matheu, de altre ab camí per hont se va de dit lloch de Binieroy a la Possesio de Almadrá, y de altre ab dite Possesio de Almadrá del Dr. Pere Geroni Sempol ..." (ARM. T-57).

El 2 de desembre de 1773 Antoni Mateu capbreva una peça de garriga a Biniarroi, anomenada el coll de l'Era, que "...affronta de una part ab un Predio rustich enomenat lo Estorell, de altre ab terras del dit Denunciante, de altre ab Possesio de Pere Nedal Matheu son jerma, de altre ab Camí per hont se va de dit lloch de Biniarroy se va a la Possesio de Almadra, y de altre ab dita Possesio Almadra de Antoni Aguilo als. Tonio ..." (ARM. T-57).

El camí de Biniarroi al clot d'Almadrà està inclòs en el *Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana*, publicat pel Consell Insular de Mallorca (1993) dins el terme municipal de Mancor: "... Els primers restes que es troben es localitzen entre el poblet i la font propera. A partir d'aquí un tirany enllaça amb una pista i ens condueix a les proximitats de les terres de conreu de Son Macip. Aquí es pot tornar a trobar el camí antic, del tot intransitable ja que discorre per entre dues parets seques i totalment cobert per la vegetació.

Fins a les Cases Noves es torna a perdre el camí i a partir de l'era d'aquestes cases es troben de nou les traçes de l'antic camí empedrat que voreja el puig de sa Creu i es perd quan inicia la devallada cap el Clot d'Almadrà" (pàg. 318). Aquesta descripció no coincideix completament amb el camí catalogat.

El camí de Biniarroi al clot d'Almadrà està inclòs, amb el núm. 30, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A2. A l'apartat de propietat apareix com a municipal (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

Camí de Biniarroi a Orient

El 15 d'agost de 1915 l'Ajuntament de Selva autoritzava el tinent de batle "... para que proceda a desalojar el camino vecinal que de Biniarroy conduce a Orient de las tierras y piedras que con un derrumbamiento de tierras ha quedado obstruido ..." (AMS. Sign. 11/1).

El 4 de febrer de 1997 l'Ajuntament de Mancor de la Vall acordà acollir-se al programa de recuperació del patrimoni públic iniciat pel Consell de Mallorca, amb la recuperació de dos camins del seu terme "Atés que ambdós, camí a peu i drecera, són Béns de Domini Públic Municipal, propietat de l'Ajuntament", i per tal motiu es sol·licitava la inclusió dins l'esmentat programa de la restauració del camí a peu que va des de Mancor de la Vall a Orient, passant per Biniarroi, i de la drecera a peu de Santa Llúcia i les Estacions o els Misteris del Via Crucis. L'expedient inclou un certificat emès pel Sr. Batle sobre la condició de Bé de domini i ús públic del camí, amb data del 21 de febrer de 1997 (AMM. Sense signatura).

Camí de la font de Biniarroi (tram 1 i 2 parcialment)

El 31 de desembre de 1662 Pere Alorda capbrevava una peça de terra, olivar, muntanyes i garrigues que "... confronta de una part ab rafal de Guillem Callar are de Bartomeu Reus, de altre ab terras de hereus de Pere Joan Matheu are de

Pere Joan Reus net de aquell, de altre ab terras y olivar de Bartomeu Alorda, are Bernardí y de altre ab camí qui va a la font de Biniarroy y de altre ab terras de Joan Massip are Jaume son fill ...” (ARM. T-55).

El 8 de febrer de 1673 Joan Alorda capbrevava una peça de terra que “... afronta de una part ab terra de Pere Juan Matheu are Bartomeu Reus, de altre ab terras y olivar de Bernardi Alorda de altre ab camí qui va a la font de Biniarroy y de altre ab terras de Jaume Masip ...” (ARM. T-55).

El 22 de març de 1700 Joan Alorda capbrevava una peça d’olivar, muntanyes i garrigues que terra, olivar, muntanyes i garrigues que “... afrontan de una part ab terras de Bart. Reus de altre terras i olivar de Bernardi Alorda de altre ab camí qui va a la font de Biniarroy y de altre part ab terras de Jaume Masip ...” (ARM. T-55).

El 6 de gener de 1756 Pere Alorde, alies sili, capbrevava part de la possessió de Biniarroi, “... afronte de una part ab camí qui va a la font de dit lloch, de altre ab terra de Pere Matheu Nadal que fonch de Pere Alorde Llobera, de altre ab terra de Juana Matheu muller de Antoni Pol alias carro, y ab terres dels hereus de Berthomeu Reus que ara posseixen los hereus de Francina Masip alias canonge, y de altre ab terres de Barthomeu Reus de Jaume ...” (ARM. T-57).

En el ple de l’11 de gener de 1889 l’Ajuntament de Selva aprovà “... la necesaria obra de nueva construcción de un puente en el lugar de Mancor y puesto del torrente que baja desde Biniarroy y camino que conduce a la fuente pública del expresado lugar ...” (AMS. Sign. 749).

En el ple celebrat el 10 d’octubre de 1909 es llegí la instància d’un veïnat “... pidiendo permiso para conducir a su casa de Biniarroy el agua que tiene en una finca de su propiedad denominada Sort de Can Bolengue, para lo cual tiene que atravesar la via pública en el camino que conduce de Biniarroy a la fuente pública, y en el camino que del mismo Biniarroy conduce a Mancor, y la Corporación despues de enterada del contenido de la misma acordó por unanimidad que la Comisión de Obras se constituya en los sitios indicados e informe despues para en su vista resolver la Corporacion” (AMS. Sign. 750/10).

En el ple celebrat el 7 de gener de 1932 el consistori mancorí acordà reparar la font pública: “... la fuente pública del caserío de Biniarroy se derrumbó a consecuencia de un desprendimiento de tierras de tal modo que no puede ser utlizada y, además, obstruye el camino vecinal se acordó que por el personal que sea preciso se efectúen las obras de reparación necesario hasta dejar dicha fuente y el abrevadero contiguo en condiciones de ser utilizado como anteriormente ...” (AMM. Sign. 8/2).

La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de Camins del terme municipal d’Alaró*, elaborat pel Consell de Mallorca (FODESMA) l’any 1998, inclòs amb el núm. 60, camí d’Estorell Vell a ses Cases Noves. Pel que fa referència a aquest camí s’ha trobat la següent documentació:

Apareix amb el núm. 13.11 al *Catàleg dels Antics Camins de la Serra de Tramuntana* (Consell Insular de Mallorca, 1993), com a Camí de s’Estorell Vell a les Cases Noves, i se’n destaca l’interès paisatgístic.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- FIOL, M. (2000). A les seves notícies històriques de 1230 a 1600 dedica un apartat a camins, on apareix un document que parla de Bartomeu Figuera que "... es queixà davant el batle major de la pabordia que Ramon Delorda no el deixava passar per portar el blat d'una peça de terra dita el Camp Redó fins a una era, a través del camí que des de Biniarroi es dirigia a Almadrà. El batle major, el dia 11 de juliol de 1385, ordenà al seu batle a la parròquia de Selva que "quí farà contrari al dit Barthomeu Figuera en lo dit camí que aquell ha en la dita possessió no ambarguen ans a aquell e los seus lexen passar e tirar lo dit seu blat per lo dit camí anant a la sua possessió sots pena de XX lliures a la nostra cort aplicadores". (ARM AH 5251)." (pàg. 114). A la mateixa obra es cita un document del 7 de juny de 1416 segons el qual el regent de governació Pelai Unís ordenava als batles de Selva i Alaró "... que, vistes les queixes de l'honorat Llorenç Sa Garriga, ciutadà, i de Pere Alorda, major de dies, de la parròquia de Selva, de que per les seves alqueries que tenien en els llocs de Biniamar i Biniarroi, sots alou del paborde de Tarragona, algunes persones sense propietats en dit alou, per abreviar camí per anar de Selva a Alaró, passaven per les seves possessions ...", prohibissen el pas sense llicència dels propietaris per l'esmentat camí ..." (pàg. 223).

- FONT I MARTORELL, G. (1964). Biniarroi. Al seu llibre: *Cincuenta excursiones a pie por la isla de Mallorca*: "... al pasar nueva barrera, llegando enseguida a las inmediaciones de "Ses Cases Noves", desembocando el sendero en camino carretero que se seguirá por la derecha, hallándose poco después una nueva barrera y tras ella, a mano izquierda, existe un manantial; se pasa por otra barrera y luego se verá enfrente, un camino con otra barrera el cual no se debe seguir, sino que de deberá continuar por la izquierda, para, después de pasar otra barrera llegar a las casas del predio "Son Massip" ..." (pàgs. 238- 243).

- GARCÍA PASTOR, J. (1970). *Rutas escondidas de Mallorca*. Lloseta – Ses Cases Noves (Por S'Estorell y Biniatzent). Al volum 37 diu: "... El camino, siempre a la vista del Puig de S'Alcadena, cada vez más cercano, se orienta derecho hacia las casas de S'Estorell Vell [...] A la otra parte del huerto el camino continúa, como ya se ha dicho, hasta la Font Nova [...] Entre la fuente y el portillo [...] el sendero se halla casi o totalmente perdido [...] se llega a Ses Cases Noves ..." (pàgs. 4-35).

- PALOS, B. (1984). *Itineraris de Muntanya. Excursions a peu per la Serra de Tramuntana*, descriu un itinerari cap a Biniarroi des de Lloseta: "...per un caminó que, en direcció Nord-Oest li passa per damunt i puja el coster per entre marjades d'oliveres, vorejant la cara Nord d'Es Puig de Sa Creu.

El caminó, després de remuntar una forta empitada i discórrer per una mica de replà [...] inicia un lleuger descens per tombar cap a la dreta (Est) i situar-nos vora un portell que dona pas a Ses Cases Noves. Deixant aquesta finca a l'esquerra i a la dreta Sa Font de na Bárbara, arribarem a un altre portell pel qual es pot anar a la finca Sa Font Garrover ..." (pàgs. 103-107).

- VALERO, G. (1993). *Camins i Paisatges. Itineraris culturals per l'illa de Mallorca*. VI. A l'itinerari de Biniarroi i el clot d'Almadrà. Des de Mancor de la Vall fins a Solleric. "... Des de Biniarroi continuam l'itinerari cap al camí del clot d'Almadrà [...] És un tirany estret, amb un alt parament de marge a la dreta i un pendent rost a l'esquerra, en capdavallada [...] Ben aviat, en un entreforc de tiranys, ens dirigim el de l'esquerra, en davallada; cap a la dreta hi ha un sender molt insegur, ja que travessa un coster esllavissat, que arriba a la font de Biniarroi, delatada per una vella canonada de conducció d'aigua. [...]

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- FIOL, M. (2000). A les seves notícies històriques de 1230 a 1600 dedica un apartat a camins, on apareix un document que parla de Bartomeu Figuera que "... es queixà davant el batle major de la pabordia que Ramon Delorda no el deixava passar per portar el blat d'una peça de terra dita el Camp Redó fins a una era, a través del camí que des de Biniarroi es dirigia a Almadrà. El batle major, el dia 11 de juliol de 1385, ordenà al seu batle a la parròquia de Selva que "quí farà contrari al dit Barthomeu Figuera en lo dit camí que aquell ha en la dita possessió no ambarguen ans a aquell e los seus lexen passar e tirar lo dit seu blat per lo dit camí anant a la sua possessió sots pena de XX lliures a la nostra cort aplicadores". (ARM AH 5251)." (pàg. 114). A la mateixa obra es cita un document del 7 de juny de 1416 segons el qual el regent de governació Pelai Unís ordenava als batles de Selva i Alaró "... que, vistes les queixes de l'honrat Llorenç Sa Garriga, ciutadà, i de Pere Alorda, major de dies, de la parròquia de Selva, de que per les seves alqueries que tenien en els llocs de Biniamar i Biniarroi, sots alou del paborde de Tarragona, algunes persones sense propietats en dit alou, per abreviar camí per anar de Selva a Alaró, passaven per les seves possessions ...", prohibissen el pas sense llicència dels propietaris per l'esmentat camí ..." (pàg. 223).

- FONT I MARTORELL, G. (1964). Biniarroi. Al seu llibre: *Cincuenta excursiones a pie por la isla de Mallorca*: "... al pasar nueva barrera, llegando enseguida a las inmediaciones de "Ses Cases Noves", desembocando el sendero en camino carretero que se seguirá por la derecha, hallándose poco después una nueva barrera y tras ella, a mano izquierda, existe un manantial; se pasa por otra barrera y luego se verá enfrente, un camino con otra barrera el cual no se debe seguir, sino que de deberá continuar por la izquierda, para, después de pasar otra barrera llegar a las casas del predio "Son Massip" ..." (pàgs. 238- 243).

- GARCÍA PASTOR, J. (1970). *Rutas escondidas de Mallorca*. Lloseta – Ses Cases Noves (Por S'Estorell y Biniatzent). Al volum 37 diu: "... El camino, siempre a la vista del Puig de S'Alcadena, cada vez más cercano, se orienta derecho hacia las casas de S'Estorell Vell [...] A la otra parte del huerto el camino continúa, como ya se ha dicho, hasta la Font Nova [...] Entre la fuente y el portillo [...] el sendero se halla casi o totalmente perdido [...] se llega a Ses Cases Noves ..." (pàgs. 4-35).

- PALOS, B. (1984). *Itineraris de Muntanya. Excursions a peu per la Serra de Tramuntana*, descriu un itinerari cap a Biniarroi des de Lloseta: "...per un caminó que, en direcció Nord-Oest li passa per damunt i puja el coster per entre marjades d'oliveres, vorejant la cara Nord d'Es Puig de Sa Creu.

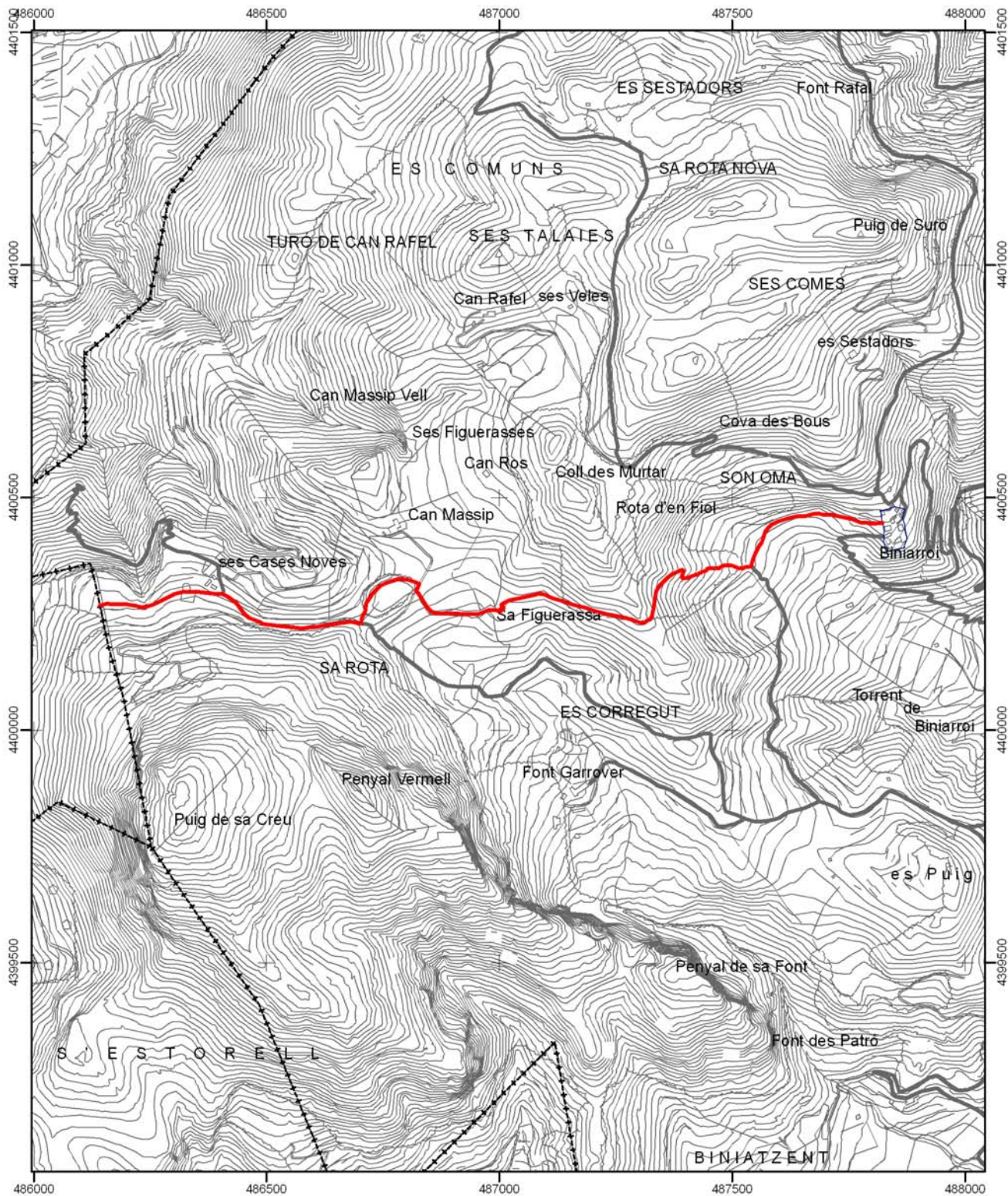
El caminó, després de remuntar una forta empitada i discórrer per una mica de replà [...] inicia un lleuger descens per tombar cap a la dreta (Est) i situar-nos vora un portell que dona pas a Ses Cases Noves. Deixant aquesta finca a l'esquerra i a la dreta Sa Font de na Bárbara, arribarem a un altre portell pel qual es pot anar a la finca Sa Font Garrover ..." (pàgs. 103-107).

- VALERO, G. (1993). *Camins i Paisatges. Itineraris culturals per l'illa de Mallorca*. VI. A l'itinerari de Biniarroi i el clot d'Almadrà. Des de Mancor de la Vall fins a Solleric. "... Des de Biniarroi continuam l'itinerari cap al camí del clot d'Almadrà [...] És un tirany estret, amb un alt parament de marge a la dreta i un pendent rost a l'esquerra, en capdavallada [...] Ben aviat, en un entreforc de tiranys, ens dirigim el de l'esquerra, en davallada; cap a la dreta hi ha un sender molt insegur, ja que travessa un coster esllavissat, que arriba a la font de Biniarroi, delatada per una vella canonada de conducció d'aigua. [...]

Davant la nostra posició, cap a ponent, es veuen també les cases de la possessió de les Cases Noves, cap a on ens dirigim. A uns dos minuts del coll, arribam a la font de les Cases Noves, documentada cartogràficament també amb el nom de font de na Bàrbara; es troba situada a l'esquerra del camí. [...] De la font de les Cases Noves continuam pel camí ample, i alguns metres més endavant arribam a la bifurcació de les Cases Noves. El nostre itinerari continua per l'esquerra, mentre que el de la dreta condueix a les Cases Noves, que ja es veuen ben properes. Després d'una barrera de metall, deixam el camí ample que continua cap a l'esquerra, i ens desviam pel camí més estret, lleugerament a la dreta, en paral·lel a la reixa de filferro, per on aviat deixam a la dreta una altra barrera que comunica amb les Cases Noves i el corresponent camí que hi condueix, transversal al nostre itinerari [...] arribam a un altre portell, obert en una paret de pedra seca, amb una barrera de metall. Aquesta paret fa partió entre les Cases Noves i Almadrà, concretament Can Xalet, alhora que separa les termes municipals de Mancor de la Vall i Alaró, en el qual entram quan franquejam el portell" (pàgs. 1217- 1248).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareixen els trams 6, 7 i 8.
- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500. Apareixen els trams 6, 7 i 8.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000. Apareixen els trams 6, 7 i 8.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareixen els trams 6, 7 i 8.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Fulls 671-IV (Selva) i 671-III (Inca). Apareix el tram 7.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000. Apareix el tram 7.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1). Apareix el tram 7.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva). Apareix el tram 7.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix el tram 7.
- DD. AA. (2006). *Mapa Excursionista. Mallorca – Tramuntana Central*. E-25. Ed. Alpina. Escala 1/25.000. Apareixen els trams 7 i 8.

Situació dins el terme municipal de Mancor de la Vall

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL

(27) CAMÍ DE BINIARROI A ALMADRÀ / CAMÍ DE LA FONT DE BINIARROI

Escala: 1:12.500

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(28) CARRETERA DE BINIARROI

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4 / 671-2-5

Inici: nucli urbà de Mancor, al carrer de Santa Llúcia.

Final: camí de Biniarroi, núm. 25.

Longitud: 498 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí obert i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a connectar amb el camí de Biniarroí, núm. 25.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 214 m

Amplada mínima: 3 m

màxima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☒ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Tram amb inici i final al camí de Biniarroí, núm. 25.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 44 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Tram amb inici i final al camí de Biniarroí, núm. 25.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 129 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Tram amb inici i final al camí de Biniarroí, núm. 25.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 111 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

Cadena

Pont

Escopidors

Pedres passadores

Paret

Escalons

Ratlletes

Paretons

Clavegueres

Pujadors

Gual empedrat

Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El dia 21 de juliol de 1932 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall es resol la instància que va presentar Jaume Martorell Vallori juntament amb deu veïnats per cedir terrenys propis per l'eixamplament del camí de Biniarroí "... ofrecen gratuitamente el terreno necesario para ensanchar el camino de Biniarroí en forma que permita el paso por el mismo hasta el caserío de dicho nombre o, cuando menos, hasta la finca Ca'n Tuna de los modernos vehículos de tracción animal o mecánica ..." (AMM. Sign. 8/3).

El dia 11 d'agost de 1932 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall el senyor Reus va manifestar el desig de col·laborar a l'eixamplament del camí de Biniarroí "... queriendo contribuir de un modo positivo al ensanche del camino de Biniarroí proponía al Ayuntamiento acordara construirlo hasta el caserío de dicho nombre con la anchura suficiente para el paso de toda clase de vehículos ...". Va concloure dient que si hi havia propietaris que no volguessin contribuir de franc, ell posaria els diners suficients per dur a terme aquesta obra (AMM. Sign. 8/3).

En un expedient sobre l'eixamplament del camí de Biniarroí veim com el 5 d'abril de 1932 Miquel Vicens va denunciar a Bartomeu Sitjar perquè "... modificó el camino vecinal que de esta villa conduce al caserío de Biniarroí, utilizándolo en varios puntos y variándolo en otros, no sabiendo si con la debida autorización o por su propia voluntad ..." (AMM. Sign. 82/5).

En una altra sessió plenària celebrada el 12 d'abril de 1932 s'acordà sol·licitar el traçat per on havia de discórrer el camí veïnal de Biniarroí: "... el vecino Miguel Vicens Rosselló solicita se determine el punto y anchura por donde debe discurrir el camino vecinal de esta población al caserío de Biniarroí, teniendo en cuenta el sitio que aquel ocupaba antes de la modificación hecha por don Bartolomé Sitjar ..." (AMM. Sign. 8/3).

El 19 d'abril de 1932 la Comissió de Foment redactà un informe on explicava que "... el Sr Sitjar a las preguntas de la Comisión ha manifestado no poder precisar la fecha exacta que solicitó el permiso del Ayuntamiento de Selva para modificar o rectificar dicho camino a fin de poder transitar por él con un carro. Supone que la petición de referencia, hecha indirectamente, fue tramitada con carácter particular, puesto que la autorización con que llevó a cabo las obras efectuadas le fue otorgada verbalmente por un representante de dicho Ayuntamiento, ignorando si en las oficinas municipales de Selva habrá antecedentes escritos [...] Examinado el

repetido camino resulta que en ciertos parajes se confunde con la carretera construida por el Sr Sitjar y en otros conserva sus características primitivas ...”

Finalment la Comissió de Foment va escriure un darrer informe el dia 11 de juny de 1932, on consta la solució adoptada: “... Tanto en las declaraciones hechas por los cuatro propietarios que acudieron al llamamiento de la Alcaldía en 24 del mes arriba citado como de las manifestaciones de muchos vecinos, se desprende con evidencia que en distintas ocasiones pasó algún que otro carro por el camino Mancor a Biniarroy, aunque no más arriba de la finca denominada Ca'n Tunna [...] Respecto a su primitiva anchura ni los vecinos de esta localidad ni los del caserío de Biniarroy han podido asegurar ni menos probar cuál era; en el archivo del Ayuntamiento de Selva tampoco hay ningún dato sobre este particular [...] En consecuencia esta Comisión propone que prescindiendo de las modificaciones introducidas particularmente se señale para el camino vecinal de esta población al caserío de Biniarroy una anchura equivalente a siete palmos, que debería discurrir por el lugar en que lo hacía primeramente según las referencias que faciliten algunos vecinos antiguos del tan repetido camino ...”. Un document de l'Ajuntament de Selva diu que no consta a cap paper l'autorització per construir una carretera modificant el camí antic (AMM. Sign. 82/5).

El dia 14 de febrer de 1933 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall, la Srta Prats vol que s'acordi que pel camí de Mancor a Biniarroi passi el trànsit de tot tipus de vehicles “... la srta Prats manifestó que haciéndose eco de una necesidad y un deseo general del vecindario proponía se acordara que el camino de este pueblo al caserío de Biniarroy pueda ser utilizado para el tránsito de toda clase de vehículos, conforme se venía haciendo desde muchos años atrás ...” (AMM. Sign. 8/3).

El 23 de setembre de 1933 Simó Reynés Alorda sol·licitava un judici verbal amb l'Ajuntament de Mancor a causa d'una servitud de pas. Segon el Sr. Reynés, la seva dona, a la qual representava, havia venut una peça de terra a Arnau Reynés Martorell anomenada Son Roca, sobre la qual no existia servitud de pas ni altres càrregues, i ara l'Ajuntament de Mancor pretenia que la finca de referència era creuada per un camí que des de la vila anava a Biniarroi; per tal motiu sol·licitava que l'Ajuntament “... reconozca que la finca descrita antes no está afectada por via alguna pública, ni vereda, ni camino alguno ...”. El 13 de novembre del mateix any el jutge municipal, “... Considerando: Que por dentro la finca de que se trata ha podido observar el Juzgado y hecho constar en autos en virtud de la inspección ocular, existe el camino público llamado de Biniarroy y cuya existencia data de mucho mas de cien años, usado continuamente por los vecinos de Mancor del Valle y de aquel caserío y que además existe una curva paralela en dicho camino, construida hace unos quince años para mayor comodidad, dado el mal estado del camino antiguo, que según afirma el mismo actor fué construida por D. Bartolomé Sitjar para aprovechar con carruaje el repetido camino público, cuyas justificaciones hacen imposible la declaración a que aspira el demandante ...”, desestimà la demanda del Sr. Reynés Alorda (AMM. Sign. 369).

En el ple del 21 de juliol de 1934 l'Ajuntament de Mancor llegí el següent escrit: “Por lo que me han dicho personas inteligentes y por lo que he visto en los papeles, me he convencido de que por la finca Son Roca, pasa el camino antiguo y tambien la vuelta construida por el Sr. Sitjar, que ha sido utilizada por el público durante más de 14 o 15 años y que el Arnaldo Reinés Martorell, no podia destruir el camino sin la debida autorización aunque la finca fuera suya; y como la obligación del Ayuntamiento es defender los intereses del Municipio, me adhiero a la proposición del Sr. Sampol, hecha en sesión de siete del actual, con la condición

que antes de comunicarlo, quiero intentar de arreglarlo amistosamente". El 20 d'agost del mateix any un dels regidors mancorins demanava al batle si s'havia comunicat l'acord referent al camí de Biniarroi al Sr. Reinés "... contestándole el Sr. Alcalde afirmativamente y que de los datos averiguados, resulta, que a pesar de haber terminado el plazo señalado, no ha cumplimentado dicho Sr. lo ordenado, de todo lo cual pensaba dar cuenta al Sr. Gobernador, para que este resolviera lo que estimara conveniente" (AMM. Sign. 8/5).

Segons consta a l'acta del plenari celebrat el 4 de maig de 1936 "... manifestó el Sr. Presidente que habia llegado momento de solucionar de una vez el conflicto existente del camino llamado de Biniarroy, pues todos los dias recibia una multitud de quejas de los vecinos, para lo cual proponía que la Comisión de Fomento, pasara sobre el terreno para marcar el camino, toda vez que el que dice, entiende que dicho camino es publico ...", proposta que fou aprovada per unanimitat (AMM. Sign. 8/6).

El dia 5 de setembre de 1948 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall s'acordà augmentar els diners per l'eixamplament del camí de Biniarroy "... se acordó aumentar en dos jornales la prestación para proceder al ensanche del camino de Biniarroy ..." (AMM. Sign. 9/5).

El dia 4 d'abril de 1949 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall alguns veïnats varen aportar diners per la reparació en el camí de Biniarroi "... D. José Balaguer Domenech un portante la cantidad de trescientas pesetas, otra por D. Juan Martorell Mayol que importa la suma de doscientas pesetas y otra de D. Antonio Martorell Mora que importa ciento sesenta y cinco pesetas, todos sus jornales invertidos en el arreglo del camino de Biniarroy tramo cementerio, acordándose su aprobación y pago ..." (AMM 9/5).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la provincia.

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Mancor envià per formar aquest pla, el camí de Biniarroi és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo de Mancor del Valle*, del mateix any, amb inici a la ctra. de Santa Llúcia i final a la finca rústica de s'Abrisat, amb una longitud d'1 quilòmetre i una amplada total de 3 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

A l'any 1983 es redactà i es donà a conèixer el Projecte de reforç de pavimentació asfàltica del camí de Biniarroi, l'encarregat de l'obra és l'enginyer Director de Vies i Obres Andreu Parietti i "... a efectos de definir las Obras con cuya realización se verán satisfechas las necesidades expuestas por el propio Ayuntamiento en su petición, respecto de pavimentación asfáltica del Camino de Biniarroi ..." (AMM. Sign. 82/5).

El dia 20 de setembre de 1986 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall es llegeix el document per el qual el Consell Insular de Mallorca farà les obres d'asfalt del camí de Biniarroi "... se da cuenta de los escritos nº 372 negociado Cooperación del Consell Insular de Mallorca en los cuales nos comunican la inclusión de la obra Asfaltado camino Biniarroi ..." (AMM. Sense signatura).

El dia 16 maig de 1987 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall a l'apartat certificació d'obres s'aprova la certificació d'obra Reforç de pavimentació asfàltica del camí de Biniarroí. (AMM. Sign. 394/3).

El 6 de setembre de 2006 l'Ajuntament de Mancor aprovà el plec de clàusules administratives particulars i la tramitació urgent per a l'adjudicació de l'obra "Neteja i pavimentació asfàltica de camins rurals del terme municipal de Mancor de la Vall, segons projecte redactat per l'arquitecte tècnic Bartomeu Ramon Moyà. Dins aquest projecte estava inclòs el de neteja i pavimentació asfàltica del camí de Biniarroí, situat en el polígon 3, que data de setembre de 2005. Quan descriu l'objecte del projecte parla de la pavimentació asfàltica i diu que "Es un camino público que en la actualidad se encuentra en MUY MAL ESTADO".

A la descripció que es fa del camí llegim que té una longitud de 745 metres i una amplada de 3.25 metres de mitjana (AMM. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- FIOL, G. (2005). A la seva història de Mancor en els segles XIX i XX podem llegir: "... s'informà que la Comunitat Autònoma, a través del IRYDA havia destinat 16.054.000 pessetes per asfaltar camins rurals de Mancor [...] s'asfaltà el tram públic del camí de Biniatzent i el tram públic del camí de Biniarroí, s'asfaltà el de ses Quarterades Noves i el de Son Bonafé , s'asfaltà el de ses Quarterades Velles i el tram que faltava del camí de Massanella per can Gallina [...] asfaltà part del camí des Putxos ..." (pàg. 251).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000.

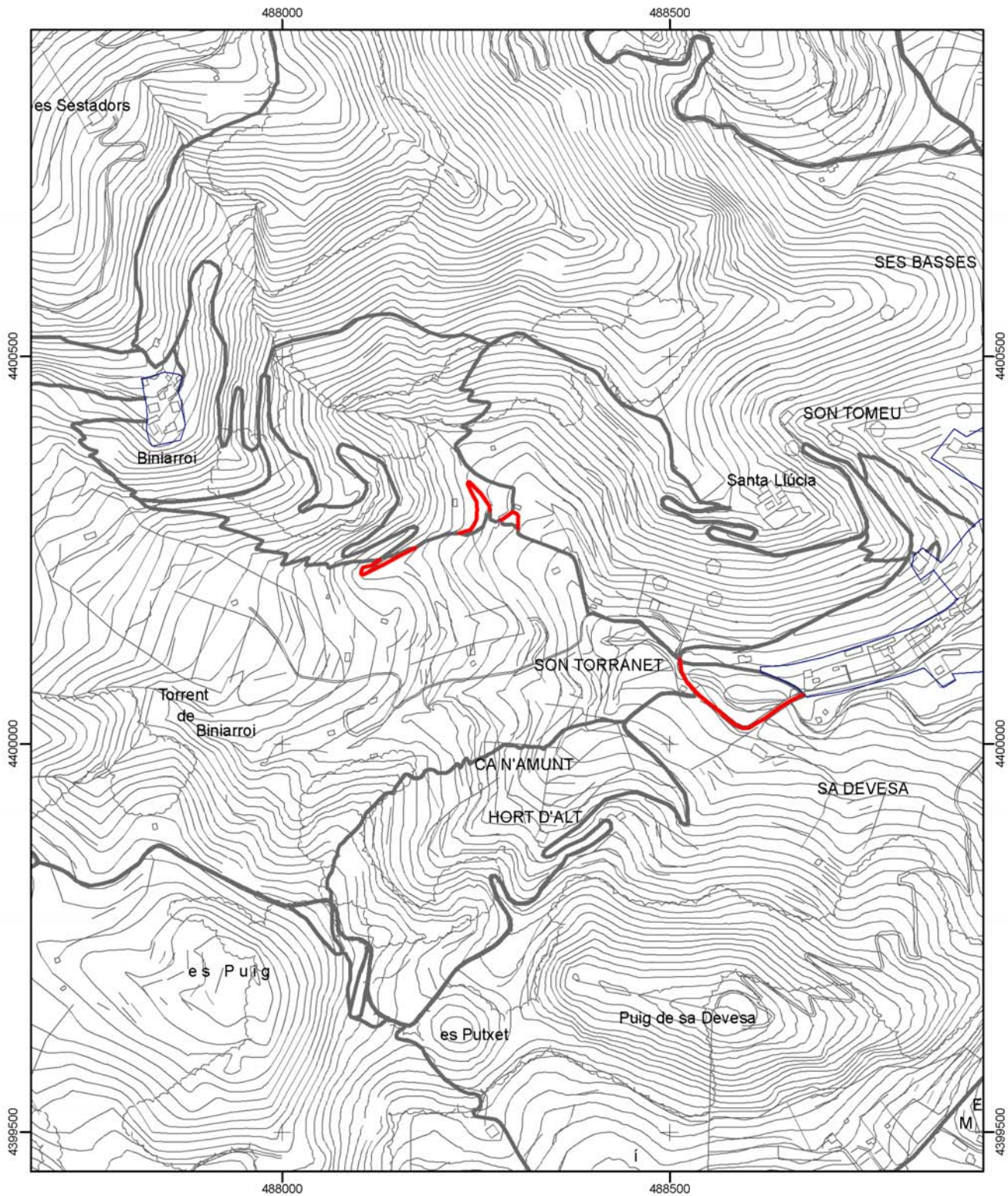
- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del ayuntamiento de Mancor del Valle* (PLAN NACIONAL DE VÍAS PROVINCIALES, 1973).

- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (3-1) i 671 (2-1).

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca) i 671-I (Selva).

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(28) CARRETERA DE BINIARROI	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(29) CAMÍ DE BINIARROI A BINIAMAR

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-1-4 / 671-1-5 / 671-2-5

Inici: camí de Biniarroí a Almadrà, núm. 27.

Final: terme municipal de Selva.

Longitud: 1.967 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí reial.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret, reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí - Una reixa a l'inici del tram 3 i una altra al tram 5.
 No - Una barrera tancada amb pany al l'inici dels trams núm. 6, 7 i 8.

OBSERVACIONS

- El tram 9 actualment no existeix, però el seu traçat correspon amb les fonts orals i el Plano geométrico del término de Selva (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá a escala 1/7.500.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

Diligència per fer constar que mitjançant acord de Ple de data 19 de setembre de 2012, es va resoldre l'expedient d'investigació sobre la titularitat del **camí de Biniarroí a Biniamar** i es va acordar excloure'l de l'inventari de bens.

Mancor de la Vall, 7 de febrer de 2013

La Secretària,

Sgt: Cristina Garcia Rotger

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 603 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 603 m

Amplada mínima: 1,6 m

màxima: 2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 367 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 367 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a una distància de 190 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 190 m

Amplada mínima: 2 m

màxima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins a una distància de 50 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 50 m

Amplada mínima: 1,6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: dolent

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 5

Continuació del camí fins a una distància de 26 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 26 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 6

Continuació del camí fins a una distància de 191 metres.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 191 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 7

Continuació del camí fins a una distància de 194 metres.

Tipologia: pista

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 194 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 8

Continuació del camí fins a una distància de 58 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 58 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 9

Continuació del camí fins a la partió de terme amb Selva.

Tipologia: ?

Tipus de ferm: desconegut

Longitud: 288 m

Amplada mínima: 0 m

Seguiment: desconegut

Estat: desconegut

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 17 de gener de 1564 Bernadí Mateu capbrevava una possessió "... confrontatam ex una parte cum olivari Mathei Matheu del moli, et ex alia parte cum olivari Joannis Tolra, et ex alia parte cum possessione Simonis Cuch et ex alia parte cum itinere per quem itur de dicto loco de Beniarroy a Beniamar, et ex alia parte cum olivari Andrea Matheu, et cum itinere de Mancor ..." (ARM. T-53).

El 15 d'octubre de 1565 Gabriel Coll capbrevava terra i olivar anomenada la Font del Garrover que feia partió "... ex una parte cum itinere per quod itur de Beniamar a Beniarroy et ex alium terris Jacobi Masip et ex alia cum terris heredum Magnifici de Pax futor et ex alium terris Jacobi Reus ..." (ARM. T55).

El 16 d'agost de 1649 es capbrevava una peça de terra a la Font del Garrover que "... afronta de una part ab camí qui va de Biniarroy a la vila de Incha de altre ab terras de Juana Maiyor y de altre ab terras del Mag. ¿? y de altre ab terras de Juana Reus de Binietzent ..." (ARM. T-53).

El 6 de setembre de 1649 Aina Mateu capbrevà un tros de terra anomenat el corral de'n Maiol que feia "... afronta de una part ab camí qui va de Biniarroy a Biniamar y de altre ab terras de Pera Nadal Matheu y de altre ab terras de Cilia Alorda y de altre part ab terras qui foren de Bernat Matheu qui vuÿ posseix dit Pera Nadal Alorda ...". El 2 d'octubre del mateix any Pere Nadal Mateu capbrevava una peça de terra dita la Vinyassa que feia partió "... de una part ab camí qui va de Biniamar a Biniarroy y de altre ab terras de Ana Matheu y Reus y ab terras de Pera Alorda Cilia y de altre ab terras de dit denunciant y ab camí qui va a Mancor... (ARM. T-55)" .

El 2 de gener de 1662 Pere Nadal registrava a l'Escrivania de la Reial Capbrevació una peça de terra dita la Vinyassa que "... afronta de una part ab camí qui va de Biniamar a dit lloch de Biniarroy, de altre ab terras de Francina Matheu y Reus are de Pere Joan Reus son fill de altre ab terras de Pere Alorda Cilia y de altre ab terras del denunciant y ab camí qui va a Mancor ..." (ARM. T-55).

El 17 de gener de 1662 Francesc Tolra capbrevà un olivar que "... confronta de una part ab cami qui va de dit lloch de Biniarroy a Biniamar, de altre ab terras de Jaume Reus de Binietzent de altre ab terras de Miquel Coch de altre ab terras de dit Antonio Rexach de altre part ab terras de dit denunciant ..." (ARM. T-55).

El 31 de desembre de 1662 Jaume Massip capbrevà una peça de terra anomenada "Lo Camp demunt la viña" que "... confronta de una part ab camí qui va de Binimar a Biniarroy y de dos parts ab terras de dit denunciant ..." (ARM. T-55).

El 12 d'abril de 1701 Elisabet Rexach capbrevava una peça de terra i olivar dita la rota del Pi, a Biniarroí, "... confrontade de una part ab cami qui va de Biniarroy a Biniamar, de altre ab terras de Antoni Silerols de Mancor de ditas pertinentias, de altre part ab terras de Matgi Carbonell de la vila de Inca, antes de Matheu Amengual, de altre part ab cami qui va de Mancor a Biniarroy, y de altre part ab terras de Pere Nadal Matheu ..." (ARM. T-55).

El 8 d'agost de 1702 Guillem Sampol capbrevava una peça de terra dita el Corral d'en Maiol, situada a Biniarroí, que "... confronta de una part ab terras de Pere Nadal Matheu, de altre part ab terras de Barthomeu Reus, de altre part ab Camí, qui va de dit lloch de Biniarroy a la Vila de Inca, y de altre part ab olivar del dit Pere Nadal Matheu ..." (ARM. Sign. T-55).

El 5 de juliol de 1796 Rafela Maria Pont i Vich registrava a l'Escrivania de la Reial Capbreuació un tros de terra i olivar a Biniatzent que "... confronta conjuntament ab la sobredita possessió, de una part ab lo puig de Biniamar, mediant camí qui de dit lloch de Biniamar va en el de Biniarro, de altre ab possessió dita Son Odre de D. Francesc Orlandis, de altre ab terras de Miguel Frau, de altre ab possessió de Juan Amengual alias Tafona, de altre ab possessió dita Son Simó de Llorens Coch, de altre ab possessió dita Son Nadal de Pere Matheu Nadal, de altre ab possessió dita la Font Garrover y de altre part ab lo altre mitat de dita possessió dita Binietzent de Barthomeu Reus ..." (ARM. T-58).

El 9 d'octubre de 1800 Macià Mateu capbreuava unes cases i tafona derruides i un clos de terra anomenat l'Abizat, que "... affrontan de una part ab terras de dita possessió Son Jaume dels hereus del dit D. Miguel Massamans de las mateixas pertinencias, de altre ab terra dita Lo Albizat del dit Don Massamans, ab camí real qui de Biniarro va a la ciutat de Palma, de altre ab terra de Pera Joseph Alorda alias Negret, ab terra de Pera Matheu de Son Nadal y ab altre camí qui de Biniarro va a la Font Garrover ..." (ARM. T-58).

El 8 de febrer de 1849 Josep Montis venia a Joana Maria Martorell una peça d'olivar anomenada Son Plana, que formava part del sementer de Biniatzent, "... confinante con camino publico que conduce a Binierroy, con tierras de los herederos de D. Jose Coch, Dª Francisca Coch y con un clos de herederos de Arnaldo Mateu ..." (ARM. CH 261).

El 6 d'agost de 1867 s'inscrivía en el Registre de la Propietat núm. 2 d'Inca (llibre 8 de Selva, tom 117, fol 217, finca núm. 389) la donació del predi anomenat Biniatzent, situat en el lloc de Mancor, a la descripció del qual llegim: "Tiene de cabida segun la estadística vigente ochenta y cuatro cuarteradas de cultivo y veinte de monte, equivalentes a cinco mil novecientas sesenta y seis areas, sesenta y dos centiareas las primeras y mil cuatrocientas veinte areas sesenta y dos centiareas las segundas; y no se espresa su valor, si que pasan por el predio el camino de Mancor a Alaró y el de Biniamar a Biniarro".

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- GARCÍA PASTOR, J. (1970). *Rutas escondidas de Mallorca*. Lloseta – Ses Cases Noves (Por S'Estorell y Biniatzent). Al volum 37 fa referència al camí catalogat, llegim: "... Se nos informó, ante nuestra extrañeza de que pasara precisamente por medio del terreno de sembradío, que ese era el camino con reconocido derecho para los que subían desde Biniamar, y que "no podeienn aturar a ningú". Este camino viene a salir a la barrancada de Biniatzent por otro portillo frente a un campo de "garroveros joves" en una parte arramblada del torrente ..." (pàgs. 4-35).

- PALOS, B. (1984). *Itineraris de Muntanya. Excursions a peu per la Serra de Tramuntana*, descriu un itinerari cap a Biniarro des de Lloseta: "...De Biniarro es davallará en direcció Sud-Oest pel que podríem dir "Carrer Major" fins a la sortida des llogaret, i tombarem cap a la dreta per un caminó que donant una gran voltera i sense perdre altura ens durà a la carretera de Mancor a Font Garrover. La seguirem cap a l'esquerra fins que inicia el descens en ziga-zagues. En aquest lloc i a la primera volta, es troba a la dreta un camí que en direcció Sud-Ost ens menarà fins a un petit replà i aquí continuarem per un altre camí que ens menarà a la dreta.

Es passarà un portell, i en ràpida davallada el camí ens situarà a una altra carretera després de passar un altre portell. Aquí, la carretera, cap a l'esquerra, condueix a Mancor i cap a la dreta a Biniatzent.

Nosaltres travessarem la carretera i seguirem davallant per un senderó que, en la mateixa direcció que hem duit fins ara, ens situarà, després de passar un portell, en el camí que du de Biniatzent a Biniamar, i després cap a Lloseta” (pàgs. 103-107).

- VALERO, G. (1993). *Camins i paisatges. Itineraris culturals per l'illa de Mallorca. VI. A l'itinerari de Biniarroí i el clot d'Almadrà. Des de Mancor de la Vall fins a Solleric.* “... Des de Biniarroí continuam l'itinerari cap al camí del clot d'Almadrà, per la qual cosa partim en direcció a ponent, per un sender que parteix de més amunt del camí vell de Mancor [...] És un tirany estret, amb un alt parament de marge a la dreta i un pendent rost a l'esquerra, en capdavantada [...] El tirany, estret i no gaire còmode, continua entre mates [...] El nostre camí volta a l'esquerra, i alguns minuts més endavant, en tendència a l'esquerra entra en un camí més ample, el qual agafam cap a la dreta. Alguns metres més endavant, després de deixar restes de marges a la banda dreta, arribam vora una alzina de grans dimensions ...” (pàgs. 1217- 1248).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareixen els trams 2, 3, 4 i 5.

- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000. Apareixen els trams 2, 3, 4 i 5.

- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5). Apareix amb el nom de “camino de Biniarroí a Biniamar”.

- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España.* Full 671 (Inca). Escala 1/50.000. Apareixen els trams 2, 3, 4 i 5.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario.* Escala 1/10.000. Apareixen els trams 2 i 5.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca.* Escala 1/31.250. Apareixen els trams 2, 3, 4 i 5.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España.* Escala 1/25.000. Fulls 671-III (Inca). Apareixen aproximadament els trams 2, 3, 4 i 5.

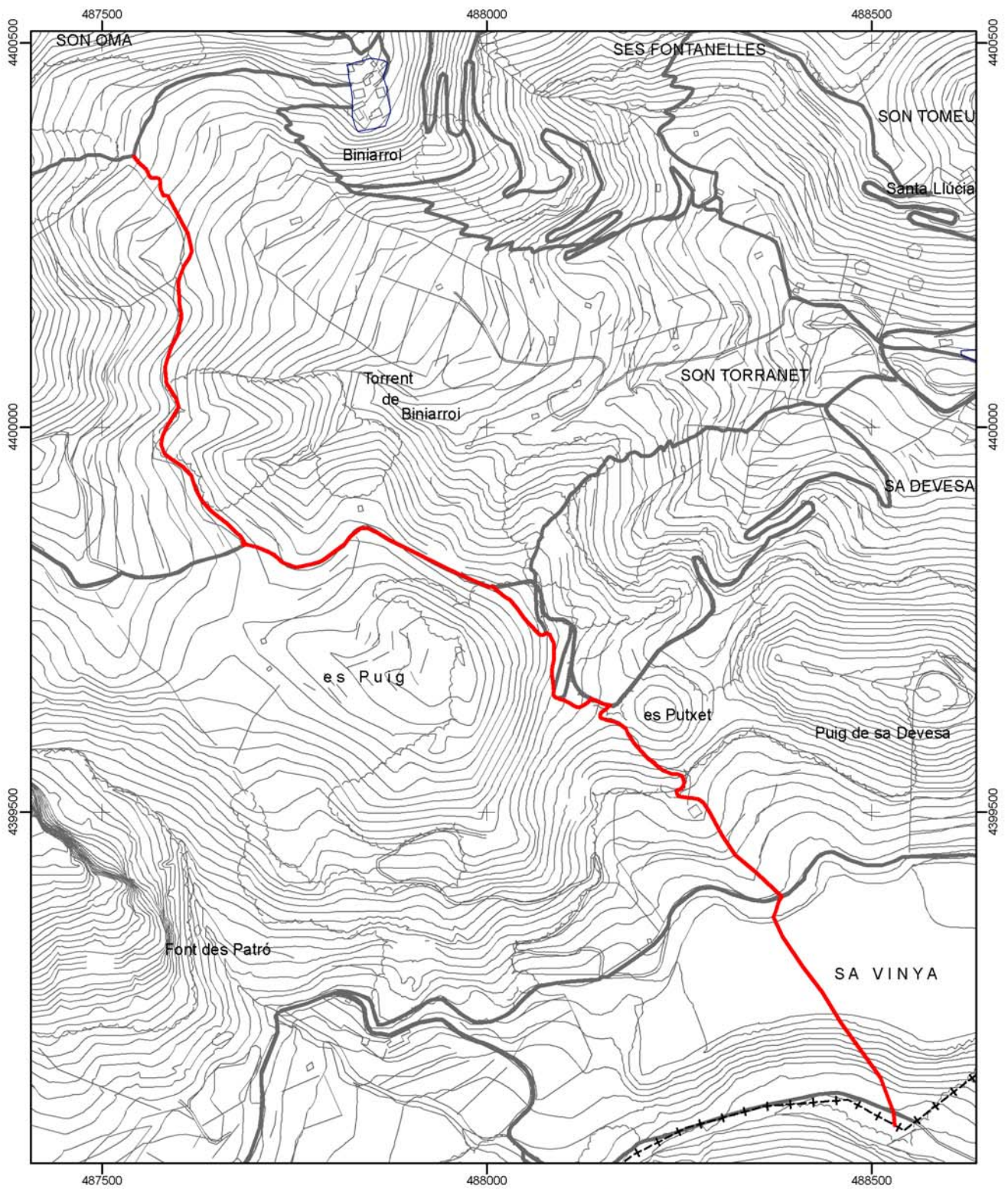
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España.* Full 671 (39-26). Escala 1/50.000. Apareixen els trams 2, 3, 4 i 5.

- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (3-1). Apareixen els trams 2, 3, 4 i 5.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España.* Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca). Apareixen els trams 2 i 5.

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 2 i 5.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 2 i 5.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(29) CAMÍ DE BINIARROI A BINIAMAR	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(30) CAMÍ DE MANCOR A SES CASES NOVES

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-5.

Inici: camí de sa font Garrover, núm. 33.

Final: camí de sa font Garrover, núm. 33, prop des Puig.

Longitud: 542 m

DOCUMENTACIÓ

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors

Les trobam al tercer tram.

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí No Obert i reixa.

LIMITACIÓ DE PAS Sí No

OBSERVACIONS

- El tram 1 actualment no existeix.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 113 mts.

Tipologia: ?

Tipus de ferm: desconegut

Longitud: 113 m

Amplada mínima: 0 m

Seguiment: desconegut

Estat: desconegut

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 221 mts.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 221 m

Amplada mínima: 1,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a una distància de 37 mts.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 37 m

Amplada mínima: 1,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins al final.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 171 m

Amplada mínima: 1,5 m

Seguiment: fàcil

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

Cadena

Pont

Escopidors

Pedres passadores

Paret

Escalons

Ratlletes

Paretons

Clavegueres

Pujadors

Gual empedrat

Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 4 de novembre de 1801 Sebastià Mateu capbrevava una peça de terra, garriga i olivar, meitat de la possessió Biniarroi, que "... afronta de una part ab terra de Melcion Massip, de altre ab camí qui del lloch de Mancor va las casas novas y altres parts y de las dames parts ab terras de dita posesio Son Nadal ..." (ARM. T-58).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

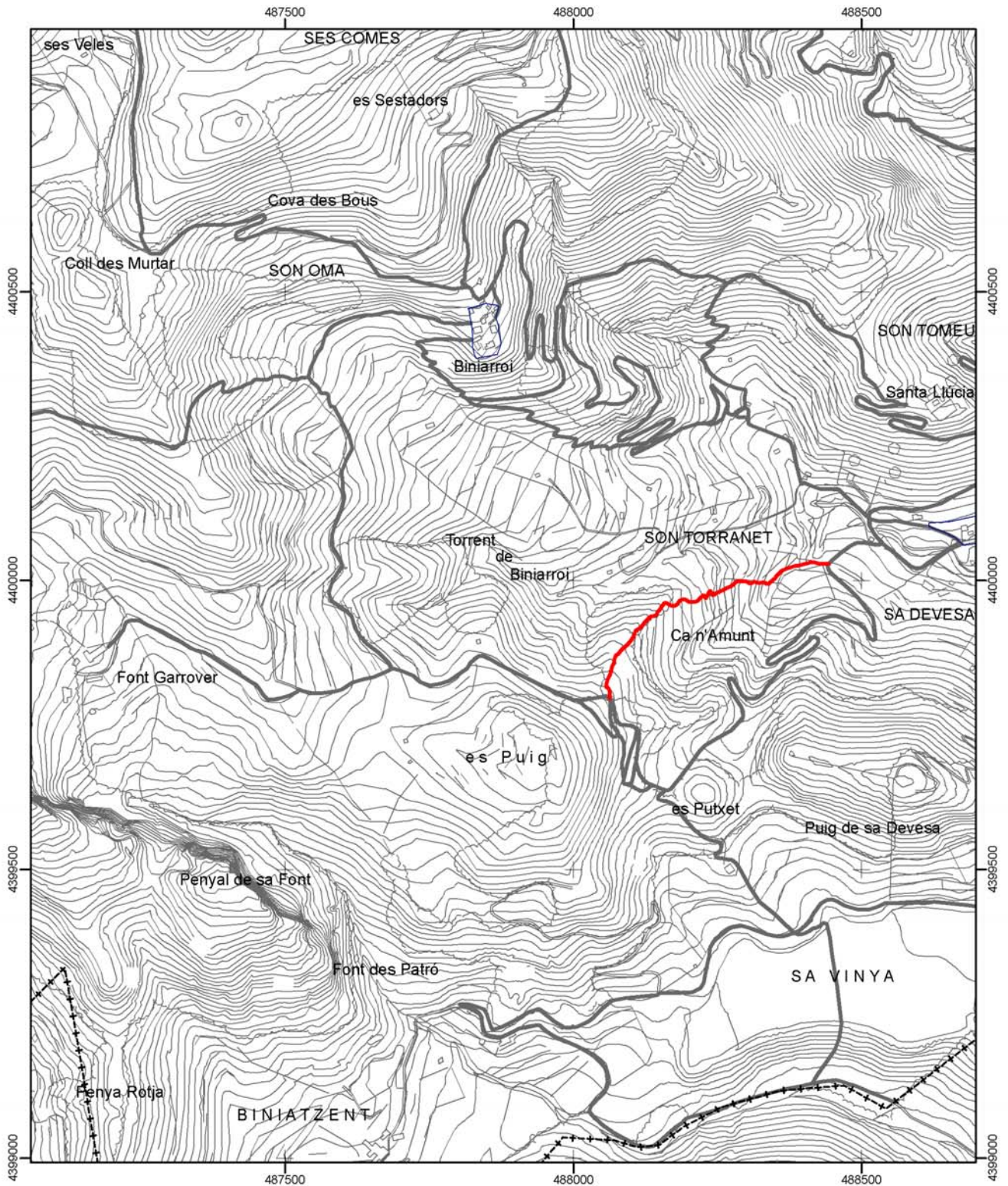
- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000.

- *SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO* (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000.

- *INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL* (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(30) CAMÍ DE MANCOR A SES CASES NOVES	
Escala: 1:10.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(31) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA (A)

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-5

Inici: nucli urbà de Mancor, al carrer Murada.

Final: camí de Santa Llúcia (B), núm. 32.

Longitud: 161 m

DOCUMENTACIÓ

- Certificació de Bé de domini i ús públic.
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall (2006).
- Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí obert, paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Tram amb inici i final a la zona urbana de Mancor.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: empedrat parcialment

Longitud: 40 m

Amplada mínima: 1,6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

De la zona urbana de Mancor fins al camí de Santa Llúcia (B), núm. 32.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: formigó i pedres

Longitud: 8 m

Amplada mínima: 1,6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a una distància de 3 mts.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: formigó i pedres

Longitud: 3 m

Amplada mínima: 1,6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins a una distància de 88 mts.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: empedrat parcialment

Longitud: 88 m

Amplada mínima: 1,6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☒ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 5

Continuació del camí fins al camí de Santa Llúcia (B), núm. 32.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: formigó i pedres

Longitud: 22 m

Amplada mínima: 1,6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 25 de febrer de 1772 Gabriel Pou concedia en emfiteusi a Jaume Bibiloni una peça de terra anomenada el Clos, situada a Mancor, que feia partió "... con tierras de dicho Adquisidor, con camino que va al Oratorio de Santa Lucia, con otro camino de Biniaroy ..." (ARM. CH 257).

El 5 de novembre de 1819 Bartomeu Martorell capbrevava una part de terra anomenada Can Catalina que "... confronta de una part ab camí per el qual se va a Santa Lucia, de altre ab el torrent dit de Massanella, de altre ab terras de Barthomeu Mateu de las matexas pertinencias, de altre ab terras de Cecilia Bisquerra y de altre ab lo torrent dit de Mancor ..." (ARM. P-265).

El 10 de desembre de 1819 Pere Jaume Coch capbrevava unes cases i corral que feien partió "... ab camí qui va al puig de Santa Lucia, ab casas y clos de Miquel Martorell, ab camí de Biniarroy, ab las comunas de dit lloch y ab corral de casas de Montserrat Fontanet ..." (ARM. P-265).

El 3 de setembre de 1831 Bartomeu Martorell capbrevava una peça de terra que "... confronta ab camí qui va a Santa Lucia, ab torrent de Massanella, ab terras de Bartomeu Mateu, ab las de Cicilia Bisquerra y ab torrent dit de Mancor ..." (ARM. P-268).

El dia 21 de març de 1934 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall es va tractar el tema d'una reparació al camí de Santa Llúcia: "... el Sr Moranta sol·licitó se le informara si incumbía al municipio la reparación de un desperfecto existente en el camino de Santa Lucia, contestándole que no existiendo en las oficinas municipales antecedentes respecto a la clasificación de dicho camino no era posible determinar aquella incumbencia ..." (AMM. Sign. 8/5).

El dia 6 d'abril de 1934 a la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall es parla de reparar el camí de Santa Llúcia: "... El Sr Sampol manifiesta que en el camino de Santa Lucia hay un desmonoramiento de terreno y que ha dado cuenta un vecino llamado de Ca's Taparé: pide que si es competencia del Ayuntamiento sea arreglado. Se aprueba en este sentido por unanimidad ..." (AMM. Sign. 8/5).

Segons un informe elaborat pels tècnics del Consell de Mallorca el 18 de febrer de 1992 el camí vell de Mancor a Santa Llúcia es pot dividir en tres trams pels quals es recomanaven diverses actuacions (ACM. Sense signatura).

El 4 de febrer de 1997 l'Ajuntament de Mancor de la Vall acordà acollir-se al programa de recuperació del patrimoni públic iniciat pel Consell de Mallorca, amb la recuperació de dos camins del seu terme "Atés que ambdós, camí a peu i dreuera, són Béns de Domini Públic Municipal, propietat de l'Ajuntament", i per tal motiu es sol·licitava la inclusió dins l'esmentat programa de la restauració del camí a peu que va des de Mancor de la Vall a Orient, passant per Biniarroi, i de la dreuera a peu de Santa Llúcia i les Estacions o els Misteris del Via Crucis. L'expedient inclou un certificat emès pel Sr. Batle sobre la condició de Bé de domini i ús públic del camí, amb data del 21 de febrer de 1997 (AMM. Sense signatura).

El camí de s'ermita de Santa Llúcia està inclòs en el *Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana*, publicat pel Consell Insular de Mallorca (1993) dins el terme municipal de Mancor: "... El primer fragment enllaça el poble amb la volta grossa de la carretera i després coincideix amb ella en alguns trams i es perd en alguns trams.

És un camí molt estret i empedrat parcialment. Es troba en molt mal estat de conservació igual que els tres misteris que es troben al llarg de l'itinerari" (pàg. 319).

El camí de Santa Llúcia està inclòs, amb el núm. 5, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006 amb el nivell de protecció A2. A l'apartat de propietat apareix com a municipal, i a la descripció es diu: "Camí de ferradura, molt seccionat i deteriorat per l'actual carretera, però conservat en més d'un cinquanta per cent. Compta amb tres trams. El primer va del nucli urbà de Mancor fins a la carretera d'accés a Santa Llúcia. Parteix pel carrer de sa Murada, asfaltat. El més amunt, al costat de l'estació III del Via Crucis, arrenca un ferm empedrat i graonat, recuperat parcialment. El segon tram parteix de l'altra banda de la carretera. És de ferradura, amb restes d'empedrat, graons i marget lateral. Trobam també alguna resta de ratlletes. Passa pel costat d'altres estacions del Via Crucis. El darrer tram (fins a Santa Llúcia) es troba substituït per la carretera ..." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BLÁZQUEZ, M.; LLOBERA, M.; MUS, M. & TÉBAR, X. (1998). A l'article "L'antiga xarxa de camins", trobam exemples de camins antics, i a la part on anomena camins d'ermites i monestirs, cita el camí de l'ermita de Santa Llúcia (pàg. 158).

- FIOL, G. (1981). En el seu llibre dedicat als carrers de Mancor l'autor dedica un paràgraf al carrer Murada, on es pot llegir el següent: "... Popularment el carrer és conegut per «El camí vell de Santa Llúcia», i en ell hi havia les primeres estacions del «Via Crucis» que arribava a la mateixa façana de l'oratori ..." (pàg. 22). En parlar del carrer de Santa Llúcia es diu: "Antigament aquest carrer era conegut com a Camí de Sa Creu. Partia de la plaça pública i, passant per darrera l'església vella, s'enfilava per amunt i arribava al llogaret de Biniarroí i al Santuari de Santa Llúcia desfent-se en dos braços ..." (pàg. 24).

- FIOL, G. (1994). En el llibre sobre l'oratori de Santa Llúcia trobam diverses referències al camí d'accés. En primer lloc ens descriu el Via Crucis en el camí: "... Mn Tomàs Carvallo Amigó [...] acabà i beneí l'església nova, construí la vivenda pel vicari, la creu d'entrada al poble i el Via Crucis en el camí a Santa Llúcia ..." (pàg. 101).

- GARCÍA PASTOR, J. (1974). A *Rutas escondidas de Mallorca*, núm. 72, descriu el camí des Puig des Suro (Desde Mancor de la Vall por Sancta Llúcia y Biniarroí), i diu: "... El primitivo sendero de subida, que jalonaban estelas de Vía crucis, hoy en ruinas, ha quedado relegado al olvido, si bien, y por su brevedad, todavía lo utilizan algunos caminantes. En substitución suya, una cómoda carretera asfaltada escala la suave ladera ..." (contraportada).

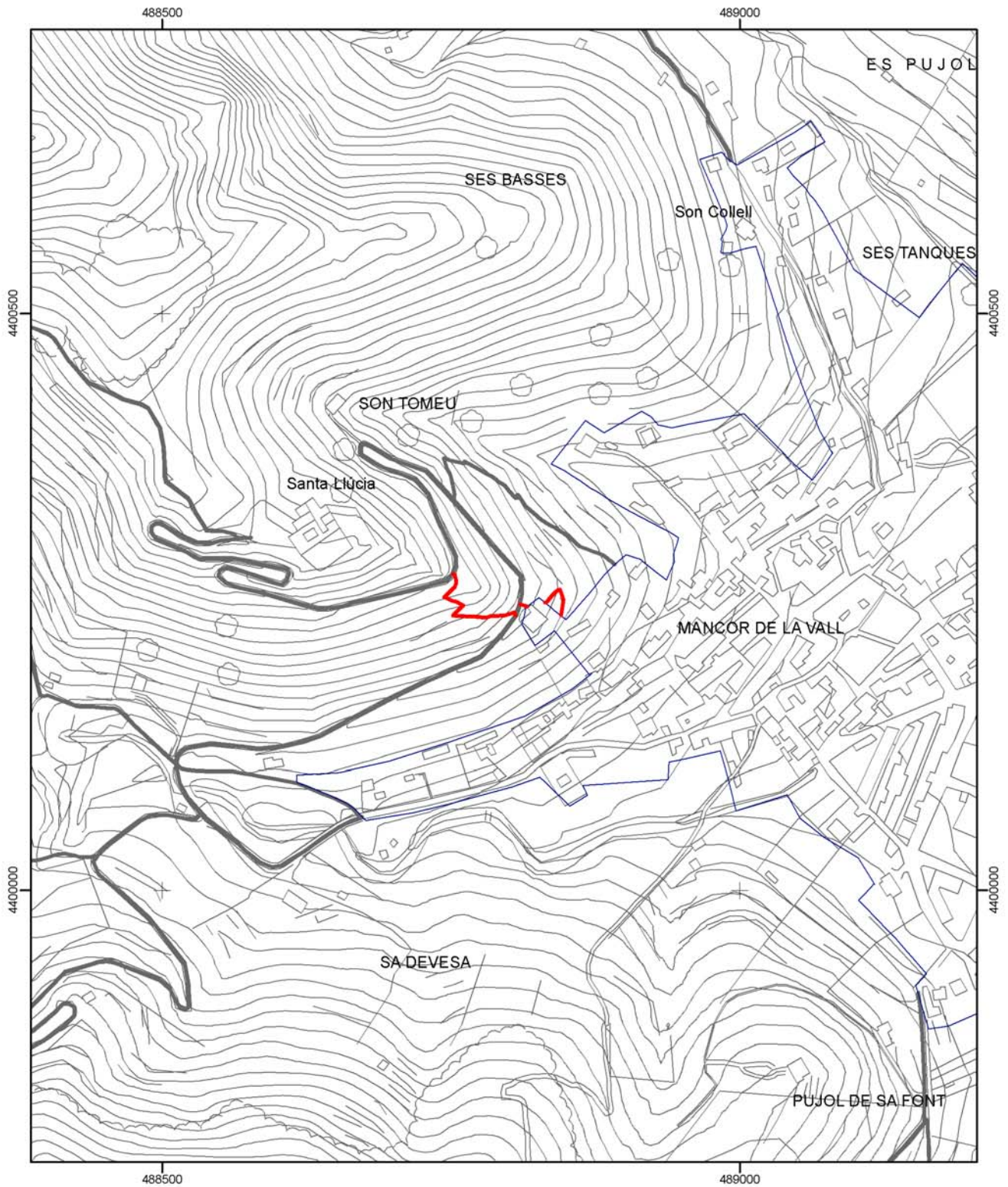
- HABSURG-LORENA, L. S. (1999-2003). *Les Balears descrites per la paraula i la imatge*. Al volum cinquè d'aquesta obra, traduïda de l'original de 1884, fa referència a aquest camí, quan diu: "... Damunt un turó en forma de con que domina Mancor hi ha una altra esglésiola, la de Santa Llúcia; vora el camí, que parcialment empedrat puja entre oliveres en revolts pels costeruts blocs de roques, estan les estacions del viacrucis sobre quadrilàters amb creu de ferro; [...] Una rampa empedrada i llavors una escala de 18 escalons condueixen a la modesta esglésiola [...] i que la gent de la rodalia moltes vegades tria com a meta de les seves excursions, especialment per celebrar els pancaritats." (pàgs. 337- 338).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- Anònim (1791). *Plano del derribo de tierras en el Barranco de Biniarroí de la Isla de Mallorca*.

- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5).

- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(31) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA (A)	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31, Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(32) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA (B)

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4 / 671-2-5

Inici: camí de Biniarroí, núm. 25.

Final: ermita de Santa Llúcia.

Longitud: 1.224 m

DOCUMENTACIÓ

- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).

- Obres per part de l'Administració.

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors

Panells

Un a l'inici del camí que diu: "Santa Llucia".

DELIMITACIÓ LATERAL Sí

No

LIMITACIÓ DE PAS Sí

No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 1.224 m**Amplada mínima:** 3 m**màxima:** 3,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 3 d'octubre de 1949 l'Ajuntament de Mancor pagava un compte de 668 pts pel refresc d'inauguració del camí de Santa Llúcia (AMM. Sign. 266).

El 31 de desembre de 1961 l'Ajuntament de Mancor pagava 2.600 pts a la comissió constructora del camí de Santa Llúcia per una subvenció pendent de 1956 (AMM. Sign. 206).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província.

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Mancor envià per formar aquest pla, el camí a l'ermita de Santa Llúcia és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo de Mancor del Valle*, del mateix any, amb inici al final del carrer Biniarroi i final a l'explanada de l'ermita, amb una longitud de 2'5 quilòmetres i una amplada total de 3'5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

A la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor de la Vall del dia 26 de maig de 1988 s'acorda sol·licitar al Consell Insular de Mallorca la neteja i adequació de la carretera Mancor de la Vall al oratori de Santa Llúcia "... Deliberando convenientemente se acuerda solicitar al Consell Insular de Mallorca la limpieza y adecuación de la carretera de Mancor de la Vall al oratorio de Santa Lucia ..." (AMM. Sign. 394/3).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- FIOL, G. (1994). En el llibre sobre l'oratori de Santa Llúcia ens relata d'una manera detallada com es va dur a terme la construcció de la carretera que de Mancor arriba a l'Oratori de Santa Llúcia: "... El rector Femenia a l'any 1930 obtingué permís verbal del bisbe per fer una carretera, però per diversos motius es posposà fins a l'any 1935 en que sol·licità altra volta permís, ara per escrit ..." (pàg. 132).

- GARCÍA PASTOR, J. (1974). A la seva obra *Rutas escondidas* dedica el fascicle núm. 72 al "Puig des Suro. Desde Mancor de la Vall por Sancta Lluçia y Biniarroí", on llegim: "... El nuevo acceso a Sancta Lluçia es una carretera asfaltada y cómoda ...".

- MAS, J.; BENNÀSSAR, P. & BELTRÁN, R. R. (1994). Itinerario 3. Caimari- Mancor-Santa Lluçia, en bicicleta. In: *Rutas naturales de las islas Baleares*. (pàgs. 275-276).

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1974). Al seu llibre *30 excursiones en coche por Mallorca*, dedica un capítol a la "Ruta del Silencio", on fa referència a aquest camí, quan diu: "El santuario de Santa Lluçia, se encuentra en la cumbre de una colina situada a dos kms. Al Noroeste de la villa. Se accede por una carretera estrecha pero bien asfaltada, que arranca de la iglesia Parroquial de Mancor" (pàg. 100).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Fulls 671-IV (Selva) i 671-III (Inca).

- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del ayuntamiento de Mancor del Valle* (PLAN NACIONAL DE VÍAS PROVINCIALES, 1973).

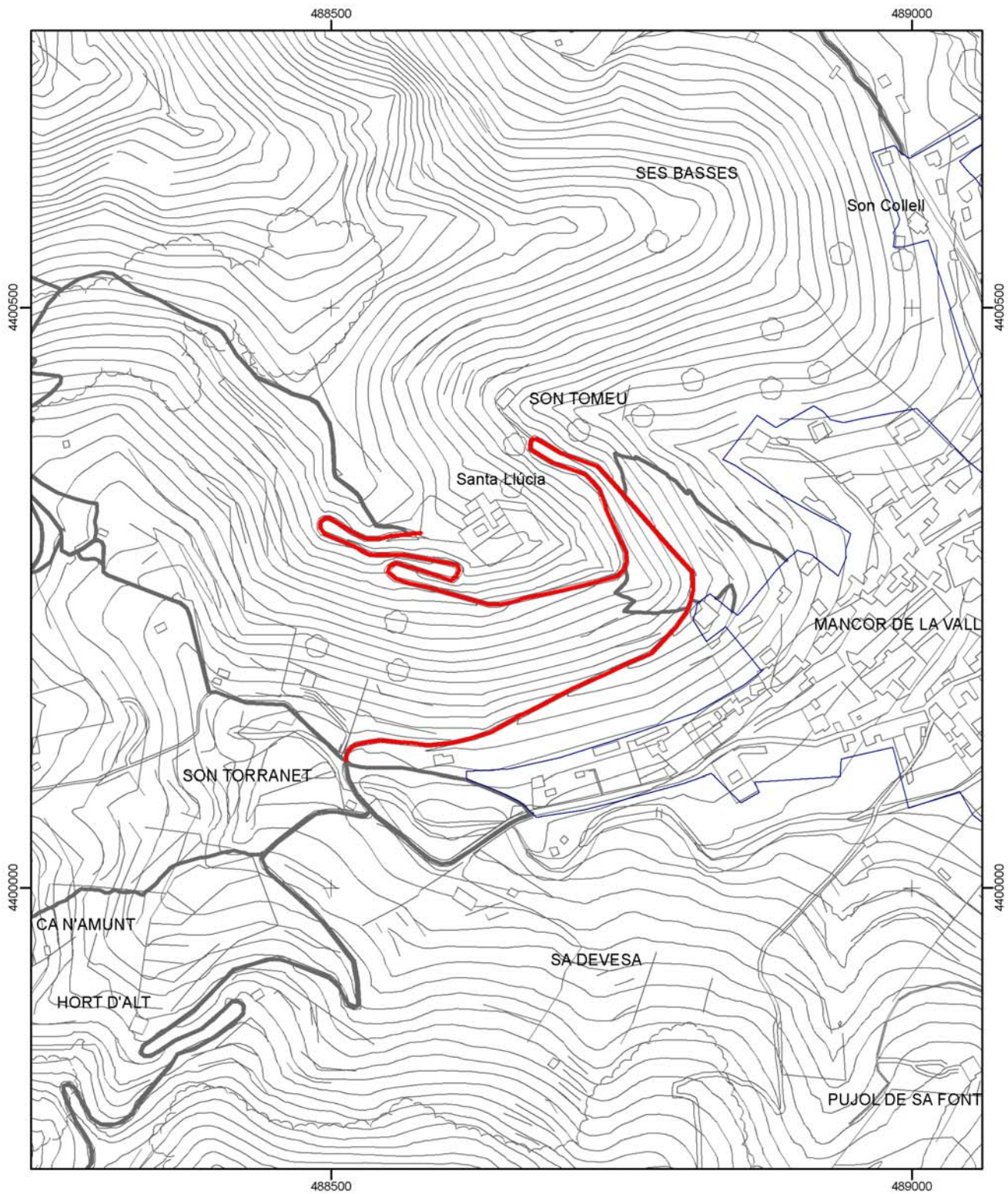
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000. Apareix aproximadament.

- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Fulls 671 (3-1) i 671 (2-1).

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Fulls 671-III (Inca) i 671-I (Selva).

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(32) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA (B)	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(33) CAMÍ DE SA FONT GARROVER

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-1- 5 / 671-2-5

Inici: carretera de Biniarroí, núm. 28

Final: cases de sa Font Garrover.

Longitud: 2.103 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors

- Un a l'inici del camí: Camí de sa Font Garrover".

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL

Sí

Paret, reixa i obert.

No

LIMITACIÓ DE PAS

Sí

-A l'inici del camí hi ha un indicador que diu:

No

"Camino particular. Prohibido el Paso.

-Una reixa a l'inici del tram 4 i 6 i al final del tram 5.

OBSERVACIONS

- Els trams 4, 5 i 6 són voltes que resten de l'antic traçat i a les que fa referència el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a connectar amb el camí de Biniarroi a Biniamar, núm. 29.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 1.087 m

Amplada mínima: 2,5 m

màxima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Tram amb inici i final al camí de Biniarroi a Biniamar, núm. 29.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 247 m

Amplada mínima: 2,5 m

màxima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Del camí de Biniarroi a Biniamar, núm. 29, fins a sa Font Garrover.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 569 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Tram amb inici al tram 2 fins a una distància de 46 metres, fins a connectar amb el camí núm. 29.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 46 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 5

Tram amb inici al tram 2 fins a una distància de 89 metres, fins a connectar amb el camí núm. 29.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 89 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 6

Tram amb inici al tram 2 fins a una distància de 65 metres, fins a connectar amb el camí núm. 29.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 65 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El camí de sa font Garrover està inclòs, amb el núm. 28, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de carro, totalment asfaltat, que comunica la vila amb la possessió de la font Garrover. Té un llarg traçat que comunica amb moltes altres finques. Presenta marget lateral de sosteniment, d'alçat variable. A la zona des Putxet-Son Grec encara resta un tram de l'antic traçat, de terra. En passar la zona des Puig, està tancat. Té un alt valor paisatgístic i etnològic. Està senyalitzat per l'Ajuntament." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- GARCÍA PASTOR, J. (1970). *Rutas escondidas de Mallorca*. Lloseta – Ses Cases Noves (Por S'Estorell y Biniatzent). Al volum 37 diu: "... el ramal de acceso hacia So'n Macip, marca la continuación de nuestro derrotero ya de descenso hacia Sa Font Garrover. Ese camino hay que dejarlo en este punto [...] y tomar el sendero que aparece a la izquierda [...] el sendero llega a la vista de las casas de Sa Font Garrover [...] un camino de carro [...] baja hasta Mancor de la Vall. Por él continuamos nuestro descenso, aunque hay que dejarlo poco después, tomando un sendero que arranca – ya venía desde más arriba, atajando entre vuelta y vuelta y siempre ceñido a la pared de la derecha- en el punto que marca la fot. Núm. 51 en un mayor replano junto a una vuelta del camino ..." (pàgs. 4-35).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix el tram 3.

- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500. Apareix el tram 3.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000. Apareix el tram 3.

- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000. Apareix el tram 3.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix el tram 3.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix el tram 3.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca). Apareix aproximadament.

- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000. Apareix aproximadament i parcial.

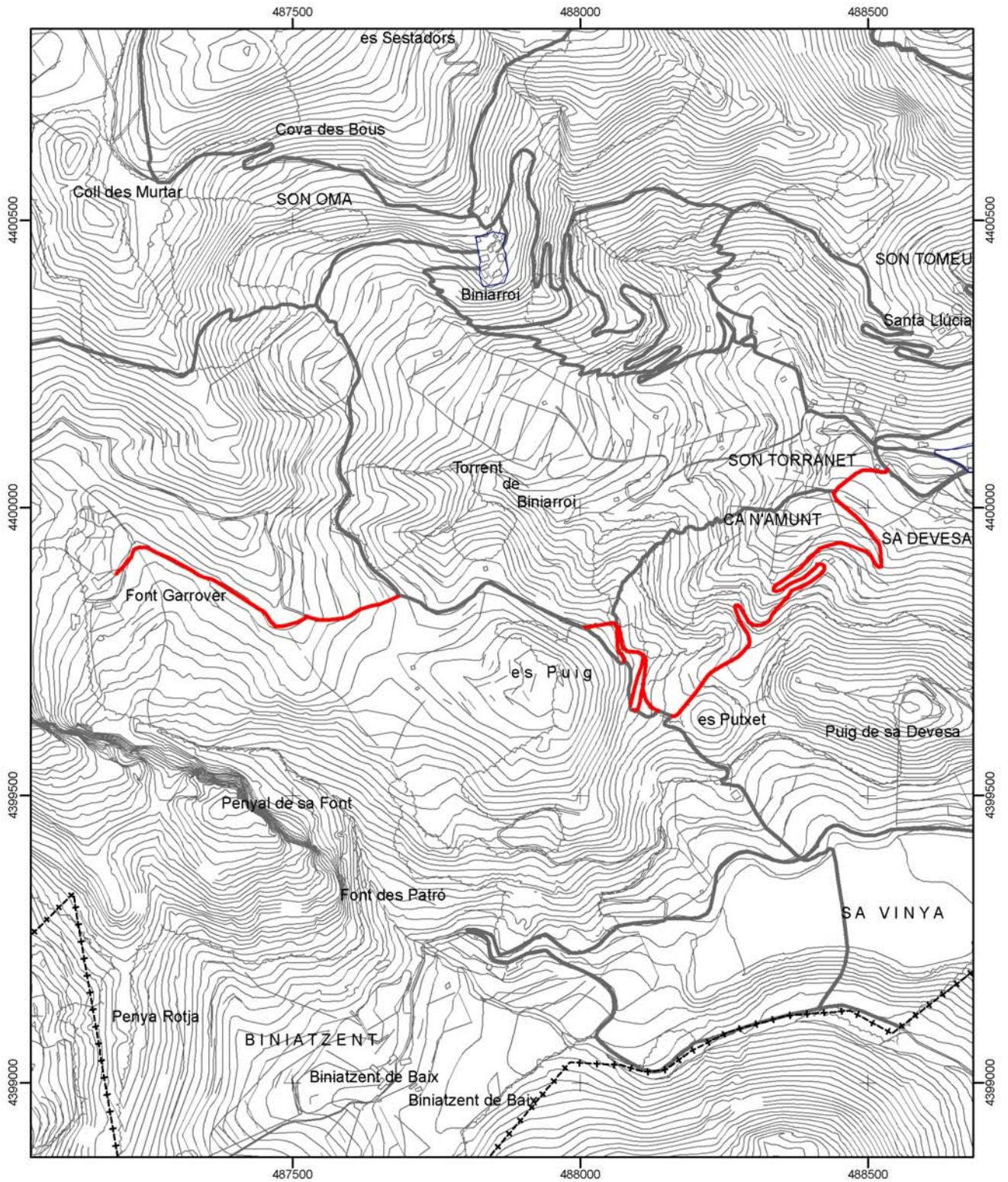
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1). Apareix majoritàriament.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de*

España. Escala 1/25.000. Full 671–III (Inca). Apareix el tram 1.

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1, 2 i 3.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1, 2 i 3.

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL

(33) CAMÍ DE SA FONT GARROVER

Escala: 1:10.000
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(34) CAMÍ D'ESTABLITS DE SA SEMENTERA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí de sa Sinieta, núm. 11.

Final: camí de Massanella a Selva, núm. 1.

Longitud: 361 m

DOCUMENTACIÓ

- Fitació de terme.
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de camins del terme municipal de Selva (Consell de Mallorca, 2004).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí Paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** terra**Longitud:** 361 m**Amplada mínima:** 2,5 m**màxima:** 3,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** regular

Tram envaït per la vegetació a la part central.

Interès constructiu Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 5 de juliol de 1930 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Selva i Mancor de la Vall i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: "12º Mojón. Se reconoció como tal, el punto de intersección del eje del camino de Selva a Massanella con el eje del camino de establecedores de la Sementerá ..." (IGC. Sense signatura).

Dins l'expedient format per procedir a la segregació municipal de Mancor de la Vall, apareix l'informe elaborat per l'Instituto Geográfico y Estadístico el 18 de gener de 1926 per determinar la delimitació entre els termes de Selva i Mancor, on trobam la descripció de la col·locació de les fites: "...continuando desde aquí en línea recta hasta la intercepción de la linde Sur de dicha finca con el camino de establecedores de Sa Viñasa por el que continuaba hasta encontrar el camino de Selva a Massanella, siguiendo por este camino hasta encontrar el camino de establecedores de la Cementera por el cual continua hasta su intercepción en el camino de la Sinieta ...". En el mateix expedient també trobam l'acta de la comissió encarregada de la fitació, on a la descripció de les fites veim com la número 12 va ser col·locada "en el vertice que forma la finca de Mateo Coll Garau con el camino de establecedores del Sementé de Massanella, que conduce al camino de Sa Sinieta ..." (AMS. Sign. 17/2).

Camí d'en Boca

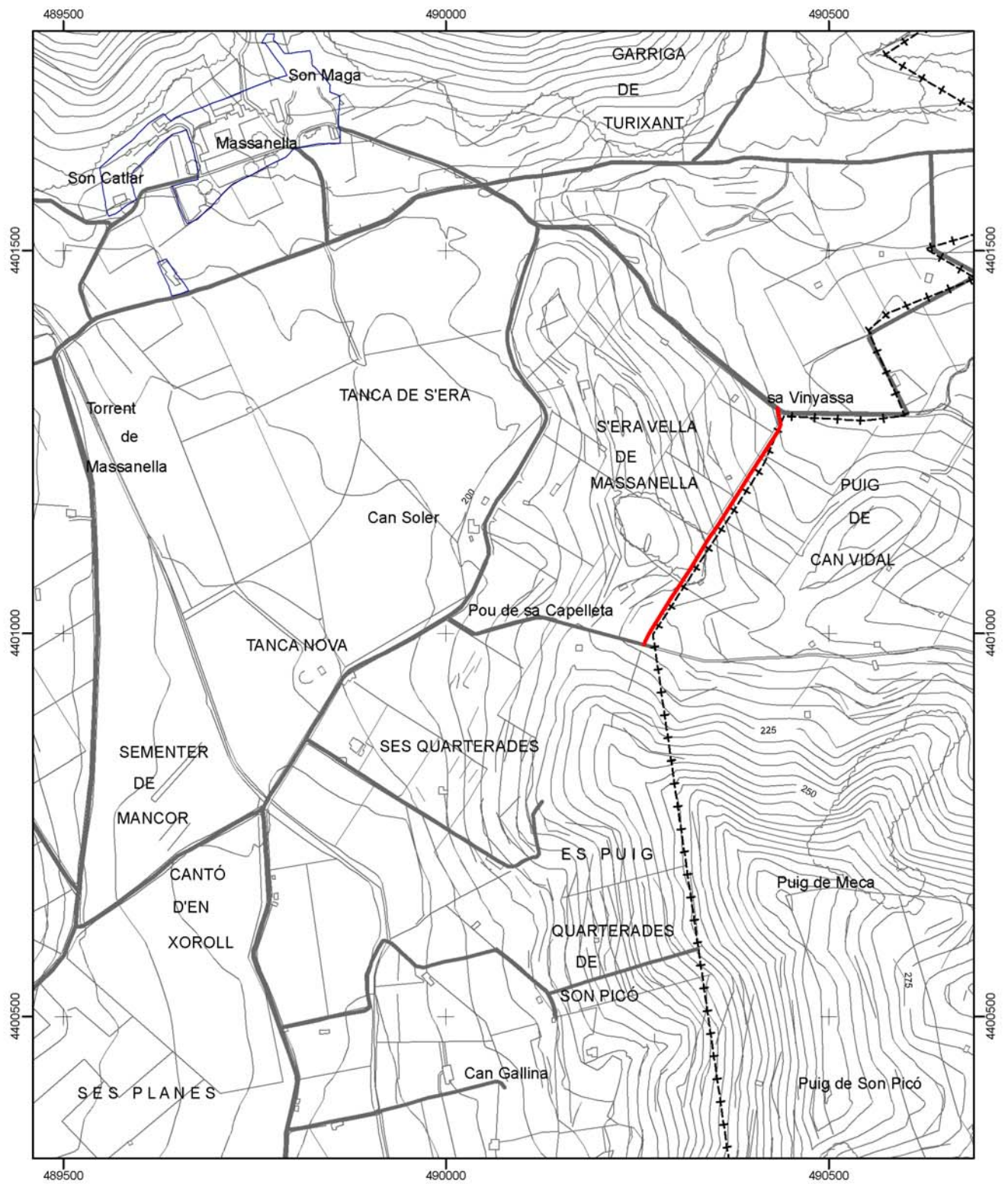
El 6 de setembre de 2006 l'Ajuntament de Mancor aprovà el plec de clàusules administratives particulars i la tramitació urgent per a l'adjudicació de l'obra "Neteja i pavimentació asfàltica de camins rurals del terme municipal de Mancor de la Vall, segons projecte redactat per l'arquitecte tècnic municipal Bartomeu Ramon Moyà. Dins aquest projecte estava inclòs el de neteja i pavimentació asfàltica dels camins rurals des Putxos, Son Bonafè, sa Depuradora (tram 1 i tram 2), d'en Fideu, des Cego i d'en Boca, situats en el polígon 1, que data de setembre de 2005. Quan descriu el camí d'en Boca diu: "Camino sin asfaltar que comunica con el Termino Municipal de Selva. Es de anchura media reducida (2.25 mts). Tiene una longitud de 550 mts ..." (AMM. Sense signatura). Aquesta documentació també fa referència al camí de sa Sinieta, núm. 11.

La continuació del camí catalogat apareix al Catàleg de camins del terme municipal de Selva, elaborat pel Consell de Mallorca (Dpt. Medi Ambient i Natura) l'any 2004, inclòs amb el núm. 66, el camí d'establits de sa Cimentera.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix amb el nom de "C^o de Selva a Massanella".
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva). Apareix majoritàriament
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL

(34) CAMÍ D'ESTABLITS DE SA SEMENTERA

Escala: 1:7.500

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(35) CAMÍ DE CAN BAJOCA AS HORTS

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-3 / 671-2-4

Inici: camí de sa coma Feresta, núm 43, prop de Can Bajoca.

Final: terme municipal de Selva.

Longitud: 2.881 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana.

- Catàleg de camins del terme municipal de Selva (Consell de Mallorca, 2004).

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí No - Una barrera tancada amb pany prop de ses Rotes i un rètol que diu: "Propiedad Privada Prohibido el Paso".

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins prop de la partió de terme.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 2.830 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins al límit de terme amb Selva.

Tipologia: tirany

Tipus de ferm: terra

Longitud: 51 m

Amplada mínima: 1,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El camí de Can Bajoca a ses Rotes es cita en el *Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana*, a l'apartat d'altres camins del terme municipal de Mancor, publicat pel Consell Insular de Mallorca (1993) (pàg. 322).

La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de Camins del terme municipal de Selva*, elaborat pel Consell de Mallorca (Dpt. Medi Ambient i Natura) l'any 2004, inclòs amb el núm. 72, camí des puig de sa Creu / camí des horts a ses Rotes. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

El camí dets Horts a Ses Rotes està inclòs en el *Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana*, dins el terme municipal de Selva: "... Aquest camí comunica el Comellar dets Horts amb la zona de Can Bajoca, ja dins el terme de Mancor. Es tracta d'un camí de ferradura que sols es conserva a la pujada per la vessant dets Horts. A l'altra banda del coll, la cullera ha destrossat les restes del camí ..." (pàg. 327).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- VALLCANERAS (1996). A la seva obra *20 itineraris alternatius per la Serra de Tramuntana (I)*, dedica l'itinerari 14 al Puig de sa Creu-sa Mola-puig de sa Fita, on diu: "Just abans d'arribar a les cases, quan tinguem un safareig petit a la drete nostra, ens hem de fixar que per l'esquerra parteix un camí que fa pujada. Agafarem aquest camí i, pocs minuts després, serem en un hortet que ens ha de quedar a la drete ..." (pàg. 101).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix aproximadament.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000. Apareix aproximadament.

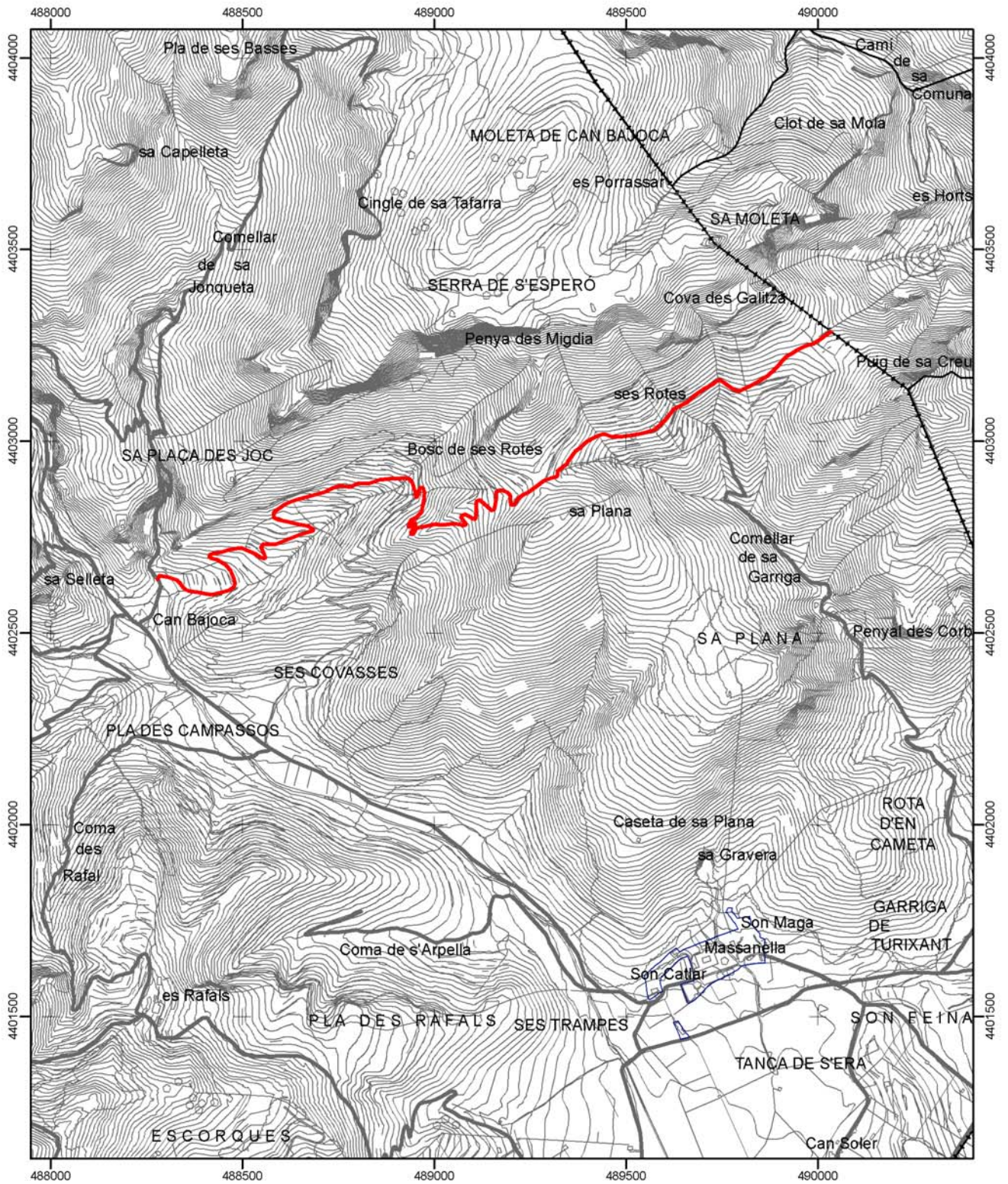
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva). Apareix el tram 1 majoritàriament.

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1 parcialment.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(35) CAMÍ DE CAN BAJOCA AS HORTS	
Escala: 1:15.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(36) CAMÍ DE SA VINYASSA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí de Massanella a Selva, núm. 1.

Final: camí de Mancor a Caimari, núm. 9.

Longitud: 464 m

DOCUMENTACIÓ

- Fitació de terme.

- Catàleg de camins del terme municipal de Selva (Consell de Mallorca, 2004).

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí Paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 269 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra i formigó

Longitud: 269 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins al final.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 195 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

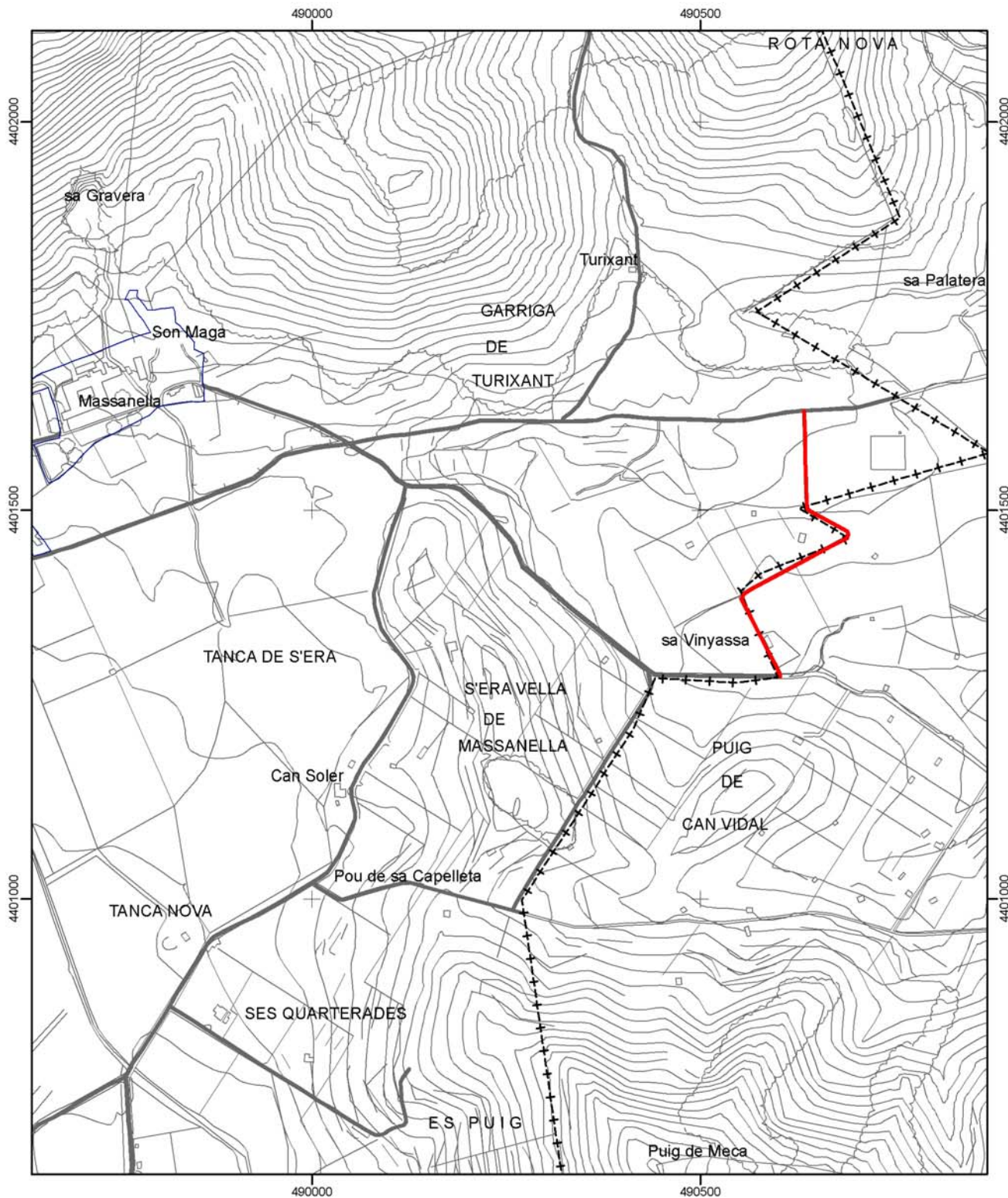
DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 5 de juliol de 1930 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Selva i Mancor de la Vall i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: "10º Mojón. Se reconoció como tal un hito de piedra labrada, que afecta la forma de un paralelepipedo rectángulo [...] Se encuentra situado en el sitio denominado "Sa Viñasa", y en el punto de intersección de la margen NE del camino de establecedores en "Sa Viñasa"; con la linde S. de la finca "Son Maga", de olivar y almendros propiedad de Don Sebastian Mateu, que la separa de la finca "Sa Viñasa"; tambien de olivar y almendros propiedad de los señores herederos de Don Bernardino Rotger ..." (IGC. Sense signatura).

La continuació del camí catalogat apareix al Catàleg de camins del terme municipal de Selva, elaborat pel Consell de Mallorca (Dpt. Medi Ambient i Natura) l'any 2004, inclòs amb el núm. 44, el camí de sa Vinyassa.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA: -**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix aproximadament.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000. Apareix aproximadament.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000. Apareix aproximadament.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix com a "Cº de Fincas".
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-IV (Selva). Apareix majoritàriament.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000. Apareix majoritàriament.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(36) CAMÍ DE SA VINYASSA	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(37) CAMÍ DE SON MAGA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí de Mancor a Caimari, núm. 9.

Final: nucli rural de Massanella.

Longitud: 137 m

DOCUMENTACIÓ

- Certificat ajuntament.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

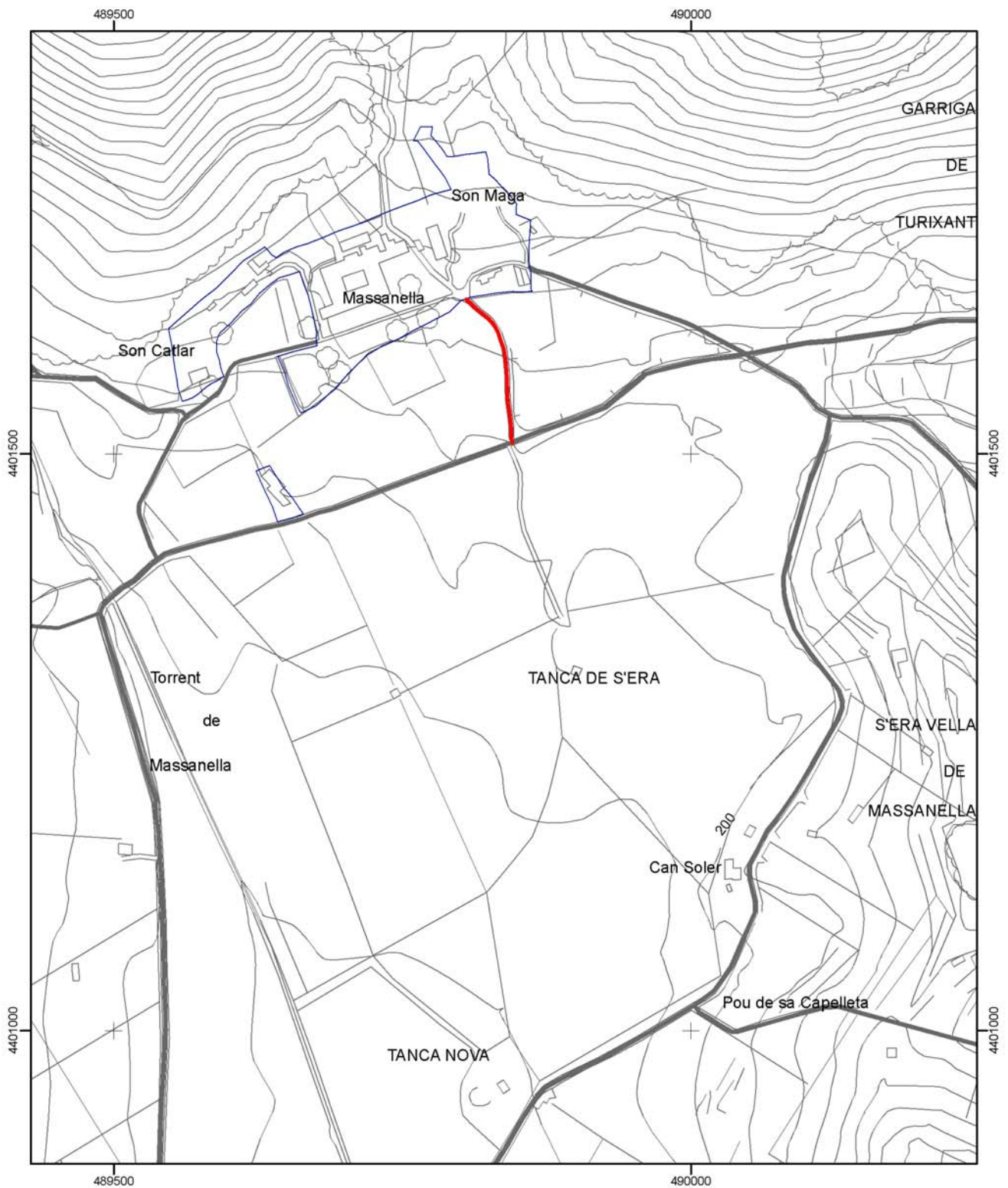
TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 137 m**Amplada mínima:** 5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Mancor el 30 d'agost de 1989 s'aprovà la relació de camins que el consistori proposava per esser inclosos dins el Pla de camins rurals de Balears: Massanella, Poliesportiu Municipal, Es Rafals, Ses Vinyes, Son Bonafé, D'Es Puig, Son Picó, Can Gallina, Ses Quarterades, Son Maga ...". Finalment, segons consta a l'acta del ple del 31 de març de 1990, el Govern Balear resolgué acometre les obres dels camins de Massanella, Ses Vinyes, Son Bonafé i Son Picó (AMM. Sense signatura).

El 3 de setembre de 1996 D. Bernadí Coll Martorell, Batle-President de l'Ajuntament de Mancor, certificava que la zona grafiada en el plànol, corresponent al nucli de Massanella, la qual inclou el camí catalogat, "... es tracta d'un camí públic municipal, i per tant Bé d'ús públic local, d'acord amb el Reglament de Béns de les Entitats Locals ..." (Certificat amb núm. sortida 457).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(37) CAMÍ DE SON MAGA	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(38) CAMÍ ALS COMUNS DE SON NADAL

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-1-4 / 671-1-5

Inici: camí de Biniarroi a Almadrà, núm. 27, a ses Cases Noves.

Final: prop del terme municipal d'Alaró.

Longitud: 777 m

DOCUMENTACIÓ

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i obert
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Segons fonts orals aquest camí duu als comuns de Son Nadal.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 222 mts.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 222 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 59 mts.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: empedrat parcialment

Longitud: 59 m

Amplada mínima: 1,7 m

Seguiment: fàcil

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins al final.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 496 m

Amplada mínima: 1,7 m

Seguiment: fàcil

Estat: regular

Hi ha esbaldrecs al marge del camí.

Interès constructiu Sí No

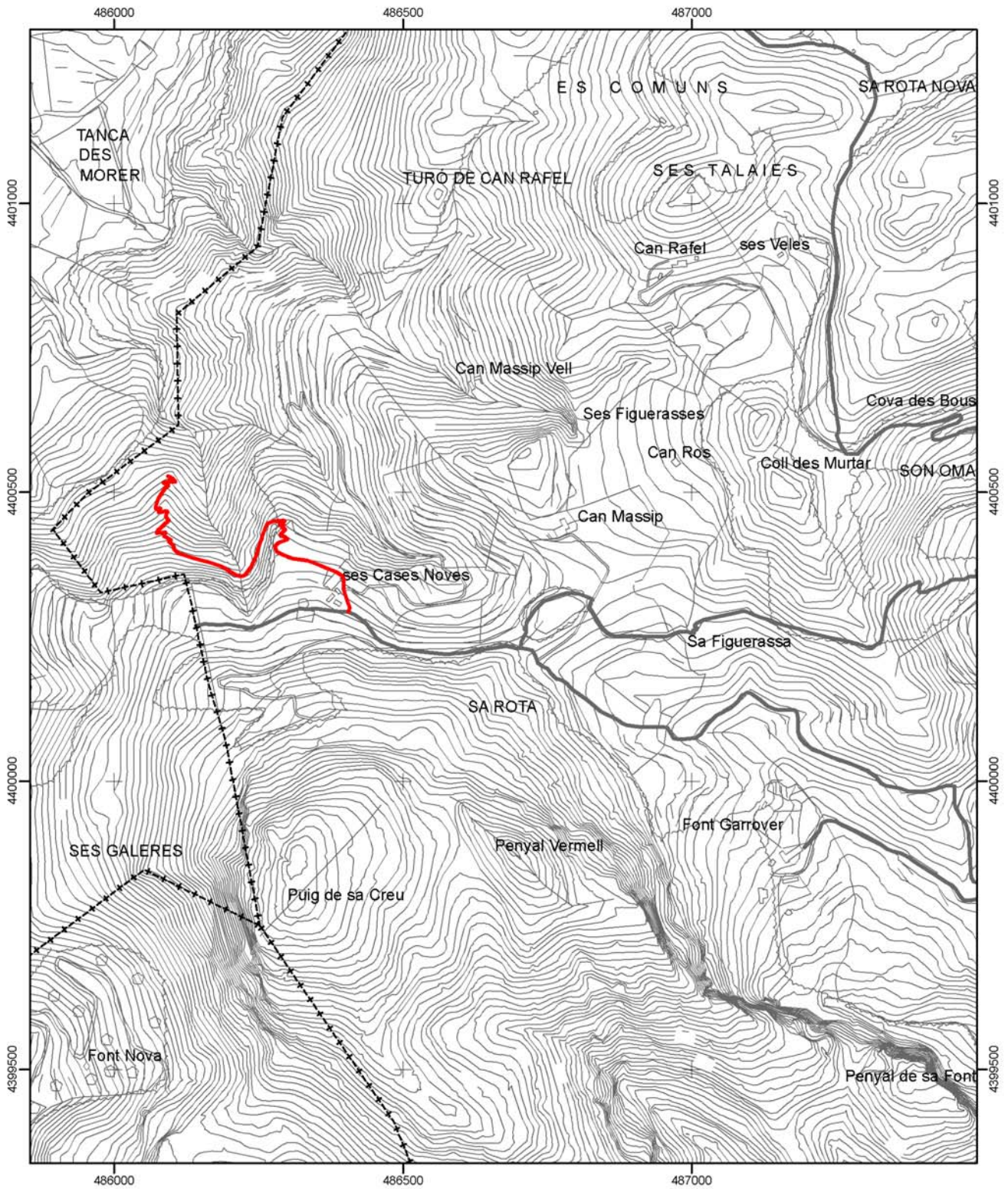
Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
Apareix aproximadament.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(38) CAMÍ ALS COMUNS DE SON NADAL	
Escala: 1:10.000 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(39) CAMÍ DE SA COMA DE S'ARPELLA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí de Mancor a Lluc, núm 8.

Final: coma de s'Arpella.

Longitud: 1.142 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Segons la cartografia antiga el tram 1 coincideix amb l'antic traçat del camí de Mancor a Lluc, núm. 8.
- Segons fonts orals el topònim correcte del comellar és coma de s'Arpella.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 361 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: empedrat parcialment

Longitud: 361 m

Amplada mínima: 2,5 m

màxima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

regular.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☒ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☒ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins al final.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 781 m

Amplada mínima: 2,5 m

màxima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

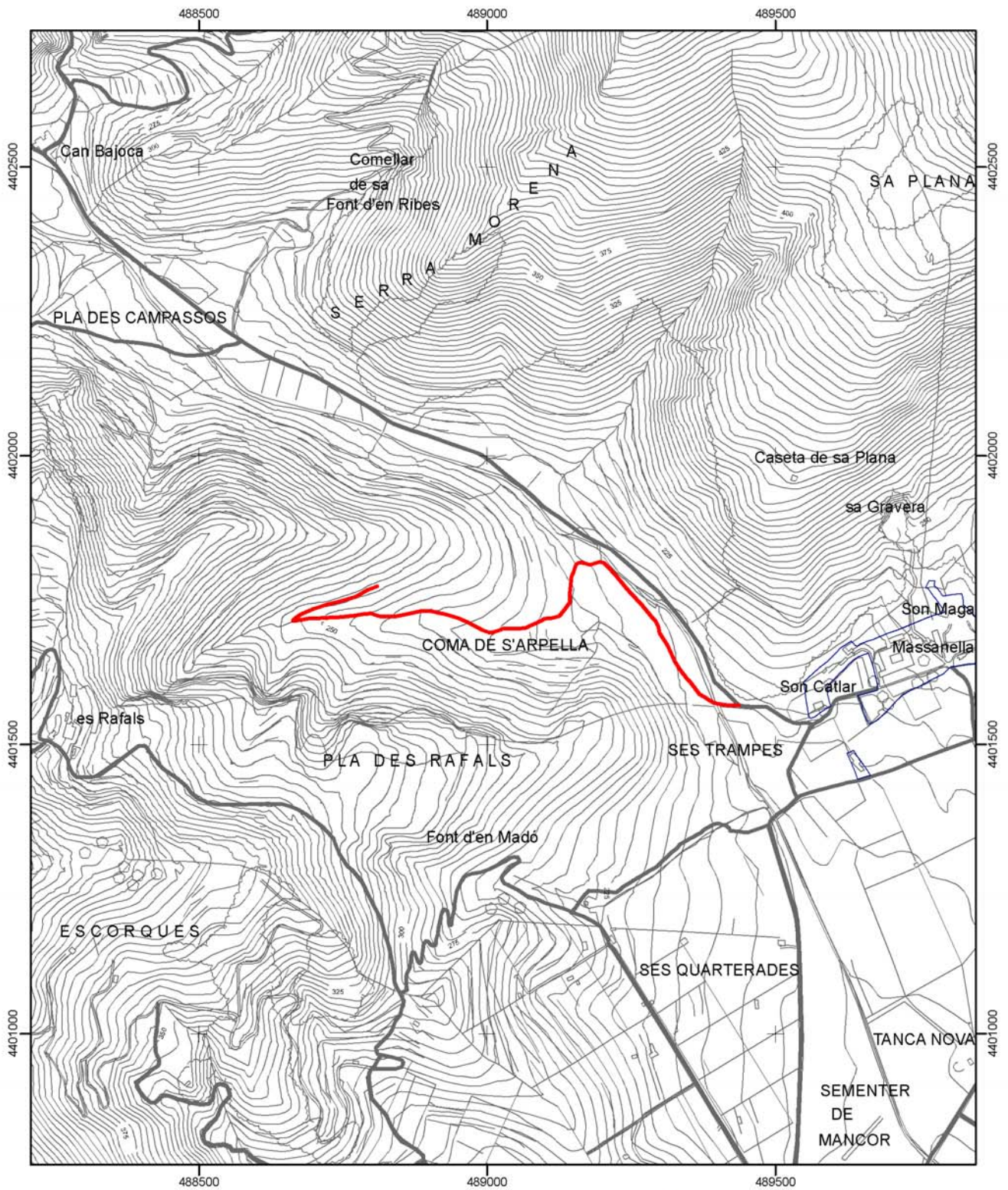
☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El camí de la coma dels Arapells està inclòs, amb el núm. 12, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de carro, que comunica la possessió de Massanella amb es Rafals per la coma des Arapells. En els primers metres trobam restes d'empedrat. Té alt valor etnològic i paisatgístic." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix majoritàriament.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(39) CAMÍ DE SA COMA DE S'ARPELLA	
Escala: 1:10.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(40) CAMÍ D'ESCORQUES

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí d'Almallutx, núm. 10.

Final: Escorques.

Longitud: 883 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors - Un a l'inici del camí "camí d'Escorques".

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí obert, paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí - A l'inici del 2 tram hi ha una barrera tancada
 No amb pany.

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 285 mts.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 285 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins al final.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 598 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 16 de desembre de 1664 Anna Martorell Morro capbrevava una peça de terra i olivar de pertinències de la possessió Escorca, que "... afronta de una part ab lo camí de Scorca, de altre part ab olivar de Pere Joan Morro, de altre part ab olivar de Michel Morro de Selva y de la restant part ab olivar del dit Pere Joan Morro, de altre part ab olivar del honor Matheu Amengual mercader ..." (ARM. P-248).

El 8 de gener de 1665 Guillem Matheu capbrevava una peça d'olivar que "... afronta de una part ab la de Bart. Alorda ferraguet, de altre part ab olivar de Simo Morro, de altre part ab camí de Escorca, de altre part ab olivar de Guillem Morro ..." (ARM. P-248).

El 3 de març de 1831 Arnau Mateu capbrevava una peça de terra olivar dita les Bases, que "... confronta ab camí dit de Escorca, ab olivar de Dn Arnau Castell Prevere, ab el de Llorens Morro, ab terra del Denunciant infra cabrevadora y ab la de Arnau Mateu dit de Cane Bet ..." (ARM. P-268).

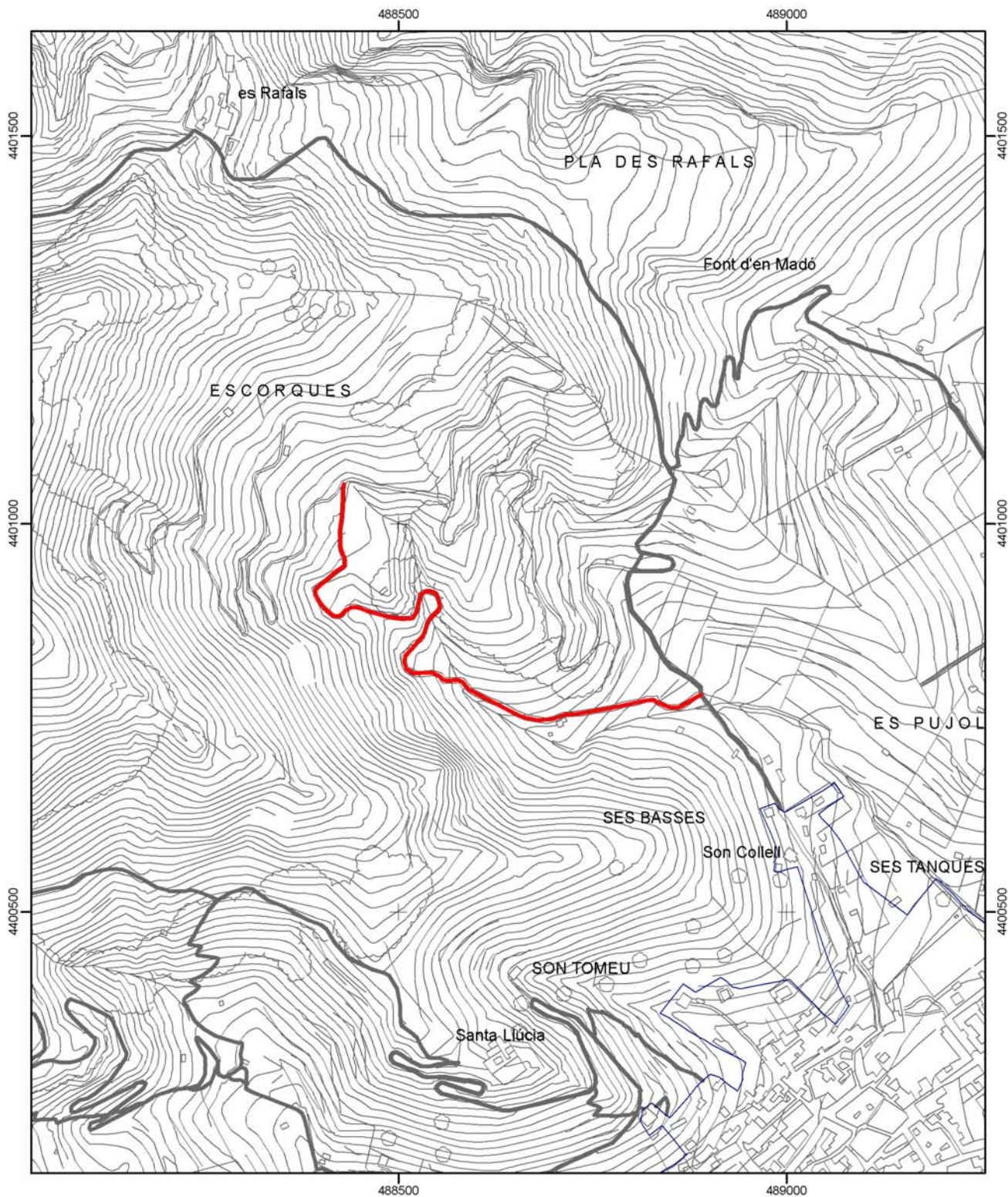
El camí d'Escorques està inclòs, amb el núm. 20, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de carro rural, que comunica el camí des Rafals amb la zona d'Escorques. Es troba asfaltat i senyalitzat

mitjançant un cartell de fusta municipal. Presenta marget de sosteniment lateral. Des de l'inici fins aproximadament dos-cents metres, es troba tancant mitjançant una barrera de ferro amb pany. Està senyalitzat per l'Ajuntament" (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5). Apareix aproximadament.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

Situació dins el terme municipal de Mancor de la Vall

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE
MANCOR DE LA VALL

(40) CAMÍ D'ESCORQUES

Escala: 1:7.500
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(41) CAMÍ DE SA JONQUETA AL CINGLE DE SA TAFARRA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-3

Inici: camí de sa coma Feresta, núm. 43.

Final: prop des cingle de sa Tafarra.

Longitud: 364 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS

- Tram 1

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 364 m

Amplada mínima: 1,3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

Cadena

Pont

Escopidors

Pedres passadores

Paret

Escalons

Ratlletes

Paretons

Clavegueres

Pujadors

Gual empedrat

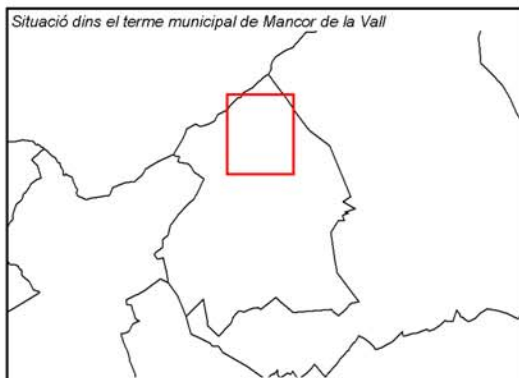
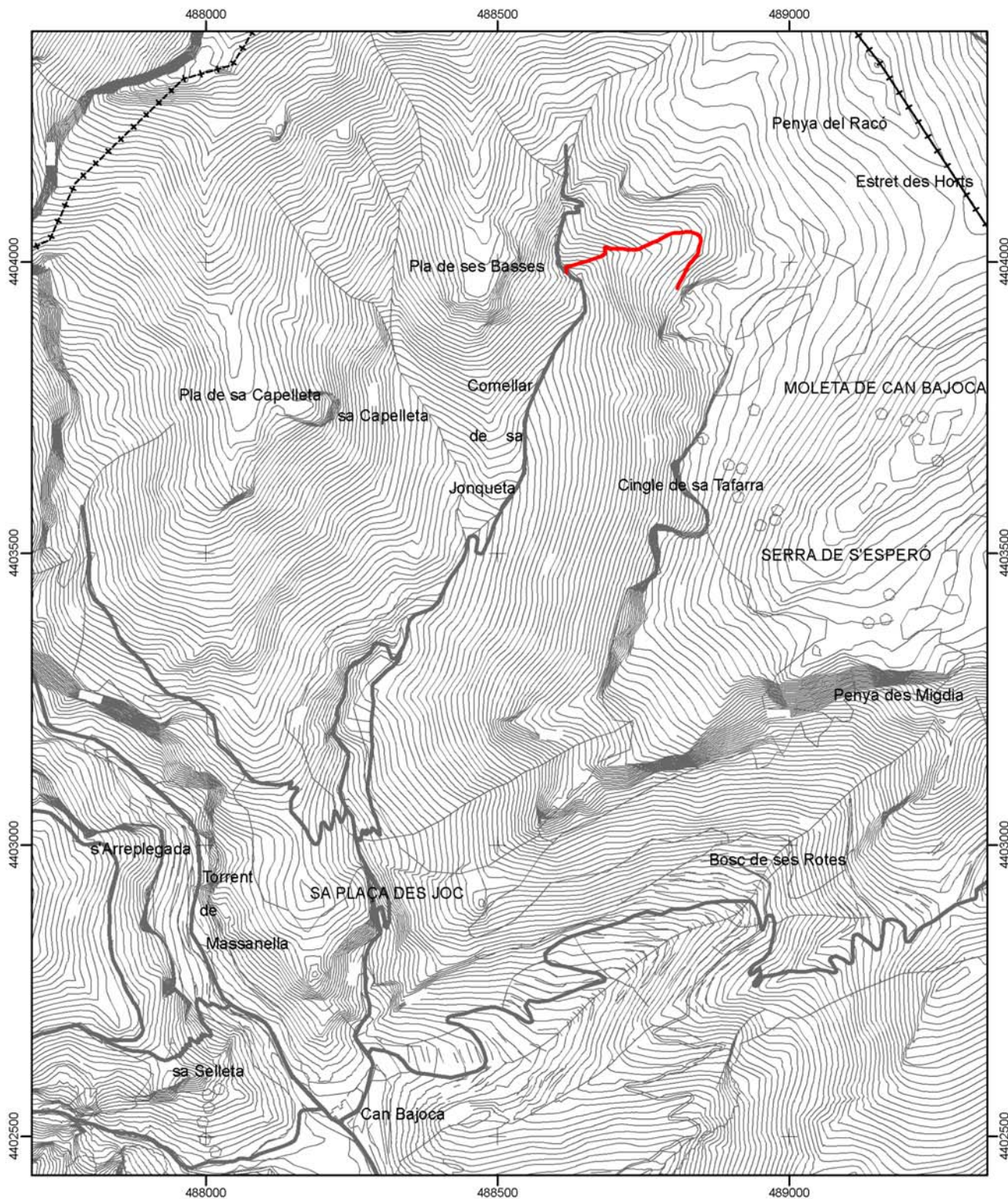
Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El camí de sa Jonqueta al cingle de sa Tafarra està inclòs, amb el núm. 14, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A2. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de ferradura, molt perdut i espenyat, que comunica el camí del comellar de sa Jonquera amb la zona del cingle de sa Tafarra. Compta amb marget lateral de sosteniment." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(41) CAMÍ DE SA JONQUERA AL CINGLE DE SA TAFARRA	
Escala: 1:10.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(42) CAMÍ DE SON TOMEU

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000:

Inici: nucli urbà de Mancor, al carrer de Son Tomeu.

Final: camí de Santa Llúcia (B), núm. 32.

Longitud: 224 m

DOCUMENTACIÓ

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí parets al tram 1 i obert a la resta.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

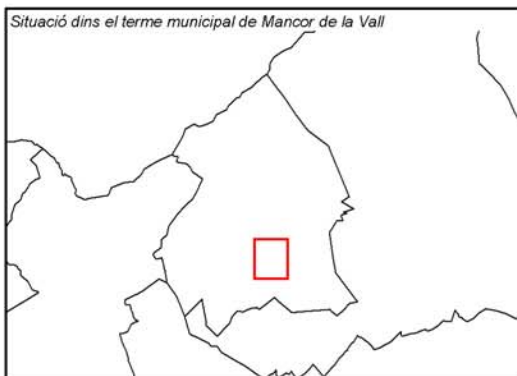
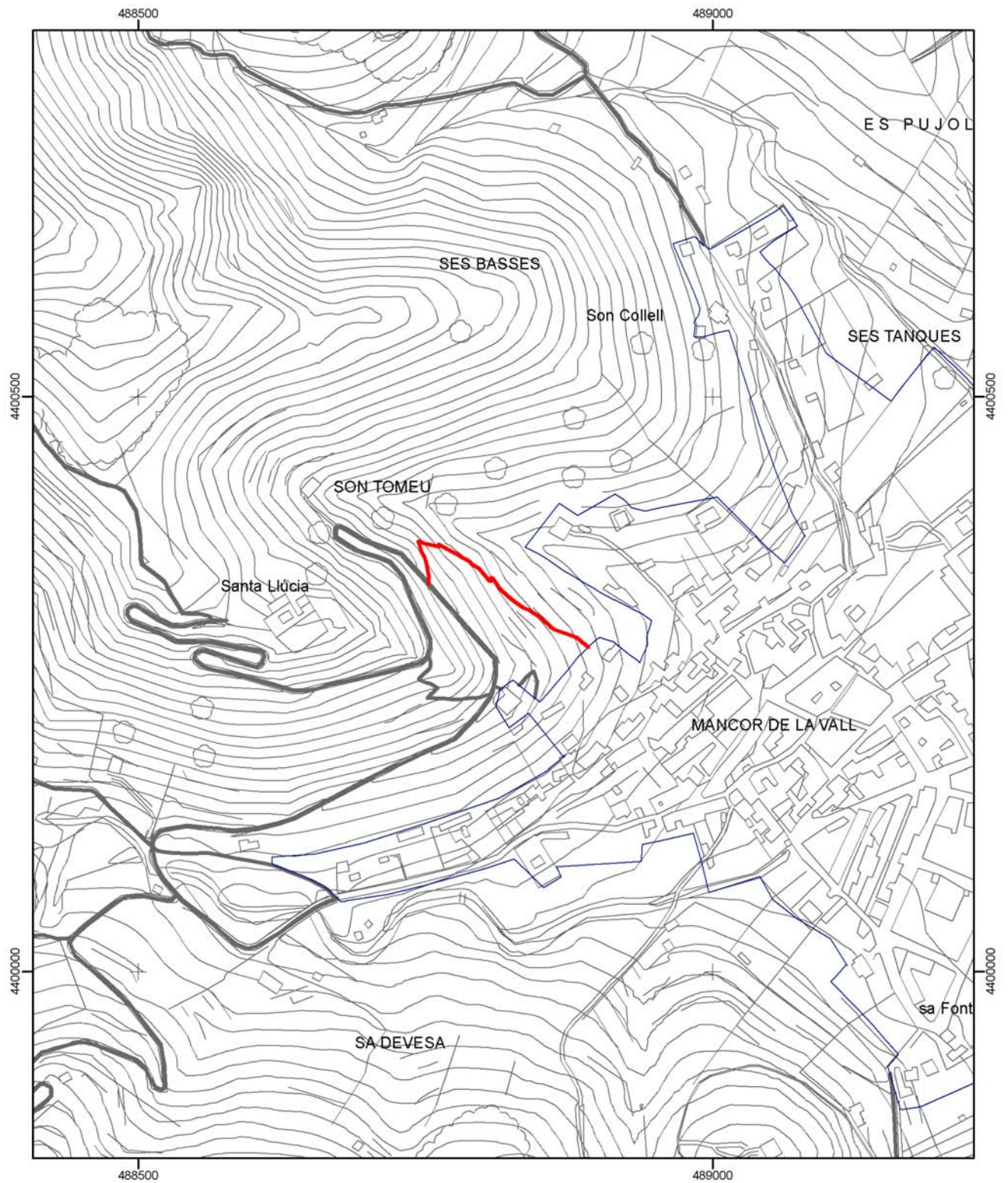
RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** ferradura**Tipus de ferm:** terra**Longitud:** 224 m**Amplada mínima:** 1,5 m**Seguiment:** fàcil**Estat:** regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:****DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:****CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(42) CAMÍ DE SON TOMEU	
Escala: 1:5.000 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(43) CAMÍ DE SA COMA FERESTA / CAMÍ DEL COMELLAR DE SA JONQUETA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-3 / 671-2-4

Inici: camí de Mancor a Lluc, núm. 8.

Final: prop des Pla de ses Basses.

Longitud: 2.194 m

DOCUMENTACIÓ

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors - Les trobam als trams 4, 5 i 6.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Al tram 5 hi ha restes d'empedrat.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de línic del camí fins a una distància de 227 metres.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 227 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 1035 metres.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 1.035 m

Amplada mínima: 2,5 m

màxima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a una distància de 626 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 626 m

Amplada mínima: 2,5 m

màxima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins a una distància de 17 metres.

Tipologia: ?

Tipus de ferm: desconegut

Longitud: 17 m

Amplada mínima: 1 m

Seguiment: desconegut

Estat: desconegut

Aquest tram es troba desaparegut degut a l'acció de la rosseguera.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 5

Continuació del camí fins a una distància de 231 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 231 m

Amplada mínima: 1,2 m

màxima: 1,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 6

Continuació del camí fins al final.

Tipologia: ferradura/tirany

Tipus de ferm: terra

Longitud: 58 m

Amplada mínima: 1,2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Tram molt esbaldregat i envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El camí de sa Coma Feresta apareix al *Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana*, publicat pel Consell Insular de Mallorca (1993), dins l'apartat d'altres camins dins el terme municipal de Mancor (pàg. 322).

Camí del comellar de sa Jonquera

El camí del comellar de sa Jonqueta està inclòs, amb el núm. 27, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de carro amb continuïtat de ferradura a la zona d'alta muntanya. El primer tram va des de les cases de Can Bajoca fins al final de tram d'amplària de carro. Presenta un ferm formigonat quasi en la seva totalitat, a excepció dels primers metres ..." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

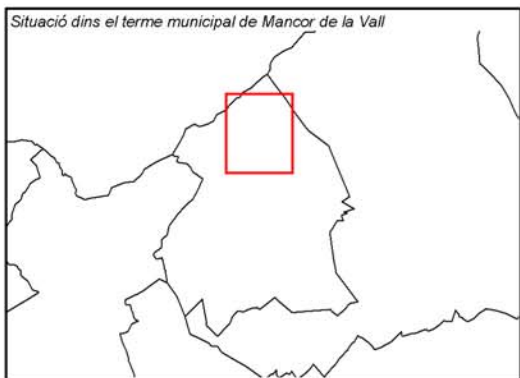
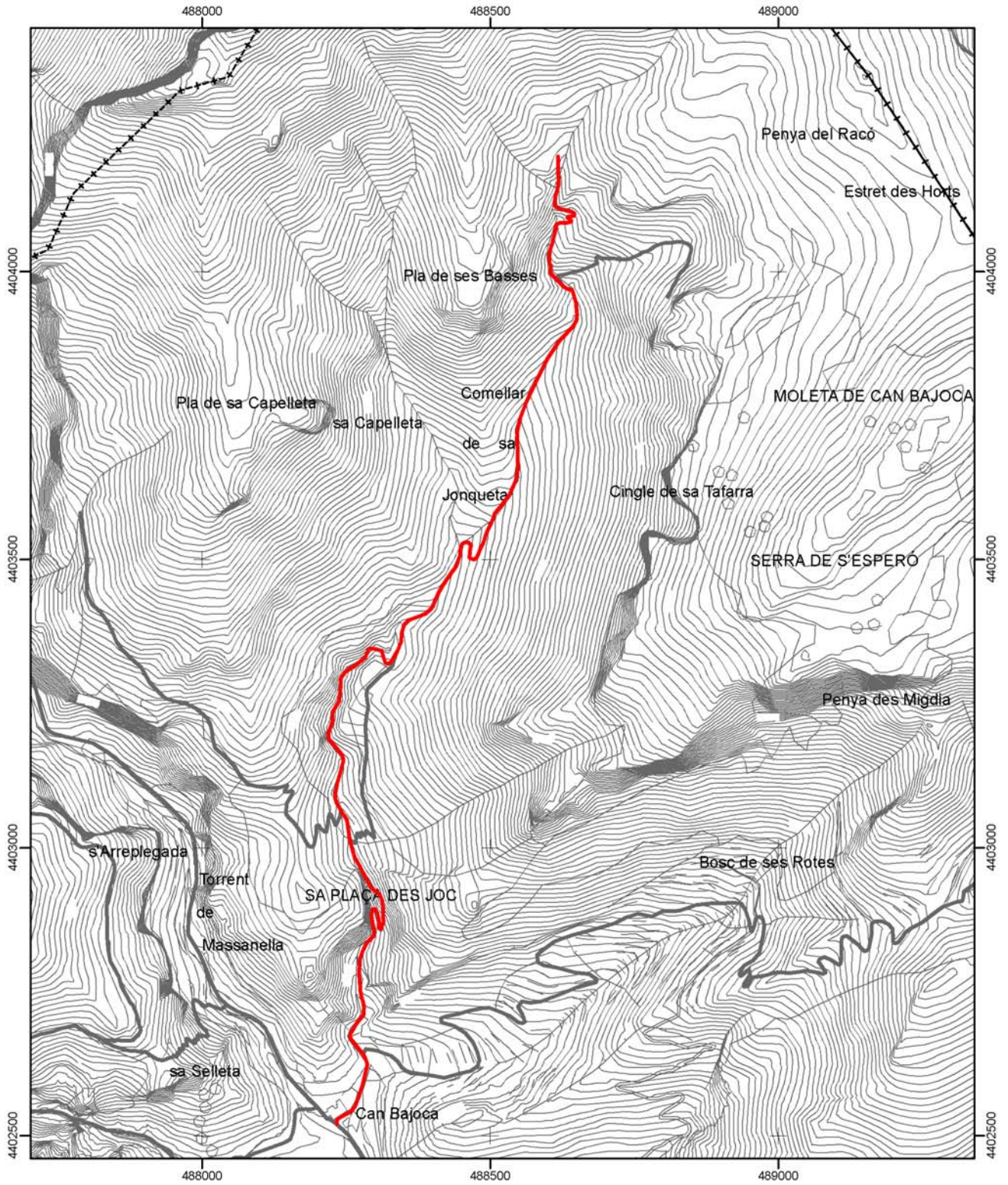
DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- GARCÍA PASTOR, J. (1969). A *Rutas escondidas de Mallorca*, núm. 34 descriu el camí des Puig de sa Creu- sa Mola, (Desde Caimari, por ses Rotes y Can Bajoca), diu : "... Pla de ses Basses, en cuya proximidad puede encontrarse el sendero que a él sube por la Coma Feresta [...] Pronto se inicia un cómodo camino, que baja a lo largo del comellar de sa Jonqueta [...] Algo más abajo el camino se encañona muy estrecho entre altas paredes de roca [...] El camino se ha construido mediante el relleno total del cauce [...] estamos ya muy cerca de Ca'n Bajoca [...] pasamos junto a las casas de Massanella ..." (pàgs. 3-42).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-IV (Selva). Apareixen majoritàriament els trams 1 i 2.

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1 i 2.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(43) CAMÍ DE SA COMA FERESTA / CAMÍ DEL COMELLAR DE SA JONQUETA	
Escala: 1:10.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(44) CAMÍ DE SES VOLTETES / CAMÍ DE S'ARREPLEGADA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-3 / 671-1-3

Inici: camí de Mancor a Lluc, núm. 8, a s'Arreplegada.

Final: terme municipal d'Escorca.

Longitud: 2.027 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors

Les fites i pintades són al tram 3.

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- El tram 1 actualment no existeix.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 66 mts.

Tipologia: ?

Tipus de ferm: desconegut

Longitud: 66 m

Amplada mínima: 0 m

Seguiment: desconegut

Estat: desconegut

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☒ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 176 mts.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: empedrat

Longitud: 176 m

Amplada mínima: 1,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Hi ha alguns esbaldrecs al marge del camí.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a la partió de terme amb Escorca.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra i empedrat

Longitud: 1.785 m

Amplada mínima: 1,5 m

màxima: 1,8 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Hi ha esbaldrecs al marge del camí i es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

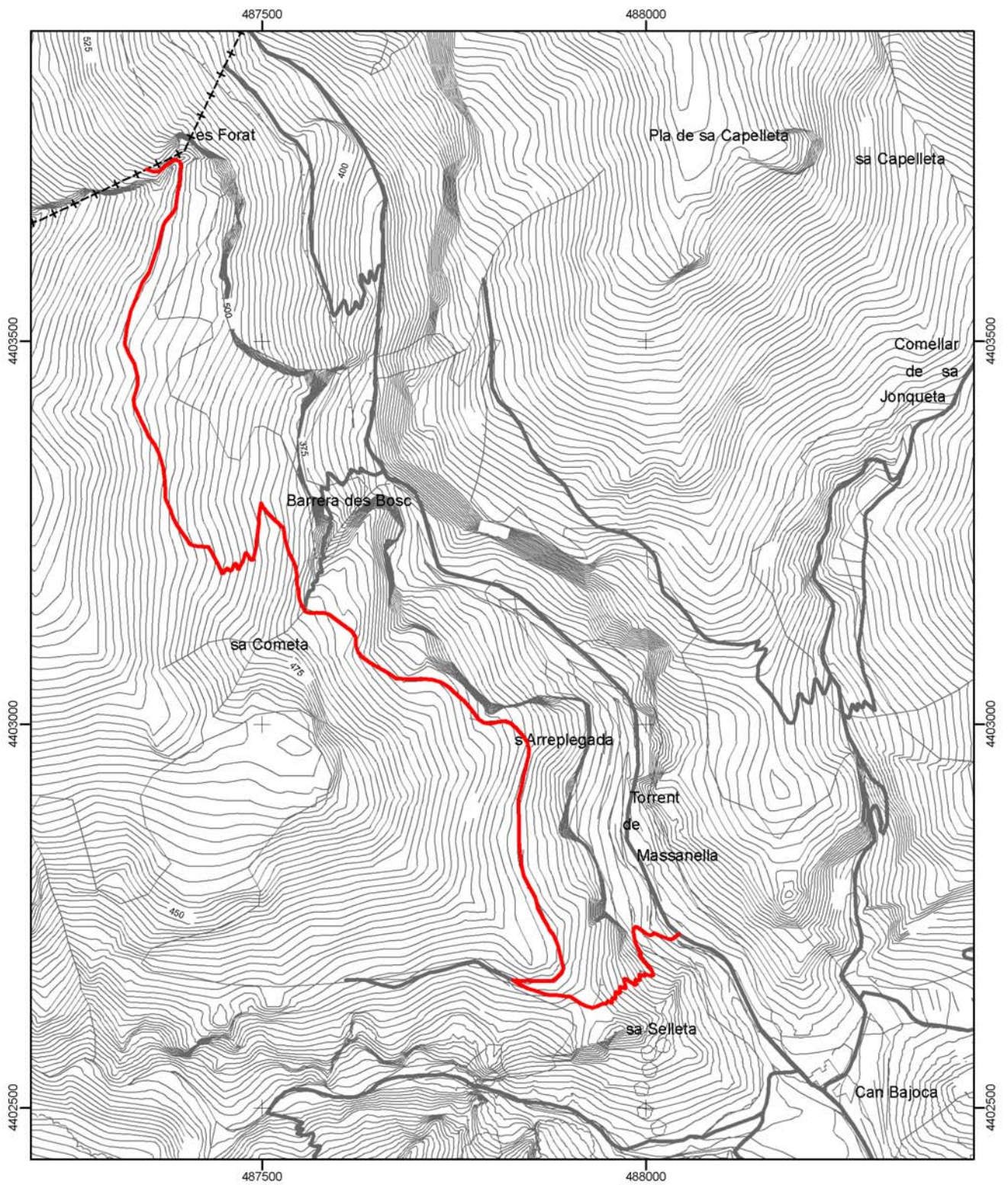
DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 7 d'abril de 1896 s'inscriví en el Registre de la Propietat núm. 2 d'Inca (tom 5646, llibre 77, fol 182, finca núm. 1677) la finca de Massanella, on a la inscripció 5ª A diu: "... La porcion que radica en término de Selva es la Alqueria denominada propiamente Masanella con la casa principal urbana y la principal de labranza, con almazaras, depósitos de agua, huertos y demas accesorios y dependencias. Es de cabida de nuevecientas ochenta y ocho hectáreas, cuarenta áreas setenta y cinco centiareas, o lo que fuere, pues se ha tomado como cuerpo cierto, sean cuales fueren las diferencia de medicion, y comprende ademas de lo que en concreto es conocido por Masanella, las porciones llamadas Can Bajoca, Sementera de Mancor, resto de la Sementera de Selva y una casa y corral con almazara, conocida por Son Picó, que linda por Este con un grupo de casas de otros propietarios y por los demas asientos con tierras de Masanella. Linda al Norte con la remanente que radica en el término de Escorca y con el memorado predio El Rafal de Don Pedro Dezcallar; al Sur con porciones de las Sementeras de Selva pertenecientes a varios vecinos de Selva; al Este con la Comuna del repetido pueblo y tierras de vecinos del mismo, y al Oeste también con tierras de vecinos de Selva. Para el servicio del predio Masanella y otro llamado El Rafal, propio de Don Pedro Dezcallar y Gual, existen desde tiempo inmemorial los siguientes caminos: uno carretero que arrancando desde el puente de Mancor, atraviesa la sementera de este nombre y guia a la casa del predio El Rafal: otro tambien carretero que pasa por dentro la Sementera de Adalt, y por el punto de la misma llamado Pla des Campasos y conduce a la Coma del Rafal: otro también carretero que va por la Era de Can Bajoca, y se parte en dos direcciones una que guia a La Coma del Mar, y la otra a la Coma Rotge del Rafal: otro de herradura llamado de las Voltetas que conduce a la Serra Mitjana del Rafal y pasa por la Sementera La Replegada: otro de herradura nombrado el Pas de S'Ullastre que dirige a dicha Serra Mitjana y pasa por el punto conocido por Cap de Amunt de Se Replegade; y otro que pasa por la carretera del bosque de Masanella y por delante la Caseta del mismo, y conduce a Lo Avench den Ferrá del predio El Rafal. Así resulta del titulo presentado y hacen constar Don Pedro Dezcallar y Gual y el adquirente Don Joaquin Coll y Castañer que no se opondrán en adelante a que cualquiera de aquellos caminos se desvia hasta veinte metros a un lado o a otro de la direccion que hoy lleva, si a alguno de los interesados por accidentes del cultivo le conviniere la alteracion, con tal que no perjudique notoriamente al otro ..." (aquesta inscripció fou anul·lada i substituïda per la inscripció 8ª, que no descriu els camins).

Camí de s'Arreplegada

El camí de s'Arreplegada està inclòs, amb el núm. 16, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de ferradura, parcialment empedrat que comunica el camí de Can Bajoca a les cases des Bosc, amb la part superior de s'Arreplegada. El primer tram discorre entre marjades. Metres més amunt esdevé un autèntic camí de ferradura de muntanya: paret lateral i empedrat discontinu. Assoleix un coll amb una barrera sense pany. En aquest punt el camí es bifurca: el primer, cap a l'esquerra, per damunt la coma Roja; i el segon per damunt s'Arreplegada." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(44) CAMÍ DE SES VOLTETES / CAMÍ DE S'ARREPLEGADA	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(45) CAMÍ DE SES COSTETES (B)

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-5

Inici: camí de ses Costetes (A).

Final: ses Costetes.

Longitud: 59 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paretó i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí Prop del final del camí hi ha una barrera tancada
 No amb pany.

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

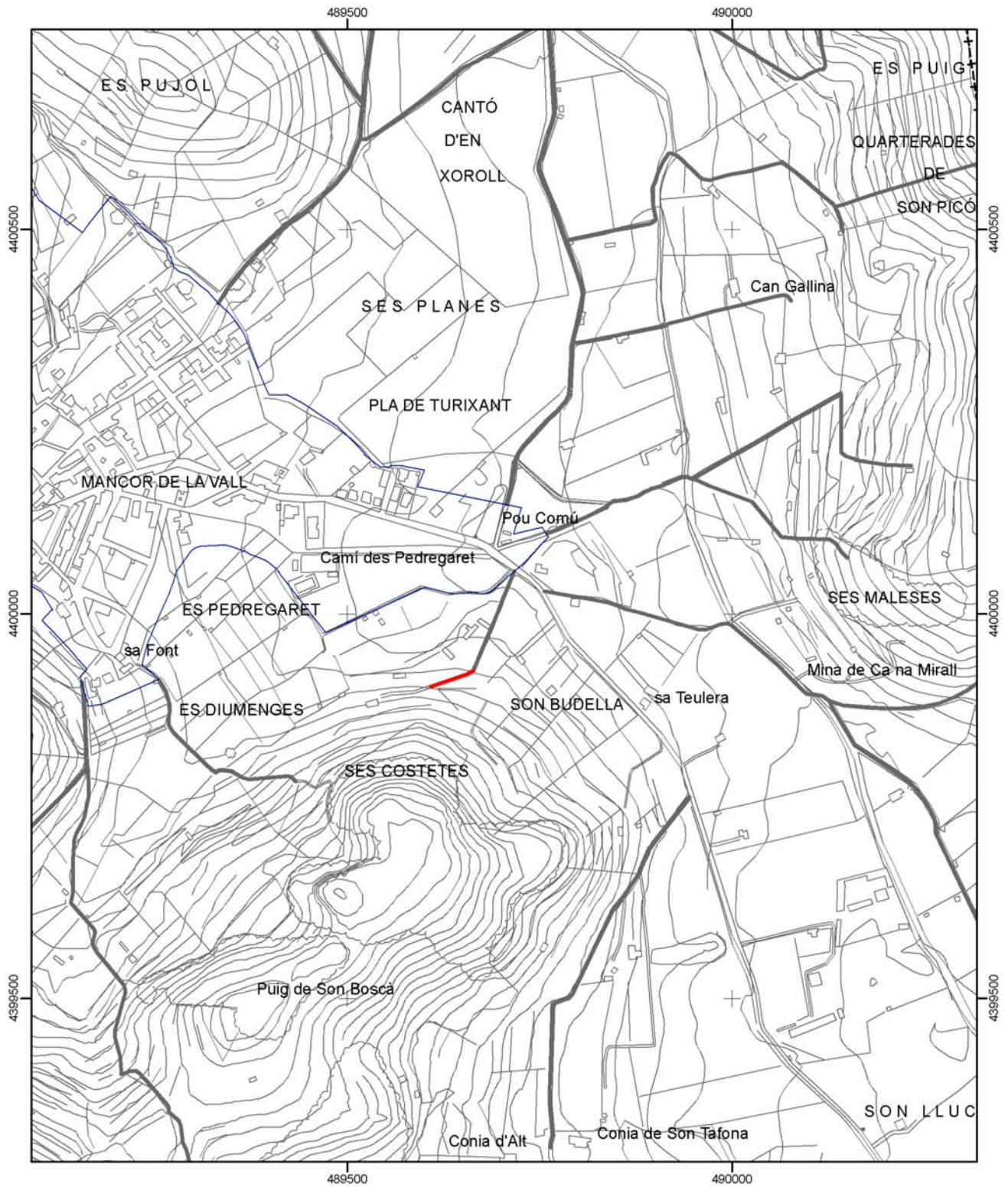
- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** terra**Longitud:** 59 m**Amplada mínima:** 3 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** regular**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El camí de ses Costetes està inclòs, amb el núm. 9, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Comunica la carretera de Mancor amb les propietats ubicats dins ses Costetes. Té un recorregut de 200 m, amb una amplària d'uns 3'5 m. A la meitat del recorregut hi ha una barrera. L'entorn té valor etnològic (marges i pous). Està senyalitzat per l'Ajuntament." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000. Apareix aproximadament.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Fulls 671-IV (Selva) i 671-III (Inca).
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (3-1) i 671 (2-1),
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca) i 671-I (Selva).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

Situació dins el terme municipal de Mancor de la Vall

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL

(45) CAMÍ DE SES COSTETES (B)

Escala: 1:7.500
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(46) CAMÍ DE SA JONQUETA A SA CAPELLETA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-3

Inici: camí de sa coma Feresta, núm. 43.

Final: fins a una distància de 946 metres.

Longitud: 946 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS

- Tram 1

Des de l'inici del camí fins a una distància de 170 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra i empedrat

Longitud: 170 m

Amplada mínima: 0,7 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 114 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 114 m

Amplada mínima: 1 m

Seguiment: regular

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins al final.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: empedrat majoritàriament

Longitud: 662 m

Amplada mínima: 1,6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

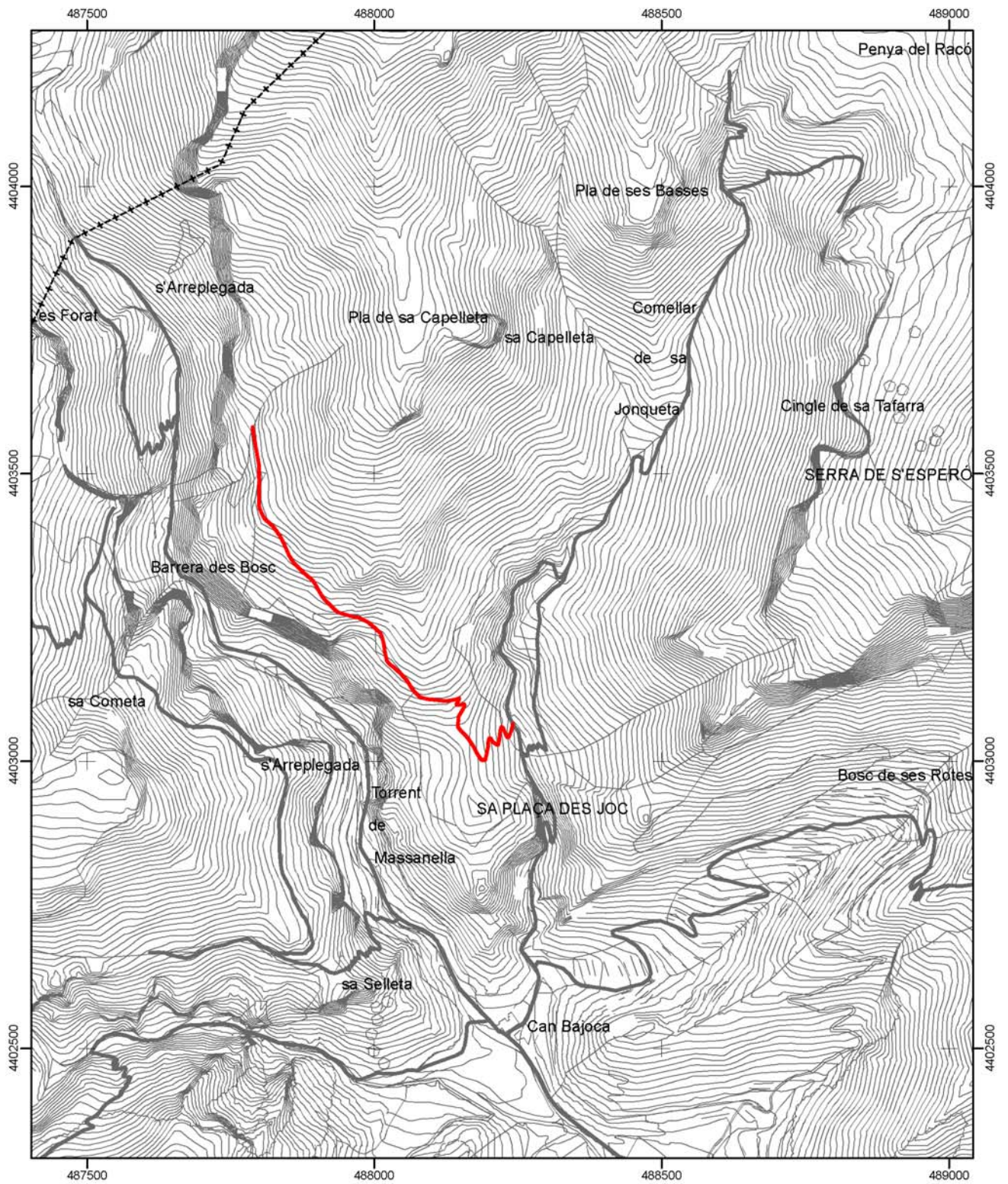
Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El camí de sa Jonquera a sa Capella està inclòs, amb el núm. 15, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A2. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de ferradura, parcialment empedrat i amb marget de sosteniment lateral, que comunica el camí del comellar de sa Jonquera fins a les rodalies de sa Capella" (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(46) CAMÍ DE SA JONQUETA A SA CAPELLETA	
Escala: 1:10.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(47) CAMÍ 47

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-3

Inici: camí de sa coma Feresta, núm. 43.

Final: camí de sa coma Feresta, núm. 43.

Longitud: 424 m

DOCUMENTACIÓ

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 350 mts.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: empedrat majoritàriament

Longitud: 350 m

Amplada mínima: 1,1 m

Seguiment: regular

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a connectar amb el camí del comellar de sa Jonqueta

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 74 m

Amplada mínima: 1,1 m

Seguiment: regular

Estat: regular

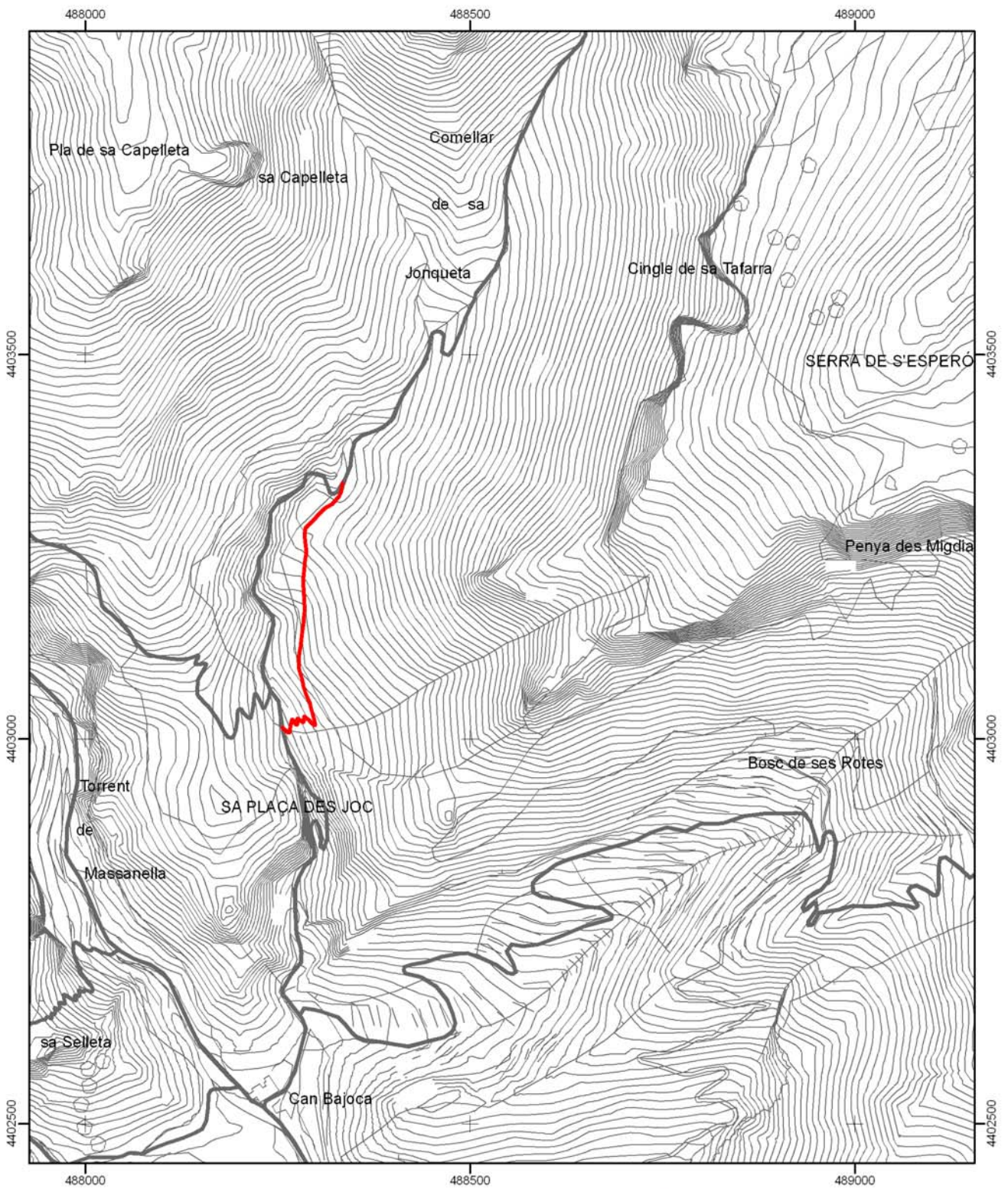
Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:-**DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:****CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(47) CAMÍ 47	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(48) CAMÍ DE MASSANELLA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí de Massanella a Caimari, núm. 9, prop de Son Catlar.

Final: nucli rural de Massanella.

Longitud: 275 m

DOCUMENTACIÓ

- Expedient de desafectació de l'ús públic del camí.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí - A l'inici del camí hi ha una barrera tancada amb
 No pany amb un rètol de: "Propiedad Privada
Prohibido el Paso".

OBSERVACIONS

- Hi ha restes d'empedrat.
- Com s'observa a la documentació el camí de Mancor a Caimari discorria per davant les cases de Massanella. L'any 1969 es canvià el traçat entre els punts kilomètrics 1.350 i 1.960 (entre les cases de Son Catlar i les de Massanella) i en sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Mancor el 20 de desembre de 1969 s'aprovà la desafectació de l'ús públic d'aquest camí catalogat amb el núm. 48.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** terra**Longitud:** 275 m**Amplada mínima:** 3,5 m**màxima:** 4,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** regular**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En els anys 1969-1970 es formà l'expedient de desafectació de l'ús públic d'uns trams del camí de Caimari i la seva permuta. En el decret del 8 de novembre de 1969 es pot llegir: "Confeccionado el Proyecto de Mejora y Pavimentación asfáltica del Camino de Caimari, según el cual se da un nuevo trazado al mismo en los tramos comprendidos entre los P.K 1.350 al P.K 1.960 en la travesía del predio y Caserío de Massanella (detalle D. del Plano) y quedando por tanto desafectados del uso público los tramos comprendidos entre el lugar llamado "Son Catlar" y Caserío de Massanella, y el comprendido entre el lugar llamado "Sa Sinieta" y el nuevo trazado, a fin de mejorar la circulación del mismo, por el cual quedarán desafectados del uso público dichos terrenos, debiéndose ocupar, en cambio, otros de propiedad de D. Ignacio Coll Moragues y hermanos y de D. Salvador Beltrán Font, con los cuales y a fin de evitar gastos a este Ayuntamiento, sería conveniente permutar aquellos, de acuerdo con lo dispuesto en el artículo 98-2 del Reglamento de Bienes de las Corporaciones Locales ...". El document va ser exposat al públic per espai d'un mes, i al no haver-se presentat cap reclamació i "... Considerando, por tanto que se han cumplido los trámites reglamentarios previstos y que está perfectamente clara y demostrada la conveniencia del cambio de afectación, propone a los reunidos que acuerden alterar la calificación jurídica de los trozos del Camino de Caimari descritos anteriormente y lo declaren bien de propios y con esta calificación se suscriba en el Registro de Bienes de este Ayuntamiento ...", s'aprovà, en sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Mancor el 20 de desembre de 1969, la desafectació dels terrenys i la permuta pels terrenys dels senyors Moragues i Beltrán (AMM. Sign. 65/8).

El 12 d'abril de 1970 l'Ajuntament de Mancor aprovà l'expedient tramès per dur a terme la permuta dels terrenys sobrants del camí de Caimari, com a conseqüència de les obres de millora d'aquest, amb terrenys de propietat de D. Ignaci, Dª Aina i Dª Catalina Coll Moragues, i de D. Salvador Beltrán Font (AMM. Sign. 10/2).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- CONSELL INSULAR DE MALLORCA. (1996). *Itineraris a peu per la serra de Tramuntana*, dedica un itinerari de Lluc a Mancor, i es cita part d'aquest camí

catalogat: "... El camí gairebé carretera avança sense problemes flanquejant el torrent des Corral Fals. Aviat una barrera ens deixa vora les cases de Son Catlar. Un centenar de metres cap al Sud apareix la carretera de Mancor-Caimari ...".

- FONT I MARTORELL, G. (1964). "Es Rafal"- "Sa Canaleta"- "Can Bajoca". Al seu llibre: *Cincuenta excursiones a pie por la isla de Mallorca* diu: "... Después de un descanso en "Can Bajoca" y tras unos dos kilómetros de proseguir por el mismo camino se llega al magnífico predio "Massanella". Otro breve descanso y se continua hasta Mancor del Valle ..." (pàg. 190-191).

- GARCÍA PASTOR, J. (1972). Al volum 56 de les *Rutas escondidas de Mallorca. Puig de Massanella (Desde Mancor de la Vall, per la Font Nova y la Font de S'Avenc)* descriu l'excursió que comença al poble de Mancor i acaba al Puig Massanella: "... Nuestro actual derrotero sale de Mancor de la Vall en dirección a las casas de Massanella ..." (pàg. 2-35).

- GORRIAS, A. (2001). Al seu llibre, *Les cases de neu a Mallorca. Història, comerç i itineraris*, al capítol 7, fa una classificació de les cases de neu, dedicant l'itinerari núm. 9 al Puig Major de Massanella: "Començam l'itinerari en el portell que trobam en el camí vell de Lluc, a devora del torrent des Guix [...] ens dirigirem al coll de Mancor o de la Línia; passat el coll i davallant pel comellar del bosc de Massanella, uns cent metres més abaix i a l'esquerra del camí, devora un rotle de sitja, trobam la casa de neu Major [...] Altres elements del conjunt [...] - Camí: el camí vell de Lluc a Mancor passa per la vora de la casa de neu ..." (pàg. 194).

- HEINRICH, H. (1987). A l'excursió núm. 8 "La clásica subida al Puig de Massanella (1.348 m) por Coma Freda" de l'obra *Doce excursiones clásicas por Mallorca*, podem llegir: "... El que quiera seguir el camino de carro hacia la derecha, llegará a Mancor de la Vall, por el Valle Comellar des Bosc y el barranco S'Arreplegada ..." (pàg. 86-93).

- JAUME, J. (2004). *Tramuntana de Norte a Sur. Los 54 Miles de la Sierra en 142 Itinerarios*, descriu l'itinerari núm. 15, al Puig Massanella desde Mancor por el Comellar del Bosc de Massanella y el Coll de sa Línia: "Arrancar desde la carretera Mancor-Caimari, justo después de cruzar, tras una curva a la derecha, el torrente del Bosc de Massanella (200 m). A mano izquierda arranca una pista que debemos coger, continuando, en la inmediata bifurcación, también por la izquierda. En llano llegamos al refugio de Can Bajoca (240 m) (23' MF) ..." (pàg. 78).

- LLOFRIU, P. (1992). Al llibre *Caminant per Mallorca*, dedica un itinerari a "L'altre Puig Major", i cita el camí catalogat quan diu: "... trobarem un viarany a través del qual arribarem a les cases del Bosc. D'ací, el camí, sempre ample, davalla cap al sud. Sortirem a la carretera de Mancor a Caimari. Mancor és a la dreta ..." (pàg. 71).

- MIRALLES, B. & TORTOSA, P. (2000). *Rutes de Cicloturisme de les Illes Balears*, dediquen la ruta núm. 4 a la part de Mallorca Oest. Tramuntana Centre: "a Mancor pel Puig de Massanella [...] Km 42.3 ..." (pàg. 160).

- VALERO, G. (1992). Fa referència al camí catalogat al llibre *Camins i paisatges. Itineraris culturals per l'illa de Mallorca*, on dedica un itinerari a la canaleta de Massanella: "... L'arribada a les cases des Bosc es fa peu una ampla pista, que desemboca just després de les cases amb la davallada del coll de la Línia, entre el Puig de Massanella i el Puig de n'Ali (1.020 m), antiga via de comunicació Lluc-Mancor de la Vall [...] El camí asfaltat ens porta a la carretera Caimari-Mancor de la Vall (pàgs. 129- 160).

- VALLCANERAS, LI. (1996). Itinerari 4. Mancor- Massanella- Canaleta- Mancor. A: *20 itineraris alternatius. Per la serra de Tramuntana (I)*. Col. Gorg Blau, diu: “ ... En haver deixat la carretera asfaltada, arribarem pocs metres després a una cruïlla: el nostre itinerari segueix el camí de l'esquerra – per la dreta aniríem cap a les cases de Massanella-, passarem un portell que, òbviament, hem de deixar tancat ...” (pàgs. 39-44).

- VELA, A. (1994). *Andar por las Sierras de Mallorca*. A l'itinerari núm. 13 al Puig de Massanella quan diu: “... Al frente, hacia el suroeste, un camino descende por el Comellar del Bosc de Massanella y las casas de Massanella a la población de Mancor de Sa Vall ...” (pàg. 185).

- VELA, A. (2000). *Mallorca. Por la sierra de Tramuntana. 22 itinerarios a pie*. A l'itinerari núm. 19 a Sa Canaleta diu: “... Es factible proseguir por encima de la conducción hasta cerca del llamado Salt de S'aigo, cerca de s'Estret de Can Bajoca; desde aquí se puede bajar, por una senda empedrada, hasta el ancho camino que viene de Lluc y va hacia Mancor de Sa Vall ...” (pàgs. 240-243).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000.

- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5). Apareix fins a les cases de Massanella formant part del “camino Massanella a Caimari” i del nucli urbà de Massanella al terme de Selva com a part del “camino a Caimari”.

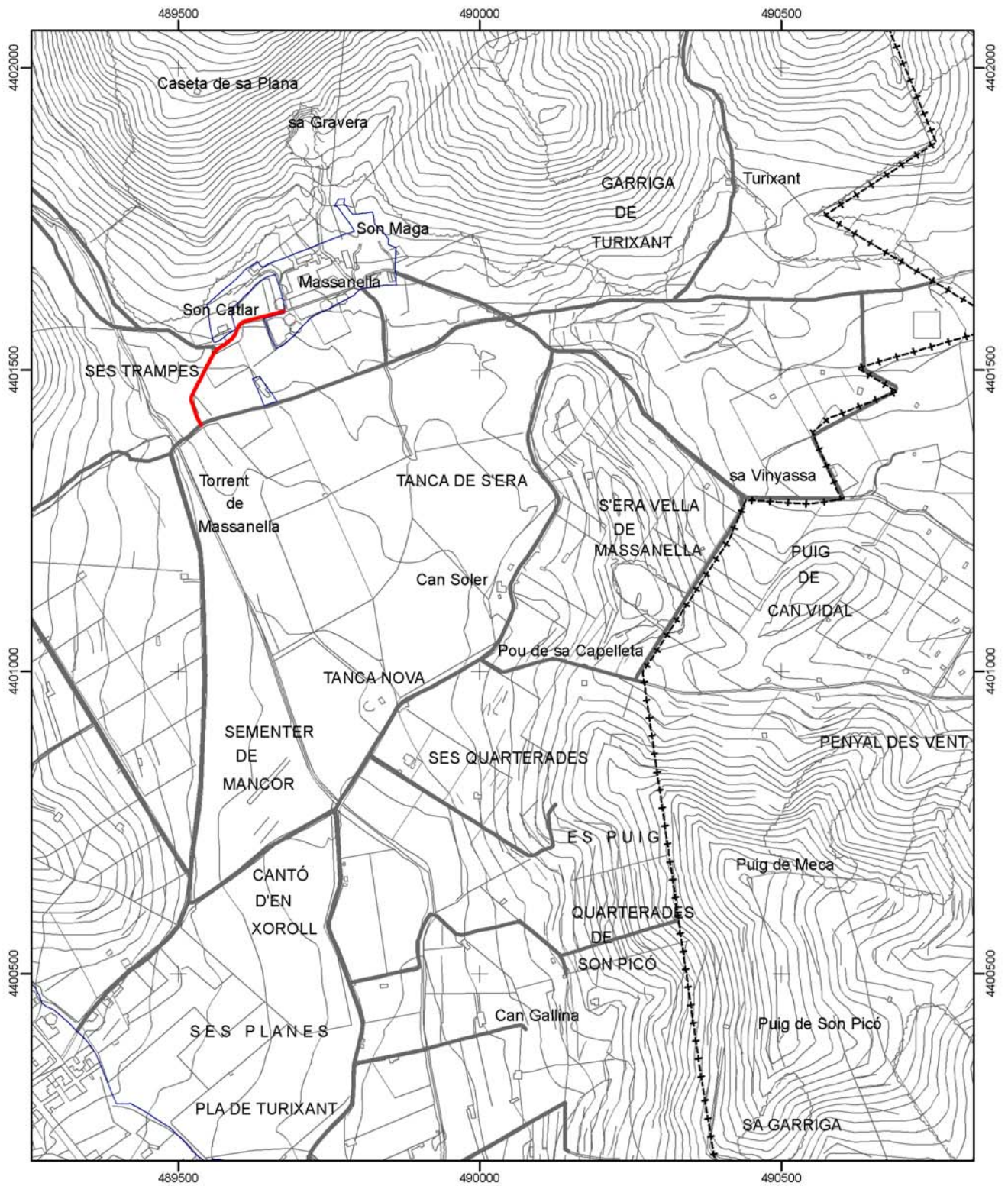
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix com a part del “Camino de Massanella a Mancor del Valle”

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-IV (Selva).

- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000.

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE
MANCOR DE LA VALL

(48) CAMÍ DE MASSANELLA

Escala: 1:9.536

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(49) CAMÍ 49

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-1-3 / 671-2-3

Inici: camí de ses Voltetes, núm. 44.

Final: fins a una distància de 132 metres

Longitud: 132 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

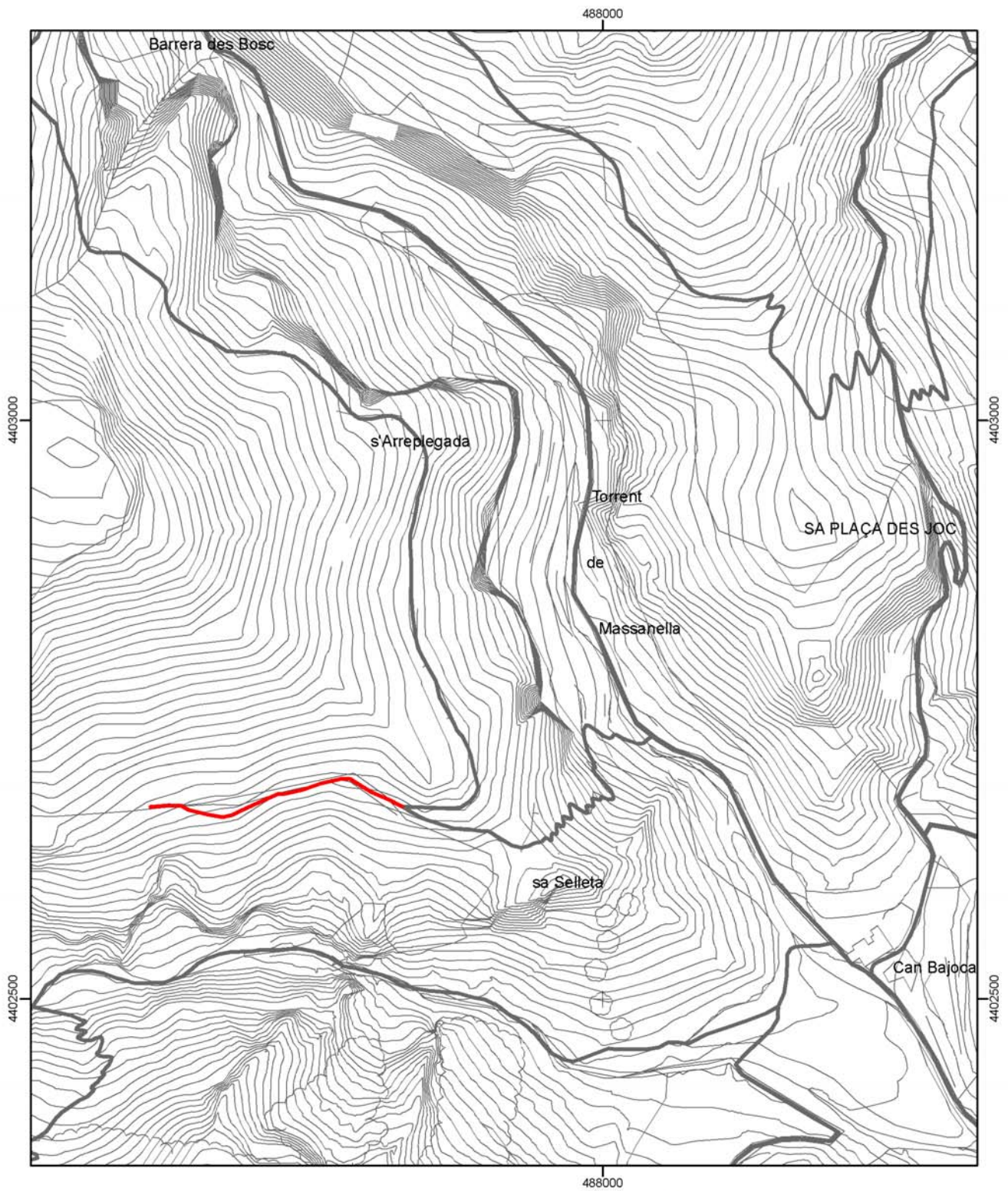
TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** ferradura**Tipus de ferm:** empedrat majoritàriament**Longitud:** 132 m**Amplada mínima:** 1,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** regular**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius**

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El camí de s'Arreplegada està inclòs, amb el núm. 16, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de ferradura, parcialment empedrat que comunica el camí de Can Bajoca a les cases des Bosc, amb la part superior de s'Arreplegada. El primer tram discorre entre marjades. Metres més amunt esdevé un autèntic camí de ferradura de muntanya: paret lateral i empedrat discontinu. Assoleix un coll amb una barrera sense pany. En aquest punt el camí es bifurca: el primer, cap a l'esquerra, per damunt la coma Roja; i el segon per damunt s'Arreplegada." (AMM. Sense signatura) (Veure 2.1.12. Annex). Aquesta documentació també fa referència al camí de ses Voltetes, núm. 44.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(49) CAMÍ 49	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(50) CAMÍ DE SA COMA DES MART

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí a sa coma Rotja, núm. 20.

Final: fins a una distància de 985 metres.

Longitud: 985 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí de carro.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

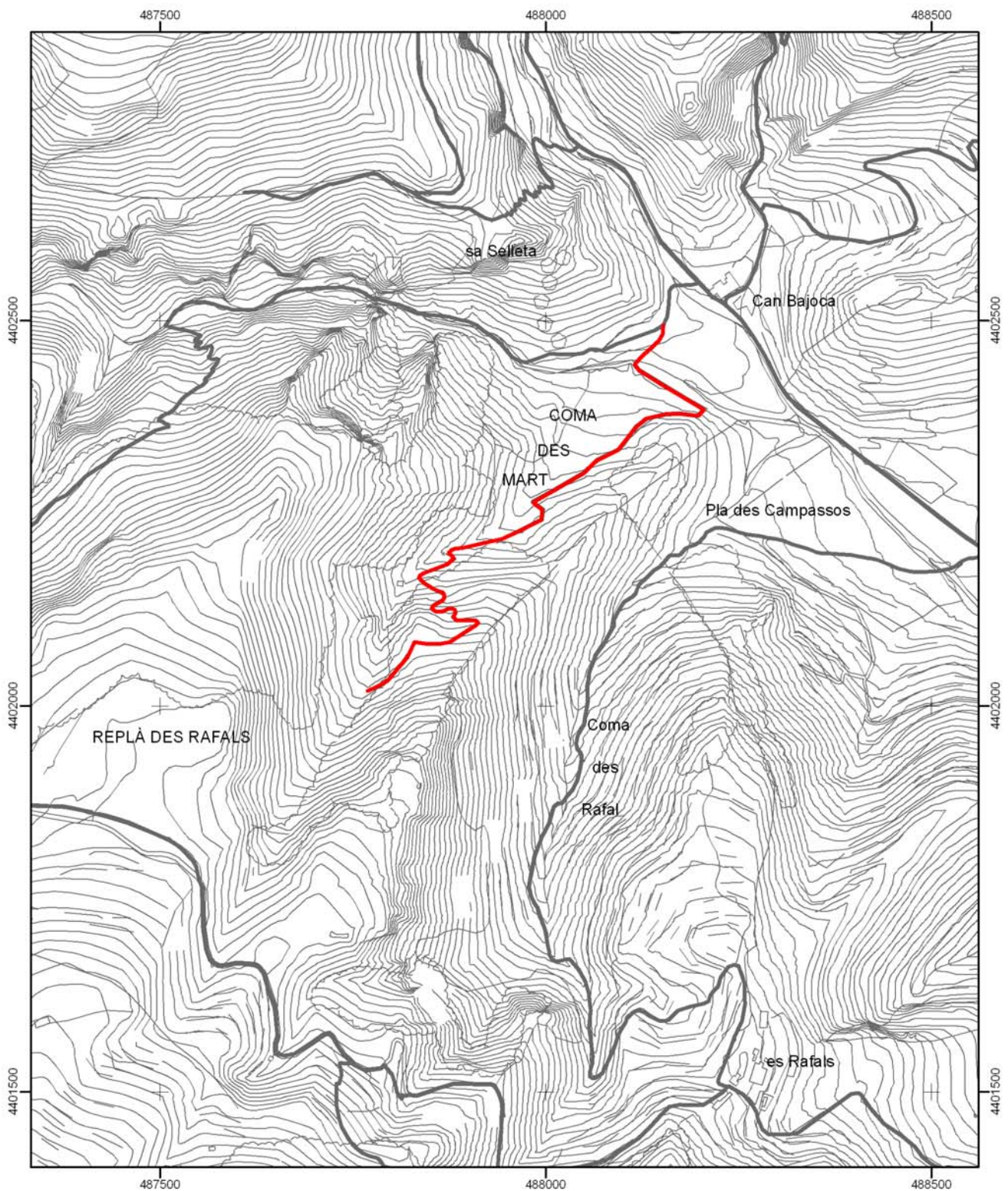
- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro/pista**Tipus de ferm:** terra**Longitud:** 985 m**Amplada mínima:** 2,5 m**màxima:** 3 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** regular**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 7 d'abril de 1896 s'inscrivía en el Registre de la Propietat núm. 2 d'Inca (tom 5646, llibre 77, fol 182, finca núm. 1677) la finca de Massanella, a la inscripció 5ª A diu: "... La porcion que radica en término de Selva es la Alqueria denominada propiamente Masanella con la casa principal urbana y la principal de labranza, con almazaras, depósitos de agua, huertos y demas accesorios y dependencias. Es de cabida de nuevecientas ochenta y ocho hectáreas, cuarenta áreas setenta y cinco centiareas, o lo que fuere, pues se ha tomado como cuerpo cierto, sean cuales fueren las diferencia de medicion, y comprende ademas de lo que en concreto es conocido por Masanella, las porciones llamadas Can Bajoca, Sementera de Mancor, resto de la Sementera de Selva y una casa y corral con almazara, conocida por Son Picó, que linda por Este con un grupo de casas de otros propietarios y por los demas asientos con tierras de Masanella. Linda al Norte con la remanente que radica en el término de Escorca y con el memorado predio El Rafal de Don Pedro Dezcallar; al Sur con porciones de las Sementeras de Selva pertenecientes a varios vecinos de Selva; al Este con la Comuna del repetido pueblo y tierras de vecinos del mismo, y al Oeste también con tierras de vecinos de Selva. Para el servicio del predio Masanella y otro llamado El Rafal, propio de Don Pedro Dezcallar y Gual, existen desde tiempo inmemorial los siguientes caminos: uno carretero que arrancando desde el puente de Mancor, atraviesa la sementera de este nombre y guia a la casa del predio El Rafal: otro tambien carretero que pasa por dentro la Sementera de Adalt, y por el punto de la misma llamado Pla des Campasos y conduce a la Coma del Rafal: otro también carretero que va por la Era de Can Bajoca, y se parte en dos direcciones una que guía a La Coma del Mar, y la otra a la Coma Rotge del Rafal: otro de herradura llamado de las Voltetas que conduce a la Serra Mitjana del Rafal y pasa por la Sementera La Replegada: otro de herradura nombrado el Pas de S'Ullastre que dirige a dicha Serra Mitjane y pasa por el punto conocido por Cap de Amunt de Se Replegade; y otro que pasa por la carretera del bosque de Masanella y por delante la Caseta del mismo, y conduce a Lo Avench den Ferrá del predio El Rafal. Así resulta del titulo presentado y hacen constar Don Pedro Dezcallar y Gual y el adquirente Don Joaquin Coll y Castañer que no se opondrán en adelante a que cualquiera de aquellos caminos se desvia hasta veinte metros a un lado o a otro de la direccion que hoy lleva, si a alguno de los interesados por accidentes del cultivo le conviniere la alteracion, con tal que no perjudique notoriamente al otro ...". (Aquesta inscripció fou anul·lada i substituïda per la inscripció 8ª, que no descriu els camins).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1). Apareixen els primers 170 metres.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix majoritàriament.

Situació dins el terme municipal de Mancor de la Vall

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE
MANCOR DE LA VALL

(50) CAMÍ DE SA COMA DES MART

Escala: 1:7.500

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(51) CAMÍ DE CAN PAU CARRO

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4 / 671-2-5

Inici: camí de Biniarroí, núm. 25.

Final: camí de sa Font Rafal, núm. 17.

Longitud: 1.338 m

DOCUMENTACIÓ

- Sol·licitud llicència d'obres

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí No Una barrera tancada amb pany a l'inici del camí.

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Tram amb inici al camí de Biniarroí, núm. 25 i final al camí de Biniarroí a Santa Llúcia, núm. 5.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 770 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Tram amb inici al camí de Biniarroí a Santa Llúcia, núm.5 i final al camí de sa Font Rafal, núm. 17.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 568 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

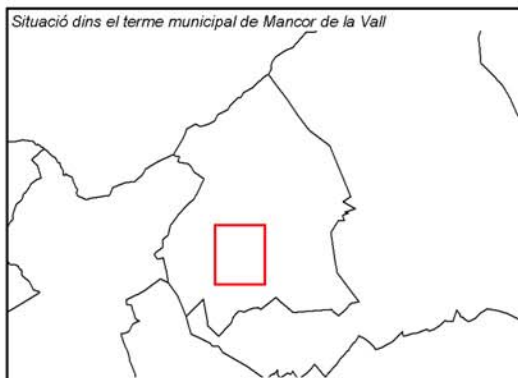
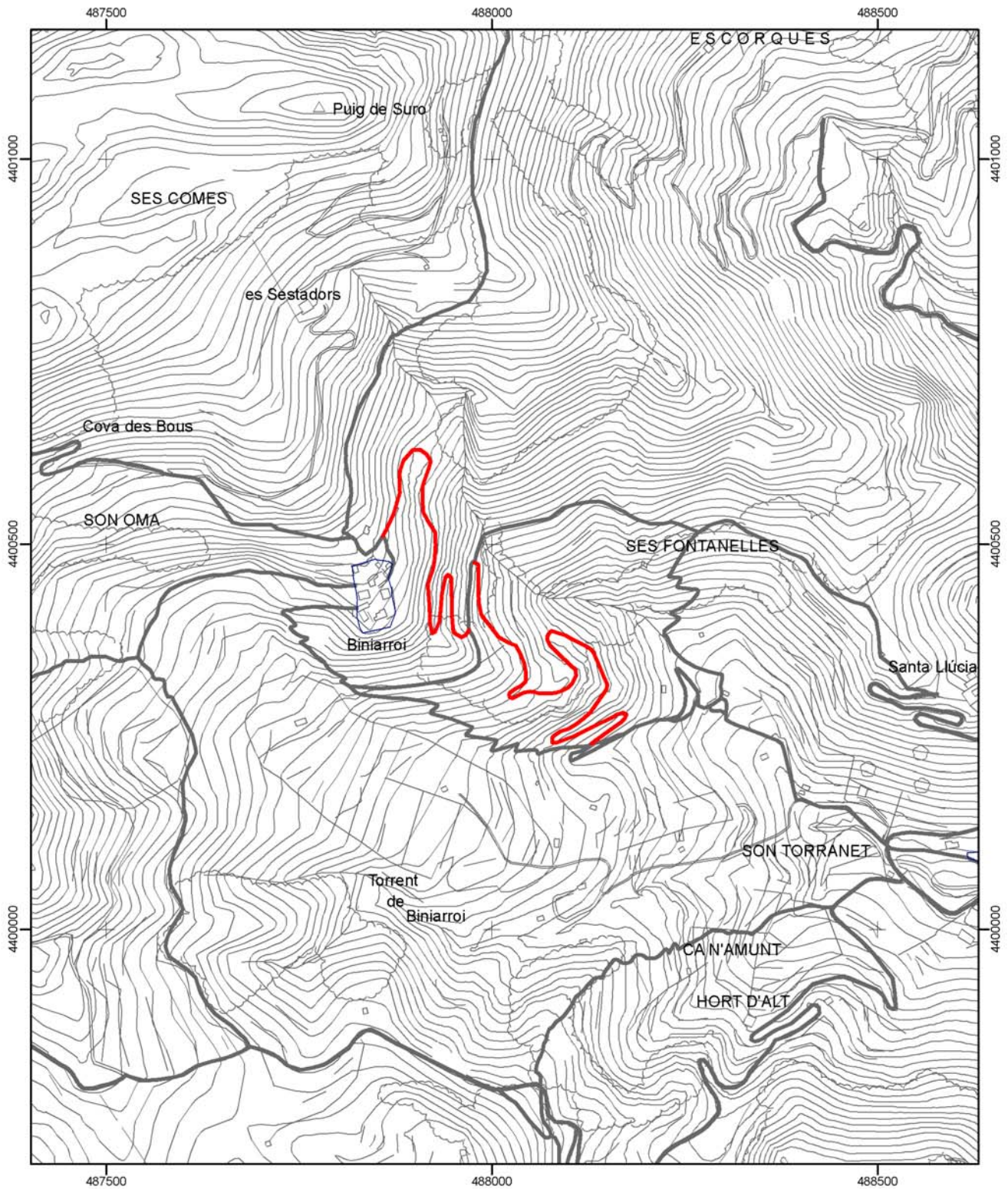
En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Mancor l'1 de desembre de 1999 es llegí una sol·licitud de Claudio Mora Chuitón i Antonio Fluxà Bestard per asfaltar el camí anomenat Can Pau Carro, fins al nucli de Biniarroí, i es va "... concedir la llicència sol·licitada, fent constar que els materials emprats per a realitzar les obres de pavimentació del camí estaran en consonància amb el medi ambient i les característiques de l'entorn ..." (AMM. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- GARCÍA PASTOR, J. (1974). A la seva obra *Rutas escondidas* dedica el fascicle núm. 72 al "Puig des Suro. Desde Mancor de la Vall por Sancta Llucia y Biniarroí", on llegim: "... Dejando Biniarroí, empezamos a bajar por su camino frontal a Mancor, siempre a la vista de Sancta Lucia sobre su suave colina. Este camino es muy agreste, pintoresco y agradable. Baja haciendo muchos recodos [...] El camino, con suavidad, va perdiendo poco a poco altura, y llega al valle, entrando en él junto al torrente y cercados de cultivos [...] enlazando enseguida con la nueva carretera de acceso a Sancta Llucia ...".

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix aproximadament.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (3-1) i 671 (2-1),
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671–III (Inca) i 671-I (Selva).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(51) CAMÍ DE CAN PAU CARRO	
Escala: 1:7.500 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(52) CAMÍ DE SA TANCA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí de Mancor a Caimari, núm. 9.

Final: camí de Massanella a Inca, núm. 2, al cantó d'en Xoroi.

Longitud: 290 m

DOCUMENTACIÓ

- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors - Un a l'inici del camí: "Camí de sa Tanca".

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 290 m**Amplada mínima:** 3,5 m**màxima:** 4 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província.

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Mancor envià per formar aquest pla, el camí catalogat forma part del "camino ses Corterades" és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo de Mancor del Valle*, del mateix any, amb inici al cantó d'en Xoroi i final al camí de Caimari, amb una longitud d'1'5 quilòmetres i una amplada total de 3 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura). Aquesta documentació també fa referència al camí de Massanella a Inca, núm. 2.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000.

- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5).

- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix amb el nom de "C^o de Fincas"

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-IV (Selva).
- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del ayuntamiento de Mancor del Valle* (PLAN NACIONAL DE VÍAS PROVINCIALES, 1973).
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva).
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

(53) CAMÍ DE SES QUARTERADES VELLES (B)

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí de ses Quarterades Velles (A), núm. 4.

Final: prop des Puig.

Longitud: 117 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Continuació del camí fins a una distància de 54 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: formigó

Longitud: 54 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins al final.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra i formigó

Longitud: 63 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

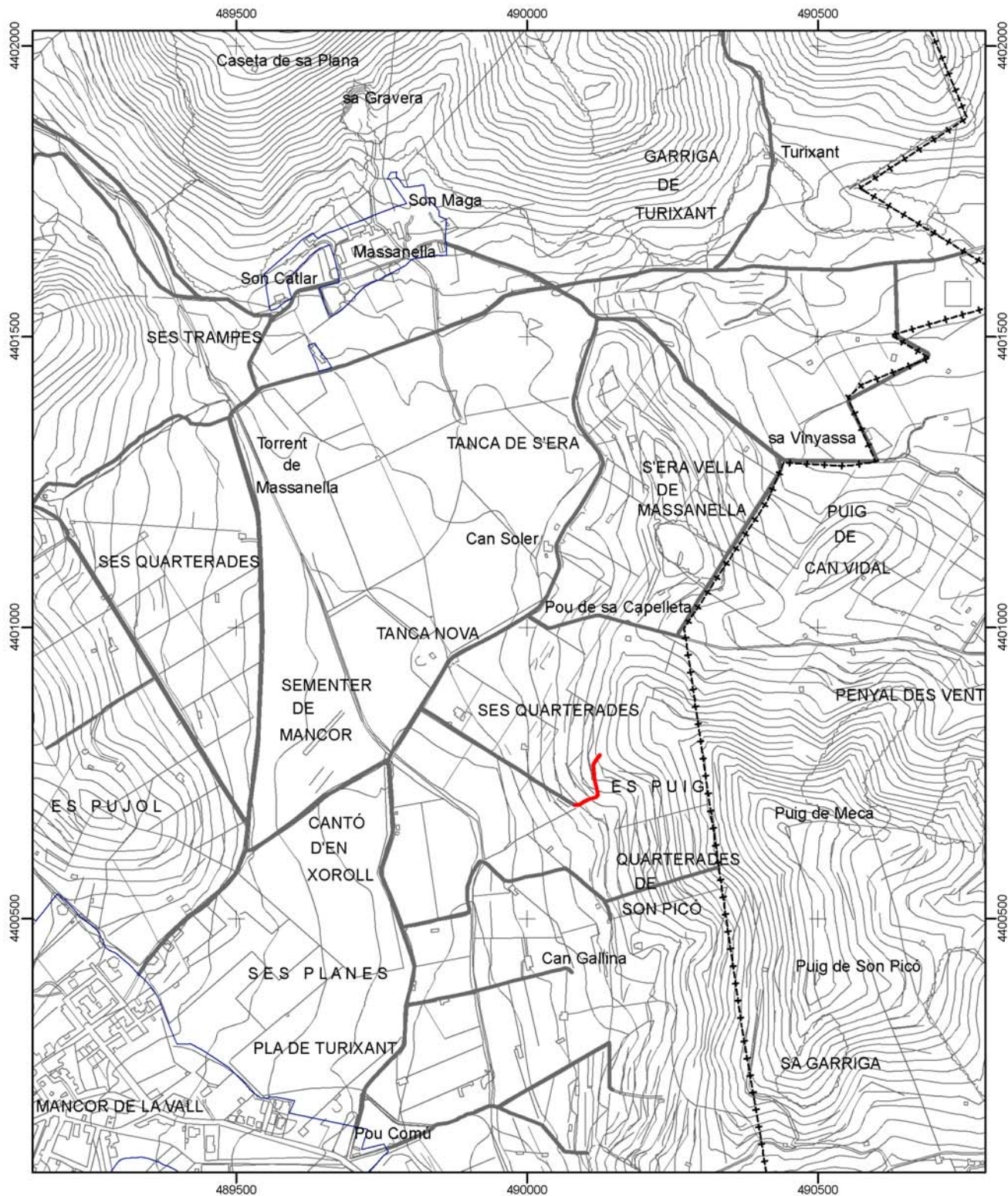
El camí de ses Quarterades Velles està inclòs, amb el núm. 6, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de carro, amb un ferm asfaltat quasi en la totalitat. L'amplada mitjana a la part asfaltada és 3'5 m. El tram no asfaltat (final) en té 2 m. El camí compta amb interès etnològic (era) i paisatgístic. El tipus de limitació lateral és mitx. Està senyalitzat per l'Ajuntament" (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000.

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005).
Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(53) CAMÍ DE SES QUARTERADES VELLES (B)	
Escala: 1:10.000 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(54) CAMÍ DE SA COMA DES RAFALS

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí d'Almallutx, núm. 10, prop de les cases des Rafals.

Final: camí de Mancor a Lluc, núm. 8, al Pla des Campassos.

Longitud: 1.676 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí de carro.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

Al segon tram hi ha restes d'empedrat.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 1082 metres.

Tipologia: carro/pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 1.082 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 142 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 142 m

Amplada mínima: 2,5 m
màxima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins al final.

Tipologia: pista

Tipus de ferm: terra

Longitud: 452 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

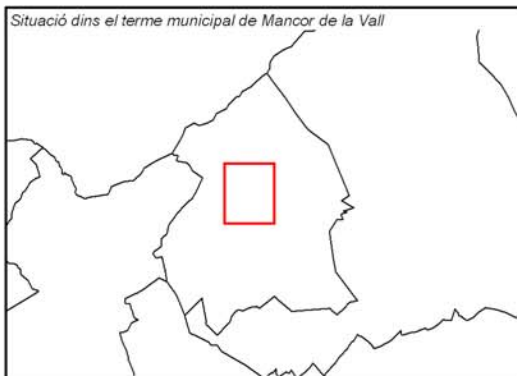
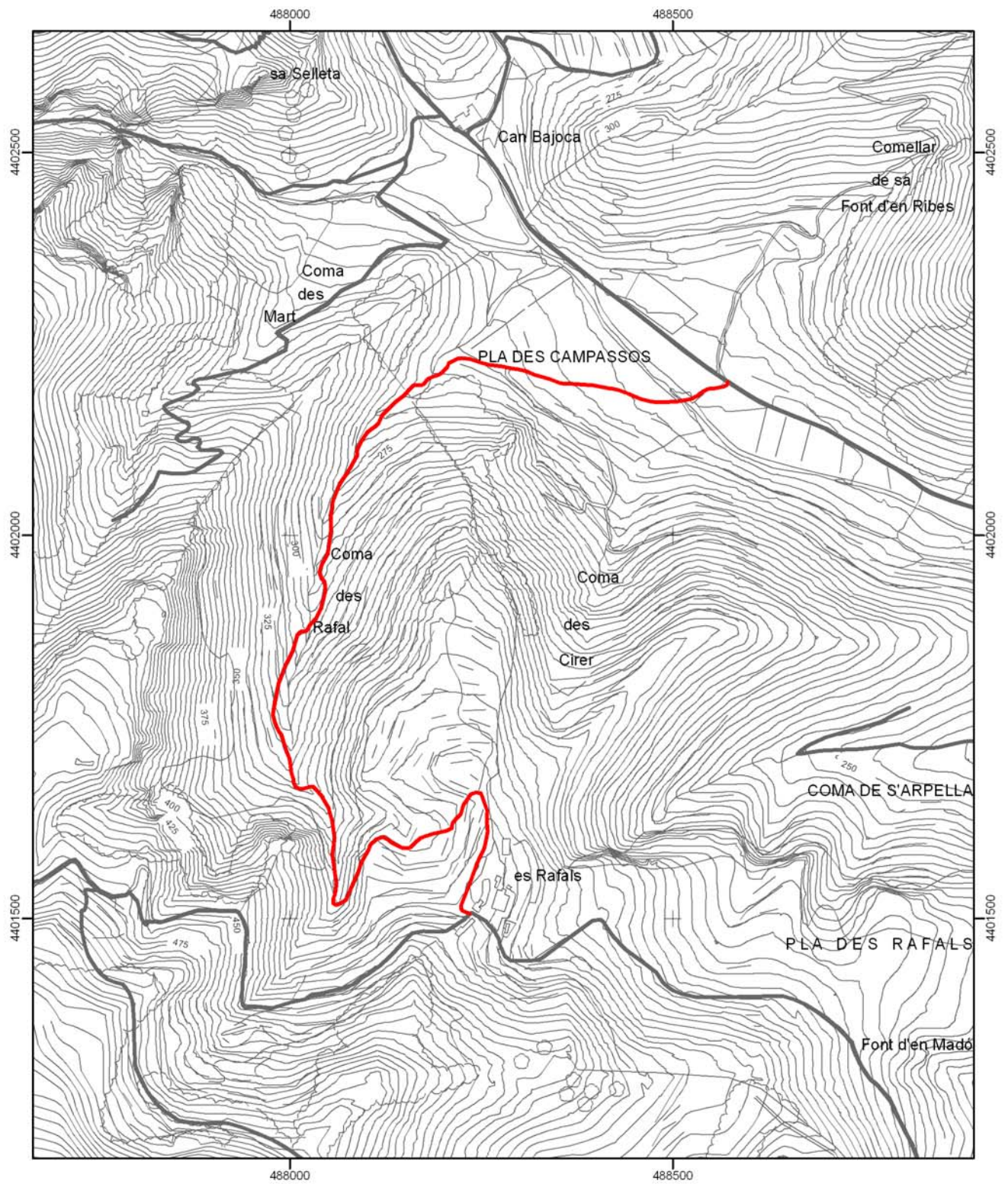
☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 7 d'abril de 1896 s'inscriví en el Registre de la Propietat núm. 2 d'Inca (tom 5646, llibre 77, fol 182, finca núm. 1677) la finca de Massanella, a la inscripció 5ª A diu: "... La porcion que radica en término de Selva es la Alqueria denominada propiamente Masanella con la casa principal urbana y la principal de labranza, con almazaras, depósitos de agua, huertos y demas accesorios y dependencias. Es de cabida de nuevecientas ochenta y ocho hectáreas, cuarenta áreas setenta y cinco centiareas, o lo que fuere, pues se ha tomado como cuerpo cierto, sean cuales fueren las diferencia de medicion, y comprende ademas de lo que en concreto es conocido por Masanella, las porciones llamadas Can Bajoca, Sementera de Mancor, resto de la Sementera de Selva y una casa y corral con almazara, conocida por Son Picó, que linda por Este con un grupo de casas de otros propietarios y por los demas asientos con tierras de Masanella. Linda al Norte con la remanente que radica en el término de Escorca y con el memorado predio El Rafal de Don Pedro Dezcallar; al Sur con porciones de las Sementeras de Selva pertenecientes a varios vecinos de Selva; al Este con la Comuna del repetido pueblo y tierras de vecinos del mismo, y al Oeste también con tierras de vecinos de Selva. Para el servicio del predio Masanella y otro llamado El Rafal, propio de Don Pedro Dezcallar y Gual, existen desde tiempo inmemorial los siguientes caminos: uno carretero que arrancando desde el puente de Mancor, atraviesa la sementera de este nombre y guia a la casa del predio El Rafal: otro tambien carretero que pasa por dentro la Sementera de Adalt, y por el punto de la misma llamado Pla des Campasos y conduce a la Coma del Rafal; otro tambien carretero que va por la Era de Can Bajoca, y se parte en dos direcciones una que guia a La Coma del Mar, y la otra a la Coma Rotge del Rafal: otro de herradura llamado de las Voltetas que conduce a la Serra Mitjana del Rafal y pasa por la Sementera La Replegada: otro de herradura nombrado el Pas de S'Ullastre que dirige a dicha Serra Mitjana y pasa por el punto conocido por Cap de Amunt de Se Replegade; y otro que pasa por la carretera del bosque de Masanella y por delante la Caseta del mismo, y conduce a Lo Avench den Ferrá del predio El Rafal. Así resulta del titulo presentado y hacen constar Don Pedro Dezcallar y Gual y el adquirente Don Joaquin Coll y Castañer que no se opondrán en adelante a que cualquiera de aquellos caminos se desvia hasta veinte metros a un lado o a otro de la direccion que hoy lleva, si a alguno de los interesados por accidentes del cultivo le conviniere la alteracion, con tal que no perjudique notoriamente al otro ..." (aquesta inscripció fou anul·lada i substituïda per la inscripció 8ª, que no descriu els camins).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva). Apareix el tram 3.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix majoritàriament.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(54) CAMÍ DE SA COMA DES RAFALS	
Escala: 1:7.500	
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(55) CAMÍ DEL PONT DE MANCOR AS RAFALS

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí de Mancor a Caimari, núm. 9, prop des pont del torrent de Massanella.

Final: camí de ses Quarterades Noves, núm. 18.

Longitud: 406 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí de carro.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí - Al final del segon tram hi ha un portell tapat.
 No

OBSERVACIONS

- El primer tram actualment no existeix.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 80 metres.

Tipologia: ?

Tipus de ferm: desconegut

Longitud: 80 m

Amplada mínima: 0 m

Seguiment: desconegut

Estat: desconegut

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 279 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 279 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins al final.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 47 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

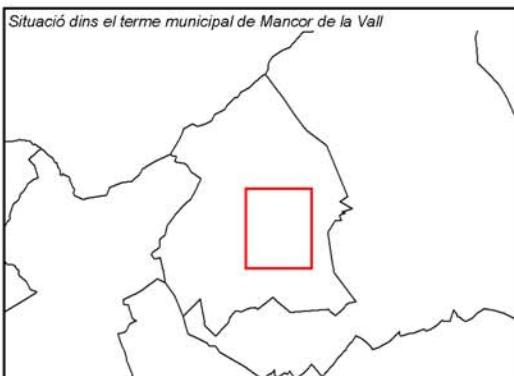
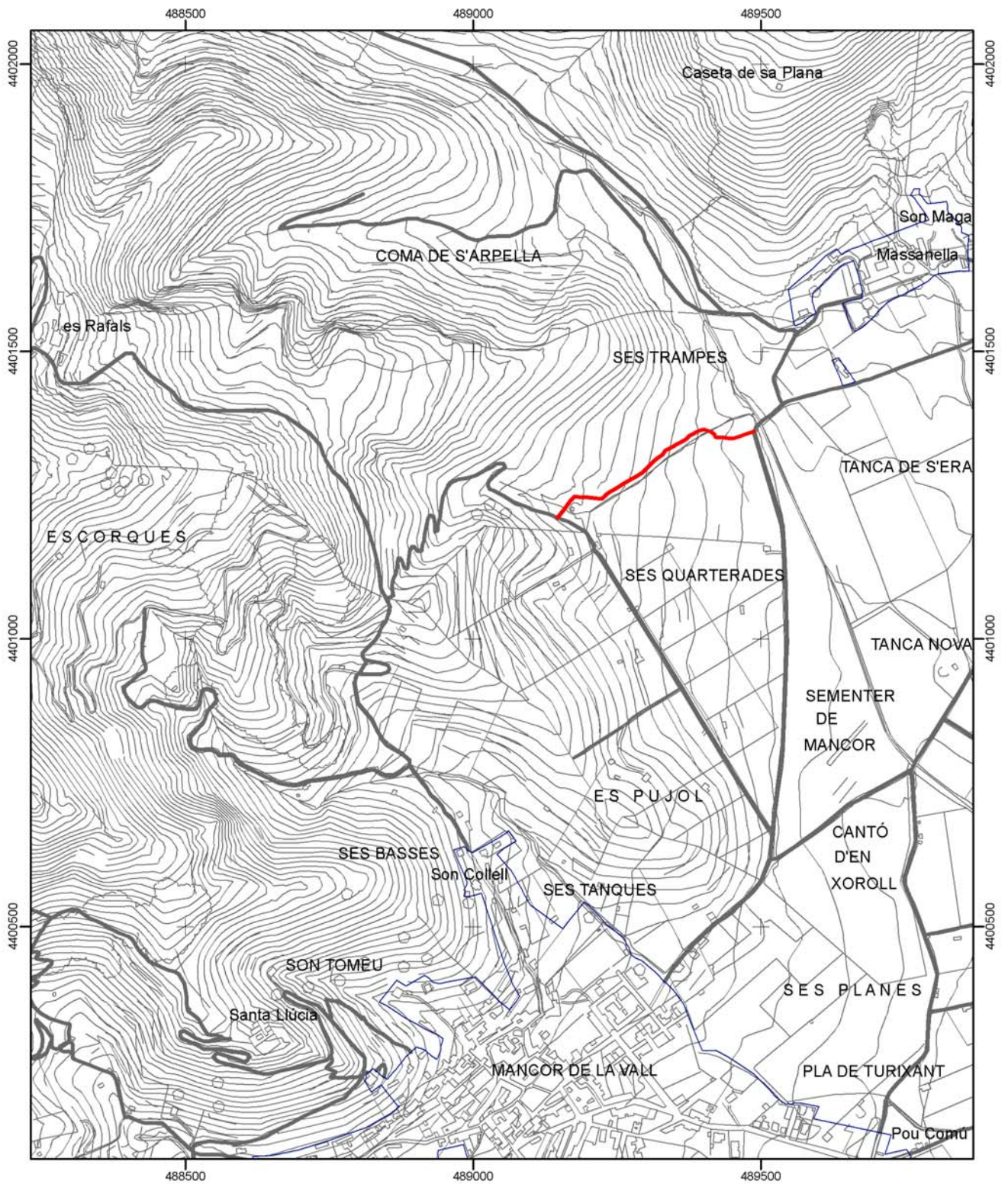
☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 7 d'abril de 1896 s'inscriví en el Registre de la Propietat núm. 2 d'Inca (tom 5646, llibre 77, fol 182, finca núm. 1677) la finca de Massanella, a la inscripció 5^a A diu: "... La porcion que radica en término de Selva es la Alqueria denominada propiamente Masanella con la casa principal urbana y la principal de labranza, con almazaras, depósitos de agua, huertos y demas accesorios y dependencias. Es de cabida de nuevecientos ochenta y ocho hectáreas, cuarenta áreas setenta y cinco centiáreas, o lo que fuere, pues se ha tomado como cuerpo cierto, sean cuales fueren las diferencia de medicion, y comprende ademas de lo que en concreto es conocido por Masanella, las porciones llamadas Can Bajoca, Sementera de Mancor, resto de la Sementera de Selva y una casa y corral con almazara, conocida por Son Picó, que linda por Este con un grupo de casas de otros propietarios y por los demas asientos con tierras de Masanella. Linda al Norte con la remanente que radica en el término de Escorca y con el memorado predio El Rafal de Don Pedro Dezcallar; al Sur con porciones de las Sementeras de Selva pertenecientes a varios vecinos de Selva; al Este con la Comuna del repetido pueblo y tierras de vecinos del mismo, y al Oeste también con tierras de vecinos de Selva. Para el servicio del predio Masanella y otro llamado El Rafal, propio de Don Pedro Dezcallar y Gual, existen desde tiempo inmemorial los siguientes caminos: uno carretero que arrancando desde el puente de Mancor, atraviesa la sementera de este nombre y guia a la casa del predio El Rafal; otro tambien carretero que pasa por dentro la Sementera de Adalt, y por el punto de la misma llamado Pla des Campasos y conduce a la Coma del Rafal; otro tambien carretero que va por la Era de Can Bajoca, y se parte en dos direcciones una que guia a La Coma del Mar, y la otra a la Coma Rotge del Rafal; otro de herradura llamado de las Voltetas que conduce a la Serra Mitjana del Rafal y pasa por la Sementera La Replegada; otro de herradura nombrado el Pas de S'Ullastre que dirige a dicha Serra Mitjana y pasa por el punto conocido por Cap de Amunt de Se Replegade; y otro que pasa por la carretera del bosque de Masanella y por delante la Caseta del mismo, y conduce a Lo Avench den Ferrá del predio El Rafal. Así resulta del titulo presentado y hacen constar Don Pedro Dezcallar y Gual y el adquirente Don Joaquin Coll y Castañer que no se opondrán en adelante a que cualquiera de aquellos caminos se desvia hasta veinte metros a un lado o a otro de la direccion que hoy lleva, si a alguno de los interesados por accidentes del cultivo le conviniera la alteracion, con tal que no perjudique notoriamente al otro ..." (aquesta inscripció fou anul·lada i substituïda per la inscripció 8^a, que no descriu els camins).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500. Apareix aproximadament.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix aproximadament.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1).

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(55) CAMÍ DEL PONT DE MANCOR AS RAFALS	
Escala: 1:10.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(56) CAMÍ DE BINIAMAR A BINIATZENT / CAMÍ DE BINIATZENT A INCA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-5

Inici: camí de Biniatzent, núm. 23.

Final: terme municipal de Selva.

Longitud: 460 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí reial.
- Catàleg de camins del terme municipal de Selva (Consell de Mallorca, 2004).
- Catàleg de béns patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i obert.
 No

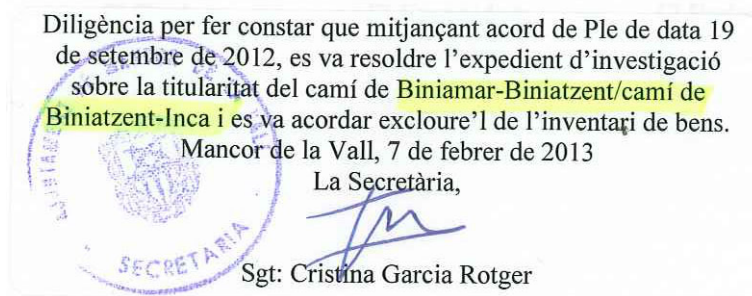
LIMITACIÓ DE PAS Sí - Tres pintades de "camino particular" i una de "camino particular. Prohibido pasar" al tram 1.
 No - Un paretó al final del tram 3.

OBSERVACIONS

- El traçat del camí coincideix amb el Plano geométrico del término de Selva (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá a escala 1/7.500.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins al torrent de Biniatzent.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 425 m

Amplada mínima: 3,2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Correspon als següents 10 metres del camí.

Tipologia: ?

Tipus de ferm: desconegut

Longitud: 10 m

Amplada mínima: 0 m

Seguiment: desconegut

Estat: desconegut

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a una distància de 15 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 15 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins al terme municipal de Selva.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 10 m

Amplada mínima: 1,1 m

Seguiment: fàcil

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

Cadena

Pont

Escopidors

Pedres passadores

Paret

Escalons

Ratlletes

Paretons

Clavegueres

Pujadors

Gual empedrat

Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 27 d'octubre de 1565 Pere Reus capbrevava una peça de terra a Biniamar que "... affrontatam ex una parte cum comuni dicti loci, et ex alia cum terris Jacobi Coll Braga et ex alia parte cum camino per quem itur de dicto loco ad Beniatsent et ex alia cum terris Jacobi Bertran ..." (ARM-T-53).

El 27 d'octubre de 1565 Pere Reus capbrevava una peça de terra a Biniamar dita la Rota, que "... affrontatam ex una parte cum camino per quem itur de dicto loco a Beniatsent et ex alia cum terris Gabriellis Coll et ex alia cum podio comuni et cum terris dicti Coll ..." (ARM. T-53).

El 13 d'agost de 1649 Antonina Reus i Coma capbrevava unes cases i clos de terra que "... afronten de una part ab carrer publich o camí per hont se va del present lloch de Biniamar al lloch de Biniatzent y de altre part ab casas y clos de terra de Pera Vaquer y de altre ab terras y clos de Jauma Bastra Baÿa y de altre ab casas dels hereus de Miguel Bastra ..." (ARM. T-55).

El 10 de febrer de 1673 Gabriel Coll Bieleta capbrevava unes cases amb tafona i dos closos de terra que "... afronta ab camí publich qui va desde dit lloch de Biniamar a Biniatzent, de altre part ab tanca de terras y olivar de Catharina Reus y Garcias de altre y per la part superior alla matexa tanca de olivar de dita Garcias y de altre ab terras y olivar qui median entre ditas casas y closos del de demunt a las casas y aljub de Son Collodre" (ARM. T-55).

El 4 de novembre de 1675 Joana Ferrer i Balle inscrivia a l'Escrivania de la Reial Capbrevació unes cases i clos que "... afrontan de una part ab carrer publich de hont se va de dit lloch a Biniatsent, de altre ab casas de hereus de Ang. Coll Ramon, de altre ab camí hont se va de dit lloch a la vila de Selva y de altre ab casas de Son Collodre ..." (ARM. T-55).

El 4 de desembre de 1708 Antoni Coll Ramon capbrevava cases i corral a Biniamar que "... afrontan de una part ab camí publich per lo qual se va de dit lloch a la possessio Biniatzent, de altre part ab casses y clos de Gabriel Llampayes y de altre part ab les remanes casses y clos de las matexas pertinentias dels hereus de Gabriel Coll son germa ..." (ARM. T-55).

El 30 de desembre de 1730 Pere Jaume Morro capbrevava una peça de terra a Biniamar, anomenada "Mendrava" o "Lo Vinte", que "... confrontada en una part ab terras de Juan Marco de las matexas pertinentias, de altre ab terras de Francina

Bertran viuda de Llorens Pons alias Llorenso, de altre ab lo cami reial qui de Biniatzent y Biniamar va a la present vila de Inca y de altre ab terras de las matexas pertinencias infracapbrevadas ..." (ARM. T-55).

Segons instrument del 14 d'abril de 1731 Antoni Llompard establia a Miquel Coll unes cases i clos de terra situades a Biniamar, i "... confinan dichas casas con camino publico, que va en el Predio Biniatsent de otra con casas de Andres Jaume als. Perusoy de otra con casas de Montserate Fontanet y con casas que fueron de Pedro y Bernardo Margois de Alero, y con clos de tierra confina con camino publico de otra con la tafona de la Posesion Son Odra de otra con tierra de Juana Coll Viuda y de otra con dichas casas, y dicho Clos ..." (ARM. CH 257).

El 14 de setembre de 1745 Antoni Jaume "Parusoy" capbrevava unes cases i clos de terra a Biniamar que "... afrontan de una part ab carrer publich qui va al lloch de Biniatzent, de altre ab cami qui va a la vila de Selva, de altre ab terras de Gabriel Llampayas, antes dels hereus de Pere Balle y de altre ab casas y clos de Francina Anna Pou ..." (ARM. T-55).

El 14 de juliol de 1753 Francesc Orlandis i Cisternas capbrevava un tros de terra que abans servia de Comuneta i passatge a la Comuna Major: "... Affronte de una part ab Cami Real per hont se va de dit lloch de Biniemar a Binietzent, y a la Comuna Mayor, de altre ab terres de la Possesio dita Son Odra de dit Denunciant, de altre ab quintana sive Comuna de dit lloch de Biniemar, y de altre part fins a dit Cami Real, ab terras de dita possessio Son Odra part dite antes Lo Alsineret ..." (ARM. T-57).

El 26 d'octubre de 1788 Jordi Reus capbrevava cases i corral a Biniamar que "... afronta de una part ab cami publich per hont del dit lloch de Biniamar se va a la possessio enomenada Biniatzent, de altre ab altre cami publich, de altre ab casas dels hereus de Gabriel Llabres alias Just, de altre ab casas de Balthasar Jofre, y de altre ab corral de Llorens Pons alias Llorenso ..." (ARM. T-57).

El 13 d'abril de 1760 Magdalena Albertí registrava a l'Escrivania de la Reial Capbrevació unes cases i corral a Biniamar que "... affronten de una part ab via publica per hont se va de dit lloch de Biniemar a la Possessio Binietzent, de altre ab altre via publica, de altre ab casas de Gabriel Llabres als. Just ..." (ARM. T-57).

El 22 d'abril de 1796 Francesc Orlandis capbrevava totes les seves possessions a Biniamar, entre elles una peça de terra i olivar a Biniatzent que "... confronta de una part ab cami Real dit de Binietzent y de las restants tres parts ab terras de la possessió dita Son Odra del dit Senyor denunciante ..." (ARM. T-58).

El 28 de setembre de 1799 Baltasar Genestar unes terres i porció de clos que "... afronta ab carrer qui va a Binietzent, ab clos de terras de Juana Llabrés, y ab clos de las casas de Gabriel Coll, ab casas de la possessió Son Collodre y de altre part ab carreró o cami qui antigament anava a Binietzent ..." (ARM. T-58).

El 29 de juny de 1800 Jordi Reus capbrevava unes cases i corral que "... affrontan de una part ab camí publich qui de dit lloch de Biniamar, va a la possessio Biniatsent, de altre ab camí publich, de altre ab casas dels hereus de Gabriel Llabrés, de altre ab casas de Balthasar Jofre y de altre part ab corral de casas de Llorens Pons ..." (ARM. T-58).

El 25 de setembre de 1803 Antoni Figuerola capbrevava unes cases i corral que "... affrontan de una part ab camí publich qui de dit lloch de Biniamar va a la possessio Biniatzent, de altre part ab altre camí publich de altre ab casas dels hereus

de Gabriel Llabrés alias Just, de altre ab casas de Lorens Pons alias Llorensó ...” (ARM. T-58).

Francesc Orlandis, el dia 22 d'abril de 1896, capbrevava un tros de terra a Biniamar que abans servia de Comuneta i passatge al Puig Major de Biniamar: “... afronta de una part ab Camí Real per hont se va de dit lloch de Biniamar a la Possessió Biniatzent y al Puig Major, y de altre ab terras de la Posesio Son Collodre del dit Denunciant, de altre ab Quintana, y de altre part fins a dit Camí Real ab terras de dita Posesio Son Collodre ...” (ARM. Sign. T-58).

Camí de Biniatzent a Inca

L'11 de gener de 1462 Bernat Gamundí venia a Bernat Reg una vinya a Biniamar, que feia partió “... ex una parte cum camino publico perquem itur de villa Inche ad alqueria de Beniatzent et ex alia parte cum honore Guillemri Bertran et ex alia parte cum honore Petri Bunyola et ex alia parte cum honore Jacobi Serra ...” (ARM. T-27).

El 27 d'octubre de 1565 Pere Reus capbrevava una peça de terra a Biniamar que “... affrontata de una parte cum camino de Beniatsent ad villam Inca et ex alia cum terris heredum Petri Balle et ex alium terris Gabriellis Coll et ex alia cum camino per quem itur de Biniamar a Mencor ...” (ARM. T-53).

El 14 d'agost de 1649 Mateu Bastra capbrevava una peça de terra de pertinències de la terra dita el Vinte, que feia partió “... de una part ab terras de dit denunciand y de altre ab camí Real anant de Binietzent a la vila de Incha y de altre ab terra y olivar de Bart. Tarrassa y de altre part ab terra de Bart. Raxach ...” (ARM. T-53).

El 3 de gener de 1662 Miquel Coll de Biniamar capbrevava una peça de terra Que “... Affronta de una part ab via publica qui va de la possessió de Biniatzent a Incha, de altre ab terras de Matheu Beltran als. Bosquet, y ab dos parts ab terras de Barthomeu Coll germa de dit denunciand ...”. El mateix els germans Pere Jaume, Joan i Mateu Morro denunciaven posseir una peça de terra d'una quarterada dita Mandrava o el Vinté, “... confrontada de una part ab terras de Juan Marcó, de las matexas pertinencias; de altra ab terras de Francina Bertran Viuda de Llorens Pons als. Llorensó; de altra ab lo camí Real qui de Biniatzent y Biniamar va a la present Vila de Inca; y de altra ab terras de las matexas pertinencias ...”. El mateix dia Antoni Coll capbrevava cases i clos de terra que “... confronta de una part ab camí publich per lo qual se va de dit lloch a la possessio de Binietzent de altre ab casas de hereus de Matheu Ferrer y de altre ab casas de hereus de Antonio Jaume Perusoy ...” (ARM. T-55).

El 14 de gener de 1662 Bartomeu Bertrán registrava a l'Escrivania de la Reial Capbrevació una peça de terra que pertanyia a la terra antigament dita el Vintè, que “... confronta de una part ab camí Real qui va del lloch de Biniatzent a la vila de Incha, de altre ab pessa de olivar de Bartolome Terrassa Marimon, de altre ab pessa de olivar de Bartolome Reus Blay de altre part ab pessa de terra de Antoni Rexach are de Lisabet Raxach Reus muller de Miquel Reus y de altre part ab pessa de terra de dit denuncia” (ARM. T-55).

La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de Camins del terme municipal de Selva*, elaborat pel Consell de Mallorca (Dpt. Medi Ambient i Natura) l'any 2004, inclòs amb el núm. 45, camí reial de Biniamar a Biniatzent, pel qual es recomana per aquest camí la seva inclusió a l'inventari de Béns del

terme municipal de Selva. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

En el llibres de la Cúria del Paborde de Tarragona es recullen nombroses declaracions de propietats que fan referència a aquest camí: l'11 d'agost de 1649 Antoni Coll declarava tenir i posseïr unes cases i clos de terra que afrontaven "... de una part ab camí publich per hont se va dela plassa de dit lloch ala possessio dita biniatzent, y de altre ab casses de Matheu Ferrer, y de altre ab cases y clos de Antoni Jaume fill de Joan, les quals te y possiex conforma auto en la present scrivania continuat al primer de Agost 1636 per lo que promet y jura". Pocs dies després, el 13 d'agost, Antonina Reus i Comes declarava unes cases a Biniamar, que confrontaven "...de una part ab carrer publich, o, camí per hont se va del present loch de biniamar al loch de Biniatzent, y de altre part ab casses y clos de terra de Pera Vaquer y de altre ab Casses y clos de Jauma Bastra Baya y de altre ab cassas dels hereus de Miquel Bastra. El 14 d'agost del mateix any Mateu Bastra denunciava posseïr un clos de terra a Biniamar que afrontava, entre altres, "...a b Cami Reial anant de biniatzent ala vila de Incha ..." (ARM. Sign. T-55).

El 3 de gener de 1661 Miquel Coll denunciava posseïr una peça de terra a Biniamar, que "... Affronta de una part ab via publica qui va de la possessio de Biniatzent a Incha de altre ab terras de Matheu Beltran als. Bosquet, y ab dos parts ab terras de Bartomeu Coll germa del dit denunciant ... " (ARM. Sign. T-55).

En un document dels protocols de l'antiga Cúria del Paborde de Tarragona, datat el 3 de gener de 1662, veim com Miquel Coll de Biniamar denunciava tenir un clos de terra amb cases, que confrontaven "de una part ab camí qui va de Biniamar a las comunas de dit lloch ...". (ARM. Sign. T-55).

El 4 de desembre de 1709 Antoni Coll Ramon declarava tenir unes cases i corral " ... tirant dit corral just a lo clos den tolra ran de la paret de la clasta scituades en dit lloch de Biniamar [...] affrontan de una part ab camí publich per lo qual se va de dit lloch a la Possessio de Biniatzent ..." (ARM. Sign. T-55).

El 10 de novembre de 1729 Antonina Llompart i el seu fill Antoni Reus registraven unes cases i clos de terra a Biniamar que "... affronten de una part ab carrer public per ahont se va a Biniatzent ..." (ARM. Sign. T-55).

El 22 d'abril de 1795 comparagué Francesc Orlandis Cavalleria, que "denuncia tenir, y posehir un tros de terra, que antes servia de Comuneta, y pasatge al Puig Major de Biniamar, que es a modo de una vela de setgetia, de tenor de un quart poch mes, o menos situat en dit Lloch de Biniamar, tinguda en el sobre dit alou a vinté de lluisme, y presentació de fadiga de deu dias, y a cens de un sou reservatiu, alodial, pagador al dit Señor Alouer el dia de St. Andreu Apostol; afronta de una part ab Camí Real per hont se va de dit Lloch de Biniamar a la Posesió Binietzent, y al Puig Major, de altre ab terras de la Posesio de Con Collodre del dit Denunciante, de altre ab Quintana, sive comuna de dit Lloch de Biniamar, y de altre part fins al dit Camí Real ab terras de dita Posesio Son Collodre ..." (ARM. Sign. T-58).

Camí Llarg (tram 1 del Catàleg de camins de Selva)

L'Ajuntament de Selva, en sessió plenària celebrada el 2 de gener de 1871, "acudiendo a los deseos de su presidente y a los de otros vecinos del lugar de Biniamar, acordó otorgar la correspondiente licencia a los moradores de dicho

sugraganeo para construir una acequia desde el camino Llarch hasta la antigua que existe dentro del monte comunal contiguo ...” (AMS. Sign. 748/2)

La continuació d'aquest camí dins el terme municipal de Mancor de la Vall apareix grafiat a un plànol de l'arxiu d'aquest municipi, sense autor i sense data, on apareix grafiat com a “camino a Biniatxents” (AMM. Sig 79/5).

Camí Llarg (tram 1 del catàleg de camins de Mancor)

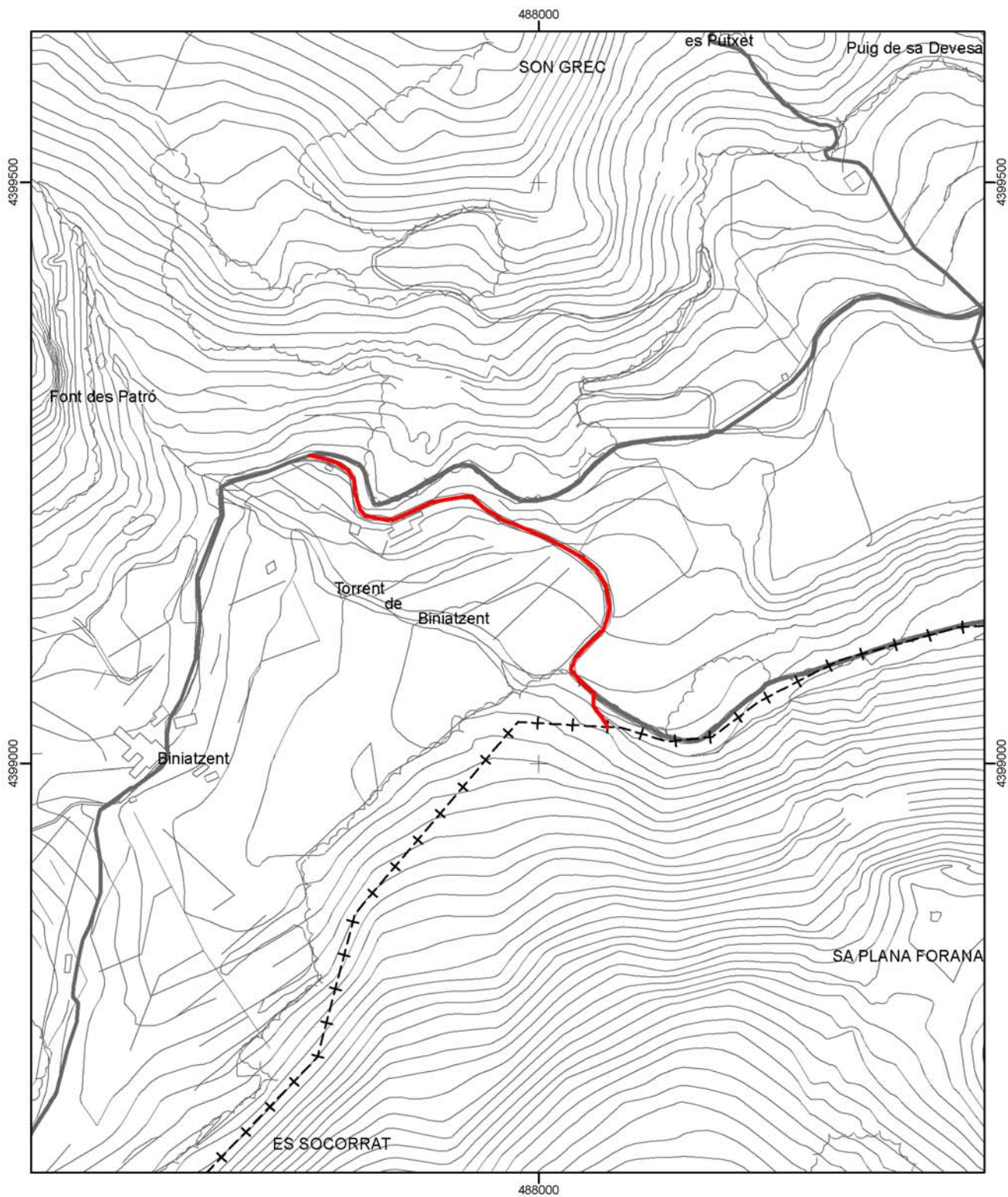
El camí Llarg està inclòs, amb el núm. 22, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a municipal, i a la descripció es diu: “Camí de carro, no asfaltat, que uneix el llogaret de Binamar amb la possessió de Biniatzent, tot passant per la Comuna de Biniamar. El primer tram del camí (fins a l'àrea recreativa) pertany al terme municipal de Selva. A partir d'aquest indret fins a la possessió és de Mancor. El camí discorre paral·lel al torrent de Biniatzent...” (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix el tram 1.
- *Plano geométrico del término de Selva* (1924). Còpia del plànol cadastral de 1858 elaborat per Miguel Sorá. Escala 1/7.500.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000. Apareix el tram 1.
- Plànol del terme de Mancor de la Vall. Sense data. Sense escala (AMM. Sig 79/5). Apareix el tram 1.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1948). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (Inca). Escala 1/50.000. Apareix el tram 1.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix aproximadament el tram 1.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca). Apareix el tram 1.
- SERVICIO GEOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1974). *Cartografía Militar de España*. Full 671 (39-26). Escala 1/50.000. Apareix el tram 1.
- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (3-1).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-III (Inca). Apareix el tram 1.
- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005).
Mancor de la Vall. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(56) CAMÍ DE BINIAMAR A BINIATZENT / CAMÍ DE BINIATZENT A INCA	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(57) RONDA DE MANCOR

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-5

Inici: nucli urbà de Mancor, a la Rambla José Ferrer.

Final: nucli urbà de Mancor, prop del cementeri.

Longitud: 101 m

DOCUMENTACIÓ

- Obres per part de l'Administració.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS

- Tram 1

Tipologia: pista

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 101 m

Amplada mínima: 4,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

Cadena

Pont

Escopidors

Pedres passadores

Paret

Escalons

Ratlletes

Paretons

Clavegueres

Pujadors

Gual empedrat

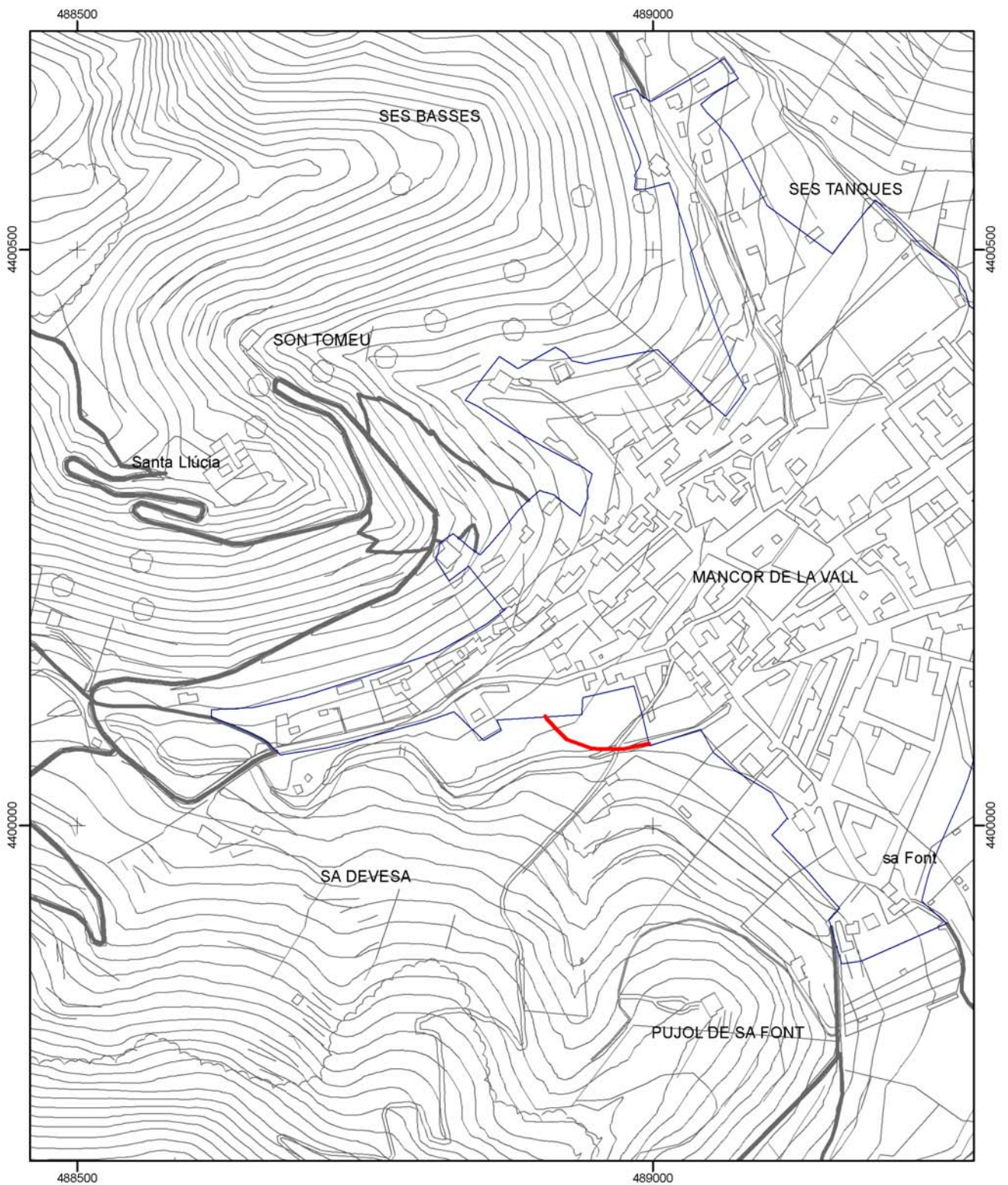
Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El mes d'abril de 2004 la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports del Govern de les Illes Balears formà el projecte de la Ronda de Mancor de la Vall. A la memòria del projecte justifica les obres per "La necesidad de permitir una conexión del tráfico de un extremo a otro del núcleo de Mancor de la Vall conectando las calles Biniarroi y la calle Montaura reduciendo sensiblemente el tráfico a lo largo de dichas calles ..."; a la descripció de les obres s'explica que aquestes consistiran bàsicament en un replanteig de la via i posteriorment l'eixemat, afirmat i delimitació d'aquesta (AMM. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(57) RONDA DE MANCOR DE LA VALL	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(58) PAS DE S'ULLASTRE

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-1-3

Inici: camí de Mancor a Lluc, núm. 8.

Final: camí de ses Voltetes, núm. 44, prop de sa Cometa.

Longitud: 324 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí de ferradura.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- A l'inici del camí, per travessar el torrent de Massanella, actualment només hi ha el pontet de sa Canaleta.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 133 metres.

Tipologia: ferradura/tirany

Tipus de ferm: terra

Longitud: 133 m

Amplada mínima: 0,6 m

màxima: 1,2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 118 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: empedrat

Longitud: 118 m

Amplada mínima: 1,2 m

Seguiment: fàcil

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació i amb alguns marges esbaldregats.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a connectar amb el camí de ses Voltetes, núm. 44.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 73 m

Amplada mínima: 1,2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

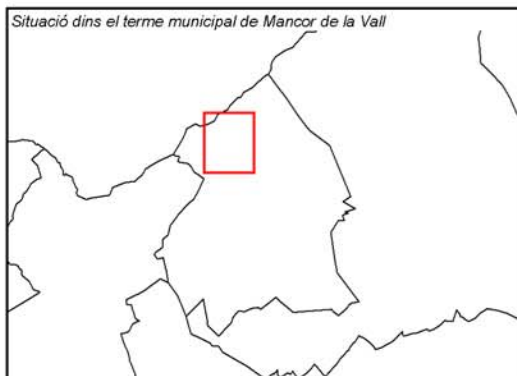
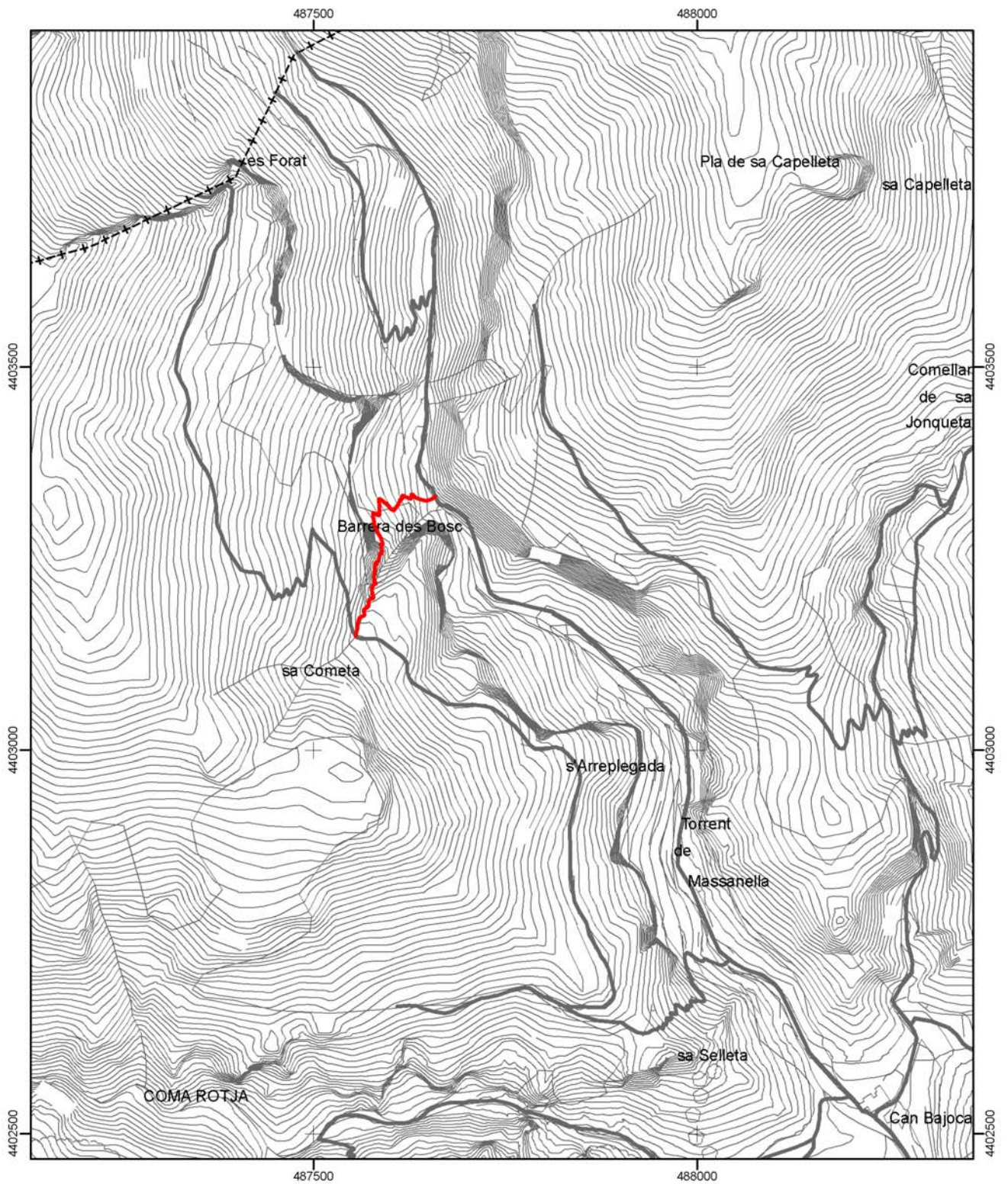
Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 7 d'abril de 1896 s'inscriví en el Registre de la Propietat núm. 2 d'Inca (tom 5646, llibre 77, fol 182, finca núm. 1677) la finca de Massanella, a la inscripció 5^a A diu: "... La porcion que radica en término de Selva es la Alqueria denominada propiamente Masanella con la casa principal urbana y la principal de labranza, con almazaras, depósitos de agua, huertos y demas accesorios y dependencias. Es de cabida de nuevecientas ochenta y ocho hectáreas, cuarenta áreas setenta y cinco centiareas, o lo que fuere, pues se ha tomado como cuerpo cierto, sean cuales fueren las diferencia de medicion, y comprende ademas de lo que en concreto es conocido por Masanella, las porciones llamadas Can Bajoca, Sementera de Mancor, resto de la Sementera de Selva y una casa y corral con almazara, conocida por Son Picó, que linda por Este con un grupo de casas de otros propietarios y por los demas asientos con tierras de Masanella. Linda al Norte con la remanente que radica en el término de Escorca y con el memorado predio El Rafal de Don Pedro Dezcallar; al Sur con porciones de las Sementeras de Selva pertenecientes a varios vecinos de Selva; al Este con la Comuna del repetido pueblo y tierras de vecinos del mismo, y al Oeste también con tierras de vecinos de Selva. Para el servicio del predio Masanella y otro llamado El Rafal, propio de Don Pedro Dezcallar y Gual, existen desde tiempo inmemorial los siguientes caminos: uno carretero que arrancando desde el puente de Mancor, atraviesa la sementera de este nombre y guia a la casa del predio El Rafal: otro tambien carretero que pasa por dentro la Sementera de Adalt, y por el punto de la misma llamado Pla des Campasos y conduce a la Coma del Rafal: otro también carretero que va por la Era de Can Bajoca, y se parte en dos direcciones una que guia a La Coma del Mar, y la otra a la Coma Rotge del Rafal: otro de herradura llamado de las Voltetas que conduce a la Serra Mitjana del Rafal y pasa por la Sementera La Replegada: otro de herradura nombrado el Pas de S'Ullastre que dirige a dicha Serra Mitjana y pasa por el punto conocido por Cap de Amunt de Se Replegade; y otro que pasa por la carretera del bosque de Masanella y por delante la Caseta del mismo, y conduce a Lo Avench den Ferrá del predio El Rafal. Así resulta del titulo presentado y hacen constar Don Pedro Dezcallar y Gual y el adquirente Don Joaquin Coll y Castañer que no se opondrán en adelante a que cualquiera de aquellos caminos se desvia hasta veinte metros a un lado o a otro de la direccion que hoy lleva, si a alguno de los interesados por accidentes del cultivo le conviniera la alteracion, con tal que no perjudique notoriamente al otro ..." (aquesta inscripció fou anul·lada i substituïda per la inscripció 8^a, que no descriu els camins).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(58) PAS DE S'ULLASTRE	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(59) CAMÍ DES PUIG DE SON PICÓ (B)

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-2-4

Inici: camí des puig de Son Picó (A), núm. 12.

Final: terme municipal de Selva, prop de ses Quarterades de Son Picó.

Longitud: 427 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall (2006).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí Reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Hi ha un panell a l'inici del camí: " Camí des Puig de Son Picó. Millora camins rurals Illes Balears. Govern Balear".

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 222 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 222 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Ramal del tram 1 que arriba al terme municipal de Selva.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 205 m

Amplada mínima: 1,5 m

màxima: 2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 18 de novembre de 1972 hi hagué acta de conciliació en la qual "... el demandado Sr. Balaguer Vicens reconoce el derecho de libre tránsito y paso por el camino que conduce a las fincas rústicas de la zona llamada de Es Puig de S'on Picó, a favor de las personas que se crean con derecho al mismo, y en general a cualquier persona que se dirija a dichas fincas ..." (AMM. Sign. 368/1).

El camí del puig de Son Picó està inclòs, amb el núm. 10, en el Catàleg de Béns Patrimonials de Mancor de la Vall, aprovat provisionalment per l'Ajuntament de Mancor el 5 d'octubre de 2006, amb el nivell de protecció A1. A l'apartat de propietat apareix com a particular, i a la descripció es diu: "Camí de carro, no asfaltat, d'interessant valor etnològic i ambiental. Neix al camí de Can Gallina. Té una amplària de 3-3'5 m. El primer tram (100 m) presenta un marge de sosteniment lateral; el segon, discorre paral·lel al torrent de Massanella, on es troben alguns restes molt marginals d'empedrat. També té marget lateral de sosteniment. Està senyalitzat per l'Ajuntament." (AMM. Sense signatura) (veure 2.1.12. Annex).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- *MONTAURA*. Núm. 24. Tardor 1993. Un article de Gabriel Fiol Mateu titulat "Toponimia documentada (24)", parla del puig Picons: "... A un document, datat l'1 de setembre de 1369, es cita com a confrontant del camí que va al Puig dels Picons (ARM T-14)..." (pàg. 9).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix aproximadament el tram 1.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-31, 2a. Edició). Escala 1/100.000. Apareix aproximadament el tram 1.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Mapa nacional topográfico parcelario*. Escala 1/10.000. Apareix amb el nom de "Camino de Fincas"

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix aproximadament el tram 1.

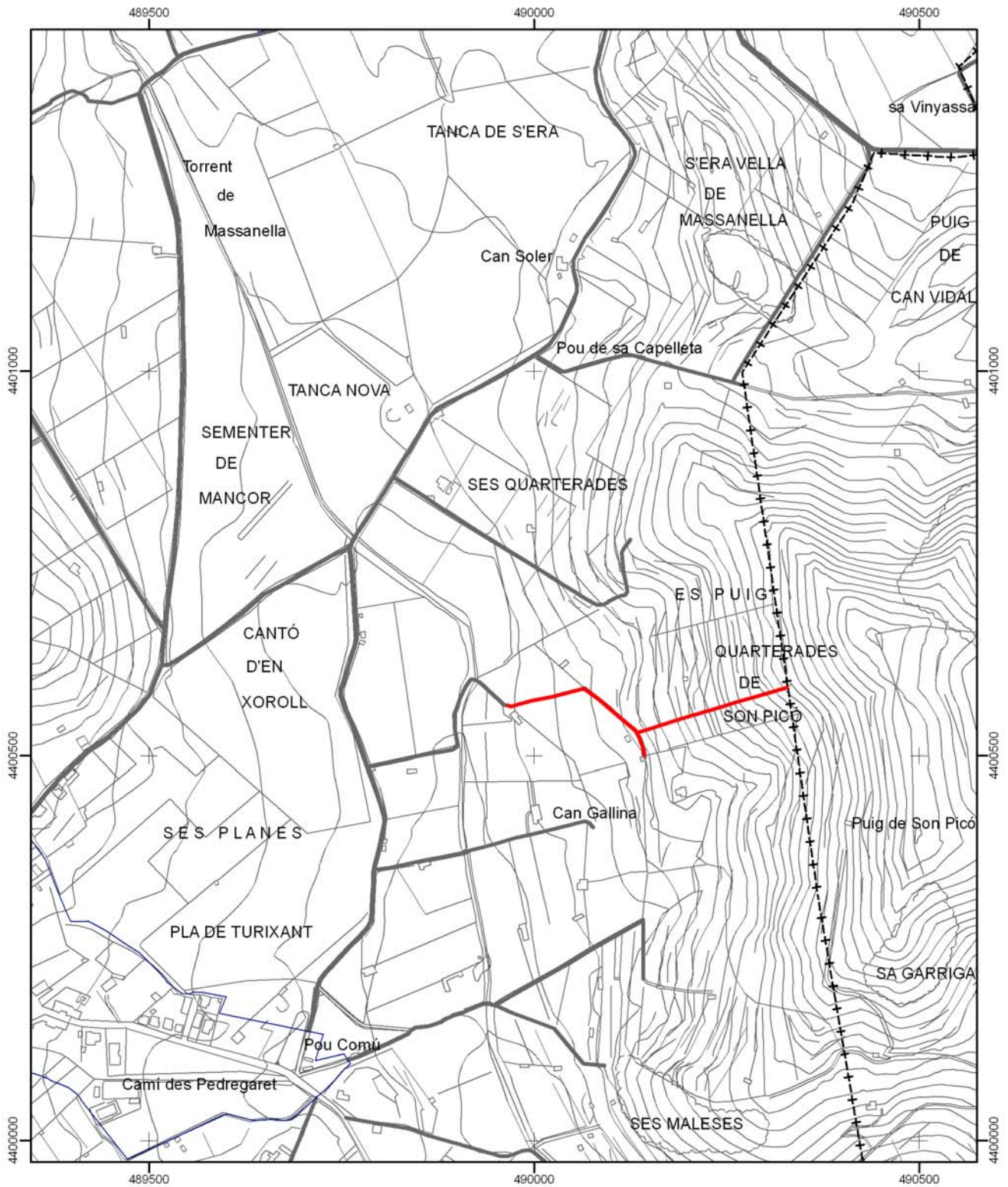
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1959). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 671-IV (Selva). Apareix aproximadament i parcial.

- CONSELL GENERAL INTERINSULAR (1980). Escala 1/10.000. Full 671 (2-1). Apareix el tram 1.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 671-I (Selva). Apareix el tram 1.

- CONSELLERIA D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI, COPOT. (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1 com a caminó.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2005). Mancor de la Vall. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(59) CAMÍ DES PUIG DE SON PICÓ (B)	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31, Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(60) CAMÍ 60

LOCALITZACIÓ

Municipi: Mancor de la Vall

Fulls del mapa 1: 5.000: 671-1-3

Inici: camí de Mancor a Lluç, núm. 8, prop de sa Barrera des Bosc.

Final: terme municipal d'Escorca.

Longitud: 565 m

DOCUMENTACIÓ

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 192 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: empedrat

Longitud: 192 m

Amplada mínima: 1,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Hi ha esbaldrecs al marge del camí.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☒ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Des de el terme municipal d'Escorca fins a una distància de 373 mts.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra i empedrat

Longitud: 373 m

Amplada mínima: 1,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Hi ha esbaldrecs al marge del camí i envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☒ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☒ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

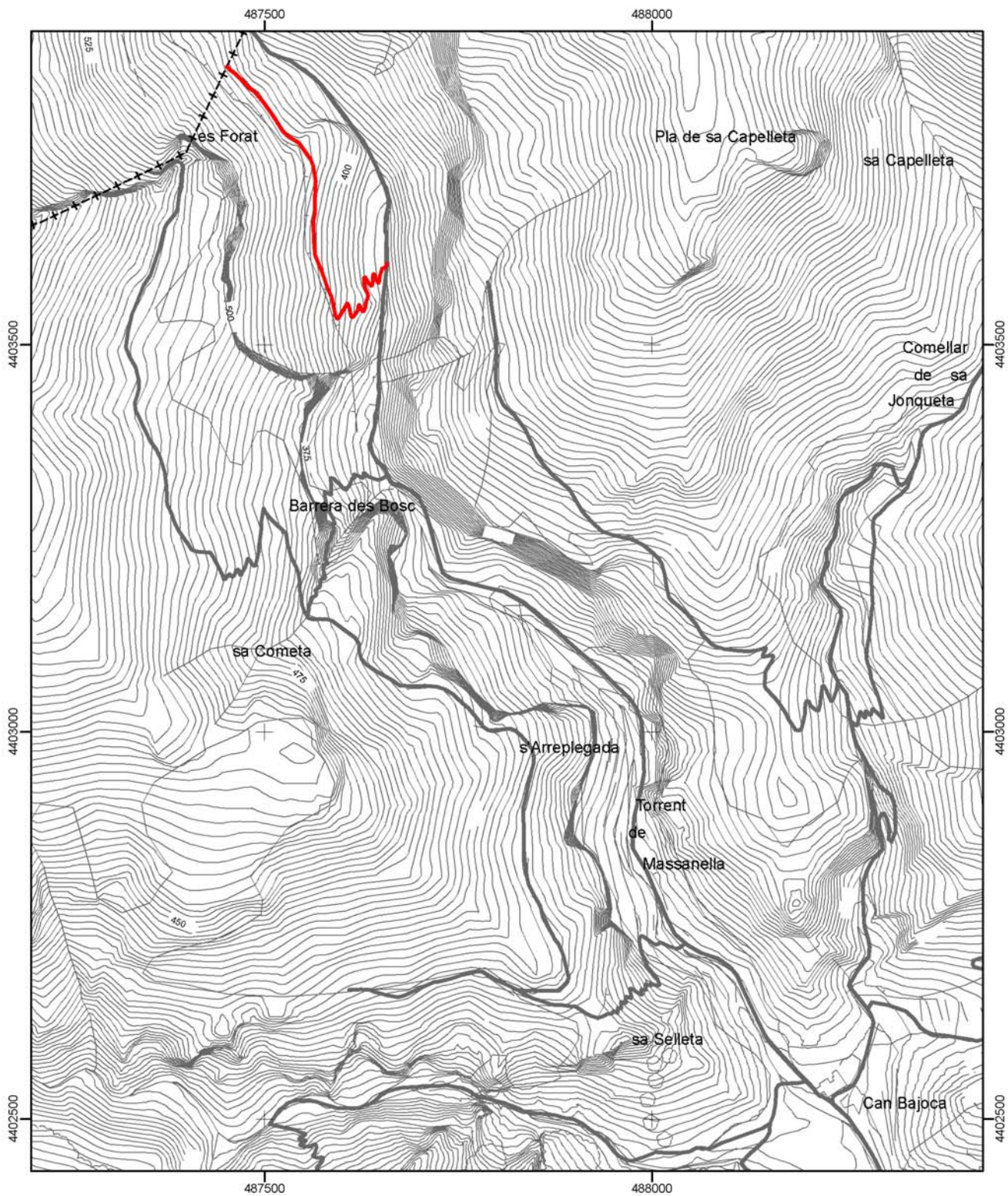
DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**

- VALERO, G. (1992). *Camins i paisatges. Itineraris culturals per l'illa de Mallorca*, dedica un itinerari a la canaleta de Massanella. De l'embassament del gorg Blau a Mancor de la Vall: "... L'arribada a les cases des Bosc es fa peu una ampla pista, que desemboca just després de les cases amb la davallada del coll de la Línia, entre el puig de Massanella i el puig de n'Ali (1.020 m), antiga via de comunicació Lluc-Mancor de la Vall [...] El camí de Massanella i de Mancor és ample i avança ràpid i sense complicacions. Discorre per la part baixa d'una pregona fondalada que més envant, a l'Estret, arribarà a les màximes dimensions [...] A la dreta del camí principal que transitam, podem observar el final de camí de ferradura que davalla de la Canaleta fent una difícil ziga-zaga, amb agosarats marges de sosteniment. Poc més envant, a l'esquerra, es troba una barraca, coneguda amb el nom del porxo dels Porcs. Després d'una barrera, apareix a la dreta i a certa altura, vora uns polls, el Salt de l'Aigua, per on s'estimba, en vertical davallada per roques tallades a plom, l'aigua de la Canaleta [...] A l'Estret mateix la ja vella coneguda Canaleta travessa el camí soterrada i passa a la nostra esquerra. [...] El camí asfaltat ens porta a la carretera Caimari-Mancor de la Vall (pàgs. 148-157).

- VALERO, G. (2001). *Camins i Paisatges. Itineraris culturals per l'illa de Mallorca*, cita aquest camí quan diu: "... fins un poc abans del Salt de l'Aigua, a prop de l'estret de Can Bajoca, per on es pot davallar al camí ample, entre les cases del Bosc i Can Bajoca, vora el Porxo dels Porcs, per un vell camí de ferradura empedrat i amb bells marges de sosteniment ..." (pàg. 121).

- VELA, A. (2000). *Mallorca. Por la sierra de Tramuntana. 22 itineraris a pie*. A l'itinerari nº 19 a Sa Canaleta diu: "Entramos en un espeso encinar con vista al frente hacia Es Castellot, una de las montañas que marcan el Coll de Sa Canaleta [...] Es factible proseguir por encima de la conducción hasta cerca del llamado Salt de S'aigo, cerca de s'Estret de Can Bajoca; desde aquí se puede bajar, por una senda empedrada, hasta el ancho camino que viene de Lluc y va hacia Mancor de Sa Vall, yendo a caer junto al Porxo des Porcs, entre Ses Cases des Bosc y las casas de Can Bajoca ..." (pàgs. 240-243).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE MANCOR DE LA VALL	
(60) CAMÍ 60	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

4. CONCLUSIONS

1- La importància i extensió de la xarxa viària del terme de Mancor de la Vall fa aconsellable la inclusió de la totalitat dels camins inventariats a les normes subsidiàries del municipi, per tal de preservar els usos viaris, sense perjudici de la seva titularitat.

2- La riquesa patrimonial que suposen els diferents elements que es troben a la xarxa viària del terme municipal de Mancor de la Vall, fa aconsellable que es preservin les característiques més significatives dels camins, empedrats, parets de tancament, amplària, etc. En aquest aspecte, és especialment recomanable la protecció dels "camins amb interès constructiu" (apartat 3.3) que es relacionen a continuació:

- (10) CAMÍ D'ALMALLUTX / CAMÍ DES RAFALS
- (13) CAMÍ DE SA GARRIGA DE TURIXANT A SES ROTES
- (21) CAMÍ DE SES FONTANELLES
- (23) CAMÍ DE BINIATZENT
- (25) CAMÍ DE BINIARROI
- (27) CAMÍ DE BINIARROI A ALMADRÀ / CAMÍ DE BINIARROI A ORIENT / CAMÍ DE LA FONT DE BINIARROI
- (31) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA (A)
- (38) CAMÍ ALS COMUNS DE SON NADAL
- (42) CAMÍ DE SON TOMEU
- (44) CAMÍ DE SES VOLTETES / CAMÍ DE S'ARREPLEGADA
- (46) CAMÍ DE SA JONQUETA A SA CAPELLETA
- (47) CAMÍ 47
- (49) CAMÍ 49
- (58) PAS DE S'ULLASTRE
- (60) CAMÍ 60

3- Atesa la documentació que s'ha trobat, es pot fer una relació dels camins que apareixen explícitament com a públics o en els que l'administració ha intervingut al llarg del temps. Segons aquesta documentació i sense perjudici que l'Ajuntament consideri la necessitat de l'obertura d'un expedient d'investigació, d'acord amb l'apartat 1.2.5 d'aquest catàleg, reuneixen els requisits mínims per a ser inclosos a l'inventari de Béns Municipals de Mancor de la Vall (apartat 1.2.4), els següents camins:

- (1) CAMÍ DE MASSANELLA A SELVA / CAMÍ VELL DE SELVA / CAMÍ DES CABANYAL
- (2) CAMÍ DE MASSANELLA A INCA / CAMÍ DE SES QUARTERADES / CAMÍ DE MASSANELLA
- (3) CAMÍ DE SES COSTETES (A)
- (4) CAMÍ DE SES QUARTERADES VELLES / CAMÍ DE SES QUARTERADES / CAMÍ DE SES MARJADES
- (6) CAMÍ DE MANCOR A SELVA / CAMÍ DE SON PENYA
- (7) CAMÍ DE SON BONAFÉ
- (9) CAMÍ DE MANCOR A CAIMARI / CAMÍ DE MASSANELLA A CAIMARI / CAMÍ DE MASSANELLA
- (10) CAMÍ D'ALMALLUTX / CAMÍ DES RAFALS
- (11) CAMÍ DE SA SINIETA / CAMÍ DES SEMENTER
- (12) CAMÍ DES PUIG DE SON PICÓ (A)
- (14) CAMÍ DE CAN GALLINA
- (15) CAMÍ DE CONIA

- (16) CAMÍ DES PUIG / CAMÍ DE LA DEPURADORA / CAMÍ DES PUTXOS
- (17) CAMÍ DE SA FONT RAFAL
- (18) CAMÍ DE SES QUARTERADES NOVES
- (19) CAMÍ DE SA COMA/ CAMÍ DE SON BOSCÀ
- (22) CAMÍ DE BINIARRO / CAMÍ DE SON ROSSELLÓ / CAMÍ DE SES VINYES
- (23) CAMÍ DE BINIATZENT / CAMÍ DE SA FONT / CAMÍ DE MANCOR A ALARÓ
- (25) CAMÍ DE BINIARRO
- (27) CAMÍ DE BINIARRO A ALMADRÀ / CAMÍ DE BINIARRO A ORIENT / CAMÍ DE LA FONT DE BINIARRO
- (28) CARRETERA DE BINIARRO
- (29) CAMÍ DE BINIARRO A BINIARRO
- (31) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA (A)
- (32) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA (B)
- (34) CAMÍ D'ESTABLITS DE SA SEMENTERA
- (37) CAMÍ DE SON MAGA
- (52) CAMÍ DE SA TANCA
- (56) CAMÍ DE BINIARRO A BINIATZENT / CAMÍ DE BINIATZENT A INCA
- (57) RONDA DE MANCOR

4- Atesa la documentació localitzada i el treball de camp realitzat, en els següents casos existeixen indicis d'una possible titularitat pública, però la documentació no és prou aclaridora. Per aquests camins es recomana l'obertura d'un expedient d'investigació, segons l'apartat 1.2.5 d'aquest catàleg, que reculli a més testimonis orals, no contemplats en aquest catàleg. Aquests camins són:

- (5) CAMÍ DE SANTA LLÚCIA A BINIARRO